

Vuosikertomus 2015

FINGRID

Vuosikertomuksen sisältö ja raportointiperiaatteet

Fingrid laatii konsernitilinpäätöksen ja osavuosisikatsaukset kansainvälisten EU:n hyväksymien IFRS-raportointistandardien ja arvopaperimarkkinalain mukaisesti. Konsernitilinpäätös käsittää emoyhtiö Fingrid Oyj:n lisäksi yhtiön 100-prosenttisesti omistaman tytäryhtiön Finextra Oy:n. Osakkuusyrietyksinä on yhdistelty Nord Pool AS (omistus 18,8 prosenttia) ja eSett Oy (omistus 33,3 prosenttia). Toimintakertomus ja konsernin emoyhtiön sekä sen tytäryhtiön tilinpäätös laaditaan Suomen kirjanpitolain sekä kirjanpitolautakunnan ohjeiden ja lausuntojen mukaisesti. Henkilöstöä koskevat tiedot perustuvat henkilöstöhallinnon laskentajärjestelmiin, ja niiden laskennassa noudatetaan kirjanpitolautakunnan yleisohjetta toimintakertomuksen laatimisesta. Ympäristötiedot on kerätty viranomaisille raportoitavista tiedoista ja omista tiedonkeruujärjestelmistämme. Ulkopuolinen päästökauppatodentaja on todentanut hiilidioksidipäästöselvityksen.

Raportoitaessa yritys vastuusta keskitytään Fingrid-konsernin oman toiminnan olennaisimpiin taloudellisiin, sosiaalisiin ja ympäristöön kohdistuviin vaikutuksiin. Raportoinnissa sovelletaan kansainvälistä GRI G4 -raportointiohjeistoa (Global Reporting Initiative, sovellustaso Core) siten, että raportoidaan ohjeiston mukaisia vakiotietoja sekä tunnuslukuja energia-alan toimialakohtaisesta liitteestä. Sosiaalisten ja ympäristötietojen laskentaraja ei sisällä osakkuusyrietyksiä. Raportoidut tiedot on koottu GRI-sisältöindeksiin. Myös vaatimukset valtionyhtiöiden yritys vastuuraportoinnille on otettu huomioon.

Fingridin vuoden 2015 vuosikertomus julkaistaan sähköisessä muodossa Fingridin verkkosivuilla. Osana vuosikertomusta raportoidaan myös yritys vastuusta.

Sisällys

Toimitusjohtajan katsaus.....	4
Fingrid lyhyesti.....	6
Strategia ja johtamisjärjestelmä.....	9
Toimintaympäristö.....	10
Sidosryhmäyhteistyö.....	14
Fingridin visio ja arvot.....	17
Perustehtävä ja liiketoimintamalli.....	18
Strategia.....	20
Johtaminen ja henkilöstö.....	27
Yritysvastuu.....	33
Liiketoiminta.....	36
Asiakkaat.....	37
Talous ja rahoitus.....	44
Sähköjärjestelmä.....	48
Sähkömarkkinat.....	53
Kantaverkon kehittäminen ja ylläpito.....	57
Ympäristö.....	63
Tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminta.....	67
Hallinnointi.....	69
Sisäinen valvonta ja riskienhallinta.....	70
Yritysvastuun GRI-tunnusluvut.....	75
Hallinto- ja ohjausjärjestelmä.....	90
Hallituksen toimintakertomus ja tilinpäätös.....	103

Toimitusjohtajan katsaus

Euroopan tasolla määritellyistä kunnianhimoisista energia- ja ilmastopolitiikan tavoitteista on seurauksena valtava sähköjärjestelmän murros. Se etenee vauhdilla myös Itämeren alueella. Kehityksen suunta on ollut nähtävissä viimeisten vuosien aikana, mutta muutoksen vauhti on yllättänyt. Käymme keskustelua siitä, riittääkö kansalaisille ja teollisuudelle sähköä kylmimpinä talvipäivinä. Mistä sähköä saadaan silloin, kun ei tuule tai aurinko ei paista? Miten järjestelmä kestää tuulen ja auringon aiheuttamat sähköntuotannon nopeat muutokset? Uudessa sähköjärjestelmässä kohtaamme myös uudenlaisen kysymyksen: kun olosuhteet ovat uusiutuvan energian kannalta mahdollisimman otolliset eli aurinko paistaa ja tuulee, sähköjärjestelmän häiriönsietokyky on heikoimmillaan. Tämä on seurausta siitä, että tuuli- ja aurinkovoima eivät tuota sähköjärjestelmään niin sanottua pyörivää massaa. Pyörivä massa toimii sähköjärjestelmässä kuin vauhtipyörä ja pitää järjestelmän toiminnassa silloinkin, kun suuri voimalaitos tai suuri siirtoyhteys putoaa äkillisesti pois käytöstä.

Osana muutosta sähkön hinta Pohjoismaissa on viime vuosina ollut erittäin alhainen. Sähkön käyttäjien näkökulmasta tämä ei tietenkään ole paha asia. Pidemmällä aikavälillä on odotettavissa suuria ongelmia, jos markkinaehtoinen investoiminen sähkön tuotantoon ei ole kannattavaa, koska tuetut energiamuodot painavat hinnan keinotekoisena alas. Olemmekin lähestymässä tilannetta, jossa on valittava joko markkinaehtoinen tie tai vaihtoehtoisesti tie, jossa käytännössä kaikkea sähkön tuotantoa tuetaan. Jälkimmäinen vaihtoehto tarkoittaa pitkälle menevää keskitettyä tuotantokapasiteetin suunnittelua, eikä se jätä paljoa tilaa kilpailun synnyttämille innovatiivisille ratkaisuille.

Teemme omalta osaltamme työtä sen eteen, että kansalaiset ja teollisuus saisivat jatkossakin luotettavasti sähköä ja markkinaehtoinen vaihtoehto säilyisi mahdollisena. Ongelmia ei voi ratkaista vain kansallisesta näkökulmasta. Siksi olemme tehneet pohjoismaisten kantaverkkoyhtiöiden yhteisen strategian, joka sisältää sähköjärjestelmän kehittämistä, tiiviimpää yhteistyötä pohjoismaisen järjestelmän käytössä ja toimenpiteitä markkinoiden toimivuuden parantamiseksi. Teemme myös tiivistä yhteistyötä Baltian maiden kantaverkkoyhtiöiden kanssa.

Suomi on tulevinakin vuosina vahvasti riippuvainen sähkön tuonnista. Olemme käynnistäneet Ruotsin kantaverkkoyhtiön kanssa suunnitteluprosessin, jossa selvitetään tulevia siirtokapasiteetin tarpeita maiden välillä ja varaudutaan FennoSkan 1 -yhteyden uusimiseen. Investoinnit vievät aikansa, eikä niistä ole apua lähivuosina. Tulevina vuosina tärkeintä on pitää rajasiirtoyhteyksien käytettävyyttä korkealla tasolla, ja tähän olemmekin vahvasti panostamassa. Rajasiirtoyhteyksien käytettävyyden on avainasemassa, kun puhutaan sähkön saannin varmuudesta ja sähkön hintata- sosta Suomessa.

Kansainvälisen yhteistyön lisäksi on tärkeää pitää suomalainen kantaverkko hyvässä kunnossa ja valmiina vastaanottamaan uutta tuotantokapasiteettia. ➔

Kymmenvuotinen kantaverkon kehittämisohjelmamme vuosille 2016–2025 sisältää 1,2 miljardin euron investoinnit. Investointiohjelmamme painopistealueet ovat tällä hetkellä Länsi-Suomessa, jossa investoimme kantaverkon kehittämiseen vuosina 2007–2016 yhteensä noin 250 miljoonaa euroa, sekä Itä- ja Länsi-Suomen yhdistävän ”Rautarouva”-voimajohdon modernisoinnissa lähes 140 miljoonalla eurolla vuoteen 2020 mennessä. Teimme myös päätökset Espoon sekä Vantaan Länsisalmen sähköasemainvestoinneista. Näin parannamme pääkaupunkiseudun sähkönsyöttöä ja pidämme sähkönsyötön käyttövarmuuden erinomaisella tasolla paikallisen sähköntuotannon vähentymisestä huolimatta.

Suomen hallitusohjelma vauhditti tuulivoimahankkeiden etenemistä. Lukuisat uudet tuulivoimaliitynnät sekä uudet voimajohdot ja sähköasemat aiheuttivat toimintavuoden aikana useita muutoksia asiakasliityntöihin sekä haastavia siirtokeskeytyksiä ja käyttötilanteita. Tälläkin osa-alueella asiakasyhteistyö sujui erinomaisesti.

Poikkeuksellinen tilanne sähkömarkkinoilla näkyi yhtiön taloudessa. Pohjoismaista olisi ollut tulossa Suomeen edullista sähköä enemmän kuin siirtokapasiteettimme mahdollisti, mikä johti siihen, että kantaverkkoyhtiöille kertyi normaalia enemmän pullonkaulatuloja. Pidimme kantaverkkohinnoittelumme samana koko vuoden, mutta poikkeuksellisen suurista pullonkaulatuloista johtuen yhtiö päätyi taloudellisen valvontamallin mielessä ylituotoiseksi vuonna 2015 päättyneellä valvontajaksolla. Tämä ylituotto on otettu huomioon vuoden 2016 kantaverkkohinnoittelussa. Asiakkaamme ovat viestineet arvostavansa kantaverkkohintojen vakautta, ja tällä toimintamallilla pyrimme mahdollisimman asiakaslähtöiseen ratkaisuun.

Energiaviranomainen teki vuoden lopulla päätöksen kantaverkkotoiminnan uudesta valvontamallista seuraaville kahdeksalle vuodelle. Uudessa valvontamallissa kantaverkkotoiminnan kohtuullinen tuotto muuttuu lähemmäksi eurooppalaista tasoa ja riskittömän koron pitkän aikavälin keskiarvoon perustuvaksi. Tämä tukee kantaverkon pitkäjänteistä kehittämistä. Malli on aiempaa valvontamallia selvästi haastavampi siihen sisältyvien kannustimien

Teemme omalta osaltamme työtä sen eteen, että kansalaiset ja teollisuus saisivat jatkossakin luotettavasti sähköä ja markkinaehtoinen vaihtoehto säilyisi mahdollisena.

osalta. Suuri muutos tapahtuu myös pullonkaulatulojen käsittelyssä. Aiemmin yhtiön tuloksessa suurena epävarmuustekijänä olleet pullonkaulatulot eivät uudessa mallissa enää kuulu kohtuullisen tuoton laskentaan, ja jatkossa ne kirjataan yhtiön taseeseen. Tämä pienentää yhtiön tulovaihtelua ja vakauttaa kantaverkkohinnoittelua asiakkaiden toiveiden mukaisesti. Kuten aiemminkin, käytämme pullonkaulatulot rajasiirtokapasiteetin ylläpitoon ja kehittämiseen, jotta markkinat voisivat toimia entistä tehokkaammin. Uudenkin valvontamallin voimassa ollessa yhtiön tavoitteena on kilpailukykyinen hinnoittelu, joka saavutetaan ensiluokkaisella tehokkuudella.

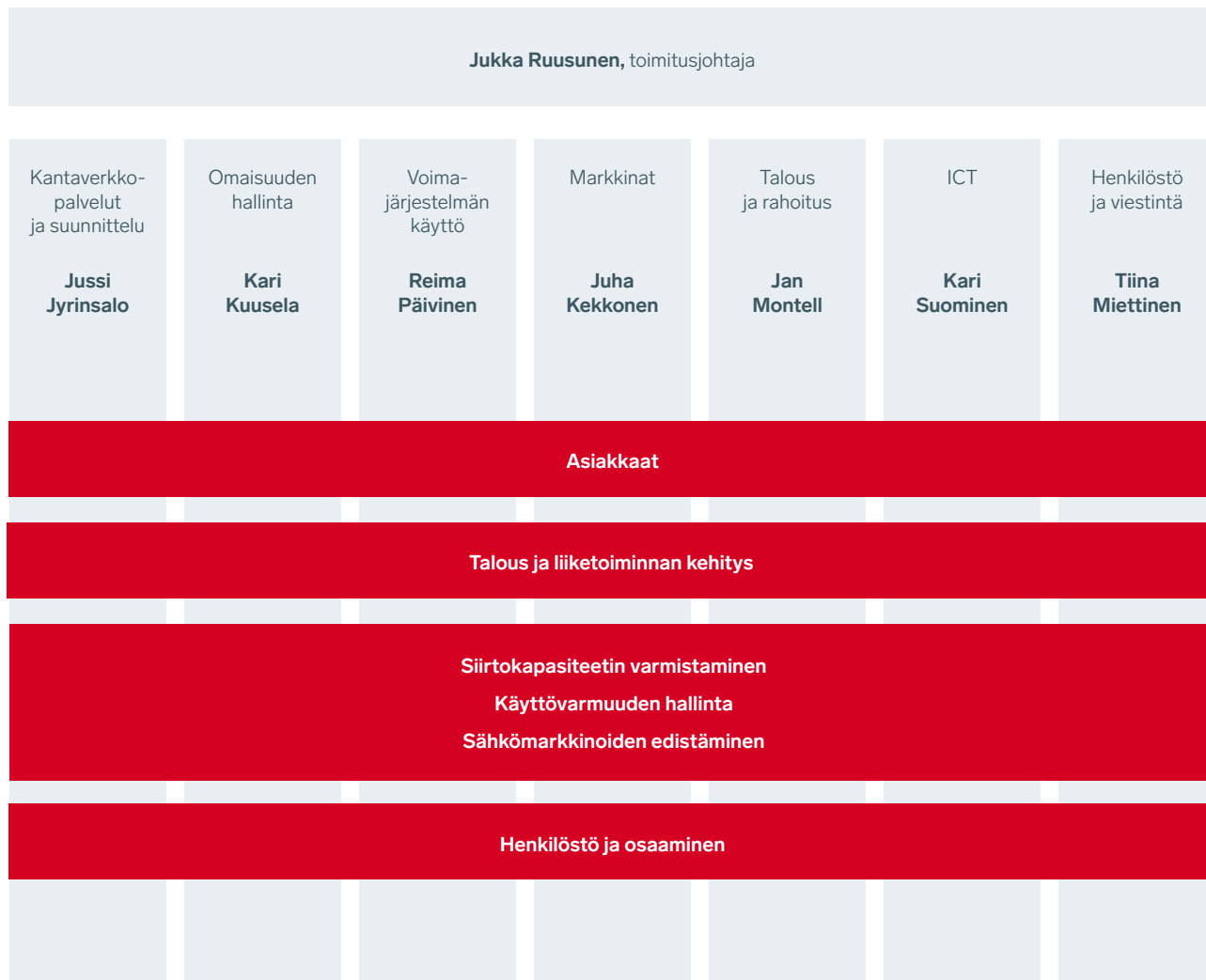
Fingridille on määritelty selkeä, pitkäjänteinen strategia, jonka kärjessä ovat asiakkaat ja suomalainen yhteiskunta. Yritysvastuu on keskeinen elementti tämän strategian toteuttamisessa. Toimimalla vastuullisesti kaikilla osa-alueilla pystymme tuottamaan arvoa sidosryhmillemme ja varmistamaan toimintamme sosiaalista hyväksyttävyyttä. Strategian toteuttamisen kulmakivenä on tuottava, innovatiivinen ja hyvinvoiva työyhteisö. Vuonna 2015 kärkiteemamme oli esimiestemme kyky johtaa ihmisiä. Tämä on hyvä lähtökohta yhtiötason tulevien vuosien strategiselle hankkeelle, jossa uudistamme Fingridin yrityskulttuuria. Tavoitteenamme on, että osaamme tulevaisuudessa palvella asiakkaitamme ja suomalaista yhteiskuntaa entistä paremmin samalla, kun sidosryhmiemme vaatimustaso nousee.

Jukka Ruusunen
toimitusjohtaja

Fingrid lyhyesti

- Fingrid Oyj on suomalainen julkinen osakeyhtiö, joka vastaa sähkön siirrosta Suomen kantaverkossa.
- Maanlaajuinen kantaverkko on keskeinen osa Suomen sähköjärjestelmää. Kantaverkko on sähkönsiirron runkoverkko, johon ovat liittyneet suuret voimalaitokset ja tehtaot sekä jakeluverkot.
- Fingrid huolehtii siitä, että Suomi saa sähköä häiriöttä. Fingrid vastaa siitä, että tuotanto ja kulutus ovat jatkuvasti tasapainossa. Vuosina 2016–2025 rakennetaan noin 1 700 kilometriä uusia voimajohtoja ja parikymmentä sähköasemaa.
- Fingridin asiakkaita ovat verkkoyhtiöt, sähkön tuottajat, sähkön käyttäjät ja sähkömarkkinatoimijat. Näille ryhmille yhtiö tarjoaa erilaisia palveluita, joita ovat: kulutuksen ja tuotannon liittäminen kantaverkkoon, käyttövarma sähkönsiirto, tasesähkökauppa ja taseselvitys, toimivat sähkömarkkinat, sähkömarkkinainformaation tuottaminen, sähkömarkkinoiden tiedonvaihto sekä alkuperätkuun sertifikaatti.
- Suomen sähköjärjestelmä on osa yhteispohjoismaista sähköjärjestelmää. Yhteispohjoismainen järjestelmä on kytketty Keski-Euroopan järjestelmään tasasähköyhteyksin. Lisäksi Suomesta on tasasähköyhteydet Venäjälle ja Viroon.
- Fingridin omistamaan kantaverkkoon kuuluu 400, 220 ja 110 kilovoltin voimajohtoja noin 14 200 kilometriä sekä 113 sähköasemaa, 4 HVDC-asemaa ja 10 omaa varavoimalaitosta.
- Fingridin vastuulla ovat kantaverkon käytön suunnittelu ja valvonta sekä verkon ylläpito ja kehittäminen. Lisäksi yhtiö osallistuu eurooppalaisen yhteistyöjärjestö ENTSO-E:n toimintaan ja eurooppalaisten verkkosääntöjen laadintaan sekä verkkosuunnitteluun.
- Fingrid kehittää uusia markkinapalveluita, joilla parannetaan markkinoiden toimivuutta. Fingridissä käynnistyi keväällä 2015 projekti, jonka tuloksena sähkön vähittäismyyjien ja verkkoyhtiöiden tiedonvaihto keskitetään yhteen palveluun, datahubiin. Tässä yhteydessä myös sähkön vähittäismarkkinoiden liiketoimintaprosesseja selkeytetään ja tehostetaan.
- Omistajina valtio 28,2 prosenttia, Huoltovarmuuskeskus 24,9 prosenttia, Aino Holdingyhtiö Ky 26,4 prosenttia, Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen 19,9 prosenttia ja muut institutionaaliset sijoittajat 0,6 prosenttia. Aino Holdingyhtiö Ky:n omistavat OP Vakuutus- ja eläkeyhteisöt (Pohjola Vakuutus Oy, OP-Henkivakuutus Oy, OP-Eläkekassa sekä OP-Eläkesäätiö), Valtion Eläkerahasto sekä Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo.
- Yhtiö on perustettu 29.11.1996.
- Operatiivinen toiminta alkoi 1.9.1997.
- Liikevaihto 600 (567) miljoonaa euroa.
- Taseen loppusumma 2,1 (2,2) miljardia euroa.
- Fingridin pääomamarkkinoilla liikkeelle laskemat velkakirjat ovat noteerattuja Lontoon pörssissä.
- Fingrid omistaa 18,8 prosenttia sähköpörssi Nord Pool AS:stä.
- Fingrid omistaa yhdessä Statnetin ja Svenska kraftnätin kanssa tasepalveluyhtiö eSett Oy:n. Yhtiö tarjoaa tasepalveluja Suomen, Norjan ja Ruotsin sähkömarkkinoiden osapuolille lokakuusta 2016 lähtien.
- Henkilöstö vuoden lopussa 315 (313), joista vakinaisessa työsuhteessa 282 (282).
- Fingridin pääkonttori sijaitsee Helsingissä, ja yhtiöllä on toimipaikat myös Hämeenlinnassa, Oulussa, Petäjävedellä, Rovaniemellä ja Varkaudessa.

Fingrid Oyj, organisaatio 1.1.2016

Fingrid Oyj:n voimansiirtoverkko 1.1.2016

- 400 kV kantaverkko
- 220 kV kantaverkko
- 110 kV kantaverkko
- muiden verkko

1.1.2016
Pohjakartta © Karttakeskus Oy

Strategia ja johtamisjärjestelmä

Toimintaympäristö

Energiaturvallisuus ja sähköriippuvuus

Euroopan unionin energiatarpeesta yli 50 prosenttia katetaan tuontienergialla. EU:n energiavarmuusstrategian keskeisinä teemoina ovat ulkoisten energiatoimitusten monipuolistaminen, energiarakenteen parantaminen, EU:n energiasisämarkkinoiden toteuttaminen ja energiansäästö. Eurooppalainen energiaunioni tuo yhteen vastuullisen energiapolitiikan kannalta olennaiset tulokulmat – ilmastopolitiikkaan, kilpailukykypolitiikkaan ja energian toimitusvarmuuteen liittyvät kysymykset. Euroopan jäsenvaltioilla on omat energiastrategiansa, joissa lähtökohtana ovat kansalliset tavoitteet ilmaston, kilpailukyvyn ja omavaraisuuden suhteen.

Eurooppalainen sähköverkko on tärkeä Euroopan energiavarmuuden kannalta. Sen avulla voidaan lisätä kilpailua sisämarkkinoilla, mikä johtaa kilpailukykyisempiin hintoihin. Se edesauttaa myös hiilestä irtautumista ja ilmastopolitiikkaan liittyvien tavoitteiden saavuttamista. Eurooppalaiset sähkömarkkinat ovat eurooppalainen kilpailu- ja turvallisuustekijä. Kantaverkkosuunnittelua tehdään yhteistyössä Itämeren alueella ja siirtoyhteyksiä pohjoiseen manner-Eurooppaan vahvistetaan, mikä integroi Pohjoismaita yhä enemmän Eurooppaan.

Yhteiskunta sähköistyy ja sähköriippuvuus lisääntyy. Samalla yhteiskunnan häiriösietoisuus sähkön saannin suhteen heikkenee. Energiankäytön tehostaminen johtaa sähkön käytön suhteellisen osuuden kasvuun. Sähkönkulutuksen kasvun ennustetaan Pohjoismaissa olevan maltillista. Kulutus kasvaa palveluissa ja kotitalouksissa. Sähkön saatavuus ja kohtuullinen hinta ovat elintärkeitä runsaasti energiaa käyttävälle teollisuudelle.

Ilmastonmuutos

Kasvihuonekaasupäästöjä on rajoitettava voimakkaasti maailmanlaajuisilla toimilla. Vuoteen 2030 ulottuva EU:n energia- ja ilmastopolitiikka rakentuu päästöjen merkittäväälle vähentämiselle ja uusiutuvan energian osuuden lisäämiselle sekä energiatehokkuuden parantamiselle. Pariisissa joulukuussa 2015 solmittu ilmastopöytäkirja nähdään läpimurtona ilmastomuutoksen torjumiseksi.

Sähkön tuotantorakenne muuttuu uusiutuvan energian osuuden kasvaessa ja säätekelpoisen fossiilisen lauhdetuotannon vähentyessä. Lauhdetuotannon poistuessa kysynnän ja tarjonnan tasapainottaminen vaikeutuu, koska korvaavat tuuli- ja aurinkovoima eivät reagoi markkinoiden hintasignaaleihin. Erilaiset kansalliset tukimekanismit [➔](#)

häiritsevät eurooppalaisten sähkömarkkinoiden toimintaa. Tuotannon kehittymisen suuri haaste on tuetun tuotantokapasiteetin aiheuttama sähkön hinnan lasku, mikä heikentää muun tuotannon kannattavuutta. Puhtaat energiateknologiat ovat maailmanlaajuisesti voimakkaimmin kasvavia aloja. Tavoite hiilineutraalista yhteiskunnasta luo mahdollisuuksia panostaa ja kehittää uutta teknologiaa muun muassa sähkön varastointiin, vähäpäästöiseen tuotantoon ja päästöjen talteenottoon. Uusiutuvan energian kasvu tuo markkinoille uusia toimijoita.

Hajautetun tuotannon lisääntyessä jakeluverkkoyhtiöiden rooli järjestelmän hallinnassa kasvaa. Kantaverkkoyhtiöiden ja jakeluverkkoyhtiöiden yhteistyö on jatkossa entistä tärkeämpää.

Hirmumyrskyjen ja muiden sään ääri-ilmiöiden todennäköisyys kasvaa. Sään vaihtelujen ja ääri-ilmiöiden yleistyminen edellyttää varautumista ennen kokemattomiin tapahtumiin ja sähköverkkoa laajasti vaurioitaviin myrskyihin.

Globalisaatio ja vastuullisuus

Kiinasta on tulossa maailman suurin talous ja Aasiasta maailman tärkein talousalue. Poliittista ja taloudellista valtaa siirtyy lännestä itään ja pohjoisesta etelään. Euroopan suhteellinen kilpailuasema on heikko, mikä uhkaa pääomasi-donnaisen ilmasto- ja energiapolitiikan toteuttamista.

Mittavat ilmasto- ja energiaohjelmat lisäävät Euroopan ulkopuolisten toimijoiden tuloa laite- ja urakointimarkkinoille. Kansainvälinen hankintatoiminta merkitsee pidentyviä ulkomaisia toimitusketjuja ja niiden vastuullista hallintaa.

Rahoitusmarkkinoiden epävakaus erityisesti euroalueella jatkuu, ja globaalit vaihtelut vaikuttavat yritystalouteen myös Suomessa. Hyvin hoidetun ja korkean luottoluokituksen yhtiöllä on kuitenkin mahdollista hankkia rahoitusta suhteellisen joustavasti ja edullisesti kansainvälisiltä rahoitusmarkkinoilta. Yritystaloutta ja vastuullista toimintaa koskeva sääntely lisääntyy sekä kansallisesti että kansainvälisesti. Yritysten odotetaan toimivan entistä enemmän

ikään kuin kansalaisina kansan keskellä. Yleisen ympäristötietoisuuden kasvu jatkuu, samoin toiminnalle asetettävien ympäristövaatimusten kiristyminen.

Digitalisaatio

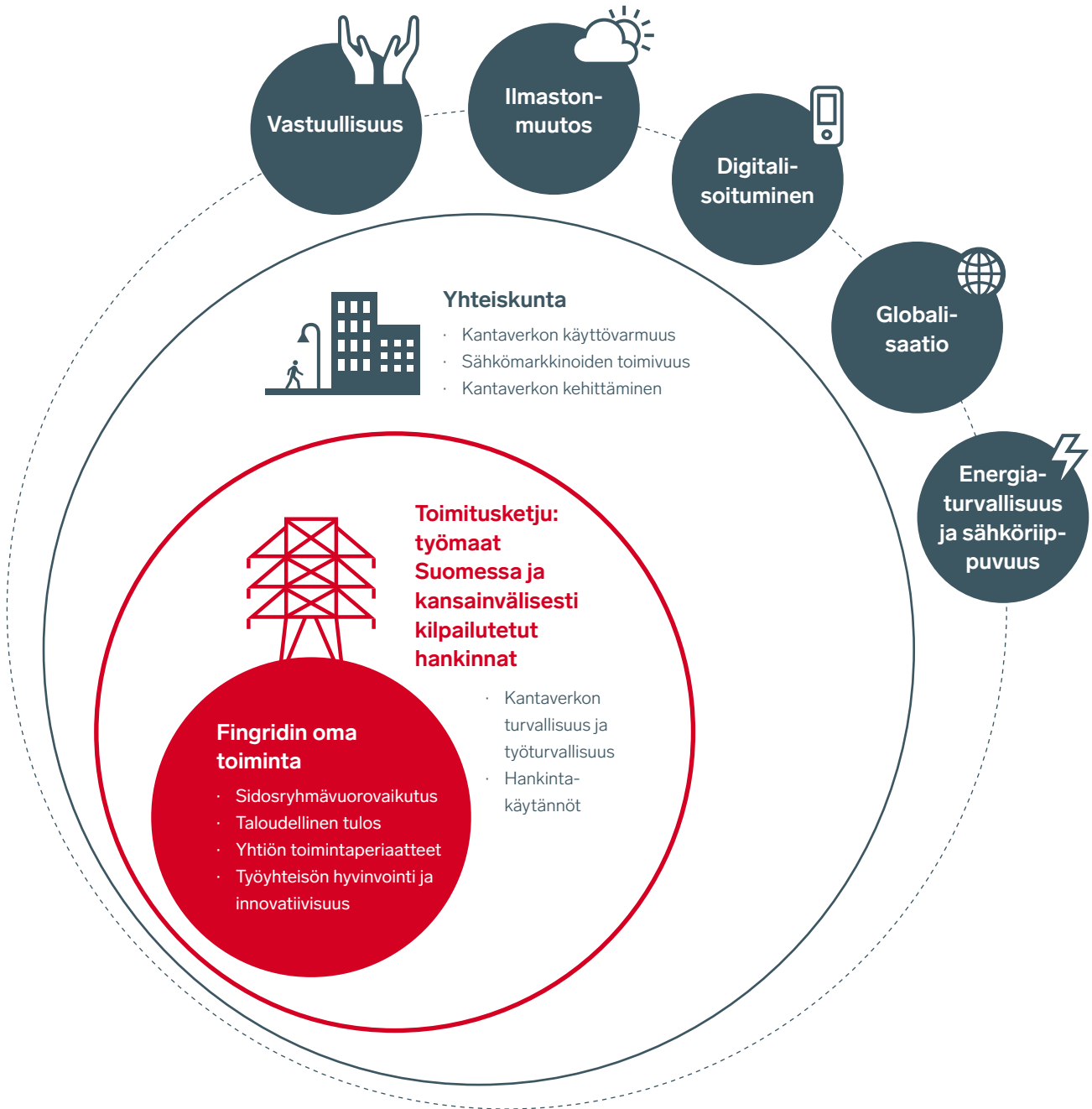
Arvioiden mukaan kuluvan vuosikymmenen lopussa internet liittyy yhteen seitsemän miljardia henkilökohtaista päätettä ja 30 miljardia teollisuuden, logistiikan sekä erilaisten valvonta- ja hallintajärjestelmien laitetta. Aiemmin ihmiset toisiinsa ja palveluihin liittäneestä internetistä on tulossa kaiken internet.

Mobiilisti integroitunut, laite- ja yksilölähtöinen informaatioteknologia muokkaa ihmisten arkea, yritysten johtamista ja liiketoimintamalleja yhä nopeammin ja laajemmin. Digitalisoidut tuotantoprosessit korvaavat ihmistyövoimaa henkilövaltaisilla aloilla ennen kokemattomalla tavalla. Elinajan kasvaessa ja eläkeiän noustessa työyhteisö koostuu pitkäaikaisesti usean eri sukupolven osajista. Toimintaympäristö ja henkilöstö kansainvälistyvät samalla, kun digitalisaatio muuttaa työn tekemisen luonnetta ja tehostaa tiedon hankintaa ja jalostamista. Muuttuvat työtavat, erilaisen henkilökohtaisen osaamisen ja kokemuksen sekä kollektiivisen tietotaidon yhdistäminen vaativat koko työyhteisöltä ja ennen kaikkea johtamiselta aiempaa enemmän.

Kantaverkkoyhtiön näkökulmasta digitalisaatio luo mahdollisuuksia toiminnan tuottavuuden parantamiseen ja parempaan asiakaspalveluun. Vähittäismarkkinoiden digitalisoituessa kuluttajakohtaisen hajautetun tuotannon ja kulutuksen mittaus- ja ohjaustiedon keruu- ja siirtotarpeet kasvavat merkittävästi. Aurinkovoiman ja muun hajautetun pientuotannon lisääntyessä kulutusta hyödynnetään laajamittaisesti tehotasapainon säätelyssä. Tämä yhdistettynä älyverkkoteknologiaan luo uusia liiketoimintamahdollisuuksia niin nykyisille kuin uusille toimijoille.

Toimivaa verkkoa voidaan käyttää suunnattuihin palvelunestohyökkäyksiin tai äärimmillään aseena hybridi-sodankäynnissä. Rinnakkaisista tai internetin korvaavista vaihtoehtoverkoista saattaa syntyä tarjontaa.

Megatrendit ja Fingridin toiminnan olennaisimmat asiat vaikutusalueineen

Fingridin rooli sähkön tuotannosta kulutukseen

Sähkömarkkinat

Fingrid edistää aktiivisesti sähkömarkkinoita

Sähkön tuotanto

- Ydinvoima
- Vesivoima
- Kivihiili
- Maakasu
- Biomassa
- Tuulivoima
- Muut tuotannon energianlähteet

**Rajayhteydet
Ruotsiin, Norjaan,
Venäjälle ja Viroon**

Sähkön siirto Fingridin kantaverkossa

Fingrid kehittää pitkäjänteisesti kantaverkkoja ja siirtää luotettavasti sähköä

- Voimajohdot
- Sähköasemat
- Varavoimalaitokset

Sähkön siirto alue- ja jakeluverkossa

Sähkön kulutus

- Pienkuluttajat
- Teollisuus

Sidosryhmäyhteistyö

Vuorovaikutus sidosryhmien kanssa on Fingridille keskeistä. Kantaverkkoyhtiönä toimintamme ja sen vastuullisuus vaikuttaa moneen sidosryhmään, joista tärkeimmät on esitetty kuvassa ”Sidosryhmävuorovaikutus”. Sidosryhmät kohdistavat toimintaamme erilaisia odotuksia. Asiakkaat ja koko suomalainen yhteiskunta odottavat Fingridin turvaavan varman sähkön ja toimivat sähkömarkkinat. Asiakkaat odottavat Fingridiltä myös tarpeisiinsa vastaavia palveluita ja edullista hinnoittelua. Fingridin omistajien näkökulmasta kustannustehokkuus ja omistaja-arvon tuottaminen ovat keskeisiä. Henkilöstölle tärkeitä asioita ovat tasa-arvoinen kohtelu, työyhteisön hyvinvointi, työturvallisuus ja mahdollisuudet osaamisen kehittämiseen. Työturvallisuuden merkitystä korostavat myös Fingridin palvelutoimittajat. Maanomistajat, joiden maalla kantaverkon voimajohdot risteilevät, ja voimajohdon naapurit asettavat odotuksia Fingridin maankäyttö- ja ympäristöpolitiikalle.

Toimimme avoimesti, rehellisesti ja tasapuolisesti vuorovaikutuksessa sidosryhmiemme kanssa. Asiakasnäkökulmastamme vastaa nimetty johtaja, ja toimintojen johtajat

vastaavat sidosryhmätoiminnastaan omilla vastuualueillaan. Aktiivisen sidosryhmäyhteistyömme toimenpiteitä toimintavuodelta on koottu sivun 15 kuvaan. Keskustelemme ja keräämme palautetta sekä julkaisemme toiminnastamme mahdollisimman avoimesti aineistoa kaikkien saataville.

Kartoitamme sidosryhmiemme mielipiteitä säännöllisesti taulukossa ”Sidosryhmäkyselyt” esitetyin kyselyin. Toimintavuonna kysyimme maanomistajilta palautetta valmistuneiden rakennushankkeidemme onnistumisesta. Saimme kuudesta haastattelusta ja yhteensä 188 haastateltavalta yleisarvosanaksi noin 4 eli hyvä, kun asteikko oli 1–5. Maanomistajat toivoivat nykyistä ennakoivampaa ja täsmällisempää tiedottamista rakennustöiden etenemisestä. Myös sopiminen etukäteen teiden käytöstä, pelloilla ja piha-alueissa liikkumisesta sekä muista käytännön asioista on maanomistajille tärkeää. Asiakastytyväisyyskyselyn tuloksista kerromme Asiakkaat-osiossa. Tärkeimpiä sidosryhmiämme on myös oma henkilöstömme, strategiamme toteuttajana. Työtyytyväisyystuloksista ja henkilöstöasioista kerromme kohdassa ”Henkilöstö”.

Avoin, rehellinen ja tasapuolinen sidosryhmä-vaikutus asiakkaiden ja yhteiskunnan hyväksi

Muut yhteistyökumppanit

- Vaikuttaminen ENTSO-E:ssä ja muu toimialayhteistyö
- Tutkimus- ja kehityshankkeet
- Oppilaitosyhteistyö
- Contact Forum -rekrytointimessut

Yhteiskunta

- Yhteydenpito päättäjiin
- Ajankohtaisuutiset
- Sosiaalinen media

Viranomaiset ja järjestöt

- Työryhmät ja toimikunnat
- Lausunnot
- Toimiminen voimatalouspoolissa
- Säännöllinen yhteydenpito Energiaviraston kanssa

Media

- Lehdistötilaisuudet
- Lehdistö- ja pörssitiedotteet
- Henkilökohtaiset yhteydenotot
- Mediaseuranta ja julkisuusanalyysi
- Mediatapaamiset

Asiakkaat

- Asiakaspalvelu
- Asiakaslehti ja uutiskirjeet
- Asiakastoimikunnat: neuvottelukunta, verkko-, markkina- ja käyttötoimikunta
- Asiakastilaisuudet
- Palautekyselyt ja -keskustelut

Henkilöstö

- Päivittäinen vuorovaikutus ja kehityskeskustelut
- Ilmapiiritutkimus
- Great Place to Work -tutkimus
- Henkilöstötilaisuudet
- Ideointityökalu
- Henkilöstöyhdistyksen tilaisuudet
- Alumniyhteistyö

Omistajat

- Yhtiökokous
- Hallitustyöskentely
- Omistajainfo

Rahoittajat ja luottoluokittajat

- Säännöllinen vuorovaikutus ja vuosittaiset läpikäynnit luottoluokittajien kanssa
- Säännöllinen yhteistyö rahoittajien ja velkasijoittajien kanssa

Urakoitsijat ja palveluiden tuottajat

- Tarjouskilpailut ja sopimusneuvottelut
- Kokoukset ja palautekeskustelut
- Koulutukset ja auditoinnit
- Turvallisilla linjoilla -työturvallisuusjulkaisut
- Yhteiset kehityshankkeet
- Omaisuuden hallinnan teemapäivä ja työturvallisuus-seminaari

Maanomistajat ja naapurit

- Yleisötilaisuudet
- Maanomistajatiedotteet
- Karttapalautepalvelu
- Farmari-messut ja Yhteisillä linjoilla-julkaisu
- Palautekyselyt valmistuneista investointihankkeista

Sidosryhmäkyselyt

Tutkimus/kysely	Kohderyhmä	Toteutusfrekvenssi
Asiakas- ja sidosryhmäkysely	Asiakkaat Viranomaiset ja järjestöt	Kerran vuodessa
Ilmapiiritutkimus	Henkilöstö	Kerran vuodessa
Great Place to Work -kysely	Henkilöstö	Joka toinen vuosi
Vastuullinen kesäduuni -kysely	Fingridin kesätyöntekijät	Kerran vuodessa
Maanomistajakyselyt	Maanomistajat, joiden omistamilla mailla on valmistunut investointihanke	Investointihankkeen päätyttyä
Luottamus & Maine -tutkimus (työnantajakuivatutkimus)	Kaupallisen ja tekniikan alan osaajat	Kerran vuodessa
Luottamus & Maine -mittaus suuren yleisön keskuudessa	15–65-vuotiaat suomalaiset	Toteutettu ensimmäisen kerran

VUODEN VARRELTA

Fingrid mukana Joensuun Farmari-messuilla

Fingrid oli mukana valtakunnallisessa Farmari-maatalousnäyttelyssä 2015 Joensuussa.

Fingrid on ollut tapahtumassa mukana jo useana vuonna. Tapahtuman tärkeimmäksi merkitykseksi on noussut mahdollisuus tavata kasvokkain maanomistajia ja käydä keskusteluja esimerkiksi voimajohtoalueiden moninaiskäytöstä ja meneillään olevista rakennushankkeista.

Fingridin visio ja arvot

Kantaverkkoyhtiön tehtävä on toimia asiakkaiden ja yhteiskunnan hyväksi. Yhtiön visiona on toimia kantaverkkotoiminnan esikuvana kansainvälistyvillä sähkömarkkinoilla. Yritysarvot avoimuus, tasapuolisuus, tehokkuus ja vastuullisuus ohjaavat käytännön toimintaa ja valintoja joka päivä.

Fingrid välittää. Varmasti.

Fingridin visio:

Kantaverkkotoiminnan esikuva

Fingridin arvot:

Avoimuus

Tasapuolisuus

Tehokkuus

Vastuullisuus

Perustehtävä ja liiketoimintamalli

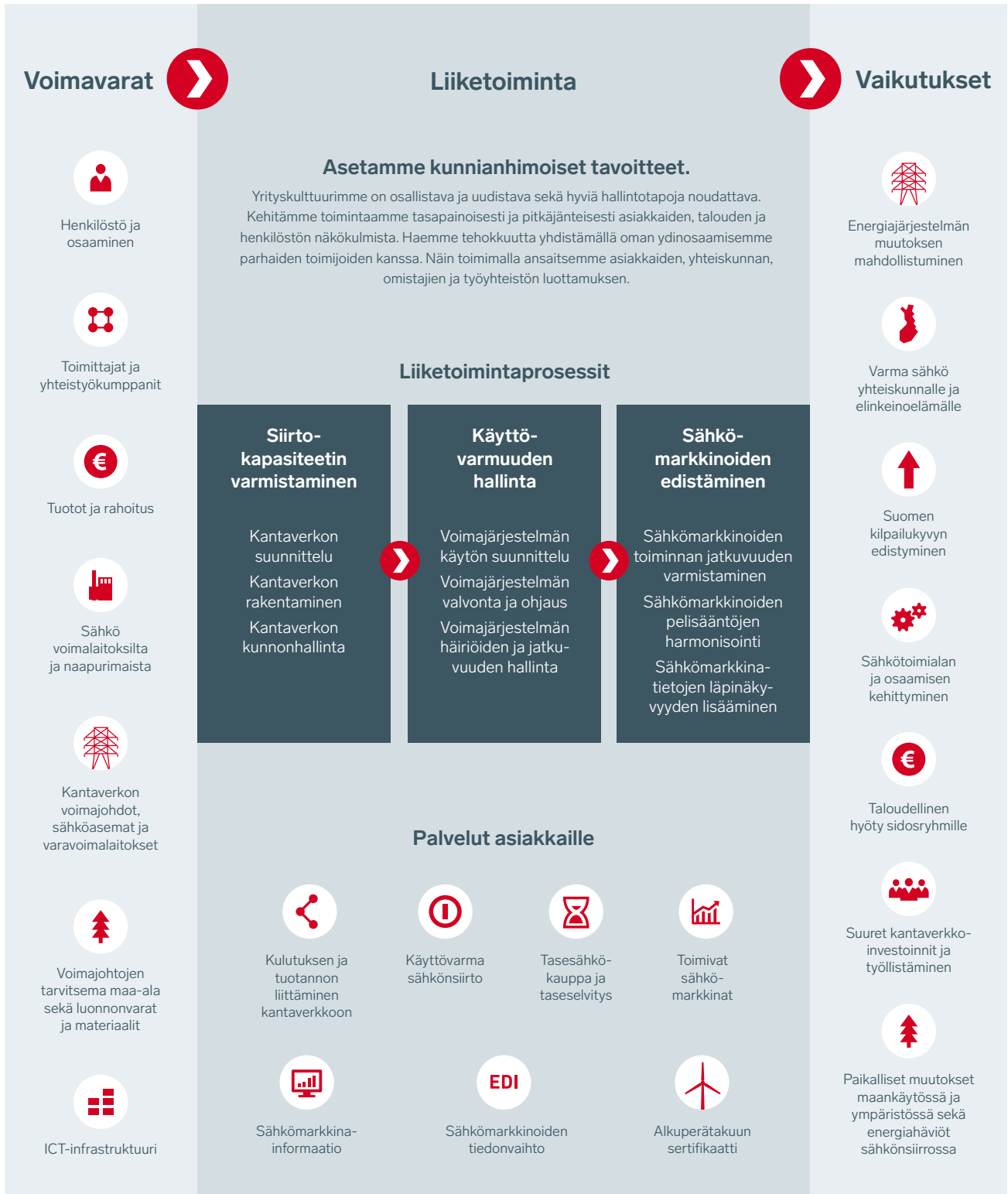
Toimimme asiakkaiden ja yhteiskunnan hyväksi:

- Siirrämme luotettavasti sähköä
- Edistämme aktiivisesti sähkömarkkinoita
- Kehitämme pitkäjänteisesti kantaverkkoa

Fingrid huolehtii siitä, että Suomi saa sähköä häiriöttä nyt ja tulevaisuudessa. Olemme mukana kehittämässä suomalaista yhteiskuntaa ja jokaisen suomalaisen hyvinvointia. Vaikutamme jokaisen suomalaisen arkeen perustehtävämme kautta: siirtämällä luotettavasti sähköä, edistämällä aktiivisesti sähkömarkkinoita ja kehittämällä pitkäjänteisesti kantaverkkoa.

Fingridin liiketoimintamalli

Strategia

Strategian valmistelussa ja toimeenpanossa tarkastelemme vision asettamia vaatimuksia mahdollisimman tasapainoisesti neljän eri näkökulman kannalta. Organisaatiomalliksi olemme valinneet tehokasta toimeenpanoa tukevan ja henkilöstöä laajasti osallistavan matriisirakenteen.

Olemme asettaneet kunnianhimoiset tavoitteet kaikelle tekemisellemme. Yrityskulttuurimme on osallistava ja uudistava sekä hyviä hallintotapoja noudattava. Kehitämme toimintaamme tasapainoisesti ja pitkäjänteisesti **asiakkaiden, talouden, prosessien ja henkilöstön näkökulmista**. Haemme tehokkuutta yhdistämällä oman ydinosaimme parhaiden toimijoiden kanssa. Näin ansaitsemme toiminnallamme asiakkaiden, yhteiskunnan, omistajien ja työyhteisön luottamuksen.

Asiakkaamme ja sidosryhmämme odottavat meidän turvaavan yhteiskunnalle varman sähkönsaannin ja toimivat sähkömarkkinat. Kehitämme palveluitamme asiakkaiden tarpeiden mukaisesti, ja samalla turvaamme edullisen siirtohinnoittelun kantaverkossa.

Taloudenhoidon kannalta lähtökohtana on, että vaatamme pitkäjänteisesti yhteiskunnan odotuksiin, olemme kustannustehokas ja tuotamme arvoa omistajille. Olemme kantaverkkotoiminnan esikuva kansainvälistyvillä sähkömarkkinoilla. Tämä tarkoittaa toimintamme ja tuottavuutemme jatkuvaa kehittämistä. ➔

Olemme kuvanneet **sisäiset prosessit** yhtiön päätehtävien mukaisesti.

- **Käyttövarmuuden hallinta** edellyttää luotettavaa ja ennakoivaa sähkönsiirtoa. Tavoitteenamme on pitää valot päällä valtakunnassa ja huolehtia siitä, että Suomen sähköjärjestelmässä sähkön kulutus ja tuotanto ovat joka hetki tasapainossa. Tätä työtä teemme joka päivä ympäri vuorokauden.
- Edistämme **sähkömarkkinoiden toimintaa** osallistumalla aktiivisesti sähkömarkkinoiden ylläpitoon ja kehittämiseen. Pyrimme pitämään sähkönsiirtoyhteydet maiden välillä riittävinä, annamme tietoa markkinoista riittävästi ja hoidamme tasepalvelun tehokkaasti. Toimivat yhteiseurooppalaiset sähkömarkkinat ovat myös kuluttajan etu.
- Tavoitteenamme on, että **siirtokapasiteetin varmistamisessa** teemme investoinnit siirtoverkkoon tehokkaasti ja kansantalouden kannalta oikeaan aikaan sekä huolehdimme verkon kunnosta. Rakennamme ja kunnostamme verkkoa turvallisesti ja joustavasti vastaamaan yhteiskunnan sähköntuotanto- ja -kulutustarpeita. Kymmenvuotisen kehittämissuunnitelman mukaan investoinnit vuosina 2016–2025 ovat suuruudeltaan yhteensä noin 1,2 miljardia euroa.

Kehitämme **henkilöstöä ja osaamista** niin, että työyhteisömme on tuottava, innovatiivinen ja hyvinvoiva. Päivitämme strategiaamme vuosittain. Tähän työhön osallistuu kymmeniä fingridiläisiä läpi organisaation. Henkilöstönäkökulma on näin tasapainoisesti mukana kaikessa päätöksenteossa.

Strategiset hankkeet

Strategian toimeenpanon ytimessä ovat yhtiötason monivuotiset strategiset hankkeet, joita ovat:

- Pohjoismaisen sähköjärjestelmän murrokseen vastaaminen
- Rajasiirtoyhteyksien luotettavuuden parantaminen
- Eurooppalaisten verkkosääntöjen käyttöönotto
- Vähittäismarkkinoita ja toimintavarmuutta tukevat älyverkkoratkaisut
- Liiketoiminnan digitalisointi
- Yrityskulttuurin uudistaminen

Jokaisella strategisella hankkeella on nimetty johtoryhmätason vastuuhenkilö. Strategisia hankkeita toteutamme organisaatiossa osana vuotuisia toimintasuunnitelmia. Hankkeiden etenemistä seuraamme säännöllisesti hallitus- ja johtoryhmätyöskentelyn yhteydessä.

Keskeiset tavoitteet on asetettu Fingridin strategian ja yhtiön perusliiketoiminnalle olennaisten asioiden tunnistamisen kautta. Tavoitteiden saavuttamista käytetään johtoryhmän ja henkilöstön palkitsemisen perusteena.

Olemme kantaverkkotoiminnan esikuva kansainvälistyvillä sähkömarkkinoilla.

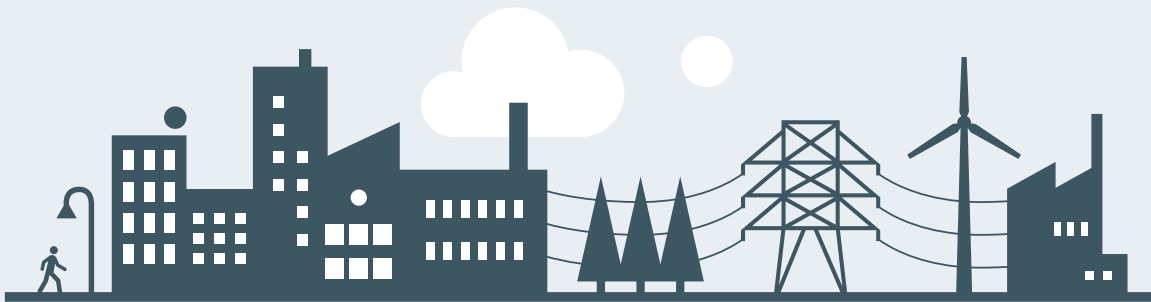
Fingridin strategian näkökulmat

Asiakkaat ja yhteiskunta

Turvaamme yhteiskunnalle varman sähkön ja toimivat markkinat.
Tarjoamme asiakastarpeisiin vastaavat palvelut ja edullisen hinnoittelun.

Talous

Toimimme kustannustehokkaasti ja tuotamme arvoa omistajille.

Sisäiset prosessit

Siirtokapasiteetin varmistaminen

Teemme investoinnit ja kunnossapidon turvallisesti ja tehokkaasti oikeaan aikaan.

Käyttövarmuuden hallinta

Käytämme kantaverkkoa ennakoiden ja luotettavasti.

Sähkömarkkinoiden edistäminen

Ylläpidämme ja kehitämme aktiivisesti sähkömarkkinoita.

Henkilöstö ja osaaminen

Toimintamme tukipilari on tuottava, innovatiivinen ja hyvinvoiva työyhteisö.

Fingridin olennaisuusprosessi

Toimintaan vaikuttavat megatrendit

Olennaisimmat asiat

Liiketoimintamalli

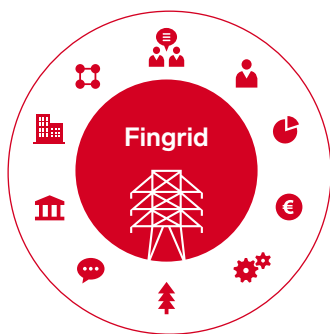

Tunnettemme toimintaympäristömme ja ymmärrämme sidosryhmiemme odotukset.

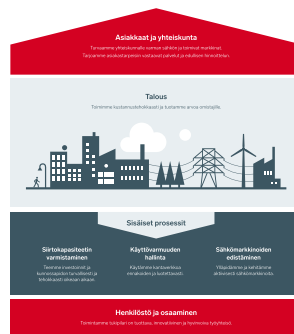
Tunnistamme Fingridille tärkeitä asioita ja integroimme ne liiketoimintaamme.

Johdamme toimintaamme tavoittein ja mittarein.

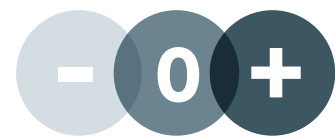
Sidosryhmävuorovaikutus

Strategia

Fingridin strategiset tavoitteet ja mittarit

- Tavoitteemme
- Miten onnistumme?
- Mihin tähtäämme?

Fingridin strategiset tavoitteet ja mittarit

- = asetettu tavoite saavutettiin / yli tavoitteen
- = asetetun tavoitteen tuntumassa
- = alle asetetun tavoitetason, mutta edelleen hyvä tulos
- = alle asetetun tavoitteen, mutta tulos aiempien vuosien tuntumassa
- = saavutettu tulos selkeästi alle asetetun tavoitteen

Tavoitteemme 2015		Miten onnistuimme?	Mihin tähtäämme 2016?
Asiakkaat ja yhteiskunta			
Käyttövarma kantaverkko	Kantaverkon häiriöiden aiheuttama taloudellinen haitta asiakkaille alle 3,5 miljoonaa euroa.	● Taloudellinen haitta asiakkaille oli 3,5 miljoonaa euroa.	Tavoite ennallaan.
Tyytyväinen asiakas	Asiakaskyselyn keskiarvo vähintään 8,6.	● Keskiarvo oli 8,5.	Vastausasteikko 1–5. tavoitetaso on 3,7.
Edullinen hinnoittelu	ENTSO-E:n eurooppalainen hintatasovertailu: mitalisija 16 maan vertailuryhmässä.	● Fingridin sijoitus 2015 hintavertailussa verrokki-ryhmässä oli 2.	Tavoite ennallaan.
Talous			
Korkea luottoluokitus	Luottoluokituksen säilyttäminen vähintään tasolla A-.	● Tavoitteiden mukainen korkea luottoluokitus säilytettiin.	Tavoite ennallaan.
Hyvä osingonmaksukyky	Omistajien tavoitteiden mukainen osinkotuotto.	● Yhtiö saavutti sääntelyn salliman tuoton ja pystyi maksamaan kohtuullisen osingon omistajilleen.	Tavoite ennallaan.
Hyvä kustannustehokkuus	Nykyisen hyvän kustannustehokkuuden säilyttäminen ja tuottavuuden jatkuva parantaminen.	● Fingrid hoitaa useita uusia tehtäviä, joista on syntynyt kustannuksia ja työmäärän kasvua. Yhtiön kustannukset ovat kustannustehokkuudella tasolla.	Tavoite ennallaan.

Tavoitteemme 2015		Miten onnistuimme?	Mihin tähtäämme 2016?
Sisäiset prosessit			
Kantaverkon pitkäjänteinen kehittäminen asiakkaiden ja markkinoiden tarpeisiin	Kantaverkon kymmenvuotisen investointiohjelman toteuttaminen Suomen ilmasto- ja energiastrategian toteuttamisen mahdollistamiseksi: investointihankkeet aikataulussa ja budjetissa.	● Hankkeet toteutuivat suunnitellussa aikataulussa ja budjetissa.	Tavoite ennallaan.
Toimivat sähkömarkkinat	Keskeiset sähkömarkkinoiden kehittämishankkeet ja palvelut toteutettu suunnitellusti.	● Italia ja Slovenia liitettiin eurooppalaisiin day ahead -markkinoihin. Ensimmäinen verkkosääntö voimaan. Datahub-hanke käynnistyi, vähittäismarkkinaprosessit määriteltiin. Pohjoismaisen taseselvityksen käyttöönotto siirtyi vuodelle 2016.	Tavoite ennallaan.
Hankintaketjun vastuullisuus	Vastuullisuusvaatimukset käytössä kaikilla työmailla vuoden 2015 loppuun mennessä. Ei merkittäviä poikkeamia tilaajavastuu- tai työsuhteasioissa.	● Työmailla 18 tilaajavastuun, työturvallisuuden ja ympäristöasioiden hallinnan auditointia sekä kolme auditointia kansainvälisessä toimintaympäristössä.	Ei merkittäviä poikkeamia tilaajavastuu- tai työsuhteasioissa.
Korkea työturvallisuus	Työtapaturmataajuus alle 10 vuoden 2015 loppuun mennessä (mukana fingridiläiset ja palvelutoimittajat).	● Yhdistetty tapaturmataajuus oli 9.	Työtapaturmataajuus alle 5 vuoden 2018 loppuun mennessä (mukana fingridiläiset ja palvelutoimittajat).
Vastuullinen maankäyttö- ja ympäristöpolitiikka	Ei merkittäviä ympäristöpoikkeamia.	● Merkittäviä ympäristöpoikkeamia ei tapahtunut. Maanomistajakyselysten yleisarvosana hyvä.	Tavoite ennallaan. Maanomistajakyselysten yleisarvosana hyvä.
Kunnossapidon ja omaisuuden hallinnan tehokkuus	Mitalisija kansainvälisessä vertailussa (ITOMS, ITAMS).	● Saavutettiin mitalisija.	Tavoite ennallaan.
Käyttötoiminnan tehokkuus	Mitalisija kansainvälisessä käyttötoiminnan vertailussa.	● Mitalisija hyvin lähellä.	Tavoite ennallaan.

	Tavoitteemme 2015	Miten onnistuimme?	Mihin tähtäämme 2016?
Henkilöstö ja osaaminen			
Hyvä työilmapiiri	Työterveyslaitoksen Parempi Työyhteisö -tutkimuksen avainluvut: nykyisen kärkitason säilyttäminen.	● Säilytettiin asetettu tavoitetaso.	Tavoite ennallaan.
Hyvä johtaminen	Suomen parhaat työpaikat -tutkimuksen yleinen yhtiösarja: 10 parhaan joukossa (joka toinen vuosi tehtävä tutkimus).	● Fingridin sijoitus oli 10. Suomen parhaat työpaikat -tutkimuksessa.	Tavoite ennallaan.
Vastuulliset toimintatavat	Henkilöstön jatkuva valmentaminen vastuullisuuteen ja osallistaminen toimintatapojen kehittämiseen.	● Verkkoperehdytys Fingridin toimintaperiaatteista valmistui ja otettiin käyttöön.	100 % henkilöstöstä läpäissyt Fingridin toimintaperiaatteiden verkkokoulutuksen.

Johtaminen ja henkilöstö

Arvojemme mukainen johtaminen on osallistavaa, kannustavaa, tasa-arvoista ja avointa. Kehitämme johtamista kaikilla tasoilla työyhteisö- ja esimiesvalmennuksilla. Parhaiden käytäntöjen soveltamiseksi osallistumme henkilöstöjohtamisen vertailuselvityksiin.

Johtamista parannamme toimintaympäristön muutosten, saatujen kokemusten, vertailututkimusten ja ilmapiirikyseilyjen perusteella. Käynnistämme myös vuosittain käytävien tulos- ja tavoitekeskustelujen sekä lähtökeskustelujen palautteen pohjalta tarvittaessa johtamisen kehittämishankkeita.

Edellytämme, että jokainen esimiestehtävässä toimiva fingridiläinen on sisäistänyt yhtiön arvot, strategian ja toimintaperiaatteet, toimii itse niiden mukaisesti ja pystyy viestimään ne henkilöstölle sekä varmistamaan niiden noudattamisen. Näin pääsemme tavoitteeseen, jossa koko työyhteisö toimii samojen yhteisten periaatteiden ja pelisääntöjen mukaan.

Toimitusjohtaja ja johtoryhmä

Toimitusjohtaja vastaa osakeyhtiölain mukaisesti yhtiön juoksevasta hallinnosta. Toimitusjohtajaa avustavana eli-

menä toimii yhtiön johtoryhmä. Sen päätökset toteutetaan toimitusjohtajan valtuuksin. Johtoryhmä tukee myös jäseniään näiden vastuulla olevassa päätöksenteossa, ja sen tehtävänä on yhtiön strategian valmistelu, toteutus ja valvonta neljän näkökulman mukaisesti. Johtoryhmä huolehtii riittävästä strategian viestimisestä, toimeenpanosta sekä strategian tavoitteiden mukaisten toimintasuunnitelmien ja budjettien laadinnasta. Johtoryhmällä on keskeinen asema yhtiön talousohjauksessa ja riskienhallinnassa. Lisäksi johtoryhmä osallistuu hallituksen päätöstä edellyttävien asioiden valmisteluun ja toimeenpanoon. Johtoryhmän jäsenet huolehtivat lisäksi vastuualueidensa mukaisesti ulkoisesta tiedottamisesta ja suhdetoiminnasta. Johtoryhmä linjaa henkilöstöasioiden kehittämistä ja suunnittelee pitkäjänteisesti henkilöstöresursseja. Johtoryhmä on aktiivinen myös oman toimintansa kehittämisessä.

Johtoryhmän jäsenten vastuut ja valtuudet määräytyvät kunkin johtoryhmäläisen tehtävävastuiden mukaisesti. Tavoitteena on vastuunjaon selkeys ja valmius nopeisiin päätöksiin sekä päätöstason tarkoituksenmukaisuus. Päätös- ja hyväksymisvaltuudet sekä asiakirjojen allekirjoitusoikeudet on yksilöity erillisellä ohjeistuksella. Johtoryhmän jäsenille on määritelty toiminnan jatkuvuuden varmistamiseksi varahenkilö. ➔

Johtoryhmä

Jukka Ruusunen

Toimitusjohtaja
s. 1958, tekniikan tohtori
Toimitusjohtaja vuodesta 2007
Johtoryhmän jäsen vuodesta 2007
Yhtiön palveluksessa vuodesta 2007

Kari Kuusela

Varatoimitusjohtaja
s. 1955, diplomi-insinööri
Johtoryhmän jäsen vuodesta 1999
Yhtiön palveluksessa vuodesta 1997

Juha Kekkonen

Varatoimitusjohtaja
s. 1950, diplomi-insinööri
Johtoryhmän jäsen vuodesta 1997
Yhtiön palveluksessa vuodesta 1997

Jussi Jyrinsalo

s. 1964, tekniikan lisensiaatti
Johtoryhmän jäsen vuodesta 2005
Yhtiön palveluksessa vuodesta 1997

Tiina Miettinen

s. 1963, valtiotieteen ja kauppatieteiden maisteri
Johtoryhmän jäsen vuodesta 2013
Yhtiön palveluksessa vuodesta 2007

Jan Montell

s. 1968, kauppatieteiden maisteri
Johtoryhmän jäsen vuodesta 2013
Yhtiön palveluksessa vuodesta 2013

Reima Päivinen

s. 1958, diplomi-insinööri
Johtoryhmän jäsen vuodesta 2005
Yhtiön palveluksessa vuodesta 1997

Kari Suominen

s. 1964, diplomi-insinööri, MBA
Johtoryhmän jäsen vuodesta 2013
Yhtiön palveluksessa vuodesta 2013

Johtoryhmän täydellinen esittely: <http://www.fingrid.fi/fi/yhtio/hallinnointikoodi/joryjasenet/>

Matriisirakenne

Yhtiön toiminta on organisoitu matriisirakenteeksi, jossa liiketoimintaa johdetaan neljän näkökulman kautta: asiakkaat, talous ja liiketoiminnan kehitys, sisäiset prosessit, henkilöstö ja osaaminen. Sisäiset prosessit ovat siirtokapasiteetin varmistaminen, käyttövarmuuden hallinta ja sähkömarkkinoiden toiminnan edistäminen.

Toimitusjohtaja nimittää kullekin näkökulmalle omistajan, joka vastaa sen toiminnasta ja kehittämisestä: strategian valmistelusta, toimintalinjauksista sekä strategian mukaisen keskeisten toimenpiteiden suunnittelusta, aikataulutuksesta ja ohjeistuksesta. Omistaja vastaa näkökulman tai prosessin välittömästä johtamisesta ohjausryhmän tuella sekä strategisten tavoitteiden asettamisesta yhdessä toimitusjohtajan ja johtoryhmän kanssa. Ohjausryhmien jäsenet nimittää yhtiön johtoryhmä.

Näkökulmien omistajat vastaavat johtamisen edellyttämien ohjaus- ja työryhmien sekä tiimien organisoimisesta tarkoituksenmukaisella tavalla, jotta strategian toteuttaminen, seuranta, valvonta ja toimenpiteiden tulosten mittaaminen voidaan pitkällä aikavälillä varmistaa. Omistaja vastaa myös näkökulmaan liittyvästä kehittämisestä, tehokkuudesta ja riskien hallinnasta. Tämä merkitsee samalla vastuuta näkökulmaan liittyvien merkittävien kustannusten, tulojen ja investointien ennustamisesta ja seurannasta sekä liiketoimintaratkaisuiden kustannustehokkuuden varmistamisesta.

Toiminnot

Toimintojen johtajat vastaavat strategian mukaisten tehtävien vuosisuunnittelusta ja budjetoinnista sekä kustannustehokkaasta toteutuksesta omalla vastualueellaan. Osana tätä toiminnon johtaja vastaa siitä, että toiminnoille asetetut vuositavoitteet saavutetaan, niihin liittyvät riskit hallitaan ja toimintaa mitataan ja raportoidaan asianmukaisesti.

Johtajalla on omalla vastualueellaan henkilöstön johtaminen, motivaation ja hyvinvoinnin sekä osaamisen ylläpito ja kehittäminen sekä resurssien riittävyys. Omat resurssit on

allokoitava ja palveluiden hankinta järjestettävä kustannustehokkaasti. Toiminnon johtaja vastaa myös sisäisestä ja ulkoisesta viestinnästä omassa toiminnossaan.

Ohjejärjestelmä

Yhtiön ohjejärjestelmä on kolmitasoinen: hallituksen hyväksymiä periaatteita täsmentävät johtoryhmän hyväksymät politiikat, joita täydentävät näkökulmien ja toimintojen antamat yksityiskohtaisemmat ohjeet.

Fingridin hallituksen hyväksymät periaatedokumentit:

- Fingridin toimintaperiaatteet
- Henkilöstön ja johtamisen periaatteet
- Yritystalouden ja rahoitustoiminnan periaatteet
- Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteet
- Kantaverkon kehittämisen ja kunnonhallinnan periaatteet
- Käyttövarmuuden hallinnan periaatteet
- Sähkömarkkinoiden edistämisen periaatteet
- Hyväksymisvaltuudet

Henkilöstö

Fingridin henkilöstöjohtamisen perustana ovat yhtiön arvopohja sekä henkilöstön ja johtamisen periaatteet. Henkilöstöasioita hoidetaan yhtiössä pitkäjänteisesti siten, että henkilöstönäkökulma on tasapainoisesti mukana yhtiön strategiassa ja päätöksenteossa. Johtamisote on osallistava matalassa matriisiorganisaatiossa, jossa strategia-prosessiin pääsee vaikuttamaan laaja joukko fingridiläisiä. Henkilöstön osaamisesta ja etenemisestä pidetään huolta tarjoamalla yhtiössä selkeät esimies- ja asiantuntijaurat. Palkkapolitiikassa pyritään kannustavuuteen.

Vuonna 2015 panostimme vahvasti johtamisen kehittämiseen ja toteutimme esimiehille suunnatun ihmisten johtamiseen keskittyvän koulutusohjelman. Koulutusohjelman aikana työstimme yhtiölle johtamisen tavoitekulttuurin, jonka mukaan työskentelemme mahdollisimman paljon yhteistyössä tiiminä toisistamme välittäen, olemme valmiita ➔

kehittymään ja oppimaan uutta sekä hoidamme edelleenkin liiketoimintaprosessit tehokkaasti ja varmasti pyrkien esikuvalliseen tulokseen kantaverkkotoiminnassa. Määritimme myös, millaista esimiestyötä yhtiössä toivotaan ja kuinka esimiehet voivat kehittyä jatkuvasti ihmisten johtamisessa.

Osana johtamisen kehittämistä käynnistimme esimiesten vertaistoiminnan ja mentorointikäytäntöjen kehittämisen. Osaamisen johtamisessa yksikköjen ja tiimien osaamiskeskustelujen sekä kahdenvälisen kehityskeskustelujen rinnalla voidaan jatkossa hyödyntää yhtiössä entistä enemmän mentorointia. Mentorointia kokeiltiin pienryhmämentorointina kevään Asiantuntijafoorumilla, ja hyvien kokemusten ja palautteen johdosta päätettiin kannustaa koko organisaatiota löytämään mentorointipari joko talon sisältä tai ulkoa.

Esimiesten työtä helpottamaan otimme käyttöön uuden HR-tietojärjestelmän. Uudella järjestelmällä tehostamme prosesseja ja vähennämme hallinnollisia rutiineja mahdollistaen näin HR-työn painopisteen siirron operatiivisesta hallinnosta kohti liiketoimintaa tukevaa kumppanuutta. Sähköisten prosessien ja lomakkeiden käyttöönotolla varmistamme myös tietojen oikeellisuuden ja henkilötietojen tietoturvan. Uusi HR-järjestelmä on osa HR-kokonaisarkkitehtuuria, jota kehitetään Fingridin ICT-arkkitehtuurilinjausten mukaisesti.

Tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminnan koordinoimiseksi jatkoimme fingridiläisistä koostuvan innovaatiotiimin (iTiimi) toimintaa. Tiimin tavoitteena on aikaansaada entistä innovatiivisempi työyhteisö ja näin edesauttaa Fingridiä visionsa saavuttamisessa. Toimintavuonna kytkimme uusien ideoiden käsittelyn vahvemmin osaksi yhtiön johtamisjärjestelmää: esimerkiksi kaikki henkilöstöasioihin liittyvät ideat käsiteltiin henkilöstö- ja osaamisen näkökulman ohjausryhmässä.

Päivitimme yhtiön viestintäpolitiikan keväällä 2015. Poliittikka ohjaa niin sisäistä kuin ulkoista viestintäämme. Pyrimme siihen, että se, mitä kerromme ulospäin, on jo tutua talon sisällä. Talon sisällä annamme henkilöstölle äänen ja toteutamme viestintää yhteisessä vuorovaikutuksessa. Sisäinen viestintä rakentuu vahvasti avoimuudelle ja henkilökohtaiselle kanssakäymiselle. Järjestimme vuoden aikana muun muassa kaksi henkilöstöpäivää sekä toimitusjohtajan

tiedotustilaisuuksia. Kevään henkilöstötilaisuus painottui henkilöstön henkiseen ja fyysiseen hyvinvointiin, syksyn tilaisuudessa puhuimme yhtiön yrityskulttuurin osa-alueista eli avoimuudesta, yhteisöllisyydestä, innovoinnista, vastuullisuudesta sekä tehokkuudesta.

Fingridin henkilöstömäärä kasvoi hieman vuoden kuluessa yhtiölle tulleiden uusien tehtävävastuiden sekä toiminnan volyymin kasvun myötä. Toimintavuoden aikana palkattiin uusia ammattilaisia sekä kantaverkkotoiminnan liiketoimintaprosesseihin että yhtiön hallintoon ja tukitehtäviin. Fingridin henkilöstöllä on käytettävissään kattavat ja monipuoliset työterveys- ja hyvinvointipalvelut, joiden tavoitteena on tukea työkykyä ja työhyvinvointia. Kilpailutimme vuoden aikana nämä palvelut tavoitteena mahdollisimman yhtenäiset palvelut koko henkilöstölle paikkakunnasta riippumatta. Työhyvinvoinnin lähtökohtana on ylläpitää hyvä nykyinen tilanne. Henkilöstön sairauspoissaolot ovat jo vuosia olleet huomattavan alhaiset. Myös korkea eläköitymisikä kertoo henkilöstön hyvinvoinnista. Fingridin työtaturmien lukumäärä pysyi viime vuosien tapaan alhaisena. Tapaturmia sattui kaikkiaan 7 (4), ja vain yksi johti pidempään poissaoloon. Tapaturmista tai sairauksista aiheutuvat henkilöstön poissaolot olivat toimintavuonna 2 (2) prosenttia työajasta.

Toimintavuonna hyvinvointia pidettiin yllä erilaisin kampanjoin ja tukemalla henkilöstöyhdistys Kehyksen liikunta- ja kulttuuritoimintaa. Vuoden aikana kisasimme niin jalkapallossa kuin sählyssä sekä osallistuimme eri juoksutapahtumiin ja pyöräilyn Kilometrikisaan.

Fingridissä suhtaudutaan myönteisesti henkilöstön jatkuvaan kouluttautumiseen. Työntekijöiden tehtävänkuvat vaihtelevat eri osissa organisaatiota. Monipuolisilla tehtävänkuvilla ja tehtäväkierrolla varmistetaan osaamisen kehittyminen yhtiössä, jossa toiminta perustuu pitkään- teiseen asiantuntijatyöhön. Työntekijöille tarjottiin yhteistä keskitettyä koulutusta, kuten kielikoulutusta, ja henkilöstöllä oli mahdollisuus myös itsenäisesti ehdottaa täydentävää koulutusta. Monet suorittivat myös tutkintoja, jotka tukevat omaa asiantuntijuuttaan. Verkkokoulutusohjelmia täydennettiin vuoden aikana kahdella uudella ohjelmalla: ➔

tietoturvallisuus ja Fingridin toimintaperiaatteet. Vuonna 2015 fingridiläisen keskimääräinen koulutukseen käyttämä aika oli 37 (31) tuntia. Fingridissä käynnissä olevat laajat ja intensiiviset projektit toimivat osaltaan koulutusfoorumina.

Fingrid osallistui vuosittaiseen Työterveyslaitoksen Parempi työyhteisö® -ilmapiiritutkimukseen, jossa yhtiö ylsi jälleen erinomaisiin arvosanoihin ja sai työnantajana arvosaanaksi 8,9 (8,8) kouluarvosana-asteikolla. Toiminnan jatkuvalla arvioinnilla ja koko työyhteisön osallistamisella pyritään minimoimaan riskit, jotka liittyvät henkilöstön työkykyyn, osaamiseen, työturvallisuuteen ja työtyytyväisyyteen. Osallistuimme lisäksi syksyllä Great Place to Work -tutkimukseen, jossa luottamusindeksimme kaikkien väittämien kohdalla nousi 88 prosenttiin. Trust Index© -pisteet on laskettu positiivisten vastausten (4 ja 5) prosentiosuutena kaikista annetuista vastauksista.

Yhdistimme vuoden aikana perinteisen tasa-arvosuunnitelman ja yhdenvertaisuussuunnitelman, jonka laadimme yhteistyössä henkilöstöryhmien edustajien kanssa. Suunnitelmassa on keskeistä nykytilan ja johtamiskäytäntöjen arviointi sekä kehitystoimenpiteistä sopiminen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumisen näkökulmasta. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökulman kehittämiseksi liityimme toimintavuoden aikana FIBS:n yritysvastuuvierokoston yhteydessä toimivaan monimuotoisuusverkostoon ja olemme sen myötä mukana kehittämässä oikeudenmukaisempaa ja yhdenvertaisempaa työelämää sekä sitoudumme toteuttamaan oikeudenmukaista ja yhdenvertaista johtamista myös omissa organisaatioissamme.

Uusien osaajien löytämisen varmistamiseksi teimme useita toimenpiteitä työnantajakuvamme säilyttämiseksi ja kehittämiseksi. Pääviestimme työnantajana liittyä työn merkityksellisyyteen – jokainen meistä on vaikuttamassa suomalaiseen yhteiskuntaan, kun huolehdimme maamme tärkeimmästä infrastruktuurista. Järjestimme ensimmäistä kertaa alumni-tapahtuman, ja osallistuimme ensimmäistä kertaa myös Women in Tech -tapahtumaan, johon liittyen esittelimme tekniikan alan naisopiskelijoille työtehtäviämme. Nuoret opiskelijat ovat tärkeä kohderyhmämme, ja siksi ilahduimme erityisesti Vastuullinen kesäduuni -kampanjan voitosta.

VUODEN VARRELTA

Palkintoja Esristä ja Vastuullisesta kesäduunista

Fingrid palkittiin vuoden 2015 aikana useilla eri osa-alueilla, kuten paikkatietotekniikan hyödyntämisestä ja vastuullisena kesätyönantajana toimimisesta.

Kansainvälinen yhtiö Esri (paikkatietoratkaisujen asiantuntija) myönsi Fingridille heinäkuussa Special Achievement in GIS (SAG) -palkinnon. Palkinto myönnetään vuosittain erityisen ansiokkaasti paikkatietotekniikkaa hyödyntäville organisaatioille ympäri maailman.

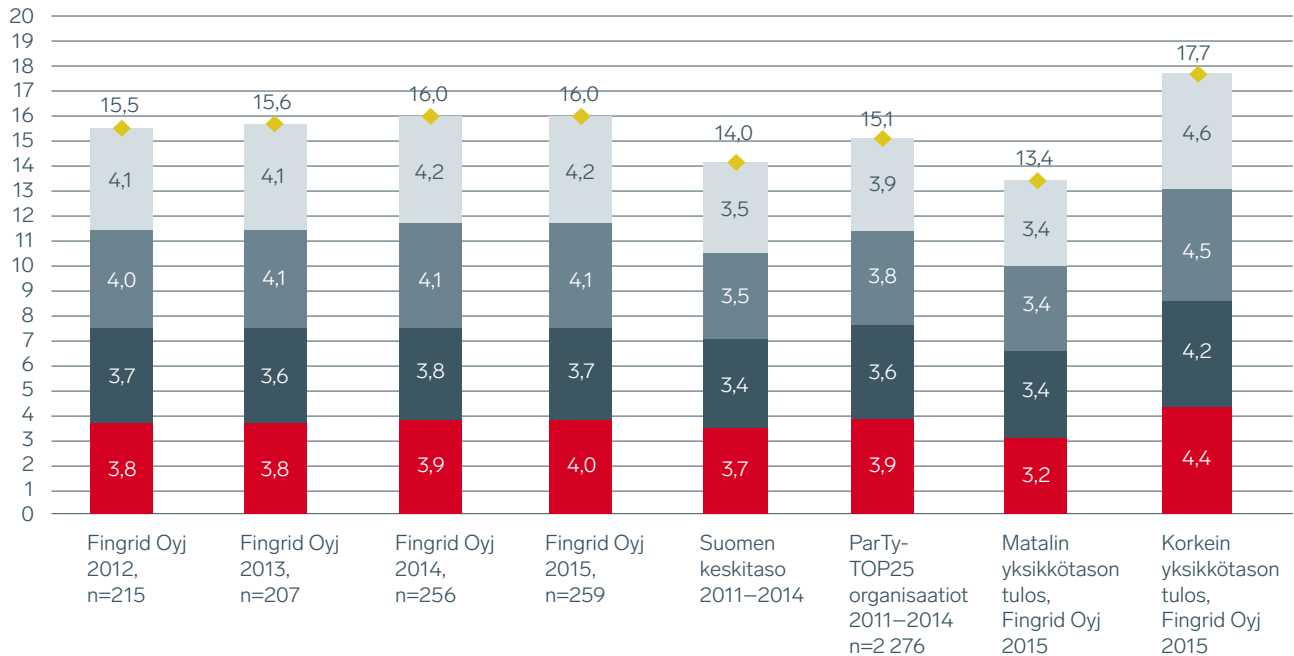
Fingrid toteutti vuosien 2012–2015 aikana laajuudessaan ainutkertaisen toiminnanohjaus- ja verkko-tietojärjestelmän uudistusprojektin, jossa integroitiin yhteen kaikki kantaverkko-omaisuuden elinkaaren hallintaan tarvittavat tietojärjestelmät.

Elokuussa Fingrid palkittiin Vastuullinen kesäduuni -kilpailussa. Kilpailun tarkoituksena on haastaa työnantajat tarjoamaan nuorille enemmän ja laadukkaampia kesätyöpaikkoja. Vuonna 2015 kampanjaan osallistui kaikkiaan 262 työnantajaa. Fingrid voitti suurten yritysten sarjan.

Fingrid tarjosi vuonna 2015 kesätyöpaikan noin kolmellekymmenelle nuorelle.

Parempi Työyhteisö (ParTy)® -avainluvut

- Työyhteisön kehittämisedellytykset (1–5 pistettä)
- Työyhteisön toimivuus (1–5 pistettä)
- Työn perusedellytykset (1–5 pistettä)
- Henkilöstön hyvinvointi (1–5 pistettä)
- ◆ Parempi Työyhteisö® -avainluku (4–20 pistettä)

Huom. mahdollinen 0,1–0,2 pisteen ero Parempi Työyhteisö -avainluvussa ja yksittäisten avainlukujen yhteenlasketussa summassa johtuu pyöristyksestä. Yksittäisten avainlukujen matalin ja korkein tulos lasketaan erikseen, jolloin yhteenlaskettu summa voi olla eri kuin matalin / korkein kokonaisluku.

Yritysvastuu

Yritysvastuu on yhteiskunnallisesti merkittävästä perustehtävästämme johtuen luonteva osa toimintatapaamme. Meille yritysvastuu tarkoittaa, että turvatessamme yhteiskunnalle varman sähkönsaannin huolehdimme myös ihmisistä ja ympäristövaikutuksista sekä noudatamme hyvää hallintotapaa.

Strategiamme ja sen näkökulmat muodostavat lähtökohdan myös yritysvastuulle. Tunnistamme yritysvastuun tärkeäksi osaksi liiketoimintaosaamistamme. Yritysvastuu lisää kykyämme tuottaa arvoa sidosryhmillemme ja varmistaa hankkeidemme sosiaalista hyväksyttävyyttä, mikä on tarvitsemme viranomaislupien lisäksi myös tärkeää.

Yritysvastuuta johdetaan Fingridin johtamisjärjestelmään integroituna. Yritysvastuutyö linkittyy systemaattisena ja tavoitteellisena perusliiketoimintaamme ja johtamisen vuosikelloomme. Vuosittaisessa toiminnansuunnitteluamme yritysvastuu on strategiaan pohjautuen mukana, kun arvioimme kehittämismahdollisuuksia ja riskejä sekä työstimme toimenpiteitä seuraavalle vuodelle.

Fingridin hallitus hyväksyy Fingridin toimintaperiaatteet (Code of Conduct) ja seuraa yhtiön toiminnan vastuullisuutta. Yritysvastuuta ei ole erikseen nimetty yksittäisen

hallituksen jäsenen vastuulle. Toimitusjohtaja ja toimintojen johtajat vastaavat yritysvastuun toteutumisesta omilla vastuualueillaan. Kaikessa päätöksenteossa ja toimintaa arvioitaessa otamme taloudellisen tuloksellisuuden rinnalla tasapainoisesti huomioon myös sosiaaliset kysymykset ja ympäristövaikutusten hallinnan. Yritysvastuuta koordinoi yhtiötasolla talous ja liiketoiminnan kehitys -näkökulman ohjausryhmä, jota johtaa talous- ja rahoitusjohtaja. Ohjausryhmää tukee yhtiön kehityspäälliköistä koostuva liiketoiminnan kehitysryhmä. Yritysvastuutyön koordinoinnista vastaa nimetty kehityspäällikkö.

Jokainen fingridiläinen noudattaa työssään vastuullisia toimintaperiaatteita. Varmistamme toimintatapojen vastuullisuuden yhteisellä arvopohjalla ja muun muassa YK:n Global Compact -aloitteeseen perustuvilla toimintaperiaatteilla (Code of Conduct). Toimintaperiaatteiden toteutumista varmistamme esimiestyössä ja koko työyhteisön voimin. Toimintavuonna otimme käyttöön toimintaperiaatteiden verkkoperehdytyksen, jotta kaikki nykyiset ja tulevat fingridiläiset ymmärtävät yhteiset periaatteet ja sitoutuvat noudattamaan niitä omassa työssään. Otimme käyttöön myös ulkoisen niin sanotun whistleblowing-kanavan toimintaperiaatteiden vastaisesta toiminnasta ilmoittamiseksi. Tuimme vastuullisuuden varmistamista esimieskoulutuksella. ➔

Voitimme vuoden 2015 Vastuullinen kesäduuni -kampanjan, jossa työnantaja haastettiin tarjoamaan nuorille enemmän ja laadukkaampia kesätyöpaikkoja.

Edistämme vastuullisia toimintatapoja myös koko toimitusketjussa. Edellytämme palvelu- ja tavarantoimittajitamme erillisten yritys vastuuvaatimusten (Supplier Code of Conduct) tai omien vastaavien noudattamista. Vähintään 30 000 euron arvoisissa erillishankinnoissa sopimuksiin liitetään yritys vastuuvaatimukset, jotka sisältävät vaatimuksia muun muassa liiketoimintatavoista, ihmisoikeuksista, työelämän oikeuksista, työturvallisuudesta ja ympäristöasioista. Valvomme vaatimusten toteutumista riskiperusteisesti. Yritys vastuuvaatimukset ovat myös pääsyvaatimuksina Fingridin toimittajarekistereihin, jotka ovat käytössä toistuvissa sähköasema- ja voimajohtohankinnoissa. Lisäksi asetamme sopimuskumppaneillemme erillisiä sopimusehtoja liittyen alihankintaan ja työvoiman käyttöön, työturvallisuuteen ja ympäristöasioihin. Vastaavalla periaatteella olemme valmiita sitoutumaan sopimuskumppanien Fingridille asettamiin yritys vastuuvaatimuksiin.

Merkittävänä rakennus- ja kunnossapitotöiden tilaajana tunnistamme selvityselvöllisyytemme ja vastuun harmaan talouden torjumiseksi ulkopuolista työvoimaa käyttäessämme. Päivitimme käytössä olevat alihankinnan ja työvoiman käytön sopimusehdot ottaen huomioon tilaajavastuulain uudistuksen. Jatkoimme eri puolilla Suomea sijaitsevilla työmaillamme toimittajien auditointeja niin tilaajavastuun kuin työturvallisuuden ja ympäristöasioiden hallinnan varmistamiseksi. Yhteensä 18 auditoinnissa esille tulleet merkittävimmät poikkeamat liittyivät työturvallisuuteen, työterveyshuoltoon, kemikaaliturvallisuuteen ja dokumentointiin. Poikkeamien korjaamisen etenemistä seurattiin työmaakokouksissa.

Kansainvälisiin tavarahankintoihimme liittyen teimme kolme yritys vastuun auditointia, joista kahdessa asiantuntijamme auditivat suoran sopimuskumppanimme. Tuemme myös sopimuskumppaneitamme oman toimintansa vastuullisuuden edistämisessä, mihin liittyen teimme yhden alitoimittaja-auditoinnin yhteistyössä suoran sopimuskumppanimme kanssa. Tehdyissä auditoinneissa havaittiin yhteensä kym-

menen merkittävämpää epäkohtaa, joka liittyivät kemikaaliturvallisuuteen ja ympäristöasioiden hallintaan, työskentelyolosuhteisiin sekä työturvallisuuteen. Epäkohtia selvitettiin ja niihin puututtiin toimittajien laatimien toimenpidesuunnitelmien mukaisesti.

Varmistaaksemme läpinäkyvyyttä ja vertailukelpoisuutta olemme raportoineet yritys vastuustamme kansainvälisen GRI-viitekehyksen (Global Reporting Initiative) mukaisesti vuodesta 2011 alkaen. Vuonna 2014 siirryimme sovelta- maan uusinta GRI G4 -viitekehystä ja raportoimme nyt G4 core -tason mukaisesti. Raportoimamme tiedot on koottu GRI-sisältöindeksiin. GRI-sisältöindeksissä ja kuvassa sivulla 12 on myös esitetty olennaisimmiksi priorisoimamme asiat ja niitä vastaavat GRI G4 -raportoinnin näkökohdat.

Yritys vastuun saralla Suomessa keskusteltiin toiminta- vuonna muun muassa verojalanjäljestä ja ihmisoikeuksien integroitumisesta yritysten toimintaan, liittyen YK:n yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskevien ohjaavien periaatteiden kansalliseen toimeenpanoon. Fingridissä laadimme yhdenvertaisuuslain mukaisen yhdenvertaisuussuunnitelman osaksi tasa-arvosuunnitelmaamme ja liityimme FIBS:n monimuotoisuusverkoston jäseneksi edistääksemme monimuotoisuusasioita työyhteisössämme. Kun Finnwatch selvitti valtionyhtiöiden veroraportointia, kerroimme, että Fingrid toimii pelkästään Suomessa eikä tee verosuunnittelua.

Jatkamme vastuullisuuden kehittämistä tasapainoisesti kaikissa Fingridin strategian näkökulmissa ja prosesseissa. Varmistamme yritys vastuunasioiden hyvää hallintaa ja johtamista. Tavoitteena on edelleen niin henkilöstön kuin yhtiön muidenkin sidosryhmien osallistaminen toimintatapojen jatkuvaan kehittämiseen.

**Vastuullinen toiminta
lähtee Fingridissä
jokaisesta työntekijästä.**

VUODEN VARRELTA

Fingrid mukaan kansallisen kyberturvallisuusstrategian toteuttamiseen

Kyberhyökkäyksillä voidaan tuottaa suuria vahinkoja ja häiriöitä ja jopa lamauttaa osia kansallisesti elintärkeistä toiminnoista, kuten esimerkiksi sähkönsiirrosta.

Suomen kyberturvallisuusstrategiassa on linjattu, että Suomi on vuonna 2016 maailmanlaajuinen edelläkävijä tietoverkkoihin kohdistuviin uhkien varautumisessa ja niiden aiheuttamien häiriöiden hallinnassa. Kehittämiskohteena on erityisesti osaamisen vahvistaminen useiden tutkimus- ja koulutusohjelmien avulla.

Yksi kehityskohteista on JYVSECTEC Center -hanke, jossa Jyväskylän ammattikorkeakoulun IT-instituuttiin kuuluva kyberturvallisuuden tutkimus-, koulutus- ja kehityskeskusta kehitetään edelleen. JYVSECTEC:n tekninen ympäristö tarjoaa yrityksille mahdollisuuden havaita oman toiminnan ja järjestelmien haavoittuvuuksia, torjua kyberuhkia ja kehittää henkilöstön osaamista. Fingrid on yhtenä yhteistyökumppanina mukana tukemassa tätä kehitystyötä.

Fingridille Yhteiskunnallinen yritys -merkki

Suomalaisen Työn Liitto myönsi Fingridille Yhteiskunnallinen yritys -merkin. Se on osoitus Fingridin yhteiskunnallisesti vaikuttavan tehtävän vastuullisesta hoitamisesta.

Yhteiskunnallinen yritys -merkki voidaan myöntää yrityksille, joiden tavoitteena on ratkaista yhteiskunnallisia haasteita. Tärkeää on toiminnan avoimuus – näillä yrityksillä on arvot kohdallaan ja ne pyrkivät toiminnallaan monipuolisesti ja vastuullisesti edistämään yhteiskunnalle tärkeitä asioita.

Liiketoiminta

Asiakkaat

Asiakastoiminnassa tavoitteenamme on olla luotettava ja osaava yhteistyökumppani, joka tuntee asiakkaan tarpeet. Tämän toteutamme asiakastoimintamallilla, jossa asiakkaiden käytössä on laaja asiantuntijaverkosto, ja asiakasymmärrystä rakennetaan systemaattisesti koko yhtiössä. Asiakasymmärrys syntyy ensisijaisesti avoimessa vuorovaikutuksessa, jonka lisäksi keräämme asiakkailtamme aktiivisesti palautetta asiakaskohtaisten palautekeskustelujen sekä erilaisten kyselyjen avulla. Toimintavuoden aikana käynnistimme myös koko henkilöstölle suunnatun Asiakkaat tutuksi -luentosarjan, johon kutsumme asiakkaitamme esittäytymään ja kertomaan toiminnastaan ja toimintaympäristöstään.

Asiakastyytyväisyys pysyi viime vuoden hyvällä tasolla: yleisarvosana Fingridin toiminnasta kouluasteikolla arvioituna oli 8,5 (8,5). Kyselyn perusteella vahvuksiamme ovat asiantuntevuus, luotettavuus ja vastuullisuus. Vastanneista 77 prosenttia suosittelee tapaamme toimia asiakkaiden kanssa. Kriittisempiä arvioita asiakkaat antoivat kustannustehokkuudestamme sekä kyvyistämme vaikuttaa suomalaiseen ja eurooppalaiseen sääntelyyn, mutta näissäkin osa-alueissa yli puolet vastaajista arvioi Fingridiä myönteisesti. Nämä ovat asioita, joihin haluamme edelleen panostaa ja kertoa tehdystä työstä myös asiakkaillemme.

Otamme asiakkaat mukaan kehittämään palveluitamme, ja viestimme toiminnastamme ennakoivasti ja avoimesti. Toimintavuoden aikana pyysimme asiakkailtamme kommentteja useisiin valmisteilla oleviin asioihin, keskeisimpänä kantaverkkosopimuksen uusi palvelusopimus ja hinnoittelurakenne uudelle sopimuskaudelle. Hinnoittelurakennetta valmisteltiin tiiviissä yhteistyössä asiakastoimikunnissa ja muissa asiakaskeskusteluissa lähes kahden vuoden ajan. Asiakkaiden toivomusten mukaisesti hinnoittelurakenne pidetään selkeänä ja yksinkertaisena, kuitenkin siten, että aiheuttaja maksaa -periaate toteutuu riittävällä tasolla. Energiaviraston hyväksymä palvelusopimus tuli voimaan vuoden 2016 alusta.

Toimintavuoden aikana asiakkaitamme ovat kantaverkkosopimuksen lisäksi puhuttaneet muun muassa poikkeuksellisen suuret aluehintaerot ja niiden riskeiltä suojautuminen, sähkön riittävyys nyt ja tulevaisuudessa sekä ajatus tasejakson lyhentämisestä tunnista 15 minuuttiin. Näistä asioista tulemme viestimään avoimesti asiakastilaisuuksissamme jatkossakin ja tekemään kehitystyötä kiinteässä yhteydessä asiakkaidemme ja muiden sidosryhmiemme kanssa. ➔

Vuoden 2016 puheenaiheisiin tulevat kuulumaan eurooppalaista lainsäädäntöä koskevat verkkosäännöt. Verkkosääntöjen voimaantulo on merkittävä askel matkalla kohti eurooppalaisia sähkön sisämarkkinoita, sillä se luo puitteet yhteisille pelisäännöille, joilla edistetään sähkömarkkinoiden tehokasta toimintaa Euroopassa. Euroopan unionin ensimmäinen verkkosääntö julkaistiin elokuussa 2015 ja seuraavia on tulossa. Jokaiseen verkkosääntöön liittyy useita sidosryhmien julkisia kuulemisia, ja jatkamme aktiivista viestintää verkkosääntöjen vaikutuksista kotimaisille toimijoille. Verkkosääntöihin perehtymistä helpottamaan järjestimme marraskuussa keskustelutilaisuuden, ja keväällä perustamme kaikille sidosryhmille avoimen verkkosääntöfoorumin.

Maaliskuussa Fingrid nimesi sähkömarkkinalain mukaisesti ensimmäisen kerran kantaverkkonsa. Nimeämisellä tarkoitetaan määrittelyä siitä, mitkä sähköjohdot, sähköasemat ja laitteistot kuuluvat kantaverkkoon. Kaksi rajauskysymystä jäi kiistanalaiseksi, ja ne etenivät syksyn aikana markkinaoikeuteen. Nimeämis päätöksessä Fingridin omistamia verkon osia jäi kantaverkkoon kuulumattomiksi, sillä ne eivät täyttäneet laissa määriteltyjä kantaverkon kriteerejä. Näille vaihtoehtona oli myyminen tai muuttaminen joko liittymisjohdoiksi tai suurjännitteisiksi jakeluverkoiksi. Kesän ja syksyn 2015 aikana jakeluverkoiksi muuttuneet verkonosat myytiin asiakkaille, joten Fingridin ei tarvinnut käynnistää kantaverkkotoiminnasta eriytettyä suurjännitteistä jakeluverkkotoimintaa.

Alkukesästä julkaistu Suomen hallitusohjelma vauhditti tuulivoimahankkeiden etenemistä. Hallituksen esityksen tavoitteena oli tuulivoiman syöttötariffijärjestelmän sulkeminen, kun tuulivoimaloille määritetty 2 500 megavoltiampeerin kokonaiskapasiteetti on täyttynyt. Tämä aiheutti kiirettä asiakaspalvelussa ja verkkosuunnittelussa. Tuulipuistohankkeen toteuttamisessa Fingridin ja asiakkaan yhteistyö alkaa jo esiselvitysvaiheessa, jolloin hankkeen liitettävyys sähköverkkoon ja mahdolliset verkon vahvistustarpeet selvitetään ja toimijalle annetaan arviot kustannuksista ja aikataulusta. Lukuisat uudet liittynät, uudet voimajohdot ja sähköasemat aiheuttivat toimintavuoden aikana useita muutoksia asia-

kasliityntöihin sekä haastavia siirtokeskeytyksiä ja käyttöilanteita. Näistä huolimatta asiakkaiden ja Fingridin välinen käyttöyhteistyö sujui hyvin ilman suurempia ongelmia. Opitun perusteella viestintää tulevista siirtokeskeytyksistä ja muutoksista asiakasliitynnöissä tullaan yhä lisäämään, jotta asiakkailla on tarkempi kuva suunnitelmista mahdollisimman aikaisessa vaiheessa.

Uusimmat sähkömarkkinapalvelumme ovat vuoden aikana vakiintuneet: Tiedonvaihtopalvelun palveluehdot hyväksyttiin loppuvuodesta Energiavirastossa ja palvelusopimukset allekirjoitettiin asiakkaiden kanssa. Alkuperätakuupalvelussa otettiin vuoden alusta alkaen käyttöön uusi sähköinen rekisteri, ja sen toimivuudesta olemme saaneet paljon positiivista palautetta.

Huhtikuussa käynnistimme sähkömarkkinoiden tiedonvaihatoratkaisun kehittämisen. Keskitetty tiedonvaihtoratkaisu datahub (Fingrid Datahub Oy) helpottaa mittaustiedon käsittelyä sekä yksinkertaistaa ja nopeuttaa asiakkaan sopimustapahtumia sekä lisää palvelun virheettömyyttä. Datahub-projektin onnistumisen kannalta on erittäin tärkeää käydä ja ylläpitää tiivistä yhteistyötä eri sidosryhmien kanssa. Tätä tehtävää tukemaan perustimme seurantarhythmän, jonka toimikausi kestää koko projektin ajan.

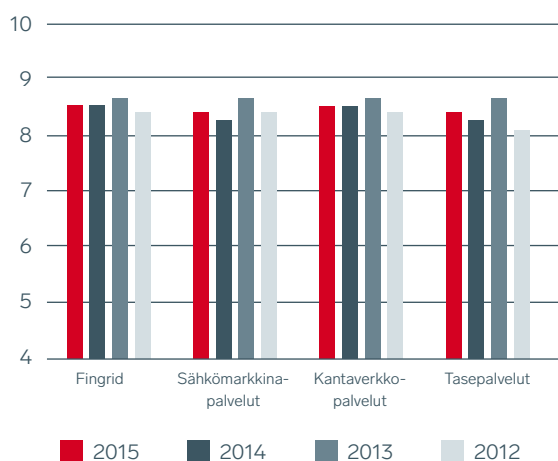
Asiakastoimikunnat ja neuvottelukunta

Fingridillä on neuvottelukunta ja kolme asiakastoimikuntaa. **Neuvottelukunta** on vuorovaikutuskanava asiakkaiden ja yhtiön välillä. Sen kautta yhtiö jakaa tietoa tilanteestaan ja suunnitelmistaan. Asiakasryhmien edustajat puolestaan voivat ottaa kantaa neuvottelukunnassa esitettyihin asioihin. Neuvottelukunta käsittelee yhtiön koko toimintakenttää ja sen asiakkailleen tarjoamia palveluita. Neuvottelukunnassa käsiteltävä tieto on avoimesti yhtiön kaikkien sidosryhmien käytössä. Vuonna 2015 neuvottelukunnan keskeisenä teemana jatkui kantaverkkohinnoittelun rakenteen kehittäminen, ja tuloksena saavutettiin yhteisymmärrys uudesta hinnoittelurakenteesta, joka tulee käyttöön vuonna 2016 alkavalla valvontajaksolla. ➔

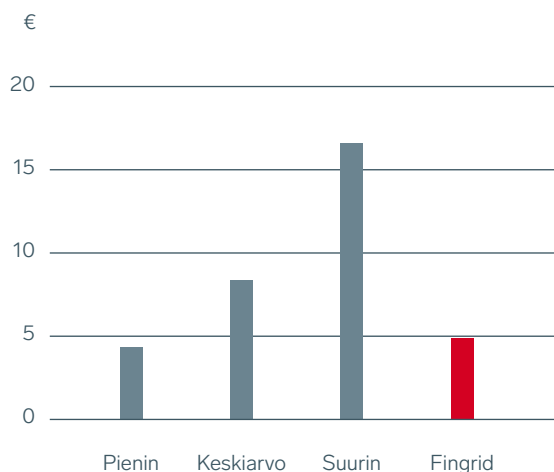
Asiakastoimikunnat käsittelevät kukin oman osa-alueensa asioita. **Käyttötoimikunnan** tehtävänä on ottaa kantaa ja esittää näkemyksiä sähköjärjestelmän käyttöön ja käyttövarmuuden hallintaan liittyviin asioihin. **Markkina-toimikunta** on keskustelufoorumi, joka auttaa yhtiötä pohjoismaisten ja eurooppalaisten sähkömarkkinoiden kehittämisessä. **Verkkotoimikunnan** tehtävänä on toimia verkon kehittämiseen ja verkko-omaisuuden hallintaan liittyvänä yhteistyöelimenä.

Asiakas- ja sidosryhmätyytyväisyys

Minkä arvosanan antaisit Fingridistä kouluarvosana-asteikolla?

Sähköpalvelun hinta

Sisältäen kantaverkkotoimintaan liittyvät kustannukset, kuten investoinnit, häviösähkö, järjestelmäpalvelut, mutta ei muita kantaverkkotoimintaan suoraan kuulumattomia kustannuksia, kuten julkisen palvelun veloitteet, uusiutuvan energian syöttötariffi ja tehoreservi.

Vertailuun valittu ETA-maat, joissa kantaverkkoyhtiön vastuulla ovat 110kV että 400kV infrastruktuuri.

Mukana vertailussa 15 maata: Belgia, Suomi, Tsekki, Tanska, Viro, Ranska, Iso-Britannia, Unkari, Irlanti, Liettua, Norja, Puola, Romania, Slovakia ja Islanti

VUODEN VARRELTA

Kantaverkon kehittämissuunnitelmassa investointeja 1,2 miljardilla eurolla

Suomen sähkömarkkinalain mukaisesti Fingrid laati vuoden 2015 aikana kymmenvuotisen kantaverkon kehittämissuunnitelman. Suunnitelmassa esitetään Suomen kantaverkon kehitystarpeet sekä suunnitellut investoinnit vuosille 2016–2025.

Investointien tavoitteena on taata kantaverkon käyttövarmuus sekä kantaverkkoon liittyville asiakkaille ja sähkömarkkinoille riittävä siirtokapasiteetti nykytilanteessa ja tulevaisuudessa. Suunnitelman mukaan kantaverkkoon ja rajajohtoyhteyksiin kohdistuvat investoinnit vuosina 2016–2025 ovat suuruudeltaan yhteensä noin 1,2 miljardia euroa, eli keskimäärin vuosittain noin 110 miljoonaa euroa.

Neuvottelukunta

Jussi Laitinen, Tampereen Sähkölaitos Oy (puheenjohtaja)

Raimo Härmä, Kymenlaakson Sähköverkko Oy

Tapio Jalonen, Rovakaira Oy

Jussi Jyrinsalo, Fingrid Oyj (sihteeri)

Juhani Järvelä, Oulun Energia Oy

Ilkka Latvala, Metsä Group

Juha Lindholm, Vatajankosken Sähkö Oy

Jukka Mikkonen, Stora Enso Oy

Jorma Myllymäki, Elenia Oy

Jukka Ruusunen, Fingrid Oyj

Stefan Sundman, UPM Energy

Jarmo Tanhua, Teollisuuden Voima Oy

Tuomas Timonen, Kemijoki Oy

Rami Vuola, EPV Energia Oy

Käyttötoimikunta

Reima Päivinen, Fingrid Oyj (puheenjohtaja)

Hannu Halminen, Boliden Harjavalta Oy

Mikael Heikkilä, Fortum Power and Heat Oy

Teppo Härkönen, Helen Sähköverkko Oy

Turo Ihonen, Elenia Oy

Teuvo Jouhten, PVO-Vesivoima Oy

Jonne Jäppinen, Fingrid Oyj (sihteeri)

Pekka Pollari, UPM Energia

Ismo Reinikka, E.ON Kainuun Sähköverkko Oy

Harri Salminen, Turku Energia Sähköverkko Oy

Markkinatoimikunta

Juha Kekkonen, Fingrid Oyj (puheenjohtaja)

Jouko Isoviita, Oulun Energia Oy

Mika Laakkonen, Kymppivoima Hankinta

Janne Laine, Enegia

Mikko Lepistö, SSAB

Ville Miettinen, Nord Pool Finland
(varajäsen, Sami Oksanen puuttuu kuvasta)

Raimo Peltola, Fortum Power and Heat Oy

Ari Sormunen, Kuopion Energia Oy

Anne Särkilahti, UPM-Kymmene Oyj

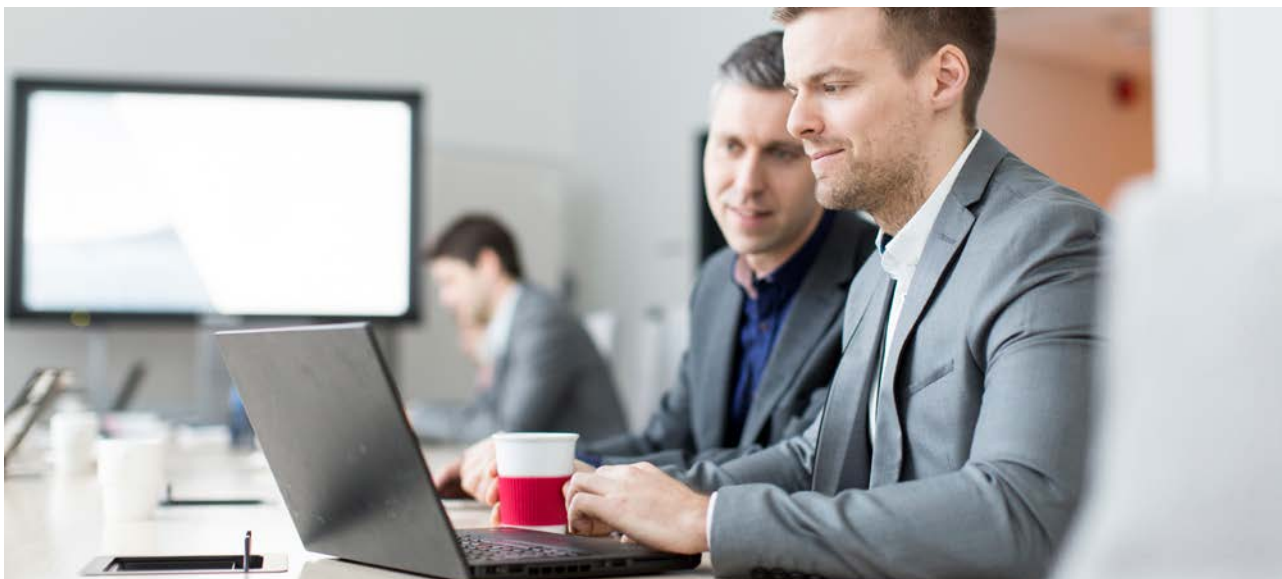
Harri Tiittanen, Power-Deriva Oy

Satu Viljainen, Fingrid Oyj (sihteeri)

Verkkotoimikunta

- Kari Kuusela**, Fingrid Oyj (puheenjohtaja)
Jyrki Havukainen, Kilpilahti Electricity Distribution
Jorma Heikkilä, Metsä Fibre Oy
Risto Lappi, Vantaan Energia Sähköverkot Oy
Arto Nikkanen, LE-Sähköverkot Oy
Petri Parviainen, Fingrid Oyj
Matti Ryhänen, Savon Voima Verkko Oy
Henrik Suomi, Caruna Oy
Jaakko Tuomisto, Teollisuuden Voima Oy
Seppo Tupeli, Herrfors Nät-Verkko Oy Ab
Meri Viikari, Fingrid Oyj (sihteeri)

Talous ja rahoitus

Talousohjauksen keskeiset, pitkäaikaiset tavoitteemme ovat:

- Hyvä kustannustehokkuus ja tuottavuuden jatkuva parantaminen, jotta palveluiden hinnoittelu voidaan pitää maltillisella tasolla. Tavoitteenamme on ylläpitää kustannustehokkuus Euroopan mittakaavassa parhaiden tasolla ja kantaverkkohinnoittelu parhaassa neljänneksessä vertailuryhmässä.
- Korkea luottoluokitus, jolla varmistamme pitkäaikaisen, hajautetun rahoituksen saatavuuden, edullisen rahoituksen sekä hyvän velanhoitokyvyn.
- Omistaja-arvon luominen, jonka saavutamme pitämällä yhtiön oikaistun tuoton sääntelyn sallimalla tasolla ja maksamalla osinkoa, joka vastaa omistajien tuottotavoitetta.

Pyrimme varmistamaan palvelujen vakaan hintakehityksen suunnittelemalla pitkäjänteisesti yhtiön taloutta, investointeja, riskien hallintaa ja rahoitusta. Lyhyen aikavälin taloudelliset tavoitteet eivät ohjaa investointipäätöksiämme, kuten eivät muutakaan päätöksentekoa. Yhtiön vuosittainen sijoittuminen kärkijoukkoon kantaverkkotoiminnan kustannustehokkuutta ja laatua mittaavissa kansainvälisissä

vertailututkimuksissa sekä yhtiölle myönnetty kansainvälinen omaisuuden hallinnan (PAS 55) sertifikaatti ovat osoituksia toimintamme kustannustehokkuudesta ja kantaverkko-omaisuuteen liittyvien kustannus- ja muiden riskien tehokkaasta hallinnasta.

Hinnoittelimme palvelumme vuodeksi kerrallaan, pyrkien markkinaepävarmuuksista huolimatta mahdollisimman tasaiseen kehitykseen. Mikäli heilahtelut markkinoilla ovat suuria, voi yksittäisen vuoden aikana kuitenkin tulla tarve korjata hintoja. Fingridin keräämät tuotot käytetään merkittävässä määrin kotimaisiin investointeihin. Lisäksi yhtiön tuotot ohjautuvat muun muassa palvelutoimittajien toimintaan, henkilöstön palkkoihin, maanomistajien ja rahoittajien kompensatioihin, veroihin ja lopuksi kohtuullisen osingon muodossa omistajille eli valtiolle sekä kotimaisille eläke- ja vakuutusyhtiöille. Talouden hoidossa noudatamme Fingridin hallituksen hyväksymiä yritystalouden ja rahoitustoiminnan periaatteita.

Taloudellinen asema

Konsernin tilikauden 2015 voitto oli 104 (106) miljoonaa euroa. Sijoitetun pääoman tuotto oli 8,7 (7,6) prosenttia ja oman pääoman tuotto 15,0 (16,3) prosenttia. ➔

Konsernin liikevaihto oli 600 (567) miljoonaa euroa tilikauden aikana. Liiketoiminnan muut tuotot olivat 5 (5) miljoonaa euroa. Konsernin liikevoitto 2015 oli 163 (143) miljoonaa euroa.

Kantaverkkotuotot olivat 333 (326) miljoonaa euroa. Kantaverkkohinnoitteluun tehtiin kahden prosentin alennus vuoden 2015 alussa. Kantaverkkotuotot kasvoivat hieman verrattuna edelliseen vuoteen, koska vertailuvuoden 2014 joulukuussa alennettiin kantaverkkohinnoittelua. Sähkön kulutus laski Suomessa 1,1 (0,8) prosenttia edellisvuodesta. Fingrid siirsi verkossaan sähköä 67,9 (67,1) terawattituntia, joka on 82,5 (80,7) prosenttia kokonaissähkönsiirrosta Suomessa. Tasesähkön myynti laski 137 (151) miljoonaan euroon johtuen tasesähkön hintojen laskusta. Fingridin saamat pullonkaulatuotot Suomen ja Ruotsin välillä kasvoivat merkittävästi 87 (49) miljoonaan euroon. Pullonkaulatuottojen kasvu aiheutui Suomen ja Ruotsin välisen aluehintaeron kasvusta. Suomen ja Ruotsin aluehinnat laskivat, mutta hintatason lasku oli erityisen voimakasta Ruotsissa. Keskeisin syy Ruotsin alhaiseen hintatasoon oli runsas vesivoimantuotanto Ruotsissa ja Norjassa sekä tuetun uusiutuvan energiatuotannon kasvu Pohjoismaissa ja pohjoisessa Euroopassa. Suomen ja Viron väliset pullonkaulatuotot kasvoivat niin ikään markkinatilanteen seurauksena 4 (2) miljoonaan euroon. Läpisiirtotuotot kasvoivat 15 (12) miljoonaan euroon lähinnä kasvaneen Viron-viennin seurauksena. Rajasiirtotuotot Suomen ja Venäjän välillä kasvoivat lisääntyneen Venäjän-tuonin seurauksena 11 (9) miljoonaan euroon.

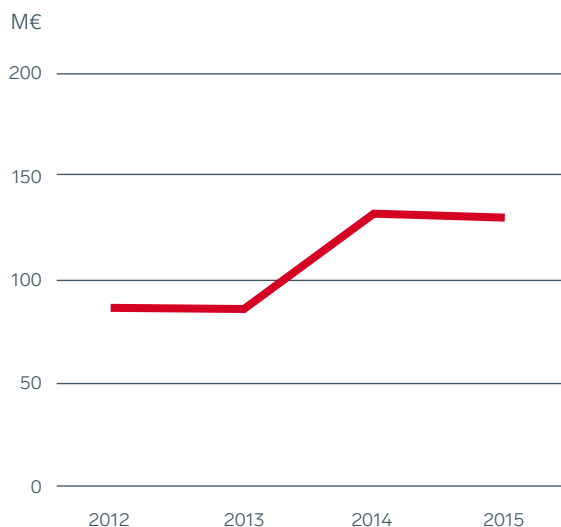
Tasesähkön kulut alenivat edellisestä vuodesta tasesähkön hinnan laskun seurauksena ja olivat 98 (107) miljoonaa euroa. Häviösähkökulut kasvoivat kolmella miljoonalla eurolla 69 (66) miljoonaan euroon siirtovolyymien kasvaessa. Häviösähkön hankinnan keskihinta oli 48,22 (49,98) euroa megawattitunnilta. Poistot kasvoivat kahdella miljoonalla eurolla 94 (92) miljoonaan euroon uusien investointihankkeiden valmistuttua. Kantaverkon käyttövarmuuden varmistavien reservien kulut laskivat 55 (62) miljoonaan

euroon. Reservikuluissa taajuusohjattujen käyttöreservien hankinnan kuluja alensi hyvä markkinatilanne sekä nopeana häiriöreservinä toimivien Fingridin omien varavoimailaitosten alhaisemmat kunnonhallintakulut. Vastaavasti taajuusohjattun häiriöreservin kulut kasvoivat hankalien kevättulvien ja syksyn runsaan vesitilanteen seurauksena. Henkilöstökulut olivat 26 (25) miljoonaa euroa, kunnonhallintakulut 19 (19) miljoonaa euroa ja läpisiirtokulut 9 (11) miljoonaa euroa. Muita kuluja laskivat edellistä vuotta alhaisemmat vasta-kauppakulut.

Vuonna 2015 kokonaisinvestoinnit olivat 148 (130) miljoonaa euroa. Tästä määrästä sähköverkkoon investoitiin yhteensä 138 (118) miljoonaa ja varavoimaan 0,4 (1) miljoonaa euroa. Tietojärjestelmäinvestoinnit olivat 8,4 (11) miljoonaa euroa. Konsernin liiketoimintojen rahavirta investointien jälkeen oli 80 (95) miljoonaa euroa.

Konsernin varainhankinta perustuu pitkäjänteiseen yhteistyöhön pankkien ja institutionaalisten sijoittajien kanssa. Kansainväliset luottoluokituslaitokset päivittivät Fingridin

Voitto ennen veroja

luottoluokitukset vuonna 2015, ja ne säilyivät korkealla tasolla. Tämä takasi myös omalta osaltaan kilpailukyisen rahoituksen saannin yritystodistus- ja joukkovelkakirjalaina-markkinoilta, niin investointien kuin korollisten velkojenkin pitkäaikaiseksi (jälleen)rahoittamiseksi. Nettorahoituskulut ilman johdannaisten käyvän arvon muutoksia olivat 20 (22) miljoonaa euroa. IFRS:n mukaiset nettorahoituskulut olivat 34 (11) miljoonaa euroa, joihin sisältyvä johdannaisten käyvän arvon muutos oli -13 (11) miljoonaa euroa. Rahavarat olivat 31.12.2015 yhteensä 117 (179) miljoonaa euroa. Lisäksi yhtiöllä on maksuvalmiutta turvaava 300 miljoonan euron suuruinen nostamaton valmiusluotto. Korolliset lainat olivat 1 143 (1 225) miljoonaa euroa. Omavaraisuusaste oli tarkastelukauden lopussa 34 (31) prosenttia.

Verostrategiamme on olla vastuullinen ja esimerkillinen veronmaksaja. Pääperiaattemme mukaisesti maksamme ja raportoimme yhtiöille kuuluvat verot ja veroluontoiset maksut oikea-aikaisesti sekä ilman verosuunnittelua. Tavoitteenamme on, että yhtiöissä verot ja veroluontoiset maksut kohdistuvat ajallisesti yhteen operatiivisen toiminnan kanssa. Operatiivinen veroasioiden hoito on organisoitu konsernin taloustoimintoon, jonka toiminnasta vastaa konsernin talous- ja rahoitusjohtaja. Omien resurssien lisäksi käytämme tarvittaessa veroasioiden ja päätösten tekemisen tukena ulkopuolisia asiantuntijoita. Veroasioiden hoidossa noudatamme sovellettavia lakeja ja määräyksiä sekä viestimme veroviranomaisten kanssa ammattimaisesti noudattaen Fingridin arvoja.

Suoran taloudellisen lisäarvon tuottaminen ja jakautuminen, €

■ Tuotot asiakkailta.....	606 403 565
■ Maksut toimittajille.....	296 765 659
■ Korvaukset henkilöstölle.....	27 210 758
■ Korvaukset rahoittajille ja osakkeenomistajille.....	112 738 413
■ Yleishyödylliset panokset ja verot	31 289 733
■ Fingridin toiminnan kehittämiseen jätetty jakamaton lisäarvo.....	138 399 002

Fingridin verojalanjälki, euroa

	2015	2014
Maksettavat verot		
Tuloverot	30 807 079	20 202 952
Työttömyysvakuutusmaksut	482 819	580 287
Sosiaaliturvamaksut	438 785	436 274
Kiinteistöverot	393 259	427 408
Sähkövero omakäyttösähköstä	9 858	9 766
Yhteensä maksettavat verot	32 131 799	21 656 685
Kerättävät ja tilitettävät verot		
Arvonlisävero, nettotilitetyt	38 876 622	36 847 515
Sähkövero (sis huoltovarmuusmaksun)	36 245 597	33 508 431
Ennakonpidätys	6 775 996	6 525 519
Yhteensä tilitettävät verot	81 898 216	76 881 465

Yhteenvedo kattaa verot ja veroluontoiset maksut, joista Fingridillä on lakimääräinen velvollisuus maksaa tai kerätä kyseinen vero tai maksu. Sen sijaan sellaiset verot, jotka sisältyvät tuotteen tai palvelun ostohintaan ja joista Fingridillä ei ole lakisääteistä ilmoitusvelvollisuutta, eivät sisälly yhteenvedon tietoihin. Kaikki yhteenvedossa olevat verot ja veroluontoiset maksut kohdistuvat Suomeen. Konsernilla ei ole toimintaa ulkomailla.

Sähköjärjestelmä

Suomen sähkönkulutus laski 1,1 (0,8) prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Sähköä kulutettiin vuonna 2015 yhteensä 82,5 (83,4) terawattituntia. Siirsimme Fingridin verkossa sähköä 67,9 (67,1) terawattituntia, joka vastasi 82,5 (80,7) prosenttia Suomen sähkönsiirrosta (kulutus ja läpisiirto).

Sähkön tuonti- ja tuotantokapasiteetti riittivät kattamaan vuoden kulutushuipun. Sähkönkulutus oli mittauksemme mukaan suurimmillaan 13 500 (14 288) megawattia. Vuosi oli keskimääräistä leudompi, ja sähkönkulutushuippu jäi selvästi alhaisemmaksi kuin Suomen kaikkien aikojen suurin kulutuslukema vuonna 2011, jolloin kulutettiin lähes 15 000 megawattia sähköä. Sähkön tuotanto Suomessa oli alkuvuonna suurimmillaan noin 11 200 (12 100) megawattia, ja voimalaitokset toimivat pakkasjakson aikana ilman merkittäviä häiriöitä.

Kulutushuipun aikana sähköä tuotiin Ruotsista lähes täydellä siirtokapasiteetilla, mutta samanaikaisesti Suomesta myös vietiin sähköä Viroon. Lämmön ja sähkön yhteistuotantolaitoksilla sekä vesivoimalaitoksilla oli vapaata tuotantokapasiteettia kulutushuipun aikaan. Myös Venäjän

suunnasta oli tuontikapasiteettia vapaana. Sähkön riittävyys Suomessa ei näin ollut vaarassa huippukulutustilanteiden aikanakaan.

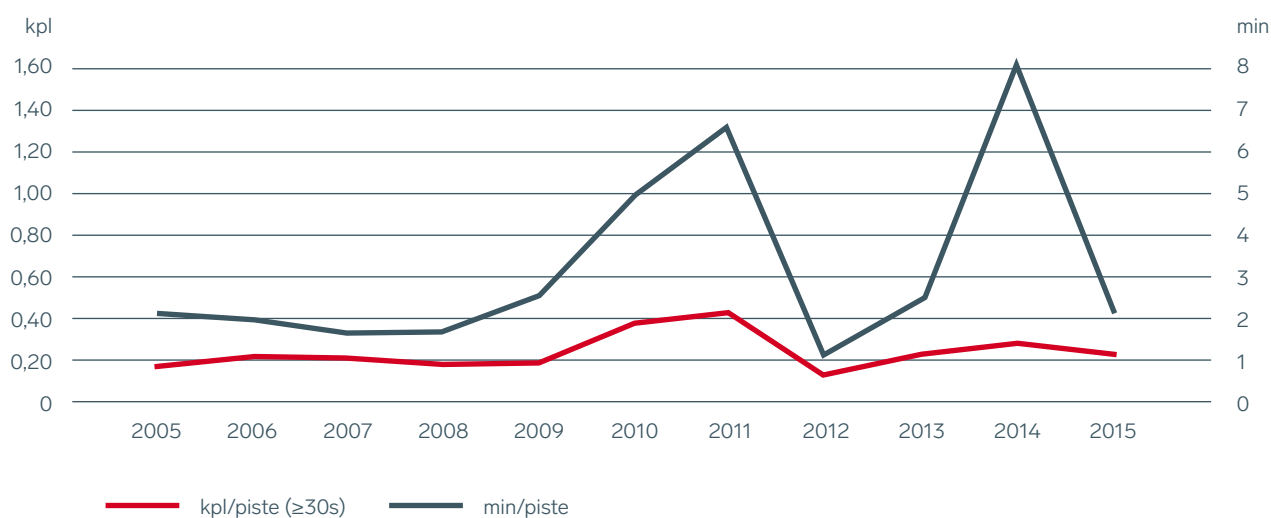
Suomen ja Ruotsin välinen sähkönsiirto oli valtaosin runsasta tuontia Ruotsista Suomeen.

Suomen ja Viron välisessä sähkönsiirrosta vallitseva siirtosuunta oli vientiä Suomesta Viroon, ajoittain jopa täydellä 1 000 megawatin vientiteholla.

Sähkön tuonti Venäjältä oli alhaisella tasolla kuten edellisnäkin vuonna. Siirtokapasiteettia oli tarjolla lähes täysimääräisesti lukuun ottamatta tavanomaisia vuosittaisia Viipurin tasasähköaseman sekä Venäjän verkon huoltotöitä.

Fingrid ja venäläiset kantaverkko-osapuolet allekirjoittivat 7.11.2014 Suomen ja Venäjän välisen kaksisuuntaisen sähkökaupan sopimukset. Suomesta vietiin kaupallisesti sähköä Venäjälle ensimmäistä kertaa 140 megawatin teholla 7.6.2015 kello 9–22 välisenä aikana. Aiemmin sähkönsiirto 400 kilovoltin rajajohdoilla on onnistunut ainoastaan yksisuuntaisesti Venäjältä Suomeen. ➔

Kantaverkon häiriöistä aiheutuneet keskeytykset liittymispisteissä

Voimajärjestelmän käyttö

	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008
Sähkön kulutus Suomessa TWh	82,5	83,4	84,0	85,1	84,4	87,7	81,3	87,2
Fingridin siirtovolyymi TWh	67,9	67,1	64,6	64,2	64,2	68,1	62,8	65,4
Fingridin häviösähkövolyymi TWh	1,4	1,3	1,1	1,2	1,2	1,1	1,0	1,0
Sähkösiirto Suomi-Ruotsi								
vienti Ruotsiin TWh	0,2	0,15	0,7	0,4	4,0	5,7	4,1	4,2
tuonti Ruotsista TWh	17,8	18,1	12,8	14,8	5,9	2,8	2,7	3,7
Sähkösiirto Suomi-Viro								
vienti Viroon TWh	5	3,6	1,6	1,5	0,5	0,2	0,1	
tuonti Virosta TWh	0,05	0,05	0,5	0,4	1,6	2,0	1,8	2,3
Sähkösiirto Suomi-Venäjä								
vienti Venäjälle	0,02							
tuonti Venäjältä	3,9	3,4	4,7	4,4	10,8	11,6	11,7	10,9

Vastakaupat

	1–12/15	1–12/14	10–12/15	10–12/14
Vastakaupat Suomen Ruotsin välillä M€	0,8	7,6	0,2	1,1
Vastakaupat Suomen ja Viron välillä M€	0,8	0,8	0	0,2
Vastakaupat Suomen sisäisillä yhteyksillä M€	2,2	1,7	0,6	0
Vastakaupat yhteensä M€	3,8	10,1	0,9	1,3

Tehtävänäme on toimittaa kantaverkkoon liittyneiden voimalaitosten tuottama sähkö hyvälaatuisena ja luotettavasti asiakkaillemme. Valvomme sähkön siirtovarmuutta jatkuvasti. Siirtovarmuutemme merkityksestä kertoo, että koko maan laajuisessa suurhäiriössä taloudellinen haitta asiakkaille ja yhteiskunnalle olisi suuruusluokaltaan 100 miljoonaa euroa tuntia kohti. **Siirtovarmuutemme** pysyi katsausvuonna erinomaisella tasolla ja oli 99,999 (99,999) prosenttia.

Häiriöiden lukumäärä kantaverkossa oli kesäkaudella normaalia pienempi, muulloin normaalilla tasolla. Määrällisesti häiriöitä oli vähän, mutta muutamassa tapauksessa häiriönselvitystyö kesti odotettua pidempään. Keskitimme tasasähkölinkkien häiriöalttiuden selvittämiseen entistä enemmän voimavaroja, ja katsauskauden loppupuolella vikaantumiset vähenivät. Nostimme kantaverkon häiriönselvitysvalmiutta kuluneen vuoden aikana kaiken kaikkiaan neljä kertaa. Nostojen syynä olivat Suomea koetelleet myrskyt, joista ei kuitenkaan koitunut haittaa kantaverkolle.

Pirkanmaalla Juupajoella koettiin poikkeuksellinen pitkä häiriö marraskuussa. Häiriö alkoi asiakkaan voimajohtolta, mutta vaikutti kantaverkkoon useiden tuntien ajan marraskuussa. Loppukäyttäjää, joita oli noin 2 000, häiriö kosketti arviolta keskimäärin puolentoista tunnin ajan. Joulukuussa Raisiossa tehdasalueen rakennustyömaalla käytössä ollut nosturi osui Fingridin 110 kilovoltin voimajohtoon. Pelastustöiden seurauksena Turun, Naantalien ja Raision alueella 70 000 taloutta ja merkittävä osa alueen teollisuutta oli sähköttä noin puolen tunnin ajan.

Haasteellinen tilanne syntyi Loviisan ydinvoimalaitoksen alasajon yhteydessä marraskuussa, jolloin käytimme nopeaa häiriöreserviä turvaamaan sähkönsiirron tasapainoa. Sähköjärjestelmä pysyi mitoitusääntöjen mukaisessa tilassa koko päivän, eikä sähkön toimitusvarmuus ollut uhatuna. Kaupallisten tehotasapainon ylläpitoon käytettävien tarjousten loppumisen vuoksi oltiin kuitenkin lähellä määritelmän mukaista tehopulatilannetta.

Vastakauppakustannukset olivat yhteensä 3,8 (10,1) miljoonaa euroa. Vastakaupat ovat sähkönsiirtojen hallitsemiseksi tehtäviä erikoissäätöjä, joita käytetään kantaverkon lyhytaikaisen pullonkaulojen eli sähkönsiirtoa rajoittavien kohtien poistamiseen. Fingrid takaa vahvistamansa siirrot rajan yli ostamalla ja myymällä sähköä vastakaupoin käyttövuorokauden loppuun. Tarve vastakaupoille voi johtua esimerkiksi voimalaitosten tai verkon keskeytyksistä tai häiriöistä.

Fingridin verkon häiriöistä aiheutunut keskeytysaika kantaverkon liittymispisteissä oli keskimäärin 2,1 minuuttia, joka on selvästi 10 vuoden keskiarvoa lyhyempi. Häiriökeskeytysten aiheuttama haitta (KAH) oli arviolta 3,5 (4,1) miljoonaa euroa.

Investointitöiden yhteydessä syntyneitä **siirtokeskeytyksiä** tehtiin lähinnä Pohjanmaalla ja Pohjois-Pohjanmaalla. Siirtokeskeytykset edellyttivät huolellista etukäteissuunnittelua ja hyvää yhteistyötä asiakkaiden kanssa. Keskeytyksissä onnistuttiin hyvin. ➔

Voimajärjestelmän tehotasapainon ylläpidossa tarvittavia reservejä hankittiin Suomesta, Pohjoismaista, Baltiasta ja Venäjältä. Reservien saatavuus oli pääosin hyvä, mutta ajoittain saatavuus oli rajattua. Tällaisia tilanteita syntyi esimerkiksi tulvien aikana, jolloin vesivoimaloita ei pystytä hyödyntämään normaaliin tapaan. Markkinaehtoisesti hankittavien reservien kustannukset jäivät selvästi alle budjetoidun tason. Reservien hankintaan on tullut mukaan uusia toimijoita, muun muassa kulutuksen osallistuminen reservimarkkinoille on lisääntynyt. Pohjoismaisen taajuuden laadun heikentymisen korjaamiseksi pohjoismaiset kantaverkko-yhtiöt ovat jatkaneet uuden reservilajin, automaattisen taajuudenhallintareservin, testikäyttöä. Reserviä ylläpidettiin valituilla tunneilla enintään 300 megawattia, josta Fingridin osuus oli enintään 69 megawattia.

Kantaverkon häviöiden määrä kasvoi edellisestä vuodesta ja oli 1,4 (1,3) terawattituntia eli oli näin 1,6 (1,5) prosenttia koko siirretyn sähkön määrästä. Syynä hävikin kasvuun oli, että Suomessa siirrettiin sähköä enemmän kuin edellisenä vuotena lähinnä runsaan pohjoismaisen vesitilanteen takia. Erityisesti vienti Suomesta Viroon kasvoi. Häviöiden vuosittaiseen vaihteluun vaikuttaa pohjoismainen sähköntuotanto. Sateisena vuonna on etenkin Ruotsissa ja Norjassa käytävissä paljon edullista vesivoimaa, jolloin sähköä siirretään Suomessa pitkiä matkoja pohjoisesta etelään ja häviöt kasvavat. Vähäsateisena vuotena on taas enemmän paikallista tuotantoa Suomessa, jolloin siirtohäviöt kantaverkossa ovat pienemmät. Verkon käyttöä optimoidaan siten, että häviöt ovat mahdollisimman pienet. Tähän pyritään Ruotsin suunnan siirtojen optimoinnilla, jännitteen säädön tilanteen mukaisella ohjauksella ja loistehon siirron minimoinnilla.

VUODEN VARRELTA

Aurinko pimeni, Eurooppa pysyi sähköistettynä

Perjantaina 20.3.2015 klo 9.40–13.50 Suomen aikaa koettiin osittainen auringonpimennys lähes koko Euroopassa. Pohjoismaissa auringonpimennyksellä ei ollut vaikutuksia sähköjärjestelmän toimintaan, koska aurinkosähkön tuotanto on vielä vähäistä. Sen sijaan Manner-Euroopassa auringonpimennys olisi voinut vaikuttaa merkittävästi kulutuksen ja tuotannon hetkelliseen tasapainoon. Yhteistyö kantaverkkoyhtiöiden kesken toimi pimennyksen aikana hienosti ja valvomoiden välillä oli jatkuva puhelinyhteys yllättäviä tarpeita varten.

Aurinkopaneelien tuotanto voi olla selkeällä säällä jopa yli 30 000 megawattia yhden tunnin aikana koko Manner-Euroopan tasolla. Auringonpimennyksen väistyessä paneelit alkavat tuottaa sähköä uudelleen ja voimajärjestelmässä koetaan vastaava tehonlisäys. Suurimmillaan auringonpimennyksestä aiheutuva tehonmuutosnopeus voi olla useita satoja megawatteja minuutissa.

Auringonpimennyksen vaikutukset näkyivät eniten Saksassa ja Italiassa, joissa asennettu aurinkosähkökapasiteetti on suurin. Euroopan kantaverkkoyhtiöt olivat valmistautuneet hyvissä ajoin auringonpimennykseen hankkimalla muun muassa lisää reservejä tilanteen hallitsemiseksi. Hankitut automaattiset reservit riittivät kattamaan auringonpimennyksen aiheuttaman aurinkosähkön tuotannon vajeen erityisesti Saksassa ja Italiassa, jossa myös rajoitettiin aurinkosähkön tuotantoa tehomuutoksen pienentämiseksi.

VUODEN VARRELTA

Valio-myrsky puhalsi tuulivoimatuotannon ennätyslukemat

Kantaverkkokeskuksen valmiustasoa nostettiin lokakuun 2. päivänä Valio-myrskyn puhaltaessa Pohjois-Pohjanmaan eteläosassa ja Kainuussa jopa 18–22 metriä sekunnissa. Voimakkain puuska ylsi 31,1 metriin sekunnissa. Tuulivoiman tuotannolle Valio-myrsky oli otollinen. Illalla klo 20–21 tuulivoiman keskimääräinen tuotantoteho oli mittaus-temme ja arvion mukaan 743 megawattia. Kyseisellä tunnilla tuulivoiman osuus Suomen sähköntuotannosta oli noin yhdeksän prosenttia, ja tuulivoimalla voitiin kattaa noin seitsemän prosenttia kokonaiskulutuksesta. Loppuvuodesta tuulivoiman tuotantotehot rikkoivat 800 megawatin rajan.

Kysyntäjoustopilottihankkeet testissä

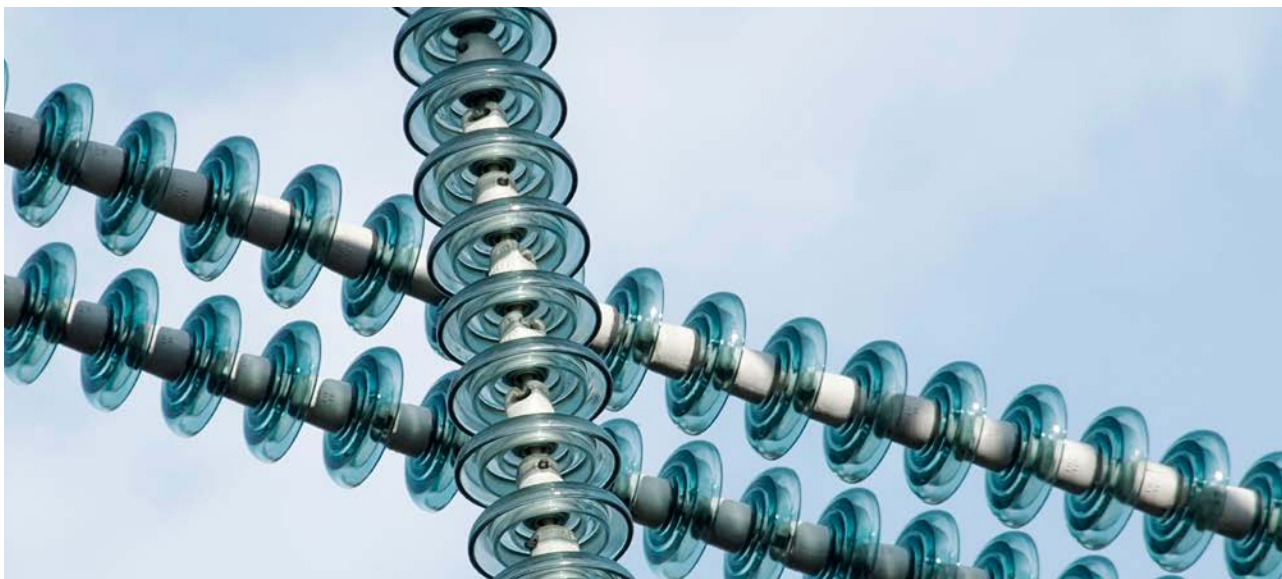
Fingrid haki vuoden 2014 aikana yhteistyökumppaneita kysyntäjoustopilottiprojekteihin. Haussa oli etenkin pieniä ja keskisuuria yrityksiä teollisuuden tai kaupan alalta. Vuoden 2015 aikana pilotit etenivät käytännön testauksiin. Niissä haettiin mahdollisuuksia lisätä kysyntäjoustopilottien eli sähkönkulutuksen ohjaamisen osuutta sähkön tuotannon ja kulutuksen tasapainottamiseen.

Fingrid ja SEAM Group toteuttivat yhteistyössä suomalaisen **pakastevaraston** kanssa kysyntäjoustoprojektin, jonka ansiosta suuri kulutuskohde toimii ensimmäistä kertaa Pohjoismaissa osana taajuusohjattua käyttöreserviä.

Kaupan alalta S-ryhmä teki yhteistyötä Fingridin kanssa kysyntäjoustopilottien lisäämiseksi seitsemän Prisma-tavaratalon voimin. Kiinteistöissä säädetään automaattisesti esimerkiksi ilmanvaihtokoneita, lämpöpumppuja, saattolämmityksiä, ulkovalaistusta ja varavoimakoneita.

Varvoimageneraattorit takaavat sähkönsaannin monenlaisissa kohteissa ympäri Suomea. Fingridin, Enegian ja Digita Networksin yhteisessä pilotissa testattiin, voisiko niitä hyödyntää myös lisäämään kysyntäjoustopilottien sähköjärjestelmässä.

Piloteista saatiin uusia osapuolia ja kohteita reservimarkkinoille sekä arvokasta kokemusta siitä, mihin kaikkeen kysyntäjoustopilottien pystytään tulevaisuudessa hyödyntämään ja mitä haasteita sen laajamittaiseen hyödyntämiseen liittyy. Käytännön testaukset ja yhteistyö sidosryhmien kanssa jatkuvat myös tulevina vuosina.

Sähkömarkkinat

Vuotta 2015 voisi kuvata osaltamme **sähkömarkkinoiden vuodeksi**. Sähkön riittävyys, hinta sekä rajasiirtoyhteydet naapurimaihin ja niiden toimintavarmuus nousivat poikkeuksellisen paljon julkiseen keskusteluun. Siirtokapasiteetin rajoitukset nostivat pullonkaulatulot historiallisen suuriksi.

Tehtävänäme onkin toimia aktiivisesti kehittäjän roolissa muuttuvilla sähkömarkkinoilla ja pyrkiä lisäämään toimivien markkinoiden Suomelle tuomaa kansantaloudellista hyötyä.

Sähkömarkkinoiden toimiessa parhaiten niistä hyötyvät kaikki: yhteiset alueelliset markkinat ja vahvat siirtoyhteydet tehostavat kilpailua ja varmistavat, että sähkö tuotetaan tehokkaimmalla tavalla. Siirtoverkon vahvistaminen sisäisesti ja maan rajoilla parantaa markkinoiden toimintaa. Vahvassa siirtoverkossa sähkö voi vapaasti virrata sinne, missä sille on suurin kysyntä. Esimerkiksi Suomen ja Ruotsin välisen siirtoyhteyden häiriö voi maksaa kuluttajille useita miljoonia vuorokaudessa.

Sähkön tuotannon muuttuessa monimuotoisemmaksi ja vaihtelevaksi voimajärjestelmän joustavuuden säilyminen on turvattava muilla tavoin kuin ennen. Aktiivisempi sähkönkulutuksen osallistuminen sähkömarkkinoille tuo uutta, joustokykyistä kapasiteettia markkinoille. Myös markkinoiden

rakenteita ja toimintatapoja on kehitettävä joustavuuden lisäämiseksi.

Sähkömarkkinoiden keskihinta spot-sähkölle (systeemi-hinta) oli 21 (30) euroa megawattitunnilta. Sähkön hintataso pohjoismaisilla sähkömarkkinoilla on alentunut pitkän aikaa, mutta samaan aikaan aluehintaerot ovat kasvaneet. Ruotsin aluehinnan alhaisesta tasosta on seurannut Suomen ja Ruotsin välisen hintaeron kasvu ja pullonkaulatulojen lisääntyminen. Väliön syy alhaiseen hintatasoon on taloudellisesta taantumasta johtuva alhainen kysyntä ja runsas vesivoimantuotanto Ruotsissa ja Norjassa. Tilanteeseen on vaikuttanut myös tuettu uusiutuvan energian tuotanto Pohjoismaissa ja pohjoisessa Euroopassa. Tuulivoimatuotannon kustannukset katetaan pääosin erilaisin tukimekanismein, jolloin itse sähkö voidaan tarjota markkinoille hyvin halvalla. Tuetun tuotannon osuus on monissa maissa kasvanut merkittäväksi, mikä vaikuttaa koko alueen hintatasoon.

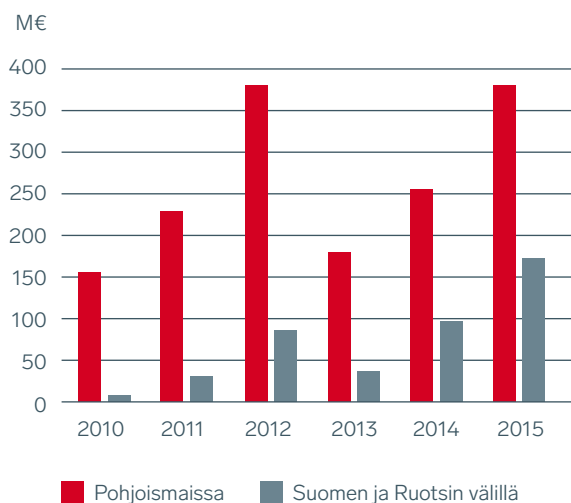
Suomessa tukkuarkkinoiden hintataso oli viime vuonna muita Pohjoismaita korkeampi. Esimerkiksi Ruotsissa hinta oli keskimäärin 8 (5) euroa megawattitunnilta Suomea alempi. Syynä tähän on Suomen oman sähköntuotannon tuotantorakenne ja merkittävä alijäämä, kun Olkiluoto 3:n valmistuminen on viivästynyt ja muuta sähköntuotantoa ➔

Sähkömarkkinat

	2015	2014	2013	2012	2011	2010
Nord Pool Spot systeemihinta €/MWh	20,98	29,61	38,1	31	47	53
Suomen aluehinta, keskihinta €/MWh	29,66	36,02	41,16	37	49	57
Pullonkaulatulot Pohjoismaissa M€	380,3	255,1	179,3	381,3	228,5	156,1
Pullonkaulatulot Suomen ja Ruotsin välillä M€	173,5	97,7	37,2	88,5	31,2	8,9
Pullonkaulatunnit Suomen ja Ruotsin välillä %	47,0	47,8	19,4	35,1	22,9	6,5
Pullonkaulatulot Suomen ja Viron välillä M€	8,4	4,8	7,4	12,9	19,6	18,9
Pullonkaulatunnit Suomen ja Viron välillä %	12,0	8,2	27,3	34,7	45,5	50,0

Pohjoismaiset pullonkaulatulot sekä pullonkaulatulot Suomen ja Ruotsin välillä

on suljettu kannattamattomana. Markkinat olisivat tuoneet sähköä Suomeen enemmän kuin mitä rajasiirtokapasiteetti mahdollisti.

Siirtokapasiteetti oli kokonaisuudessaan käytössä, ja sen riittämättömyys rajoitti kauppaa Ruotsin rajalla yli puolet vuoden tunneista vuonna 2015, mikä on historiallisen suuri määrä. Sen seurauksena Fingridille kertyi pullonkaulatuloja Suomen ja Ruotsin rajajohtojen osalta 87 (49) miljoonaa euroa. Lisäksi Suomen ja Viron väliltä kertyi Fingridille pullonkaulatuloja 4 (2) miljoonaa euroa. Pullonkaulatulot käytetään rajasiirtokapasiteetin ylläpitoon ja lisäinvestointeihin, kuten lainsäädäntökin edellyttää.

Tuonti Venäjältä säilyi alhaisella 3,9 (3,3) terawattitunnin tasolla. Suomeen Venäjältä tuotavan sähkön määrä on vähentynyt merkittävästi viime vuosina, ja tuntikohtaiset tuontimäärät Venäjältä ovat vaihdelleet suuresti. Sähkökaupan vähenemiseen on vaikuttanut Venäjän kapasiteettimekanismin lisäksi kohonnut sähkön hinta Venäjällä. Otimme kesäkuussa käyttöön niin sanotun dynaamisen hinnoittelun, jossa maksu riippuu Suomen aluehinnan ja Luoteis-Venäjän aluehinnan välisestä hintaerosta. Uuden hinnoittelurakenteen tavoitteena on ollut edistää sähkökauppaa Suomen ja Venäjän välillä erityisesti pienten hintaerojen aikana. ➔

Vuoden 2014 lopussa sovittiin mahdollisuudesta viedä sähköä Suomesta Venäjälle. Ensimmäisen kerran Venäjän suuntaan siirtoa tapahtui kesäkuussa 2015. Aiemmin kauppa on ollut mahdollista vain Venäjältä Suomeen tuotuna.

Sähköpulan mahdollisuus Suomessa nousi vuoden 2015 aikana voimakkaasti otsikoihin. Pöyry Management Consulting Oy julkaisi tammikuussa Fingridin yhdessä muiden energia-alan toimijoiden kanssa tilaaman selvityksen sähkön riittävydestä. Selvityksen perusteella kotimainen sähköntuotanto ei riitä kattamaan kulutusta huippukysynnän aikana tällä hetkellä eikä tulevaisuudessa. Fingridin arvion mukaan sähköntarve kylmän talvipäivän kulutushuipussa on 15 000 megawattissa. Tällöin sähköä on tuotava 3 400 megawattia naapurimaista. Pelivaraa tuotantolaitosten ja siirtoyhteyksien vikaantumiseen ei juuri ole.

Olkiluoto 3:n valmistuminen lisää kapasiteettia vuosikymmenen lopulla, mutta Suomeen on tuotava jatkossakin sähköä pitkäaikaisen talvipakkasten aikana. Sähkön tuontiyhteydet ja naapurimaiden sähkön kysynnän ylittävää tuotantokapasiteetti riittävät kuitenkin kattamaan vajauksen. Todennäköisyys kulutuksen lyhytaikaisille rajoituksille on silti kasvanut. Fingridin tavoitteena on lisätä siirtoyhteyksiä Ruotsiin, mutta niiden toteutusta joudutaan odottamaan 2020-luvulle.

Sähkötehon hetkellisestä riittämättömyydestä johtuva tehovaje, kansanomaisemmin sähköpula, on hallittavissa oleva tilanne, johon olemme varautuneet yhdessä paikallisten jakeluverkonhaltijoiden kanssa. Sähkönkulutuksen rajoitukset koskisivat todennäköisimmin pientä osaa sähkönkäyttäjistä hetkellisesti, korkeintaan muutaman tunnin. Yhteiskunnallisesti tärkeiden toimintojen sähkönsaanti on pystyttävä turvaamaan myös tehopulatilanteessa.

Käynnistimme huhtikuussa työ- ja elinkeinoministeriön pyynnöstä sähkön vähittäismarkkinoiden sähköisen tiedonvaihtoratkaisun kehittämisen. **Keskitetty tiedonvaihtoratkaisu**, eli niin sanottu datahub, helpottaa mittaus-tiedon käsittelyä, yksinkertaistaa ja nopeuttaa asiakkaan sopimustapahtumia sekä lisää palvelun virheettömyyttä. Vähittäismarkkinoiden tiedonvaihtoa tarvitaan erilaisten

sähkömarkkinoiden liiketoimintaprosessien hoitamisessa. Tällaisia ovat esimerkiksi taseselvitys, loppukuluttajan muutto osoitteesta toiseen ja myyjän vaihto. Näiden prosessien ja niissä käytettävän tiedonvaihdon tulee toimia saumattomasti ja tehokkaasti eri osapuolten näkökulmasta.

Euroopan unionin **ensimmäinen verkkosääntö**, kapasiteetin jakamista ja ylikuormituksen hallintaa koskeva säädös, astui voimaan elokuussa. Verkkosääntöjen voimaantulo on merkittävä askel matkalla kohti eurooppalaisia sähkön sisämarkkinoita, sillä se luo puitteet yhteisille pelisäännöille, joilla edistetään sähkömarkkinoiden tehokasta toimintaa Euroopassa.

Verkkosääntöjen valmistelussa keskeisiä toimijoita ovat Euroopan komissio sekä eurooppalaiset kantaverkonhaltijat ja energia-alan valvontaviranomaiset. Fingrid osallistuu aktiivisesti työhön kantaverkonhaltijoiden yhteistyöjärjestö ENTSO-E:n kautta.

Suomen, Norjan ja Ruotsin kantaverkkoyhtiöt jatkoivat yhteiseen taseselvitykseen siirtymistä. Yhteinen yhtiö eSett Oy, josta Fingrid omistaa kolmasosan, tähtää toiminnan käynnistämiseen lokakuussa 2016.

Sähkötehon hetkellisestä riittämättömyydestä johtuva tehovaje, kansanomaisemmin sähköpula, on hallittavissa oleva tilanne, johon olemme varautuneet yhdessä paikallisten jakeluverkonhaltijoiden kanssa.

VUODEN VARRELTA

Maailman suurimmat sähkömarkkinat laajenivat jälleen

Vuonna 2014 uutisoimme eurooppalaisten sisämarkkinoiden kehityksen ottaneen merkittävän askeleen. Tuolloin Länsi-Euroopan spot-markkinat yhdistettiin kahdessa erässä helmikuussa ja toukokuussa 2014. Uusi markkina-alue kattoi Pohjoismaat, Baltian, läntisen Keski-Euroopan, Ison-Britannian ja Iberian niemimaan. Käytännössä luotiin maailman suurimmat sähkömarkkinat, joissa hinnanlaskenta ja siirtokapasiteettien anto markkinoille yhdistettiin samaan prosessiin. Markkinat kattoivat 75 prosenttia EU:n sähkönkulutuksesta.

Vuonna 2015 sisämarkkinoiden kehitys jatkui. Helmikuussa eurooppalainen markkinakytkentä liitti Italian siirtoyhteydet Ranskaan, Itävaltaan ja Sloveniaan. Vuorokausi- eli spot-markkinoiden kytkennän myötä yhteen on nyt liittynyt yhteensä 19 EU-maata, joiden yhteinen vuosikulutus on noin 2 800 terawattituntia.

Mekanismissa lasketaan samanaikaisesti sähkön markkinahinnat ja siirrot rajojen yli koko alueella, mikä tuottaa mahdollisimman tehokkaan hinnanmuodostuksen ja siirtoverkon käytön.

Sähköautojen käyttö voimajärjestelmän reservinä mahdollista

Lappeenrannan teknillisessä yliopistossa vietiin maaliskuussa onnistuneesti läpi testi, jossa kokeiltiin sähköautojen soveltuvuutta voimajärjestelmän reserveiksi. Testit olivat osa laajempaa sähköisen liikenteen hanketta, jossa kehitetään uutta liiketoimintaa sähköajoneuvojen ympärille. Testit vahvistavat näkemystä siitä, että myös kotilatauspisteet ovat toteutettavissa älykkäästi eli hinta- tai taajuussignaalilla ohjattavina.

Testien perusteella sähköautojen latausjärjestelmät eivät ole este sähköautojen käyttämisessä voimajärjestelmän reserveinä. Sähköautojen latausta voidaan ohjata muutaman sekunnin viiveellä komponenttikustannuksiltaan joidenkin kymmenien eurojen tekniikalla ilman, että latauslaitteisiin tai sähköautoihin tehdään mitään muutoksia.

Mukana kenttäkokeessa olivat lisäksi Lappeenrannan teknillinen yliopisto, Tampereen teknillinen yliopisto, Liikennevirta Oy, Siemens Oy, Elenia Oy, Vantaan Energia ja EERA Oy.

Käy katsomassa myös videomme, jossa johtava asiantuntijamme Risto Lindroos pohtii sähköautojen hyödyntämismahdollisuuksia voimajärjestelmän tueksi.

Kantaverkon kehittäminen ja ylläpito

Suomen sähkösiirtoverkossa on meneillään mittava investointiohjelma. Rakennamme vuosina 2016–2025 noin 1 700 kilometriä lisää voimajohtoja ja toistakymmentä uutta sähköasemaa. Investointiohjelmamme uusii ikääntyvää kantaverkkoa ja mahdollistaa markkinoiden tehokkaan toiminnan sekä tulevaisuuden uudet energiaratkaisut Suomessa.

Vuosi 2015 oli jatkumoa edeltävälle vuodelle. Teimme mitavia investointihankkeita läpi Suomen. Loppuvuodesta rakennusvaiheessa oli kahdeksan 400 kilovoltin sähköasemakohdetta ja työn alla 370 kilometrin verran 400 kilovoltin voimajohtourakoita sekä huomattava määrä 110 kilovoltin sähköasema- ja voimajohtoprojekteja. Lisäksi teimme lukuisia uusia hankintasopimuksia. Vuoden 2016 aikana valmistuu 16 sähköasemaa ja 300 kilometriä 400 kilovoltin voimajohtolinjaa.

Korvaamme **Pohjanmaan sähkösiirtoverkossa** ikääntyneen ja siirtokyvyltään tulevaisuuden tarpeisiin riittämättömän 220 kilovoltin verkon suurelta osin 400 kilovoltin verkolla. Länsirannikolla valmistuu vuoteen 2017 mennessä 400 kilovoltin rengasverkko Porista Ouluun, seitsemän uutta sähköasemaa ja 380 kilometriä 400 kilovoltin voimajohtoja. Kaiken kaikkiaan investoimme Länsi-Suomen verkon kehittämiseen vuosina 2007–2016 noin 250 miljoonaa

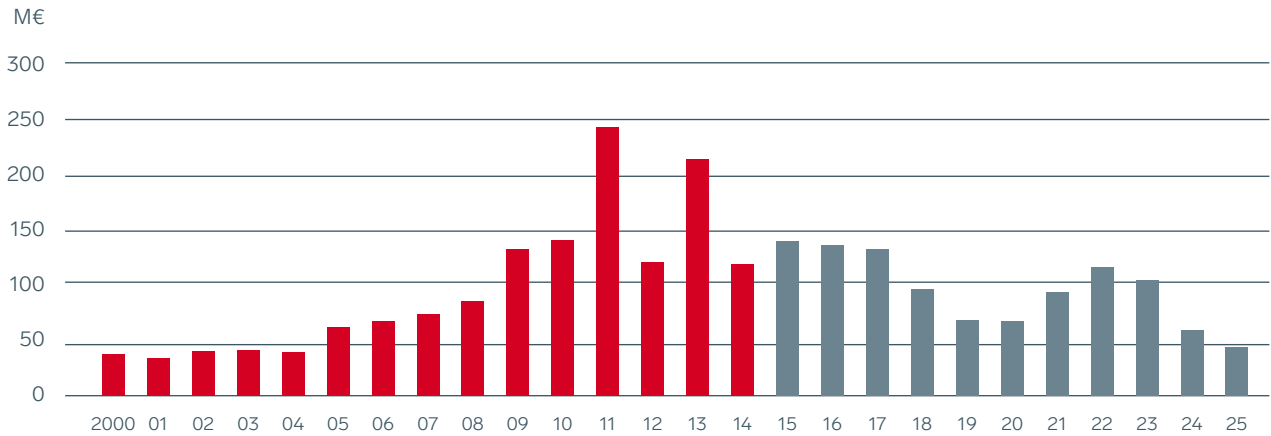
euroa. Sähköasemien ja voimajohtojen rakentaminen on merkittävä työllistäjä ja tarkoittaa useiden satojen henkilötyövuosien panosta työmailla.

Vuonna 2007 alkanut Pohjanmaan sähkösiirtoverkon kehittäminen muodostuu kolmesta laajasta hankekokonaisuudesta:

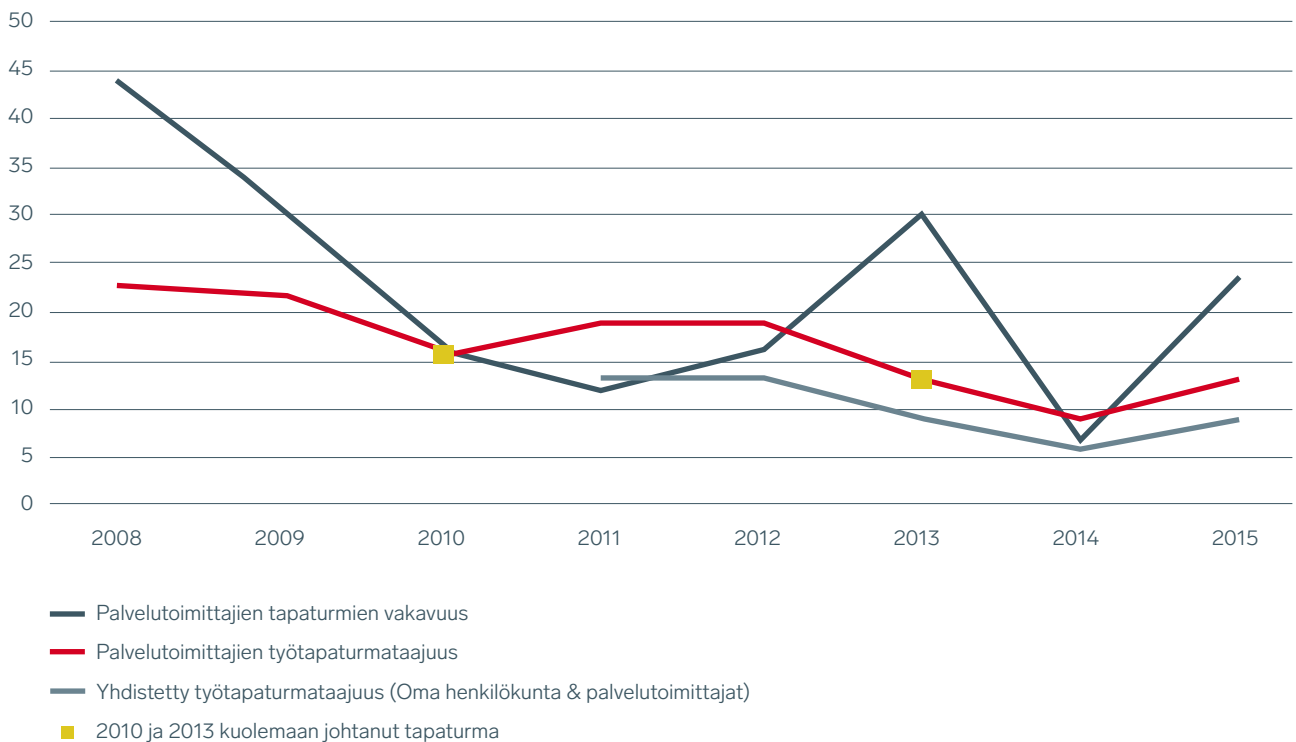
- 400 ja 110 kilovoltin voimajohtoyhteys Seinäjoelta Vaasaan ja uusi muuntoasema Nivalaan valmistuivat vuonna 2011.
- Voimajohtokokonaisuuden toisessa vaiheessa lokakuussa 2014 valmistui 400 kilovoltin voimajohtoyhteys Ulvilasta Kristiinankaupunkiin.
- Viimeisenä vaiheena rakennamme Kokkolasta (Hirvisuo) Muhokselle (Pyhänselkä) 400 kilovoltin voimajohtoyhteyden, joka valmistuu 2016.

Pohjanmaan hankkeet parantavat alueen sähkön saannin varmuutta ja luovat edellytyksiä sekä tuuli- että ydinvoiman liittämiseksi kantaverkkoon. Uusi siirtoyhteytemme parantaa myös Suomen pohjoisen ja etelän välistä sähkösiirtokapasiteettia ja mahdollistaa tällä tavoin sähkömarkkinoiden tehokkaan toiminnan. ➔

Fingridin investoinnit kantaverkkoon

Työtapaturmataajuus ja tapaturmien vakavuus

Työtapaturmataajuus = Vähintään yhden työkyvyttömyyspäivän aiheuttaneiden työpaikkatapaturmien lukumäärä / miljoona tehtyä työtuntia

Työpaikkatapaturmien vakavuus = Työtapaturmista aiheutuneet työkyvyttömyyspäivät / työpaikkatapaturmien lukumäärä

Hirvisuo–Pyhänselkä-hankekokonaisuus on edennyt suunnitelmien mukaisesti, joskin leudot talvet ovat asettaneet haasteita voimajohtorakentamiselle. Hankekokonaisuuteen kuuluvan Kalajoen Jylkän uuden 400/110/20 kilovoltin sähköaseman rakentaminen on käynnissä ja asema valmistuu syksyllä 2016.

Hirvisuon rakenteilla olevalle sähköasemalle rakennamme kaksi 400 kilovoltin sarjakondensaattoria. Urakka valmistuu vuoden 2016 lopulla.

Suurhanke **Hikiän ja Forssan** välillä on loppusuoralla. **Forssan sähköasema** valmistui lokakuussa, ja kokonaisuudessaan hanke valmistuu alkuvuodesta 2016. Hanke on osa 1920-luvulta peräisin olevan Itä- ja Länsi-Suomen yhdistävän ”Rautarouva”-voimajohdon uusimista, jossa ikääntynyt 110 kilovoltin voimajohto korvataan 400 ja 110 kilovoltin uudella johdolla. Rautarouvasta 230 kilometriä on uusittu tai uusiminen on parhaillaan käynnissä, ja loput noin 190 kilometriä uusitaan vuoteen 2020 mennessä.

Rautarouvan korvaamisen seuraavassa vaiheessa uusia **Liedon ja Forssan** välinen 68 kilometrin pituinen voimajohto. Uuden voimajohdon rakennustyöt käynnistyivät loppuvuodesta voimajohtopylväiden perustustöillä, ja johdon on määrä valmistua kokonaisuudessaan keväällä 2018. Hankkeeseen liittyvän **Liedon sähköaseman** perusparannuksen ja laajennuksen käynnistämme vuonna 2016. Hankekokonaisuus vahvistaa sähköjärjestelmäämme sekä parantaa käyttövarmuutta lounaisen Suomen alueella.

Kesäkuussa otimme käyttöön noin 15 miljoonaa euroa maksaneen 117 kilometriä pitkän **Huutokoski–Kontiolahti** 110 kilovoltin siirtoyhteyden.

Teimme lukuisia investointipäätöksiä kuluvan katsauskauden aikana. Uudistamme Alajärven 400 kilovoltin kytkinaseman. Asema on yksi keskeisimmistä päävoimansiirtoverkon sähköasemista. Kytkinaseman käyttövarmuuden turvaamiseksi uusimme pääkiskojärjestelmän nykyaikaiseksi. Vuonna 2017 valmistuvan hankkeen arvioidut kokonaiskustannukset ovat noin 15 miljoonaa euroa.

Kristinestadin sähköaseman laajennus **Kristiinankaupungissa** puolestaan mahdollistaa satojen megawattien tuulivoiman liittämisen verkkoon ja parantaa sähköverkon luotettavuutta Etelä-Pohjanmaalla. Noin 10 miljoonan euron hanke valmistuu syksyllä 2017.

Teemme myös töitä **pääkaupunkiseudun** sähkövarmuuden turvaamiseksi. Vantaan Länsisalmen sähkösemainvestoinnilla parannamme Helsingin sähkönsyöttöä ja varmenname yhteiskunnallisesti tärkeitä toimintoja pääkaupunkiseudulla. Noin 20 miljoonan euron suuruisen investoinnin rakennustyöt alkavat vuoden 2016 aikana, ja hanke valmistuu vuonna 2017. Päätimme myös Espoon sähköaseman kehittämisestä. Investoinnilla varmistamme Länsi-Uudenmaan, erityisesti Espoon, Kirkkonummen ja Kauniaisten sähkönsyöttöä. Espoon ja Länsisalmen tulevilla investoinneilla pidämme sähkönsyötön käyttövarmuuden erinomaisella tasolla paikallisen sähköntuotannon vähentymisestä huolimatta.

Lokakuussa tehdyllä Huutokosken sähköaseman uudistamispäätöksellä varmistamme Itä-Suomen sähkönsyöttöä. Varkauden lähistöllä sijaitseva Huutokosken sähköasema on hyvin tärkeä Itä-Suomen käyttövarmuuden kannalta, sillä se sekä Kuopion pohjoispuolella sijaitseva Alapitkän sähköasema syöttävät sähköä laajalle alueelle, jolla asuu yli 500 000 ihmistä. Lisäksi Huutokosken 110 kilovoltin kytkinlaitokseen on liitetty Fingridin varavoimalaitos, jolla varmistetaan sähkön riittävyys sähköjärjestelmän mahdollisissa häiriötilanteissa. Aloitamme noin 12 miljoonan euron suuruisen investoinnin rakennustyöt kesällä 2016, ja hanke valmistuu vuoden 2017 loppuun mennessä.

Joulukuussa teimme investointipäätöksen Kouvolassa sijaitsevan **Korian** 400 kilovoltin sähköaseman uusimisesta ja 110 kilovoltin kytkinlaitoksen perusparannuksesta. Korian 400/110 kilovoltin muuntoasema on kantaverkon keskeinen solmupiste Kaakkois-Suomessa. Se on alun perin rakennettu vuosisadan alkupuolella Rautarouva-yhteyden rakentamisen yhteydessä ja uusittu myöhemmin 1970-luvulla. Hankkeen investointikustannukset ovat arviolta 13 miljoonaa euroa, ja urakan on tarkoitus valmistua alkuvuodesta 2019. ➔

Työturvallisuus on merkittävässä roolissa yhtiössämme. Alkuvuonna tapaturmia sattui hieman enemmän kuin edellisvuoden vastaavana ajanjaksona. Vuoden aikana tapaturmien määrä on saatu laskemaan ja työturvallisuuden kehitystyö jatkuu. Toukokuussa työntekijällemme sattui vakava sähkötapaturma Nikuvikenin sähköasemalla. Tapaturmaan johtaneet syyt on selvitetty ja olemme tehneet toimintasuunnitelman vastaavien tapaturmien välttämiseksi tulevaisuudessa.

Työturvallisuuden kehityshanke jatkui. Kehityshanke keskittyi työturvallisuuden johtamiseen, Fingridin verkkokoulun rakentamiseen sekä mobiiliraportoinnin käyttöönottoon ja jatkokehitykseen. Lisäksi kehityshankkeessa kehitettiin riskien arviointiprosessia, turvavartteja, autoilun turvallisuutta sekä tikas- ja telineturvallisuutta. Työtaturmataajuus ja työtaturmien keskimääräinen vakavuus kasvoivat verrattuna edelliseen vuoteen. Fingridin palvelutoimittajille sattui yhteensä 13 (8) poissaoloon johtanutta työpaikkatapaturmaa.

Peruskunnossapidossa huomio rajasiirtoyhteysien käyttövarmuudessa

Sijoituimme kansainvälisessä kantaverkkoyhtiöiden **ITAMS** (International Transmission Asset Management Study) -vertailussa jälleen kärkeen. ITAMS on laadullinen vertailu, jossa haetaan hyviä toimintamalleja kantaverkkoyhtiöiden omaisuuden hallintaan.

Lloyd's Register teki vuotuisen **PAS 55** (Publicly Available Specification) -sertifioinnin tarkastuskäynnin. Auditointitulosten mukaan omaisuuden hallintamme on kehittynyt edelleen ja on erinomaisella tasolla. Erityiskiitosta saimme sähköasemakunnossapidossa käyttöön otetuista pätevyysien varmistamisen moduulikokeista ja mobiiliraportointijärjestelmän käyttöönotosta työmaaraportoinnissa.

Vuonna 2015 teimme investointeja, lisärekrytointeja ja paransimme toimintaprosessejamme parantaaksemme erityisesti neljän tasasähköyhteytemme käyttövarmuutta. Toimenpiteet ovat osa yhtiömme monivuotista strategista hanketta. Fingridillä on neljä tasasähköyhteyttä (HVDC): Fenno-Skan 1 ja 2 Ruotsiin sekä EstLink 1 ja 2 Viroon. Käytettävyyden ja luotettavuuden parantamiseksi solmimme tasasiirtoyhteysien asemakunnossapitosopimukset sopimuskaudelle 2016–2020. Kiinnitimme erityistä huomiota **rajasiirtoyhteysiemme käyttövarmuuden varmistamiseen** ja solmimme kahden palvelutoimittajan kanssa monivuotiset kunnossapitosopimukset. Tavoitteenamme on parantaa rajasiirtoyhteysien huoltojen suunnitelmallisuutta ja nopeuttaa häiriöselvitystyötä.

Verkkotieto- ja toiminnanohjausjärjestelmän (Elvis) monivuotisessa kehitysohjelmassa etenimme toiseen käyttöönottovaiheeseen, ja tavoitteenamme on ottaa järjestelmä kokonaisuudessaan käyttöön vuoden 2016 aikana.

Vuonna 2015 teimme investointeja, lisärekrytointeja ja paransimme toimintaprosessejamme parantaaksemme erityisesti neljän tasasähköyhteytemme käyttövarmuutta.

VUODEN VARRELTA

Kuvaa voimajohtopylväs -kampanja yllätti

Kuluneen vuoden aikana pyysimme yleisöltä kuvia voimajohtopylväistä. Tarkoituksenamme oli kerätä kuvamateriaalia julkiseen kuvagalleriaan voimajohtorakenteista yleisön iloksi ja samalla näyttää, miten voimajohtopylväät ovat osa arkista maisemaamme. Julkaisimme kaikki kampanjaan osallistuneet aiheen mukaiset kuvat sosiaalisen median tileillämme Flickr-kuvapalvelussa, Instagramissa ja Facebookissa.

Toivoimme mukaan niin talvi- kuin kesäotoksia, ja kuva sai olla myös historiallinen. Valokuvaajat yllättivät meidät. Saimme kaiken kaikkiaan noin 200 kuvaa eri puolilta Suomea. Kuvat herättivät myös kiinnostusta. Joitakin kuvia on käyty katsomassa Flickr-tilillämme useita satoja kertoja.

Vantaan Vaarala sai oman muotohoidun maamerkkinsä

Vantaalle Kehä III:n varrelle nousi kevään aikana aivan uudenlainen maisemapylväspari, joka herättää uudella muotoilullaan huomiota keskellä vilkasta liikenneliittymää. Pylväsparin suunnittelutyössä on huomioitu paitsi ympäristö ja liikenne, myös alueella jo olemassa olevat rakenteet.

Voimajohtorakenteet ovat tärkeä ja näkyvä osa yhteiskunnan sähkönsiirtojärjestelmää ja osa nykyaikaista maisemaamme. Teollisesti muotoillut sähköverkon voimajohtopylväät eli maisemapylväät elävöittävät omalta osaltaan yhteistä maisemaa samalla edustaen ympäristöä kunnioittavaa teknistä muotoilua. Maisemapylväistä on näin tullut näkyvä osa suomalaista ympäristöä.

Maisemapylväitä sijoitetaan harkitusti paikkoihin, joissa voimajohtorakenteet kulkevat maisemallisesti herkässä ympäristössä. Tällaisia kohteita ovat esimerkiksi taajama-alueet, vesistön ylitykset ja kohdat, joissa voimajohtot ylittävät vilkkaita liikenneväyliä.

Kehitimme Vaaralan pylväitä yhteistyössä Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n ja muotoilutoimisto Muotohiomo Oy:n kanssa.

VUODEN VARRELTA

Viankorjausta harjoiteltiin Heinolassa

Varaudumme voimajohtojen ja sähköasemien vikaantumiseen harjoittelemalla säännöllisesti vikojen korjausta ja kehittämällä yhteistyötä eri toimijoiden välillä. Järjestimme syyskuussa Heinolassa viankorjausharjoituksen, johon osallistui yli 70 Fingridin, asiakkaiden ja palvelutoimittajien edustajaa.

Vaikka kantaverkossa esiintyy harvoin suuria vikoja, on Fingridissä varauduttu nopeaan viankorjaukseen sopimalla korjausvalmiuden jatkuvasta ylläpidosta voimajohto- ja sähköasemakunnossapitotoimittajien kanssa. Voimajohtopylväs voi vikaantua esimerkiksi luonnonilmion, kuten myrskyn tai jääkuorman seurauksena.

Voimajohtopylväiden vaurioituessa varaudumme alueen raivaukseen, pylvään rakenteiden korjaamiseen tai uuden pylvään pystytykseen. Tilanteesta ja vaurion laajuudesta riippuen uusi voimajohtopylväs voidaan saada pystytettyä jopa seuraavan päivän kuluessa.

Harjoituksen aikana esittelimme uuden kehittämämme kapean paikan viankorjauspylvään, jota voidaan käyttää esimerkiksi kaupunkiympäristössä ja paikoissa, joissa pylvään pystyessä pitävälle haruksille on vähän tilaa.

Asukastilaisuus Kangasalan Lavianvuorella houkutti rokalle

Lavianvuoren sähköaseman avointen ovien päivä aivan Valkeakosken läheisyydessä sai alueen asukkaat liikkeelle toukokuussa.

Muutoin turvallisuussyistä tiukasti suljetut aseman portit avattiin yleisölle ja halukkaat pääsivät nauttimaan soppatykin rokasta sekä kurkistamaan, miltä muuntoaseman kojeet näyttävät lähietäisyydeltä. Aseman käyttöönotto ajoittui alkukesään 2015. Tämän jälkeen alueella ovat päässeet liikkumaan vain alan ammattilaiset.

Lavianvuoren sähköaseman lisäksi tekeillä ovat voimajohdot Tikinmaan ja Lavianvuoren sähköasemien välille sekä Multisillasta ja Kangasalta tulevien voimajohtojen käännöt Lavianvuoreen. Pirkanmaan alueen sähkönkulutus on jatkuvassa kasvussa. Tampereen lisäksi Valkeakoskella on paljon suurteollisuutta ja asutusta tulee jatkuvasti lisää.

Ympäristö

Kun suunnittelemme, rakennamme ja kunnossapidämme voimajohtojamme, sähköasemiamme ja varavoimalaitoksiamme, yhtenä keskeisenä tavoitteenamme on varmistaa, että ympäristövaikutukset ja maankäyttökysymykset otetaan pitkäjänteisesti huomioon. Kerromme **periaatteemme ympäristövaikutusten vähentämiseen** verkkosivuiltamme löytyvässä maankäyttö- ja ympäristöpolitiikassamme.

Arvioimme toimintamme ympäristövaikutukset huolella ja kiinnitämme erityistä huomiota ympäristöriskien hallintaan. Oman henkilöstön lisäksi sitoutamme toimintatapoihimme kantaverkon rakentamiseen osallistuvat urakoitsijat ja kunnossapitotöitä tekevät palvelutoimittajat ympäristöasioita koskevien sopimusehtojen, ympäristökoulutuksen ja auditointien avulla.

Työmaillamme ympäristöasioita seurataan osana työmaavalvontaa. Toimintavuonna varmistimme ympäristövaatimusten, työturvallisuuden ja tilaajavastuun toteutumista yhteensä 18 auditoinnissa. Varavoimalaitoksilla tarkastelimme ympäristö-, työ- ja prosessiturvallisuutta auditoinnein, joiden pohjalta suunnittelemme kehitystoimenpiteitä. Ympäristökoulutusta annettiin erityisesti rakennushankkeiden ja tasasähköyhteyksien kunnossapidon urakoitsijoille. Omalle henkilöstölle järjestimme kemikaali- ja työturvalli-

suuslainsäädännön ajankohtaiskatsauksen sekä kemikaaliturvallisuuskoulutusta.

Tavoitteenamme on kantaverkon investointiprojektien ja kunnossapidon onnistuminen ilman ympäristöpoikkeamia. Sähköasemilla ja varavoimalaitoksilla paransimme toimintavuonna kemikaaliturvallisuutta useilla kehittämishankkeilla, jotka koskivat muun muassa paloturvallisuutta, sammu- tusvesien käsittelyä, öljyvahinkojen torjuntaa ja käyttöturvallisuustiedotteiden hallintaa. Toimintavuonna toiminnassamme ei tapahtunut merkittäviä ympäristövahinkoja.

Fingrid osallistuu aktiivisesti **maankäytön suunnitteluun** turvataksaan kantaverkon toimintaedellytykset ja varmistaa sen kehittämiseksi tarvittavat maankäyttövaraukset. Vuonna 2015 annoimme noin 330 kaavoitusta ja ympäristövaikutusten arviointeja koskevaa lausuntoa. Lisäksi ohjasimme kantaverkon läheisyydessä tapahtuvaa yhdyskuntasuunnittelua ja -rakentamista antamalla turvallisuusohjeita ja maankäytön rajoituksia sisältäviä lausuntoja. Näitä lausuntoja annettiin noin 400 kappaletta. Lisäksi olimme aktiivisia muun muassa ympäristövaikutusten arviointia koskevan lain ja asetuksen muutokseen liittyen sekä työntekijöiden sähkömagneettisille kentille altistumista koskevan lainsäädännön uudistamisessa. ➔

Sähkö- ja magneettikenttiä koskeva direktiivi julkaistiin vuonna 2013 ja sen on astuttava voimaan EU:n jäsenmaissa viimeistään 1.7.2016. Direktiivin käytännön vaikutukset ovat vielä selvitystyön alla, mihin liittyen teetimme sähköasemilla sähkö- ja magneettikenttämittauksia. Olimme myös mukana asiantuntijana kansallista asetusta valmisteleavassa sosiaali- ja terveysministeriön työryhmässä. Osallistuimme edelleen Tampereen teknillisen yliopiston julkaisemiin tilannekatsauksiin sähkö- ja magneettikenttiin liittyvistä lääketieteellis-painotteisista tutkimuksista. Aiemmasta poikkeavaa näyttöä sähkö- ja magneettikenttien vaikutuksista terveyteen ei todettu.

Uusien voimajohtohankkeiden vaikutukset niin ihmisiin kuin luontoarvoihin selvitetään joko **ympäristövaikutusten arviointimenettelyllä** (YVA) tai sähkömarkkinalain mukaisella ympäristöselvityksellä. YVA-menettelyn aikana alkavalla maanomistajien kuulemisella on suuri merkitys, jotta voimajohto onnistutaan sovittamaan ympäristöönsä eri näkökulmat ja sidosryhmät huomioiden parhaalla tavalla. Maankäyttö- ja rakennuslain valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaisesti hyödynnämme ensisijaisesti olemassa olevia voimajohtokäytäviä. Uudessa maastokäytävässä lähtökohtanamme on asutuksen ja muiden tärkeiden kohteiden välttäminen jo voimajohtoreittiä suunniteltaessa.

Toimintavuonna käynnistimme Hanhikivi 1 -ydinvoimalaitoksen kantaverkkoon liittämiseen tarvittavien voimajohtojen YVA-menettelyn. Hanketta ja ympäristövaikutusten arviointiohjelmaa esiteltiin kahdessa yleisötilaisuudessa syyskuussa 2015. Hikiän ja Orimattilan välisen voimajohtohankkeen arviointiselostusta esiteltiin yleisölle maaliskuussa ja YVA-menettely päättyi toukokuussa. Jatkosuunnitteluun valittu Lahden moottoritiehen tukeutuva voimajohtoreitti sai Mustajärven kyläläisiltä vastustusta, minkä seurauksena tapasimme maanomistajia ja kävimme läpi ratkaisujemme taustat. Ympäristöselvitys laadittiin viidestä voimajohtohankkeesta (Taivalkoski–Keminmaa, Pamilo–Uimaharju, Vihtavuori–Koivisto, Elovaara–Pinsiö ja Alajärven sähköasemien johtojärjestelyt). Arkeologisia inventointeja tehtiin viidessä hankkeessa.

Voimajohtojen rakentamisen, käytön ja kunnossapidon mahdollistamiseksi Fingrid **lunastaa johtoalueeseen käyttöoikeuden**. Jatkoimme kokeilua tieisännöintikäytännöstä rakennusvaiheessa, tavoitteena minimoida voimajohtorakentamisesta yksityisille aiheutuvat vauriot. Maastoon raskaista työkoneista jääviä jälkiä lisäävät osaltaan viime vuosien leudot talvet ja roudan puute. Lunastuslupapäätökset saatiin Lieto–Forssa- ja Harakkaperä–Isokangasvoimajohtoja varten. Lunastuslupahakemus laadittiin Multisillasta ja Kangasalta Lavianvuoreen käännettäville voimajohtoilta. Valmistuneista voimajohtohankkeista korvausasiat saatettiin loppuun noin 1 050:tä tilaa koskien (Ontojoki–Tihisenniemi sekä osittain Kristinestad–Ulvila, Varkaus–Kontiolehti ja Yllikkälä–Huutokoski). Lunastuslain mukaisia maanomistajille suunnattuja kuulemistilaisuuksia pidettiin kolme.

Voimajohtojen kunnossapitotöitä ja kasvustonkäsitteilyä tekeviä palvelutoimittajia ohjeistamme ottamaan huomioon suojelualueet ja -arvot. Säännöllisen raivauksen vuoksi avoimina pysyvät voimajohtoauekat muuttavat paikallista maankäyttöä ja ympäristöä, mutta **luonnon monimuotoisuuden** kannalta vaikutukset voivat olla myönteisiäkin. Voimajohtoauekelta on löytynyt esimerkiksi paahdeympäristöissä viihtyviä lajiharvinaisuuksia. Toimintavuonna jatkettiin voimajohtoauekan hoitamista uhanalaisen tummaverkko-perhosen suojelemiseksi Pirkanmaalla. Lampaat laidunsivat jälleen voimajohtoalueella Nokialla, elvyttäen katoamassa olevaa niittylajistoa ja tehostaen johtoalueen raivausta. Käynnistimme myös selvityksen voimajohtoalueiden ekosysteemipalveluista ja alueiden hyödyntämismahdollisuuksien lisäämisestä. ➔

Uudessa maastokäytävässä lähtökohtanamme on asutuksen ja muiden tärkeiden kohteiden välttäminen jo voimajohtoreittiä suunniteltaessa.

Fingridin vastuulla on sähköjärjestelmän toimivuus ja sähköturvallisuuden varmistaminen kaikissa tilanteissa. Toimintavuonna jouduimme hakemaan poikkeuslupaa liito-oravaesiintymän vuoksi Lapinlahdella ja Kainuussa, jotta voitiin kaataa voimajohdon reunavyöhykkeeltä sähköverkon turvallisuutta vaarantavat puut. Lisäksi jouduimme yleisen turvallisuuden varmistamiseksi poistamaan voimajohtopylväissä olleen palokärjen pesän, joka oli heikentänyt puista pylvästä aiheuttaen pylvään vakavan sortumisvaaran.

Suomen pitkän aikavälin tavoitteena on ilmastoneutraali yhteiskunta. Fingrid osallistuu ilmastotavoitteiden saavuttamiseen mahdollistamalla uuden energiantuotannon liittämisen kantaverkkoon. Toiminnassamme suurin ilmastovaikutus aiheutuu sähkönsiirrossa tapahtuvista energiahäviöistä. Energiahäviöt ovat suuruusluokaltaan noin prosentti Suomen sähkönkulutuksesta. Minimoimme häviöitä pitämällä siirtoverkon jännitteen mahdollisimman korkealla sekä tekemällä energiatehokkaita kantaverkkoinvestointeja ja laitehankintoja.

Kasvihuonekaasupäästöjä aiheutuu varavoimalaitostemme polttoaineista ja sähköasemalaitteissamme käytettävästä, voimakkaana kasvihuonekaasuna tunnetusta rikkiheksafluoridikaasusta (SF₆). SF₆-kaasupäästömme olivat 64 (15) kilogrammaa. Päästötasoa nosti sähköasemalaitteiden laaturvirheen seurauksena tapahtunut kaasuvuoto (42 kg), joka ei Fingridin määritelmien mukaan kuitenkaan ollut merkittäväksi ympäristöpoikkeamaksi luokiteltava. Vuoden 2015 lopussa sähköasemillamme oli SF₆-kaasua yhteensä noin 34 (33) tonnia, ja pitkän aikavälin vuosittainen vuoto-taso on ollut keskimäärin alle 0,2 prosenttia. Fingridin SF₆-kaasun valvontamenetelmät ovat kansainvälisesti korkeatasoisia. Pienetkin vuodot havaitaan nopeasti, kun kaasutiloja valvotaan yhä enemmän reaaliaikaisilla valvontalaitteilla.

Vuoden alusta voimaan astunut energiatehokkuuslaki vaatii myös Fingridiltä energiankulutuksen järjestelmällistä seuranta ja raportointia. Toimintavuonna kokosimme yhtiötaisoisen energiakatselmuksen ja teimme neljä kohdekohtaista tarkempaa katselmusta. Seuraavana vuonna jatkamme todettujen energiatehokkuustoimenpiteiden edistämistä.

VUODEN VARRELTA

ENERGIAN-SÄÄSTÖ VKO

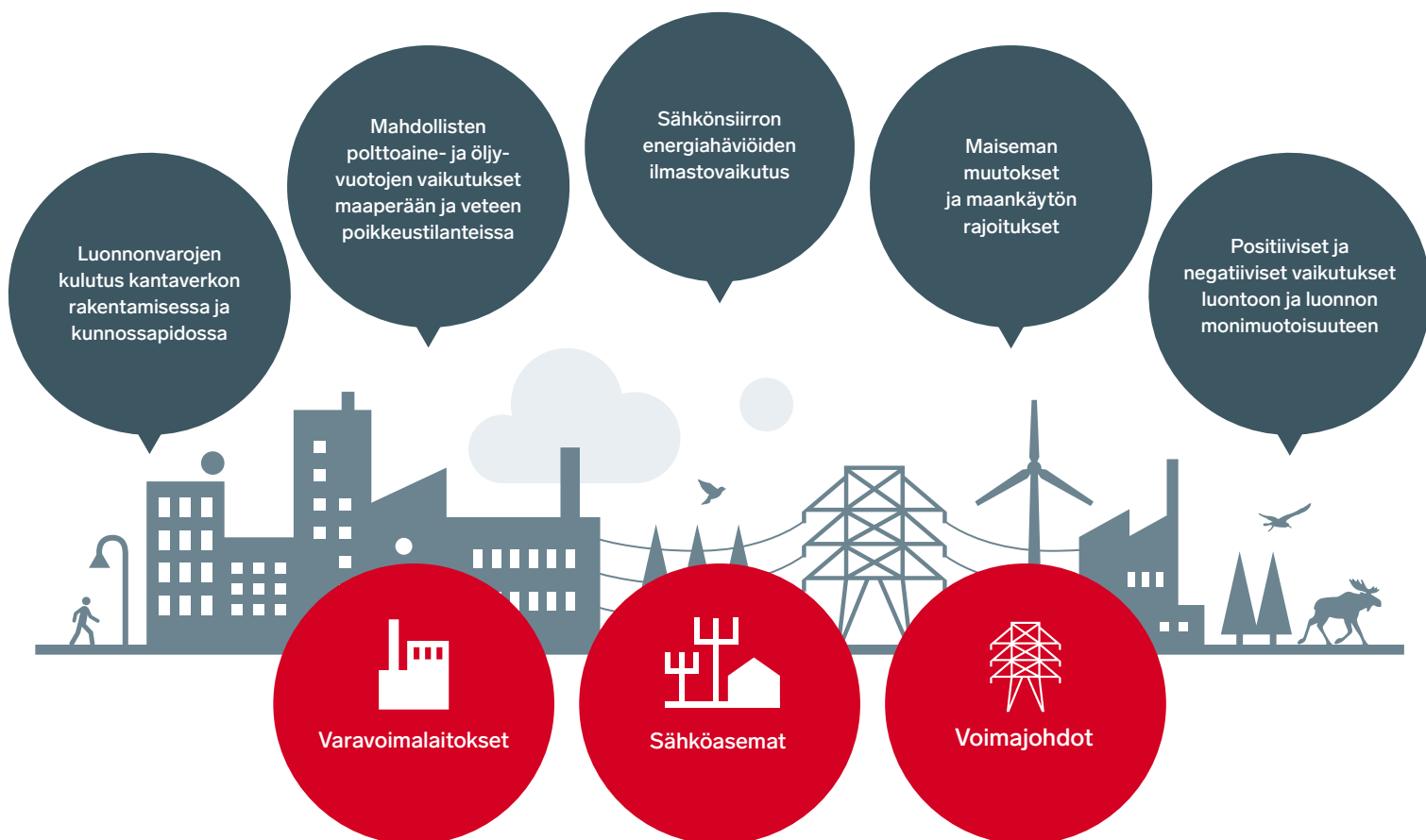
Fingrid osallistui Energiansäästöviikkoon – siirtohäviöt energiatehokkuuden mittari

Valtakunnallista Energiansäästöviikkoa vietettiin 5.–11. lokakuuta. Energiansäästöviikolla yritykset ja yhteisöt kampanjoivat järkevän energiankäytön puolesta kukin omalla tavallaan ja omista lähtökohdistaan. Sähkön siirrossa syntyy aina häviöitä. Kantaverkon häviöt muodostuvat pääosin voimajohtoissa syntyvistä virtalämpöhäviöistä sekä tietyissä sääolosuhteissa johtimien pinnalla syntyvistä niin sanotuista koronahäviöistä.

Viikon aikana Fingrid kertoi energiatehokkuudesta muun muassa seuraavista osa-alueista:

- Häviöitä minimoidaan pitämällä siirtoverkon jännite joka hetki oikealla tasolla
- Energiatehokkailla investoinneilla siirtohäviöt pienemmiksi
- Laitehankinnoissa huomio pieniin häviöihin
- Kysyntäjoustolla kestävämpään energiankäyttöön
- Tuntihinta-sovelluksella suora hyöty sähkölaskuun – tiedä sähkön hinta!

Fingridin merkittävimmät ympäristövaikutukset

Tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminta

Fingridin tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminnan visio on innovatiivinen työyhteisö, jossa toimintaympäristön muutoksiin reagoidaan ennakoivasti. Tavoitteena on myös kyky uudistua sekä henkilötasolla että yhtiönä. Tutkimus- ja kehitystoiminnalla tuetaan yhtiön päämäärien saavuttamista ottamalla käyttöön uusia, entistä tehokkaampia ratkaisuja. Tätä tehdään yhä enemmän yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa.

Toimintavuoden aikana tutkimuksen ja kehityksen painopistealueita tarkennettiin luomalla T&K-tiekartat kullekin painopistealueelle. Samalla laajennettiin tutkimus- ja kehitystoimintaa muun muassa ICT-toiminnan ja asiakasnäkökulman alueille. Innovaatiotoimintaa laajennettiin sidosryhmien suuntaan järjestämällä ensimmäistä kertaa avoin ideakilpailu Fingridin verkko-omaisuuden kunnonhallinnan kehittämiseksi. Uusia ajatuksia ja T&K-hankeideoita haettiin myös osallistumalla Energiategollisuuden Sähkötutkimuspoolin toimintaan ja järjestämällä pääasiassa yliopistoille ja tutkimuslaitoksille suunnattu vuotuinen Teknologiafoorumi. Valtaosa tutkimus- ja kehitystyöstä tehtiin jälleen alan kotimaisissa yliopistoissa Fingridin toimiessa hankkeiden ohjaajan ja neuvonantajan roolissa.

Eurooppalaisten ja pohjoismaisten kantaverkkoyhtiöiden keskinäisen yhteistyön, samoin kuin kanta- ja jakeluverkojen välisen yhteistyön, merkitys on kasvamassa. Etenkin pohjoismaisen synkronikäyttöjärjestelmän rakennemuutoksen aiheuttamien haasteiden ratkaiseminen mahdollisimman resurssitehokkaasti ja kestävästi vaatii panostusta. Yhteistyö ja tiedonvaihtotarpeet ovat kasvaneet myös jakeluverkkoyhtiöiden suuntaan erilaisten hajautettujen resurssien (kysynnän jousto, sähköautot, kiinteät sähkövarastot) ja niitä tukevien älyverkkoratkaisujen myötä. Toimintavuonna aloitetussa datahub-projektissa kehitetäänkin älyverkkoyhtiöiden edellyttämiä uusia tiedonvaihtoratkaisuja. Yhteistyö jakeluverkkoyhtiöiden kanssa on toteutunut yhteisissä T&K-hankeissa, esimerkkinä toimintavuonna alkanut Helsingin Suvilahden sähköakkuvaraston pilotointihanke.

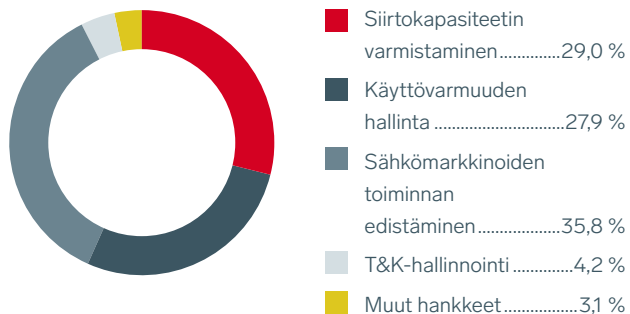
Innovaatiot ja oikein kohdennettu T&K-toiminta edellyttävät myös näkemystä tulevaisuuden trendeistä ja siitä, miten ne voisivat vaikuttaa energia-alaan ja Fingridiin. Haemme ulkopuolista näkemystä ja osaamista ennakkointityömme tueksi järjestämällä ajatuksia herättäviä vierailijaluentoja. Toimintavuonna meillä vieraili muun muassa Jyrki J. Kasvi kertomassa digitalisaatiosta ja Esko Valtaoja muutosilmioistä ja niiden havainnoinnista. ➔

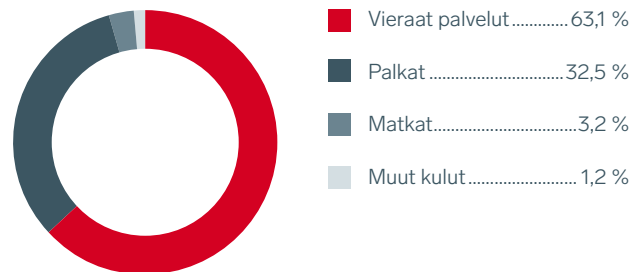
Toimintavuonna T&K-toiminnan volyymi oli 1,8 miljoonaa euroa. Tästä 65 prosenttia toteutettiin yliopistoissa, tutkimuslaitoksissa ja konsulttiselvityksinä. Eräs toimintavuoden keskeinen T&K-teema on ollut voimajärjestelmän teho-
tasapainon hallinta ja siinä erityisesti voimajärjestelmän liike-energiaan (inertia) kohdistuvat muutokset tulevaisuudessa. Fingrid on ollut aktiivisesti mukana useampivuotisessa pohjoismaisessa selvitystyössä, jossa pureudutaan liike-energian vähenemisen ja sitä kautta häiriöisietou-
den heikkenemisen tuomiin haasteisiin. Toimintavuonna valmistuneen ensimmäisen vaiheen tuloksena voidaan muun muassa seurata pohjoismaisen voimajärjestelmän liike-energiaa reaaliaikaisesti. Hyvän käyttövarmuuden yllä-
pitämiseksi riittävä liike-energia on varmistettava joka hetki riippumatta tulevaisuuden tuotantorakenteesta. Liike-ener-

gian vähenemisen tuomiin haasteisiin pureudutaan myös eurooppalaisessa nelivuotisessa tutkimuskonsortiossa, jossa Fingrid on mukana yhtenä yhdestätoista euroop-
palaisesta kantaverkkoyhtiöstä. Tämä noin 17 miljoonan euron hanke sai myönteisen rahoituspäätöksen EU:lta loppuvuonna 2015. Kansallisella tasolla keskeinen hanke on ollut TEKESin tukema FLEXe-hanke, jossa Fingrid oli myös mukana. Hankkeessa tutkittiin keinoja lisätä voimajärjestel-
män joustavuutta. Samaan teemaan liittyvät myös Fingridin luotsaamat kysyntäjoustopilottiprojektit, joita toteutettiin toimintavuonna erilaisten kuluttajaryhmien kanssa. Muista hankkeista voidaan mainita sähkötyöturvallisuutta edis-
tävä hanke, jossa kehitettiin uusi mobiililaitteilla käytettävä raportointityökalu ja -menettely muun muassa poikkeaa-
mien havainnointiin.

T&K-kustannusten jakautuminen

T&K-toteuma tileittäin

T&K-toteutuma 2015 yhteensä 1 816 598 euroa.

Hallinnointi

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Fingridissä sisäinen valvonta on luontainen osa yritystoimintaa. Se käsittää kaikki ne toimintatavat ja menetelmät, joiden tavoitteena on varmistaa, että

- yhtiön toiminta on strategian mukaista, tehokasta ja tuloksellista
- johtamisinformaatio ja muu raportointi on virheetöntä ja luotettavaa
- riskienhallinta on riittävää
- soveltuvia lakeja, määräyksiä ja sääntelyä sekä yhtiön omia toimintaohjeita noudatetaan.

Toimiva sisäinen valvonta perustuu hyvään johtamiseen, terveeseen yrityskulttuuriin, tarkoituksenmukaisesti toimiviin menettelytapoihin ja prosesseihin, riittäviin valvontatoimenpiteisiin, avoimeen ja läpinäkyvään tiedonvälitykseen, toimintojen ja prosessien jatkuvaan seurantaan ja kehittämiseen sekä riippumattomaan varmennukseen.

Riskienhallinta on osa sisäistä valvontaa. Kokonaisvaltaisella riskienhallinnalla tarkoitetaan systemaattisia ja yhteisiä toimintatapoja, joiden avulla tunnistetaan, arvioidaan,

seurataan ja suojaudutaan erilaisten uhkatekijöiden aiheuttamilta riskeiltä, jotka kohdistuvat yhtiön toimintaan, ympäristöön, henkilöstöön ja omaisuuteen. Jatkuvuuden hallinta on riskienhallinnan osa-alue ja menetelmä, jonka tarkoitus on parantaa organisaation valmiuksia reagoida parhaalla mahdollisella tavalla erilaisten riskien toteutuessa ja siten varmistaa Fingridin toiminnan jatkuvuus näissä tilanteissa. Fingridin perustehtävän mukaisesti riskejä, niiden vaikutuksia ja hallintaa tarkastellaan myös koko yhteiskunnan näkökulmasta.

Hallitus

Yhtiön hallitus on vastuussa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja hyväksyy vuosittain sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteet. Hallitus päättää yhtiön strategiasta ja toimintasuunnitelmasta ja osana näitä määrittää strategiset riskit ja niiden keskeiset riskienhallintatoimenpiteet sekä valvoo niiden toteuttamista. Hallitus päättää yhtiön sisäisen tarkastuksen toimintamallista. Hallitus (tarkastusvaliokunta) saa säännöllisesti sisäisen tarkastuksen ja tilintarkastajan raportit sekä vähintään vuosittain tilannekatsauksen yhtiön toimintaan liittyvistä strategisista riskeistä ja niiden hallinnasta. ➔

Linjajohto ja muu organisaatio

Toimitusjohtaja vastaa johtoryhmän avustamana yhtiön sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan politiikan määrittämisestä, käytännön toteuttamisesta sekä yhtiötason strategisten riskien arvioinnista ja niihin liittyvästä riskienhallinnasta. Johtajat omistavat vastuualueensa toimintaan liittyvät riskit ja ovat vastuussa riskien tunnistamisesta, arvioinnista ja hallitsemisesta, kontrollien ja tarkemman ohjeistuksen riittävyydestä ja toimivuudesta sekä riskien ja poikkeamien raportoimisesta.

Yhtiön tukitoiminnoissa toimivat asiantuntijat koordinoivat, tukevat ja seuraavat sisäinen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttamista. Jokainen fingridiläinen on velvollinen tunnistamaan ja raportoimaan havaitsemansa riskit, kontrolliputteet ja poikkeamat sekä toteuttamaan sovitut riskienhallinnan toimenpiteet.

Sisäinen tarkastaja ja tilintarkastaja

Sisäinen tarkastus on hallituksen perustama, toimii hallituksen (tarkastusvaliokunnan) hyväksymien suunnitelmien pohjalta ja raportoi työnsä tuloksista hallitukselle (tarkas-

tusvaliokunnalle). Hallinnollisesti sisäinen tarkastus toimii yhtiön toimitusjohtajan alaisuudessa. Sisäinen tarkastus tarjoaa järjestelmällisen lähestymistavan yhtiön riskienhallinta-, valvonta-, johtamis- ja hallintoprosessien tehokkuuden arviointiin ja kehittämiseen ja varmentaa riippumattomana osapuolena niiden riittävyyden ja toimivuuden. Sisäisellä tarkastuksella on valtuudet toteuttaa selvityksiä ja saada pääsy kaikkeen tarkastuksen kannalta olennaiseen informaatioon.

Yhtiön tilintarkastaja tarkastaa kunkin tilikauden kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon sekä antaa niistä tilintarkastuslaissa tai muualla lainsäädännössä edellytetyt raportit yhtiökokoukselle. Tilintarkastaja raportoi työstään, havainnoistaan ja suosituksistaan hallitukselle ja voi lisäksi hallituksen tai toimivan johdon toimeksiannosta suorittaa muita varmennusluonteisia tehtäviä.

Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät Fingridille ja yhteiskunnalle

Koska yhtiöllä on merkittävä tehtävä suomalaisessa yhteiskunnassa, merkittävien riskien vaikutus arvioidaan yhtiön ja yhteiskunnan näkökulmasta. Merkittävimmiksi riskeiksi on tunnistettu:

Strategiset riskit – riskit yhteiskunnalle ja Fingridille

Yhtiön suurimpia liiketoimintariskejä ja yhteiskunnan kannalta suurin riski on sähköjärjestelmän toimivuuteen liittyvä suurhäiriö. Sähköjärjestelmän mittavat häiriöt voivat johtua useammasta samanaikaisesta viasta kantaverkossa tai sähköntuotannossa. Häiriö voi syntyä myös teknisen vian ja inhimillisen käyttövirheen yhdistelmästä, ilkivallasta tai tietoisesta tunkeutumisesta kriittisiin käytön tietojärjestelmiin. Häiriön laajuutta voi pahentaa tai kestoja lisätä yhtiön käytönvalvontajärjestelmään tai muuhun järjestelmään liittyvä käyttötoimintaa estävä vakava vika. Suurhäiriö voi aiheuttaa Fingridille ja yhteiskunnalle merkittäviä taloudellisia ja fyysisiä vahinkoja. Fingrid on varautunut laajaan Suomea tai pohjoismaista sähköjärjestelmää koskevaan häiriöön tekemällä investointeja kantaverkkoon ja varavoimaan. Strategiassaan yhtiö panostaa käytönvalvontajärjestelmän monipuoliseen hyödyntämiseen, häiriöselvityksen nopeuttamiseen ja tehopulatilanteiden hallintaan. Lisäksi häiriötilanteisiin valmistaudutaan jatkuvuudenhallinnan keinoin: erilaisin reservein, toimintaohjein, jatkuvuussuunnitelmin ja harjoituksin. Fingrid rajaa kaikissa häiriötapaüksissa taloudellista korvausvastuuta sopimuksellisesti ja vakuutusin.

Fingridin ja yhteiskunnan kannalta **sähkömarkkinoiden luottamuksen** menettäminen on merkittävä riski. Syynä riskin toteutumiseen voi olla esimerkiksi riittämätön siirtokapasiteetti, korkeat sähkön hinnat tai tukkusähkömarkkinoiden pitkäaikainen keskeytyminen. Yhtiö pyrkii varmistamaan markkinoiden tehokkuuden ja edistämään eurooppalaisten sähkömarkkinoiden integroitumista muun muassa rakentamalla tarvittaessa lisää rajasiirtoyhteyksiä ja julkaisemalla markkinoiden läpinäkyvyyden kannalta keskeistä markkinatietoa.

Yhteiskunnan ja Fingridin kannalta merkittävimmät **ympäristöön** liittyvät riskit ovat ympäristövahingot ja epäonnis-

tuminen toiminnalle asetettavien ympäristövelvoitteiden ennakoimisessa. Konkreettisimpana riskinä nähdään polttoaine- ja öljyvuodot ja säiliö- tai muuntajapalot. Yhtiön kannalta ympäristöasioihin liittyvä riski voisi olla myös investointihankkeen viivästyminen ympäristövaikutusten selvittämisestä johtuen. Keskeistä näihin riskeihin varautumisessa ovat ennakoiva ympäristövaikutusten selvittäminen, lainsäädännön muutosten seuraaminen, ennalta ehkäisevä vahinkojen torjunta teknisin ratkaisuin, ympäristöasioita koskevat sopimusehdot ja auditoinnit.

Sähkö- ja työturvallisuusriskit liittyvät kantaverkon sähköturvallisuuden erityisesti rakennus- ja kunnostustöiden yhteydessä. Sähköturvallisuusriskit voivat kohdistua myös sivullisiin. Syynä riskin toteutumiseen voi olla esimerkiksi työvirhe tai vahinko jännitteisten osien lähellä, rakennustyössä tapahtuva virhe, jännitteisten rakenteiden vaurioituminen tai ilkivalta ja piittaamaton toiminta jännitteisten osien lähellä. Riskin toteutumisesta aiheutuvia seurauksia voivat olla vakava henkilöihin kohdistunut vaaratilanne, vakava loukkaantuminen, sairausloma, työkyvyttömyys, invalidisoituminen tai kuolema. Tapahtuma voi myös aiheuttaa keskeytyksiä sähkön jakelussa. Fingrid parantaa jatkuvasti kantaverkon turvallisuutta kehittämällä esimerkiksi teknisiä ratkaisuja, työtapoja, osaamista ja viestintää.

Syynä **investointien ajoituksen epäonnistumisiin** voivat olla esimerkiksi muutokset taloustilanteessa, sääntelyssä tai sähkön kulutuksessa ja tuotannossa sekä lupaprosessin lykkääntyminen, resurssipula tai lakko. Ajoituksen epäonnistuminen voi aiheuttaa rajoituksia sähkömarkkinoille, jolloin markkinat eivät toimi tehokkaasti. Fingrid suunnittelee ja rakentaa keskeiset rajasiirto- ja runkoverkon vahvistamishankkeet huolella ja ottaa huomioon markkinavaikutukset pitkäjänteisesti testaten hankkeitaan erilaisia tulevaisuuskuvia vasten. ➔

Pitkäaikaisten siirtokapasiteetin rajoitusten syynä voivat olla esimerkiksi tekniset viat tai käyttövarmuudesta johtuvat rajoitukset. Rajoitukset tai keskeytykset sähkön jakelussa voivat aiheuttaa asiakkaille ja yhteiskunnalle taloudellista haittaa. Riskiä hallitaan varmentamalla kriittisiä kohteita kantaverkossa ja rajasiirtoyhteyksillä sekä tehokkaalla keskeytysuunnittelulla. Esimerkiksi keskeytykset suunnitellaan siten, että niistä olisi mahdollisimman vähän taloudellista haittaa yhteiskunnalle.

Fingridin toiminta on säänneltyä toimintaa, jota valvoo Energiavirasto. **Sääntelyn epäsuotuisaan** kehittymiseen liittyvät riskit, kuten muutokset suomalaisessa tai eurooppalaisessa sääntelyssä tai lainsäädännössä, voivat heikentää yhtiön taloudellista asemaa tai mahdollisuuksia toteuttaa sähkömarkkinoiden kehittämiseen liittyviä tavoitteita. Yhtiö pyrkii luomaan toimivat yhteistyö- ja vuorovaikutusmallit sidosryhmiin ja osallistumaan aktiivisesti viranomaisten selvitystöihin ja työryhmiin. Fingrid on jäsen esimerkiksi Energiateollisuus Ry:ssä ja kantaverkkoyhtiöiden eurooppalaisessa kattojärjestössä ENTSO-E:ssä ja pyrkii niiden kautta varautumaan ja vaikuttamaan sääntelyn muutoksiin.

Tarpeettomiksi muuttuneet investoinnit voivat johtua esimerkiksi muutoksista sähkön kulutuksessa ja tuotannossa, kansainvälisessä tilanteessa, sääntelyssä tai teknologiassa. Tarpeettomiksi muuttuneet investoinnit voivat aiheuttaa yhtiölle taloudellista haittaa. Tarpeettomiksi muuttuneita investointeja pyritään ehkäisemään jatkuvalla keskusteluyhteydellä ja tiiviillä yhteistyöllä asiakkaiden, muiden kantaverkkoyhtiöiden ja sidosryhmien kanssa. Fingrid laatii läpinäkyvät, laajat ja kestävät perusteet investoinneille sekä päivittää säännöllisesti verkkosuunnitelmia. Yhtiö luo joustoja investointiohjelmaan ja toteuttaa hankkeet oikea-aikaisesti.

Ennakoimaton kulujen kasvu tai tulojen pieneneminen voi aiheutua esimerkiksi markkinaehtoisten kulujen yllättävistä muutoksista. Kulujen kasvu voi aiheutua esimerkiksi vastapuoliriskin toteutumisesta, reservikulujen kasvusta, yllättävistä vioista tai sähkön aluehinnan äkillisistä muutoksista. Vastaavasti tulojen pieneneminen voi johtua esimerkiksi sähkön kulutuksen voimakkaasta laskusta, palveluliiketoimintoihin liittyvien vastapuoliriskien toteutumisesta tai siirtotulojen vähenemisestä. Ennakoimaton kulujen kasvu tai tulojen pieneneminen pyritään ehkäisemään kehittämällä konsernin talousohjausta, -ennustamista ja taloudellisen liikkumavaran arviointia. Fingrid voi tarvittaessa tehdä muutoksia kantaverkkohinnoittelun tasoon ja rakenteeseen. Sähkön hintaan liittyviltä vaihteluilta suojaudutaan johdannaissojimuksin. Fingridin kanssa sopimussuhteessa olevien osapuolten velvoitteisiin liittyvää vastapuoliriskiä rajataan sopimuksellisesti, erilaisin limiitein ja tekemällä säännöllistä seuranta vastapuolten taloudellisesta asemasta.

Rahoitusriskejä ovat valuuttariskit, korkoriski, hyödykehintariskit, maksuvalmius- ja jälleenerahoitusriskit sekä luottoriskit. Rahoitusriskejä voivat aiheuttaa esimerkiksi Fingridin liiketoiminnassa tai vaikutuspiirissä tapahtuva merkittävä poikkeama, häiriö pääoma- ja rahamarkkinoilla, vastapuoliriskien realisoituminen johdannaisten tai sijoitusten osalta, liiketoiminnan luottoriskien toteutuminen tai maksuliikenteen keskeytykset. Riskejä pyritään rajaamaan sisäisen valvonnan, korkean ja vakaan luottoluokituksen sekä rahoituksen tasaisen erääntymisprofiilin ja monipuolisen rakenteen avulla. Rahoitusriskeistä kerrotaan tarkemmin Konsernitilinpäätöksen (IFRS) liitteessä 35. ➔

Henkilöstöriskit liittyvät osaamisen varmistamiseen. Henkilöstöön liittyviä riskejä pyritään rajaamaan yhtiön strategisella pitkän aikavälin henkilöstösuunnittelulla, kohdennetuilla koulutusohjelmilla henkilöstölle sekä laadukkaalla viestinnällä sidosryhmille. Energiatoimialan osana Fingrid pyrkii toimialan osaamisen kehittämiseen.

Tietotekniikkaan ja tietoliikenteeseen liittyvät riskit voivat aiheutua ICT-laiteliloissa tapahtuvasta onnettomuudesta, tietoliikenteen pitkäkestoisesta toimimattomuudesta tai vakavasta kriittisen ICT-järjestelmän viasta. Aiheuttaja voi olla myös työvyrhe tai tietoturvaloukkaus. Tapahtuma voi haitata välittömästi ja merkittävästi yhtiön toimintaa. Näihin riskeihin varaudutaan siten, että yhtiössä on riittävä ja vahva tietotekninen osaaminen ja toiminta on varmennettu laitteiden, tietoliikenteen ja järjestelmien osalta. Kriittisille järjestelmille laaditaan jatkuvuussuunnitelmat ja yhtiössä seurataan ja ennakoitaan mahdollisia tietoturva- ja kyber-turvallisuushkia.

Omaisuuksriski kattaa Fingridin omaisuuteen liittyvät merkittävät vahingot, kuten omaisuuden vikaantumisen korjauskelvottomaksi. Lisäksi syitä voivat olla muut merkittävät ja ennakoimattomat tekijät, kuten hirmumyrsky, mielenilmaus, maanjäristys, meteoriitti, tulivuorenpurkaus tai sota. Fingridin keinoja omaisuusriskin hallitsemiseksi ovat ennakoiva kunnonhallinta, kattava keskeisten verkkokomponenttien vakuuttaminen, projektien ja kunnonhallinnan yksityiskohdainen määrittely sekä tiukka laadunvalvonta ja koetellun teknologian ja osaavien toimittajien käyttäminen.

Maineriskin voivat aiheuttaa esimerkiksi vakavat häiriötilanteet tai tapaturmat, hintamuutokset, maan lunastukset tai verkkoinvestointien myöhästyminen. Näitä riskejä pyritään vähentämään tehokkaan riskien ja muutosten hallinnan sekä vastuullisen, avoimen ja tasapuolisen toiminnan, laadukkaan viestinnän ja aktiivisen sidosryhmyön avulla.

Fingridin osakkuusyhtiöt ovat luonteeltaan pitkäaikaisia omistuksia, ja ne kuuluvat yhtiön kokonaisvaltaisen riskienhallinnan piiriin. Osakkuusyhtiöt lisäävät Fingrid Oyj:n kannalta vain vähän riskejä taloudelliseen asemaan, tulokseen ja rahavirtoihin nähden, sillä ne ovat toiminnaltaan vähäisiä verrattuna emoyhtiön liiketoimintaan. Osakkuusyhtiöihin liittyviä riskejä ovat sääntelyn epäsuotuisa kehittyminen, tarpeettomiksi muuttuneet investoinnit, ennakoimaton kulujen kasvu tai tulojen pieneneminen, sähkömarkkinoiden luottamuksen väheneminen, tietotekniikkaan sekä tietoliikenteeseen liittyvät riskit.

Yritysvastuun GRI-tunnusluvut

YLEINEN SISÄLTÖ

Tunnus	GRI:n sisältö	Sijainti	Lisätiedot
STRATEGIA JA ANALYYSI			
G4-1	Toimitusjohtajan katsaus	Toimitusjohtajan katsaus, s. 4-5	
G4-2	Keskeisten vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien kuvaus	Strategia ja johtamisjärjestelmä, s. 9 Toimintaympäristö, s. 10 Hallinnointi, s. 71-74 Hallituksen toimintakertomus, s. 113	
ORGANISAATION TAUSTAKUVAUS			
G4-3	Raportoivan organisaation nimi		Fingrid Oyj
G4-4	Tärkeimmät tavaramerkit/brändit sekä tuotteet ja palvelut	Fingrid lyhyesti, s. 6	
G4-5	Organisaation pääkonttorin sijainti		Fingridin pääkonttori sijaitsee Helsingissä.
G4-6	Toimintamaiden lukumäärä ja maat, joissa organisaatio toimii tai jotka ovat merkittäviä raportissa kuvattujen olennaisten yritys-vastuun näkökohtien osalta	Fingrid lyhyesti, s. 6	
G4-7	Organisaation omistusrakenne ja yhtiömuoto	Fingrid lyhyesti, s. 6	
G4-8	Markkina-alueet	Fingrid lyhyesti, s. 6	
G4-9	Raportoivan organisaation koko	Fingrid lyhyesti, s. 6	
G4-10	Henkilöstön määrä työsuhteen ja työsopimuksen mukaan, alueellisesti ja sukupuolen mukaan jaoteltuna		

HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ

	2015	Miehiä	Naisia	2014	Miehiä	Naisia	2013	Miehiä	Naisia
Vakituisia	280 (89 %)	211 (75 %)	69 (25 %)	282 (90 %)	215 (76 %)	67 (24 %)	268 (93 %)	203 (76 %)	65 (24 %)
Määräaikaisia	35 (11 %)	27 (77 %)	8 (23 %)	31 (10 %)	26 (84 %)	5 (16 %)	19 (7 %)	12 (63 %)	7 (37 %)
Kokoaikaisia	293 (93 %)	220 (75 %)	73 (25 %)	290 (93 %)	222 (77 %)	68 (23 %)	269 (94 %)	201 (75 %)	68 (25 %)
Osa-aikaisia	22 (7 %)	18 (82 %)	4 (18 %)	23 (7 %)	19 (83 %)	4 (17 %)	18 (6 %)	14 (78 %)	4 (22 %)
Yhteensä	315			313			287		
Keskimmäärin	318,9			305,3			277,3		

HENKILÖSTÖ TOIMIPAIKOITTAIN

	2015	2014	2013
Helsinki	267	260	239
Hämeenlinna	15	17	17
Oulunsalo	9	10	9
Petäjävesi	12	13	12
Rovaniemi	2	2	1
Varkaus	10	11	9

G4-10 (add.)	Urakoitsijoiden henkilöstön määrä työsuhteen ja työ sopimuksen mukaan sekä alueellisesti jaoteltuna		Raportoitu palvelu toimittajien työtunnit, jotka ovat Fingridin sisäisessä seurannassa. Kantaverkon kunnossapito- ja rakennustoiminnassa tehtiin vuoden 2015 aikana yhteensä noin 1 008 260 työtuntia vastaten 593 henkilötyövuotta.	
HENKILÖKUNNAN JA PALVELU TOIMITTAJ IEN HENKILÖTYÖVUODET				
		2015	2014	2013
Oman henkilökunnan henkilötyövuodet		287	275	258
Palvelu toimittajien henkilötyövuodet		593	533	639
Henkilötyövuodet yhteensä		880	808	897
G4-11	Kollektiivisesti neuvoteltujen työehtosopimusten piiriin kuuluva henkilöstö		Fingrid noudattaa energiateollisuuden toimihenkilöiden ja ylempien toimihenkilöiden työehtosopimuksia. Työehtosopimusten piiriin kuuluu koko henkilöstö pois lukien johto.	
G4-11 (add.)	Yhtiölle työtä suorittavien urakoitsijoiden työehtosopimusten piiriin kuuluva henkilöstö maittain jaoteltuna		Tilaja vastuu lain mukaisesti Fingridin työmailla niin kotimaisen kuin ulkomaisen työvoiman osalta koko urakointiketju on veloitettu toimimaan soveltuvien suomalaisten työehtosopimusten mukaisesti.	
G4-12	Organisaation toimitusketju			
<p>Fingrid edellyttää palvelu- ja tavarantoimittajiltaan erillisten yritys vastuuvaatimusten (Supplier Code of Conduct) tai omien vastaavien noudattamista. Vähintään 30 000 euron arvoisissa erillishankinnoissa sopimukseen liitetään yritys vastuuvaatimukset, jotka sisältävät vaatimuksia muun muassa liiketoimintatavoista, ihmisoikeuksista, työelämän oikeuksista, työturvallisuudesta ja ympäristöasioista. Vaatimusten toteutumista valvotaan riskiperusteisesti. Erillishankinnat voivat olla esimerkiksi materiaali- ja laitehankintoja tai ICT-hankintoja. Yritys vastuuvaatimukset ovat myös pääsyvaatimuksina Fingridin toimittajarekistereissä, jotka ovat käytössä toistuvissa sähköasema- ja voimajohtohankinnoissa. Lisäksi sopimuskumppaneille asetetaan erillisiä sopimusehtoja liittyen alihankintaan ja työvoiman käyttöön, työturvallisuuteen ja ympäristöasioihin.</p> <p>Kantaverkon rakentaminen toteutetaan projektipohjaisesti erillisinä sähköasema- ja voimajohtoprojekteina niin sanottuina avaimet käteen -urakoina. Fingridin sopimuskumppanina oleva pääurakoitsija vastaa kohteen yksityiskohtaisesta suunnittelusta, materiaali- ja laitehankinnoista sekä rakentamisesta ja asentamisesta käyttöönottoon asti. Pääurakoitsijalla voi olla kussakin projektissa lukuisia alihankintoja.</p> <p>Kantaverkon rakentamisen ja kunnossapidon urakoitsijoiden ja palvelu toimittajien pätevyys varmistetaan pääasiallisesti erillisten toimittajarekisterien ja esivalintamenettelyjen kautta. Sähköasemien peruskunnossapidossa otettiin vuonna 2015 käyttöön kelpuutusmenettely, jolla varmistetaan töiden tekemiseen tarvittava pätevyys. Fingridin välittömiä sopimuskumppaneita on noin 40, joista 10 suurinta vastaa noin 90 prosentista hankintojen rahallisesta arvosta. Aluejaon mukaisesti tehtyjä sopimuksia on voimajohtokunnossapidossa kahden ja sähköasemakunnossapidossa viiden yhtiön kanssa. Kantaverkon rakennustoiminnassa urakoitsijoiden ja niiden alihankkijoiden työvoima on pääosin kotimaista. Ulkomaista työvoimaa muun muassa Puolasta, Kroatiaasta, Baltian maista ja Saksasta on ollut merkittävässä määrin lähinnä voimajohtotyömailla. Vastaavasti kantaverkon kunnossapitotoiminnassa palvelu toimittajien ja niiden alihankkijoiden työvoima on kotimaista. Ulkomaista työvoimaa on jonkin verran käytössä voimajohtojen raivaustoiminnassa ja joillakin erikoisosaamisen alueilla.</p>				
G4-13	Merkittävät muutokset organisaation koossa, rakenteessa, omistusrakenteessa tai toimitusketjussa raportointijaksolla	Hallituksen toimintakertomus, s. 111		
EU-1	Asennettu kapasiteetti energialähteittäin ja sääntelyjärjestelmittäin		Ei sovellu Fingridille. Fingridillä ei omaa tuotantoa.	
EU-2	Energian tuotanto energialähteittäin ja sääntelyjärjestelmittäin		Ei sovellu Fingridille. Fingridillä ei omaa tuotantoa.	

EU-3	Kotitalous-, teollisuus-, instituutio- ja kaupallisten asiakkaiden määrä																																																			
	KANTAVERKKOON LIITETYT ASIAKKAAT <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th colspan="2">Joulukuu 2015</th> <th colspan="2">Joulukuu 2014</th> <th colspan="2">Joulukuu 2013</th> </tr> <tr> <th></th> <th>Asiakkaat</th> <th>Liittymispisteet</th> <th>Asiakkaat</th> <th>Liittymispisteet</th> <th>Asiakkaat</th> <th>Liittymispisteet</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Jakeluverkot</td> <td>62</td> <td>414</td> <td>60</td> <td>409</td> <td>60</td> <td>406</td> </tr> <tr> <td>Tuotanto</td> <td>29</td> <td>54</td> <td>25</td> <td>50</td> <td>23</td> <td>45</td> </tr> <tr> <td>Teollisuus</td> <td>25</td> <td>49</td> <td>28</td> <td>40</td> <td>29</td> <td>42</td> </tr> <tr> <td>Institutionaaliset asiakkaat</td> <td>1</td> <td>44</td> <td>1</td> <td>44</td> <td>1</td> <td>44</td> </tr> <tr> <td>Yhteensä</td> <td>117</td> <td>561</td> <td>114</td> <td>543</td> <td>113</td> <td>537</td> </tr> </tbody> </table>				Joulukuu 2015		Joulukuu 2014		Joulukuu 2013			Asiakkaat	Liittymispisteet	Asiakkaat	Liittymispisteet	Asiakkaat	Liittymispisteet	Jakeluverkot	62	414	60	409	60	406	Tuotanto	29	54	25	50	23	45	Teollisuus	25	49	28	40	29	42	Institutionaaliset asiakkaat	1	44	1	44	1	44	Yhteensä	117	561	114	543	113	537
	Joulukuu 2015		Joulukuu 2014		Joulukuu 2013																																															
	Asiakkaat	Liittymispisteet	Asiakkaat	Liittymispisteet	Asiakkaat	Liittymispisteet																																														
Jakeluverkot	62	414	60	409	60	406																																														
Tuotanto	29	54	25	50	23	45																																														
Teollisuus	25	49	28	40	29	42																																														
Institutionaaliset asiakkaat	1	44	1	44	1	44																																														
Yhteensä	117	561	114	543	113	537																																														
EU-4	Sähköverkoston pituus (ilma- ja maakaapelit/siirto- ja jakelulinjat)		Fingridin omistamaan kantaverkkoon kuuluu 400, 220 ja 110 kilovoltin voimajohtoja noin 14 200 kilometriä sekä 113 sähköasemaa ja 4 HVDC-asemaa.																																																	
EU-5	Hiilidioksidipäästöoikeudet päästökauppajärjestelmän mukaan	Hallituksen toimintakertomus, s. 114-115	Fingridin varavoimailaitokset kuuluvat Euroopan unionin päästökauppajärjestelmän piiriin. Polttoaineen kulutuksen mittaus- ja raportointijärjestelmien toiminnan oikeellisuuden todentaa virallinen akkreditoitu päästökauppatoimittaja. Päästöoikeuksia palautettiin yhteensä 6 697 (10 993) yksikköä (tCO ₂), jotka kaikki olivat saatuja päästöoikeusyksiköitä. Fingridille ei ole myönnetty maksuttomia päästöoikeuksia päästökauppakaudelle 2013-2020. Päästöoikeuksia ei ostettu vuonna 2015. Päästökaupan taloudellinen merkitys oli Fingridille vähäinen.																																																	
G4-14	Varovaisuuden periaatteen soveltaminen	Hallinnointi, s. 70 Ympäristö, s. 64	Uusien voimajohtohankkeiden ympäristövaikutukset selvitetään joko ympäristövaikutusten arviointimenetelyllä (YVA) tai sähkömarkkinalain mukaisella ympäristöselvityksellä. Fingridin varavoimailaitokset ovat ympäristölupavelvollisia.																																																	
G4-15	Organisaation hyväksymät tai edistämät ulkopuolisten toimijoiden periaatteet tai aloitteet		Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimus 2008–2016.																																																	
G4-16	Jäsenyydet järjestöissä ja edunvalvonta-organisaatioissa		ENTSO-E (European Network of Transmission System Operators – Electricity), Energiateollisuus ry, Cigré (International Council on Large Electric Systems), Yritysvastuuverkosto FIBS, Suomalaisen Työn Liitto																																																	

TUNNISTETUT OLENNAISET NÄKÖKOHDAT JA LASKENTARAJAT			
G4-17	Konsernin laskentaraja	Raportointiperiaatteet, s. 2	
G4-18	Raportin sisällön määrittely		
	Arvio Fingridin toiminnasta aiheutuvista merkittävistä taloudellisista, sosiaalisista ja ympäristövaikutuksista sekä vaikutuksista sidosryhmien päätöksentekoon on päivitetty vuonna 2014. Päivityksessä otettiin huomioon vastuullisuuden entistä vahvempi strategia- ja liiketoimintayhteys sekä uudistuneen raportointiohjeiston koko arvoketjuun ulottuvat vaatimukset. Aluksi laajalla tausta-analysillä tunnistettiin ja arvioitiin Fingridin toiminnan kannalta mahdollisesti tärkeitä yritys vastuun asioita. Seuraavassa vaiheessa asioita karsittiin ja priorisoitiin, mihin saatiin tukea sekä kymmeniä fingridiläisiä asiantuntijoita osallistaneista työkokouksista että noin 700 henkilölle lähetetystä sidosryhmäkyselystä. Eri sidosryhmät toivat esille hyvin yhteneviä asioita ja antoivat Fingridin toiminnan vastuullisuudelle kouluarvosanan 8,6. Olellisuuspäivityksen viimeisessä vaiheessa johtoryhmä käsitteli työkokousten ja sidosryhmäkyselyn tulokset ja vahvisti Fingridin toiminnalle tärkeimmät asiat. Myös johtamiskäytäntöjen riittävyys varmistettiin.		
G4-19	Olellaiset näkökohdat	Toimintaympäristö, s. 12	Fingridille olellaisimmiksi priorisoidut asiat ja niitä vastaavat GRI G4 -raportoinnin näkökohdat on esitetty sivun 12 kuvassa ja GRI-sisältöindeksissä.
G4-20	Olellaisia näkökohtia koskevat laskentaratjat organisaation sisällä	Yritysvastuun GRI-tunnusluvut, s. 80	
G4-21	Olellaisia näkökohtia koskevat laskentaratjat organisaation ulkopuolella	Yritysvastuun GRI-tunnusluvut, s. 80	
G4-22	Muutokset aiemmin raportoiduissa tiedoissa		Mahdolliset muutokset aiemmin raportoiduissa tiedoissa on esitetty tietojen yhteydessä.
G4-23	Merkittävät muutokset raportin laajuudessa ja näkökohtien laskentaratjoissa		Ei merkittäviä muutoksia raportin laajuudessa tai näkökohtien laskentaratjoissa.
SIDOSRYHMÄVUOROVAIKUTUS			
G4-24	Luettelo organisaation sidosryhmistä	Sidosryhmäyhteistyö, s. 15	
G4-25	Sidosryhmien määrittely- ja valintaperusteet	Sidosryhmäyhteistyö, s. 14	
G4-26	Sidosryhmätoiminnan periaatteet	Sidosryhmäyhteistyö, s. 16	
G4-27	Sidosryhmien esille nostamat tärkeimmät asiat ja huolenaiheet	Asiakkaat, s. 37-39 Yritysvastuu, s. 33-34 Ympäristö, s. 63-66	
RAPORTIN KUVAUS			
G4-28	Raportointijakso		Raportointijakso on tilikausi 1.1.–31.12.2015.
G4-29	Edellisen raportin päiväys		Edellinen vuosikertomus julkaistiin 14.4.2015.
G4-30	Raportin julkaisu tiheys		Vuosikertomus julkaistaan vuosittain.
G4-31	Raporttiin tai sen sisältöön liittyvät yhteystiedot		Palautetta ja kysymyksiä vuosikertomuksesta ja yritys vastuusta voi lähettää viestinta@fingrid.fi
G4-32	GRI-sisältövertailu	Yritysvastuun GRI-tunnusluvut, s. 75-89	Fingridin yritys vastuuraportointi on toteutettu GRI-ohjeiston peruslaajuuden (core) vaatimusten mukaisesti.
G4-33	Lähestymistapa ulkoiseen varmennukseen		Yritysvastuun tietoja ei ole ulkoisesti varmennettu lukuun ottamatta hiilioksidipäästöselvitystä, jonka on todentanut ulkopuolinen päästökauppatodentaja.

HALLINTO			
G4-34	Hallintorakenne ja valiokunnat	Hallinto- ja ohjausjärjestelmä, s. 91-95	
G4-35	Vastuunjako	Hallinto- ja ohjausjärjestelmä, s. 96 Yritysvastuu, s. 33	
G4-36	Vastuuhenkilöt	Yritysvastuu, s. 33	
G4-38	Hallituksen kokoonpano	Hallinto- ja ohjausjärjestelmä, s. 93-95	Raportoitu hallituksen kokoonpano ja hallitusjäsenien riippumattomuus.
G4-39	Hallituksen puheenjohtajan asema	Hallinto- ja ohjausjärjestelmä, s. 93-95	
G4-40	Hallituksen valinta	Hallinto- ja ohjausjärjestelmä, s. 92	Raportoitu jäsenien valinnasta ja siihen liittyvistä kriteereistä.
G4-41	Eturistiriitojen välttäminen	Hallinto- ja ohjausjärjestelmä, s. 92	Raportoitu jäsenien valinnasta ja siihen liittyvistä kriteereistä.
G4-42	Hallituksen rooli organisaation tarkoituksen, arvojen ja strategian määrittelyssä	Hallinto- ja ohjausjärjestelmä, s. 92-93 Yritysvastuu, s. 33	
G4-45	Hallituksen rooli riskien tunnistamisessa ja riskien hallinnassa	Hallinto- ja ohjausjärjestelmä, s. 98 Hallituksen toimintakertomus, s. 112	Kuvattu hallituksen vastuuta riskienhallinnan järjestämisessä.
G4-46	Riskienhallinnan tehokkuuden arviointi	Hallinto- ja ohjausjärjestelmä, s. 98 Hallituksen toimintakertomus, s. 112	
G4-47	Riskiarviointien frekvenssi	Hallinto- ja ohjausjärjestelmä, s. 98 Hallituksen toimintakertomus, s. 112	Kuvattu hallituksen rooli riskienhallinnan periaatteiden hyväksymisessä sekä riskien ja niiden hallintatoimenpiteiden määrittelyssä ja toteutuksessa.
G4-51	Hallituksen ja ylimmän johdon palkitseminen	Palkka- ja palkkioselvitys, s. 101-102	Kuvattu hallituksen ja ylimmän johdon palkitsemisen periaatteita ja palkitsemisjärjestelmiä.
G4-52	Palkitsemisjärjestelmät	Palkka- ja palkkioselvitys, s. 101-102	Raportoitu palkitsemisjärjestelmien hyväksyntäprosessista ja palkitsemisen muodoista.
G4-56	Arvot ja liiketoimintaperiaatteet	Fingridin visio ja arvot s. 17 Yritysvastuu, s. 33-34	
G4-57	Toiminnan eettisyyteen ja lainmukaisuuteen liittyvä neuvonanto		Yhtiön työntekijät saavat neuvoa Fingridin toimintaperiaatteiden soveltamiseen liittyvissä kysymyksissä yhtiön lakipalveluilta.
G4-58	Epäiltyjen väärinkäytösten ilmoittaminen	Hallituksen toimintakertomus, s. 114 Yritysvastuu, s. 33-34	Epäilyt Fingridin toimintaperiaatteiden vastaisesta toiminnasta on viipymättä ilmoitettava esimiehelle, Fingridin johdolle tai sisäiselle tarkastukselle. Toimintavuoden loppupuolella otettiin käyttöön myös ulkoinen ns. whistleblowing-ilmoituskanava. Whistleblowing-kanavan kautta ei tullut yhtään ilmoitusta toimintavuonna. Epäilyt periaatteiden vastaisesta toiminnasta tutkitaan luottamuksellisesti taaten yksityisyyden suoja ja varmistaen, että rikkeen ilmoittajalle ei aiheudu kielteisiä seurauksia. Toimintaperiaatteiden vastainen toiminta johtaa keskusteluun esimiehen kanssa ja tarpeen vaatiessa muihin kurinpitotoimiin.

FINGRIDIN TOIMINNASSA OLENNAINEN ASIA (TOPIC)	MISSÄ VAIKUTUKSET TAPAHTUVAT	FINGRIDIN JOHTAMISEN KÄYTÄNTÖ	FINGRIDIN JOHTAMISEN MITTARI	TOIMINNAN KANNALTA OLENNAINEN GRI-RAPORTOINNIN NÄKÖKOHTA (ASPECT) JA TUNNUSLUKU
Sidosryhmävuorovaikutus	Fingridin oma toiminta	Fingridin toimintaperiaatteet	Asiakaskyselyn keskiarvo	Tuote- ja palvelutiedot (G4-PR5), Paikallisyhteisöt (EU22)
Taloudellinen tulos	Fingridin oma toiminta	Yritystalouden ja rahoitustoiminnan periaatteet	Luottoluokitus, Osingonmaksukyky, Kustannustehokkuus	Taloudelliset tulokset (G4-EC1 ja EC-4)
Kantaverkon kehittäminen	Koko yhteiskunta Suomessa	Kantaverkon kehittämisen ja kunnonhallinnan periaatteet	Investointiohjelma	
Kantaverkon turvallisuus ja työturvallisuus	Toimitusketju: työmaat Suomessa ja kansainvälisesti kilpailutetut hankinnat	Kantaverkon kehittämisen ja kunnonhallinnan periaatteet	Tapaturmataajuus, Ympäristöpoikkeamat, Kunnossapidon tehokkuus, Käyttötoiminnan tehokkuus	Työterveys ja -turvallisuus (G4-LA5-6), Asiakkaiden terveys ja turvallisuus (EU25)
Työyhteisön hyvinvointi ja innovatiivisuus	Fingridin oma toiminta	Henkilöstön ja johtamisen periaatteet	Party-avainluvut, Suomen parhaat työpaikat -tutkimus, Vastuulliset toimintatavat	Tutkimus ja kehitys (DMA), Koulutus (G4-LA9-11)
Hankintakäytännöt	Toimitusketju: työmaat Suomessa ja kansainvälisesti kilpailutetut hankinnat	Yritystalouden ja rahoitustoiminnan periaatteet, hyväksymisvaltuudet-periaate	Hankintaketjun vastuullisuus (vaatimusten käyttö ja poikkeamat)	Ostokäytännöt (DMA)
Kantaverkon käyttövarmuus	Koko yhteiskunta Suomessa	Käyttövarmuuden hallinnan periaatteet	Kantaverkon häiriöiden aiheuttama taloudellinen haitta, Tariffitasovertailu	Väilliset taloudelliset vaikutukset (G4-EC8), Sähkön saatavuus ja toimitusvarmuus (DMA), Kysyntäjousto (DMA), Järjestelmätehokkuus (EU12), Saatavuus (EU28, EU29)
Sähkömarkkinoiden toimivuus	Koko yhteiskunta Suomessa	Sähkömarkkinoiden edistämisen periaatteet	Sähkömarkkinoiden kehittämishankkeet ja palvelut	
Yhtiön toimintaperiaatteet	Fingridin oma toiminta	Fingridin toimintaperiaatteet, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteet		Syrjinnän kieltö (G4-HR3), Kilpailun rajoittaminen (G4-SO7), Määräystenmukaisuus (G4-SO8), Korruption vastaisuus (G4-SO5), Poliittinen vaikuttaminen (G4-SO6), Asiakkaiden yksityisyyden suoja (G4-PR8)

ERITYINEN PERUSSISÄLTÖ

Tunnus	GRI:n sisältö	Sijainti	Lisätiedot
JOHTAMISTAPA			
G4-DMA	Yleinen johtamistavan kuvaus	Strategia, s. 20-23 Fingridin strategiset tavoitteet ja mittarit, s. 24-26 Yritysvastuu, s. 33-34 Ympäristö, s. 63-66 Hallinto- ja ohjausjärjestelmä, s. 98	

TALOUDELLISET VAIKUTUKSET					
TALOUDELLISET TULOKSET					
G4-EC1	Suoran taloudellisen lisäarvon tuottaminen ja jakautuminen				
	Tuotot asiakkailta		2015	2014	2013
	Liikevaihto		600 224 476	567 155 225	543 088 377
	Muut liiketoiminnan tuotot		5 199 164	4 619 211	4 071 213
	Saadut avustukset		-199 475	-199 534	-214 666
	Osinkotuotot		555 518	345 805	306 284
	Tuotot sijoituksista ja lainoista		623 881	1 035 098	1 242 645
	Yhteensä		606 403 565	572 955 805	548 493 853
	Maksut toimittajille				
	Ostetut, materiaalit ja palvelut		240 642 741	264 304 258	269 526 385
	Omakäyttösähkön sähkövero		-9 858	-9 766	-19 872
	Muut kulut		82 287 655	48 148 708	57 801 606
	Käyvän arvon muutokset		-24 275 675	6 171 081	-6 465 471
	Vapaaehtoiset sivukulut ja kulukorvaukset (ei koulutus)		-1 406 409	-1 323 771	-1 283 376
	Kiinteistöverot		-393 259	-427 408	-179 431
	Lahjoitukset		-79 538	-190 656	-187 697
	Yhteensä		296 765 659	316 672 447	319 192 144
	Korvaukset henkilöstölle				
	Palkat, palkkiot ja sosiaalikulut		25 804 350	24 992 709	22 847 248
	Vapaaehtoiset sivukulut ja kulukorvaukset (ei koulutus)		1 406 409	1 323 771	1 283 376
	Yhteensä		27 210 758	26 316 480	24 130 624
	Korvaukset rahoittajille ja osakkeenomistajille				
	Osinko*		90 000 004	65 000 001	81 900 014
	Rahoituskulut		22 738 413	24 021 610	22 108 227
	Yhteensä		112 738 417	89 021 611	104 008 241
	Yleishyödylliset panokset ja verot				
	Tilikaudelta maksettava tulovero		30 807 079	20 202 952	20 884 723
	Kiinteistövero		393 259	427 408	179 431
	Omakäyttösähkön sähkövero		9 858	9 766	19 872
	Annetut lahjoitukset ja sponsorointi		79 538	190 656	187 697
	Yhteensä		31 289 733	20 830 781	21 271 724
	Fingridin toiminnan kehittämiseen jätetty jakamaton lisäarvo		138 398 998	120 114 486	79 891 120

*) = Vuoden 2015 osinko hallituksen esitys yhtiökokoukselle

G4-EC4	Valtiolta saadut avustukset	Tilinpäätös, liitetieto 3, muut liike-toiminnan tuotot, s. 133 Tilinpäätös, konsernin rahavirta-laskelma, s. 123	
		2015	2014
	Tekes	34 475	66 181
	Huoltovarmuuskeskus	145 000	130 000
	Real-Smart (EU)		3 353
	EU investointiavustus	15 000 000	19 935 000
	Yhteensä	15 179 475	20 134 539
			214 666
VÄLILLISET TALOUDELLISET VAIKUTUKSET			
G4-EC8	Merkittävät epäsuorat taloudelliset vaikutukset ja niiden laajuus	Sähköjärjestelmä, s. 49-50	
Osto-käytännöt	DMA	Hallituksen toimintakertomus, s. 114 Strategia, s. 25 Yritysvastuu, s. 34 Yritysvastuun GRI-tunnusluvut	Ks. G4-12.
G4-EC9	Paikallisten ostojen osuus merkittävässä toimipaikoissa	Yritysvastuun GRI-tunnusluvut	Ei raportoitu. Julkisten hankintojen periaatteiden perusteella paikallisuutta ei voida suosia hankinnoissa.
Sähkön saatavuus ja toimitusvarmuus	DMA	Kantaverkon kehittäminen ja ylläpito, s. 57-60	
Kysyntäjousto	DMA	Sähköjärjestelmä s. 48-52 Sähkömarkkinat, s. 53	
Tutkimus ja kehitys	DMA	Tutkimus-, kehitys- ja innovaatio-toiminta, s. 67-68	
JÄRJESTELMÄTEHOKKUUS			
EU12	Siirto- ja jakeluhäviöt	Sähköjärjestelmä, s. 49, 51	Ks. myös G4-EN4.
YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET			
MATERIAALIT*			
G4-EN1	Materiaalien käyttö painon tai määrän mukaan		Fingridin voimajohto- ja sähköasemahankkeet teetetään kokonaisurakoina, joihin sisältyvät myös monet materiaali- ja laitehankinnat. Vuonna 2015 käyttöön otettiin voimajohtopylväisiin käytettiin terästä 1 004 tonnia. Johtimien kokonaispaino oli 762 tonnia. Kreosoottikyllästettyä puuta tarvittiin perustusten vahvistamiseen pehmeikköalueilla ja kunnossapidossa yksittäisten pylväsalkojen uusimiseen.

ENERGIA*				
G4-EN3 ja G4-EN4	Organisaation oma energiankulutus ja organisaation ulkopuolinen energiankulutus			
	ENERGIANKULUTUS			
	Suora	2015	2014	2013
	Kevyt polttoöljy, t (GJ)	2 068 (88 905)	3 289 (140 757)	1 725 (74 000)
	Lentopetroli, t (GJ)	0 (0)	0 (0)	35,0 (1 500)
	Epäsuora			
	Sähkönsiirron energiahäviöt, GWh (GJ)	1 380 (4 968 431)	1 266 (4 558 700)	1 089 (3 920 000)
	Hankittu nopea häiriöreservisähkö, GWh (GJ)	3,4 (12 270)	0,538 (1 937)	0,379 (1 400)
	Varavoimlaitosten omakäyttösähkö, GWh (GJ)	9,4 (33 719)	9,2 (33 195)	7,7 (27 700)
	Varavoimlaitosten kaukolämpö, GWh (GJ)	0,6 (2 242)	0,725 (2 610)	0,745 (2 700)
	<p>Fingridin ympäristötietojen raportointi kattaa koko yhtiön, lukuun ottamatta sähköasemien sähkön sekä toimitilojen sähkön ja lämmön kulutustietoja ja näihin liittyviä hiilidioksidipäästöjä. Edellä mainittujen tietojen osalta tietojen keruuta tullaan kehittämään tulevina vuosina. Palveluittomittajien tekemien kuljetusten päästö määrät eivät sisälly raportointiin. Fingrid ei omista autokalustoa.</p>			
LUONNON MONIMUOTOISUUS*				
G4-EN11	Omistetut, vuokratut tai hallinnoidut toimitilat, jotka sijaitsevat luonnonsuojelualueilla tai luonnon monimuotoisuuden kannalta rikkailla alueilla			
		2015	2014	2013
	Kantaverkon voimajohtoja luonnonsuojelu- tai Natura-alueilla ¹⁾ km	260	240	266
	<p>Raportoitu johtokilometrit luonnonsuojelu- ja Natura-alueilla.</p> <p>¹⁾ Noin 2 % Fingridin voimajohtoista sijaitsee luonnonsuojelu- tai Natura-alueilla. Suomen pinta-alasta oli vuonna 2015 suojeltu noin 9 %.</p>			

Päästöt*				
G4-EN15	Suorat kasvihuonekaasujen päästöt (Scope 1)			
	SUORAT PÄÄSTÖT (SCOPE 1)			
		2015	2014	2013
	Varavoimailaitosten polttoaineet, tCO ₂	6 502	10 660	5 566
	Sähköasemien rikkiheksafluoridi, tCO ₂ -ekv	1 459	342	296
	Yhteensä, tCO₂-ekv¹⁾	7 961	11 000	5 862
	<p>¹⁾ Tilastokeskuksen mukaan koko Suomen CO₂-ekv-päästöt vuonna 2014 olivat 59,1 miljoonaa hiilidioksiditonnia. Fingridin päästöjen osuus koko Suomen CO₂-päästöistä vuonna 2014 oli noin 0,2 %.</p> <p>Fingridin hiilidioksidipäästölaskenta perustuu EU-ETS-päästökauppalaskentaan sekä kansainvälisen GHG protocol -standardin periaatteisiin. Fingridin hiilidioksidilaskennassa käytetyt päästökertoimet perustuvat Tilastokeskuksen viimeisimpiin kertoiimiin, Suomen keskimääräisiin sähkön hankinnan ja kaukolämmön tuotannon päästökertoimiin sekä IPCC 2007 (AR4) GWP -kertoiimiin. Sähkön CO₂-päästöjen laskennassa käytetään vuodesta 2015 alkaen viiden viimeisen tilastoidun vuoden liukuvaa keskiarvoa. Vuoden 2015 päästöt on laskettu käyttäen Tilastokeskuksen julkaisemaa päästökerronta 220 kg CO₂/MWh. Vuoteen 2014 asti laskennassa on käytetty IEA:n Suomen keskimääräisiä sähkön päästökertoimia. Kaukolämmön hiilidioksidipäästö on laskettu käyttäen Energiategollisuus ry:n julkaisemaa kolmen viimeisimmän tilastoidun vuoden päästökerronta 186 kg CO₂/MWh.</p>			
G4-EN16	Epäsuorat kasvihuonekaasujen päästöt (Scope 2)			
	EPÄSUORAT PÄÄSTÖT (SCOPE 2)			
		2015	2014	2013
	Siirtohäviöt, tCO ₂ -ekv	303 626	354 800	221 800
	Hankittu nopea häiriöreservisähkö, tCO ₂ -ekv	897	122	76
	Varavoimailaitosten omakäyttösähkö, tCO ₂ -ekv	2 061	2 096	1 565
	Varavoimailaitosten kaukolämpö, tCO ₂ -ekv	116	152	162
	Yhteensä, tCO₂-ekv	306 700	357 170	223 603
G4-EN17	Muut epäsuorat kasvihuonekaasujen päästöt (Scope 3)			
	MUUT EPÄSUORAT PÄÄSTÖT (SCOPE 3)			
		2015	2014	2013
	Liikematkustaminen (lennot ja kilometrikorvatut työmatkat), tCO ₂ -ekv	752	552	497
	Yhteensä, tCO₂-ekv	752¹⁾	552	497
	<p>¹⁾ Vuoden 2015 laskentaan sisällytetty CH₄- ja N₂O-päästöt.</p>			
G4-EN21	NO _x ja SO _x päästöt sekä muut merkittävät päästöt ilmaan			
	VARAVOIMAILAITOSTEN RIKKIDIOKSIDI- JA TYPENOKSIDIPÄÄSTÖT			
		2015	2014	2013
	Rikkidioksidi, SO ₂	0,48	1,45	1,5
	Typenoksidit, NO _x	40	62	32

JÄTEVEDET JA JÄTTEET*			
G4-EN23	Jätteiden kokonaismäärä jaoteltuna jätelajeittain ja käsittelytavan mukaisesti		
		2015, tonnia	2014, tonnia
	Kokonaisjättemäärä	6 052	3 678
	Vaarallista jätettä	333	412
	Kierrätykseen ja uudelleenkäyttöön	4 770	3 128
	Muuhun hyödyntämiseen, esim. maarakentamisessa	955	430
	Polttoon jätevoimalassa	37	3
	Loppusijoitukseen, esim. kaatopaikka	290	117
G4-EN24	Merkittävien vuotojen määrä ja suuruus		Toimintavuonna yhtiön toiminnassa ei tapahtunut merkittäviä ympäristöpoikkeamia.
MÄÄRÄYSTENMUKAISUUS*			
G4-EN29	Merkittävien ympäristölainsäädännön ja -säännösten rikkomiseen liittyvien sakkojen rahamääräinen arvo sekä ei-rahallisten sanktioiden lukumäärä		Ei sakkoja tai sanktioita raportointikaudella.

SOSIAALISET VAIKUTUKSET, HENKILÖSTÖ JA TYÖOLOJAT			
TYÖLLISTÄMINEN*			
G4-LA1	Uuden palkatun henkilöstön kokonaismäärä ja osuus sekä henkilöstön vaihtuvuus jaoteltuna ikäryhmittäin, sukupuolen mukaan ja alueittain		
TYÖSUHTEET			
		2015	2014
		2013	
	Uusia vakituisia työsuhteita	10	23
	Päättäneiden työsuhteiden määrä	7	5
	Eläkkeelle jääneet	8	3
	Keskimääräinen eläköitymisikä	65	63
	Keskimääräinen työsuhteen pituus*	8,3 v.	8,9 v.
	Irtisanottujen määrä	0	0
	Tulovaihtuvuus	3,57 %	8,16 %
	Lähtövaihtuvuus	4,64 %	2,84 %
		3,36 %	
<p>Tulo- ja lähtövaihtuvuusprosentteja ei raportoitu ikäryhmittäin ja sukupuolittain. Raportoitu absoluuttiset luvut ja vaihtuvuuden vähäisyyden johdosta jätetty prosenttiosuudet raportoimatta.</p> <p>* Fingrid perustettiin 1996, operatiivinen toiminta käynnistyi 1997 ja henkilöt siirtyivät yhtiön palvelukseen vanhoina työntekijöinä.</p>			
UUDET VAKITUISET TYÖSUHTEET JAOTELTUNA IKÄRYHMITÄIN			
		2015, henkilöä	2014, henkilöä
	Alle 29 v.	3	5
	30–39 v.	4	12
	40–49 v.	2	6
	50–59 v.	1	
	60–69 v.	0	
PÄÄTTYNEIDEN VAKITUISTEN TYÖSUHTEIDEN MÄÄRÄ IKÄRYHMITÄIN			
		2015, henkilöä	2014, henkilöä
	Alle 29 v.	0	
	30–39 v.	3	3
	40–49 v.	2	2
	50–59 v.	2	
	60–69 v.	6	3
EU15	Eläkkeelle jäävien osuus seuraavien 5 ja 10 vuoden aikana		<p>Eläkkeelle jäävien osuus seuraavien 5 vuoden aikana: 7,0 % (toimihenkilöt 4,5 %, ylemmät toimihenkilöt 95,5 %).</p> <p>Eläkkeelle jäävien osuus seuraavien 10 vuoden aikana: 18,2 % (toimihenkilöt 5,3 %, ylemmät toimihenkilöt 94,7 %).</p> <p>*Arvio eläkkeelle jäävien osuudesta perustuu lakisääteisen eläkejärjestelmän alimpaan mahdolliseen ikään jäädä vanhuuseläkkeelle.</p>

EU17	Alihankkijoiden ja urakoitsijoiden rakennus-, käyttö- ja kunnossapitotehtävissä toimivien työntekijöiden työpäivien määrä		Raportoitu palveluittomittajien kokonaistyöaika. Ks. G4-10 (add).																																					
EU18	Työturvallisuuskoulutukseen osallistuneiden alihankkijoiden ja urakoitsijoiden työntekijöiden osuus	Kantaverkon kehittäminen ja ylläpito, s. 60	Raportoitu työturvallisuuden kehittämissuunnitelmasta.																																					
TYÖTERVEYS JA -TURVALLISUUS																																								
G4-LA5	Osuus kokonaistyövoimasta, joka on edustettuna virallisissa henkilöstön ja johdon yhteisissä työterveyttä ja -turvallisuutta valvovissa ja neuvoa-antavissa toimikunnissa		Koko henkilöstö on työsuojelutoimikuntien toiminnan piirissä.																																					
G4-LA6	Tapaturmatyypit, tapaturmataajuus, ammattitautitaajuus, menetetyt työpäivät, poissaolot ja työhön liittyvät kuolemantapaukset jaoteltuna alueittain ja sukupuolen mukaan	Kantaverkon kehittäminen ja ylläpito, s. 58 Henkilöstö, s. 30																																						
<p>TYÖTAPATURMIEN MÄÄRÄ JA SAIRAUSPOISSAOLOT</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>2015</th> <th>2014</th> <th>2013</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Sairauspoissaoloprosentti</td> <td>2 % (3,6pv/hlö)</td> <td>2 % (3,6 pv/hlö)</td> <td>2 % (4,3 pv/hlö)</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Työpaikka / työmatka</td> <td>Työpaikka / työmatka</td> <td>Työpaikka / työmatka</td> </tr> <tr> <td>Poissaoloon johtaneita tapaturmia</td> <td>1/0</td> <td>0/0</td> <td>0/5</td> </tr> <tr> <td>Ei poissaoloa aiheuttaneita tapaturmia</td> <td>3/3</td> <td>3/1</td> <td>1/2</td> </tr> <tr> <td>Tapaturmataajuus (tapaturmia/miljoona työtuntia)</td> <td>2.1*/0</td> <td>0*/0</td> <td>0*/12</td> </tr> <tr> <td>Työhön liittyvät kuolemantapaukset</td> <td>0/0</td> <td>0/0</td> <td>0/0</td> </tr> </tbody> </table> <p>* Nolla tapaturmaa -foorumin kriteerin mukainen tapaturmataajuus. Ei todettuja ammattitautitapauksia vuonna 2015. Raportoitu tapaturmien lukumäärä ja tapaturmataajuus, kuolemantapaukset sekä sairauspoissaoloprosentti</p>					2015	2014	2013	Sairauspoissaoloprosentti	2 % (3,6pv/hlö)	2 % (3,6 pv/hlö)	2 % (4,3 pv/hlö)		Työpaikka / työmatka	Työpaikka / työmatka	Työpaikka / työmatka	Poissaoloon johtaneita tapaturmia	1/0	0/0	0/5	Ei poissaoloa aiheuttaneita tapaturmia	3/3	3/1	1/2	Tapaturmataajuus (tapaturmia/miljoona työtuntia)	2.1*/0	0*/0	0*/12	Työhön liittyvät kuolemantapaukset	0/0	0/0	0/0									
	2015	2014	2013																																					
Sairauspoissaoloprosentti	2 % (3,6pv/hlö)	2 % (3,6 pv/hlö)	2 % (4,3 pv/hlö)																																					
	Työpaikka / työmatka	Työpaikka / työmatka	Työpaikka / työmatka																																					
Poissaoloon johtaneita tapaturmia	1/0	0/0	0/5																																					
Ei poissaoloa aiheuttaneita tapaturmia	3/3	3/1	1/2																																					
Tapaturmataajuus (tapaturmia/miljoona työtuntia)	2.1*/0	0*/0	0*/12																																					
Työhön liittyvät kuolemantapaukset	0/0	0/0	0/0																																					
G4-LA6 (add.)	Urakoitsijoiden ja alihankkijoiden suoriutumisen terveyteen ja turvallisuuteen liittyvissä asioissa	Kantaverkon kehittäminen ja ylläpito, s. 58	Raportoitu tapaturmien lukumäärä ja vakavuus, tapaturmataajuus sekä kuolemantapaukset.																																					
KOULUTUS																																								
G4-LA9	Keskimääräiset koulutustunnit vuodessa henkilöä kohden, jaoteltuna sukupuolen mukaan ja henkilöstöryhmittäin																																							
<p>KOULUTUSTUNNIT HENKILÖSTÖRYHMITÄIN JA SUKUPUOLEN MUKAAN</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>2015</th> <th>2014</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Koulutustunnit sukupuolen mukaan (naiset/miehet)</td> <td>32/40</td> <td>31/32</td> </tr> <tr> <td>Koulutustunnit henkilöstöryhmittäin (toimihenkilöt/ ylemmät toimihenkilöt)</td> <td>23/40</td> <td>26/32</td> </tr> </tbody> </table> <p>VAKITUISEN HENKILÖSTÖN KOULUTUSASTE</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>2015</th> <th>2014</th> <th>2013</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Perus- ja keskiaste</td> <td>21</td> <td>24</td> <td>23</td> </tr> <tr> <td>Alin korkea-aste</td> <td>33</td> <td>34</td> <td>39</td> </tr> <tr> <td>Alempi korkeakouluaste</td> <td>101</td> <td>102</td> <td>91</td> </tr> <tr> <td>Ylempi korkeakouluaste</td> <td>116</td> <td>114</td> <td>108</td> </tr> <tr> <td>Tutkijakoulutus</td> <td>9</td> <td>7</td> <td>7</td> </tr> <tr> <td>Koulutuspäiviä/hlö</td> <td>5</td> <td>4,2</td> <td>6,0</td> </tr> </tbody> </table>					2015	2014	Koulutustunnit sukupuolen mukaan (naiset/miehet)	32/40	31/32	Koulutustunnit henkilöstöryhmittäin (toimihenkilöt/ ylemmät toimihenkilöt)	23/40	26/32		2015	2014	2013	Perus- ja keskiaste	21	24	23	Alin korkea-aste	33	34	39	Alempi korkeakouluaste	101	102	91	Ylempi korkeakouluaste	116	114	108	Tutkijakoulutus	9	7	7	Koulutuspäiviä/hlö	5	4,2	6,0
	2015	2014																																						
Koulutustunnit sukupuolen mukaan (naiset/miehet)	32/40	31/32																																						
Koulutustunnit henkilöstöryhmittäin (toimihenkilöt/ ylemmät toimihenkilöt)	23/40	26/32																																						
	2015	2014	2013																																					
Perus- ja keskiaste	21	24	23																																					
Alin korkea-aste	33	34	39																																					
Alempi korkeakouluaste	101	102	91																																					
Ylempi korkeakouluaste	116	114	108																																					
Tutkijakoulutus	9	7	7																																					
Koulutuspäiviä/hlö	5	4,2	6,0																																					

G4-LA10	Osaamisen kehittämiseen ja elinikäiseen oppimiseen liittyvät ohjelmat, jotka tukevat henkilöstön jatkuvaa työllisyyttä ja antavat tukea työsuhteen päättymistilanteissa	Henkilöstö, s. 29-31		
G4-LA11	Säännöllisten suoritusarviointien ja kehityskeskustelujen piirissä olevan henkilöstön osuus			
KEHITYSKESKUSTELUT				
		2015	2014	2013
Osallistui, %		99	99	89
<p>Kehityskeskustelut koskevat kaikkia vakituisia työntekijöitä. Kaksi kertaa vuodessa käytävät kehityskeskustelut sisältävät keskustelun henkilökohtaisista tavoitteista ja tuloksista sekä henkilökohtaisen kehityssuunnitelman pitkällä ja lyhyellä aikavälillä. Raportoitu kokonaisuus.</p>				
MONIMUOTOISUUS JA TASAVERTAISET MAHDOLLISUUDET*				
G4-LA12	Organisaation hallintoelinten kokoonpano ja henkilöstön jakauma henkilöstöryhmittäin jaoteltuna sukupuolen, ikäryhmän, vähemmistöryhmän ja muiden monimuotoisuuteen liittyvien tekijöiden mukaisesti			
VAKITUISEN HENKILÖSTÖN IKÄJAKAUMA				
		2015	2014	2013
Alle 29 v.		22	19	18
30–39 v.		81	86	82
40–49 v.		86	83	77
50–59 v.		75	75	71
60–69 v.		16	19	20
Keskimääräinen ikä		44	44	44
SUKUPUOLIJAKAUMA HENKILÖSTÖRYHMITÄIN				
		2015	2014	2013
Hallitus, miehet/naiset		3/2	3/2	3/2
Johto, miehet/naiset		7/1	7/1	7/1
Ylemmät toimihenkilöt, miehet/naiset		203/56	207/54	195/50
Toimihenkilöt, miehet/naiset		1/12	1/12	1/14
<p>Raportoitu hallituksen ja henkilöstöryhmien sukupuolijakauma. Raportoitu vakituisen henkilöstön ikäjakauma. (lukumäärät)</p>				

SOSIAALISET VAIKUTUKSET, IHMISOIKEUDET			
SYRJINNÄN KIELTO			
G4-HR3	Syrjintätapausten lukumäärä ja niihin liittyvät korjaavat toimenpiteet		Ei syrjintätapauksia raportointikaudella.
SOSIAALISET VAIKUTUKSET, YHTEISKUNTA			
PAIKALLISYHTEISÖT			
EU22	Yhtiön toiminnan vaikutuksesta pois muutaneiden määrä ja/tai korvaukset hankekohtaisesti eriteltyinä		Johtohankkeiden toteuttamiseksi ei jouduttu ostamaan asuinkiinteistöjä.
KORRUPTION VASTAISUUS			
G4-SO5	Vahvistetut lahjontatapaukset ja niihin liittyvät toimenpiteet		Ei korruptiotapauksia raportointikaudella.
POLIITTINEN VAIKUTTAMINEN			
G4-SO6	Poliittisten tukien kokonaisarvo jaoteltuna maittain ja edunsaajittain		Fingrid ei suoraan tai välillisesti tue uskonnollista tai poliittista toimintaa, käsittäen myös ei-rahalliset tuet.
KILPAILUN RAJOITTAMINEN			
G4-SO7	Kilpailuoikeudellisten säännösten rikkomiseen, kartelleihin ja määräävän markkina-aseman väärinkäyttöön liittyvät oikeustoimet		Ei oikeustoimia raportointikaudella.
MÄÄRÄYSTENMUKAISUUS			
G4-SO8	Merkittävät lakien ja säännösten rikkomuksiin liittyvät sakot ja muut sanktiot		Ei sakkoja tai sanktioita raportointikaudella.
SOSIAALISET VAIKUTUKSET, TUOTEVASTUU			
ASIAKKAIDEN TERVEYS JA TURVALLISUUS			
EU25	Ulkopuolisiin kohdistuneet vahingot sekä vahinkoihin liittyvät oikeudenkäynnit ja korvaukset	Sähköjärjestelmä, s. 50	Tiedossa yksi vahinko raportointikaudella.
SAATAVUUS			
EU28	Sähkönjakeluhäiriöiden esiintymistiheys	Sähköjärjestelmä, s. 49	
EU29	Sähkönjakeluhäiriöiden keskimääräinen kesto	Sähköjärjestelmä, s. 49	
TUOTE- JA PALVELUTIEDOT			
G4-PR5	Asiakastyytyväisyystutkimusten tulokset	Asiakkaat, s. 37	
ASIAKKAIDEN YKSITYISYDEN SUOJA			
G4-PR8	Asiakkaiden yksityisyyden suojan rikkomiseen ja asiakastietojen hävittämiseen liittyvät valitukset		Ei tapauksia raportointikaudella.

*Näkökohta ei Fingridin toiminnan kannalta olennainen.

Hallinto- ja ohjausjärjestelmä

1. Yleistä

Fingrid on julkinen osakeyhtiö, ja sen hallinnointi perustuu osakeyhtiölakiin, arvopaperimarkkinalakiin, yhtiöjärjestykseen ja osakassopimukseen. Vuonna 2015 Fingrid on noudattanut vuonna 2010 voimaan tullutta Suomen lista-yhtiöiden hallinnointikoodia, jonka mukaisesti tämä selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on laadittu. Viittaukset hallinnointikoodin suosituksiin tarkoittavat vuoden 2010 hallinnointikoodin suosituksia. Fingrid noudattaa hallinnointikoodia, koska yhtiö on laskenut liikkeeseen Lontoon pörssissä noteerattuja joukkovelkakirjalainoja. Fingridin osake ei ole julkisen kaupankäynnin kohteena. 1.1.2016 alkaen Fingrid noudattaa Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n julkaisemaa Hallinnointikoodia 2015.

Yhtiön toimintaa tai sen toimielinten tehtäviä säätelee sähkömarkkinalaki. Sähkömarkkinalain mukaan Fingridin hallinnon ja sen harjoittaman kantaverkkotoiminnan on oltava riippumatonta sähkön ja maakaasun tuotannosta ja myynnistä. Fingridin omistajien on huolehdittava siitä, että ne eriyttävät päätöksenteon koskien toisaalta Fingridiä ja toisaalta sähkön tai maakaasun tuotantoa tai myyntiä

harjoittavia yrityksiä. Energiavirasto valvoo vahvistettujen valvontamenetelmien kautta Fingridin verkkotoiminnan hinnoittelun kohtuullisuutta sekä Fingridin mahdollisuuksia investoida riittävästi verkkoon, kattaa kustannuksensa ja maksaa omistajilleen kohtuullista tuottoa. Nykyiset valvontamenetelmät valvontajaksoille 2016–2019 ja 2020–2023 tulivat voimaan 1.1.2016.

Fingridin selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on laadittu hallinnointikoodin suosituksen 54 mukaisesti. Selvitys on laadittu toimintakertomuksesta erillisenä kertomuksena ja se on Fingridin hallituksen tarkastusvaliokunnan ja hallituksen käsittelemä. Fingridin tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy on tarkastanut, että selvitys on annettu ja että sen taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien kuvaus on yhdenmukainen yhtiön tilinpäätöksen kanssa.

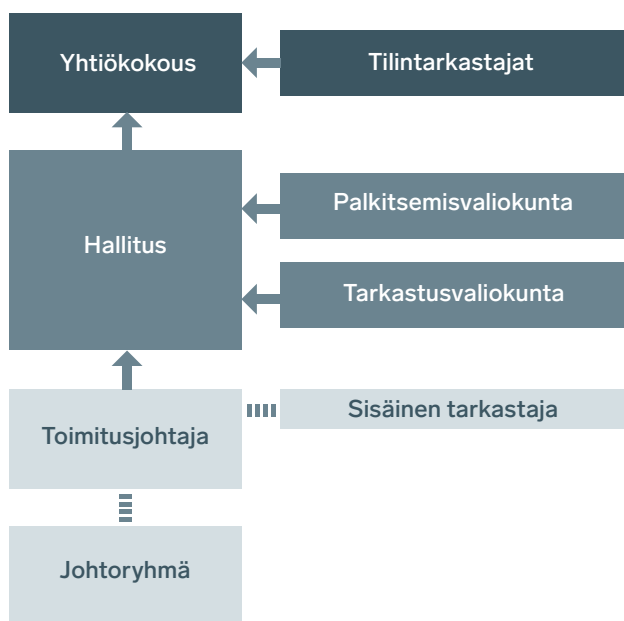
Hallinnointikoodin ensimmäisestä suosituksesta poiketen Fingrid ei ole asettanut yhtiökokouspöytäkirjaa internet-sivuilleen johtuen yhtiön osakkeenomistajien vähäisestä lukumäärästä sekä siitä, että yhtiökokouspöytäkirjat toimitetaan erikseen jokaiselle osakkeenomistajalle. ➔

Fingridillä ei ole hallinnointikoodin suosituksen 51 mukaista velvollisuutta sisäpiirekisterin ylläpitoon eikä yhtiöllä ole näin ollen sisäpiirihallinnosta selostettavaa, koska sen osakkeet eivät ole julkisen kaupankäynnin kohteena.

Hallinnointikoodi on luettavissa kokonaisuudessaan osoitteessa www.cgfinland.fi.

2. Kuvaus Fingridin hallintoelimistä

Fingridin hallintojärjestelmä on kuvattu alla, ja hallintoelinten tehtävät on selostettu jäljempänä kohdissa 3–7.

3. Yhtiökokous

Yhtiökokous on yhtiön ylin päättävä elin. Jokaisella osakkeenomistajalla on oikeus osallistua yhtiökokoukseen ja käyttää siellä äänivaltaansa. Yhtiön osakkeet jakaantuvat A- ja B-sarjan osakkeisiin. Jokainen A-sarjan osake oikeuttaa äänestämään kolmella (3) ja jokainen B-sarjan osake yhdellä (1) äänellä. Valittaessa hallituksen jäseniä jokainen A-sarjan osake oikeuttaa äänestämään kymmenellä (10) äänellä ja jokainen B-sarjan osake yhdellä (1) äänellä.

Yhtiökokouksessa päätökset tehdään pääsääntöisesti yksinkertaisella äänten enemmistöllä. Eräät yhtiöjärjestysmuutokset edellyttävät kuitenkin määräenemmistön kannatusta. Lisäksi B-sarjan osakkeenomistajilla on oikeus valita yksi (1) hallituksen jäsen.

Yhtiökokous vahvistaa tilinpäätöksen, päättää voitonjaosta ja valitsee tilintarkastajan ja yhtiön hallituksen, hallituksen puheenjohtajan sekä varapuheenjohtajan sekä päättää vastuuvapauden myöntämisestä hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle. Lisäksi yhtiökokous päättää hallituksen ja valiokuntien palkitsemisesta. Varsinainen yhtiökokous pidetään vuosittain viimeistään kesäkuussa. Ylimääräinen yhtiökokous tulee pitää, jos hallitus niin päättää tai osakeyhtiölaki muutoin niin edellyttää.

Yhtiökokouksen kutsuu koolle yhtiön hallitus. Yhtiöjärjestyksen mukaisesti yhtiökokoukseen ja muut tiedonannot lähetetään kirjattuna kirjeenä kullekin osakkeenomistajalle yhtiön osakeluetteloon merkittynä osoitteeseen aikaisintaan neljä (4) viikkoa ja viimeistään kaksi (2) viikkoa ennen yhtiökokousta.

Hallinnointikoodin suosituksen 1 mukaisesti yhtiökokouksen kutsu ja seuraavat tiedot asetetaan yhtiön internetsivuille vähintään 21 päivää ennen yhtiökokousta:

- osakkeiden ja äänioikeuksien kokonaismäärä osakelajeittain kokouksen päivänä
- yhtiökokoukselle esitettävät asiakirjat
- hallituksen päätösehdotukset
- mahdolliset yhtiökokouksen asialistalle otetut asiat, joista ei ehdoteta päätöstä tehtäväksi.

Lisäksi yhtiö asettaa internetsivuilleen yhteenedon yhtiökokousten päätöksistä viimeistään kahden (2) viikon kuluessa yhtiökokouksesta.

Lähtökohtaisesti hallituksen puheenjohtaja ja muut hallituksen jäsenet, Fingridin toimitusjohtaja sekä tilintarkastaja ovat läsnä yhtiökokouksessa. ➔

Myös hallituksen jäseneksi ensimmäistä kertaa ehdolla oleva henkilö osallistuu yhtiökokoukseen, jollei hänen poisololleen ole painavia syitä.

Fingridin varsinainen yhtiökokous pidettiin 14.4.2015. Keskeiset varsinaisen yhtiökokouksen päätökset on julkaistu yhtiön internetsivuilla.

4. Hallitus

Fingridin yhtiökokous valitsee vuosittain hallituksen. Yhtiön B-sarjan osakkeenomistajat ovat oikeutettuja valitsemaan yhden (1) hallituksen jäsenen päättämällä asiasta omistamiensa B-sarjan osakkeiden lukumäärän mukaisella yksinkertaisella enemmistöllä. Hallituksen jäseneksi ei voida valita henkilöä, joka on hallituksen jäsen jossakin sähköns tai maakaasun tuotantoa tai myyntiä harjoittavassa yhtiössä tai tällaista yritystä edustavassa toimituksessa. Yhtiökokous valitsee yhden hallituksen jäsenen hallituksen puheenjohtajaksi ja yhden jäsenen hallituksen varapuheenjohtajaksi. Hallituksen kutsuu koolle hallituksen puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja.

Hallitukseen kuuluu yhtiöjärjestyksen mukaisesti viisi (5) varsinaista jäsentä. Hallitus on päätösvaltainen, kun paikalla on yli puolet hallituksen jäsenistä, joista yksi on hallituksen puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja. Päätökset tehdään yksinkertaisella enemmistöllä laskettuna läsnä olevista hallituksen jäsenistä. Uudet hallituksen jäsenet perehdytetään yhtiön toimintaan. Hallituksen jäsenen toimikausi päättyy vaalia ensiksi seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

4.1 Hallituksen tehtävät

Fingridin hallituksen tehtävät ja vastuut määräytyvät osakeyhtiölain ja muun soveltuvan lainsäädännön sekä yhtiöjärjestyksen perusteella. Hallituksen yleisenä tehtävänä on huolehtia yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Hallitus varmistaa, että yhtiö noudattaa asiaankuuluvia sääntöjä ja säädöksiä, yhtiön yhtiöjärjestyksestä sekä yhtiökokouksen antamia

ohjeita. Hallituksen keskeiset tehtävät ja toimintaperiaatteet on lisäksi määritelty hallituksen työjärjestyksessä, jonka mukaan hallitus:

- päättää yhtiön strategiasta
- hyväksyy strategian pohjalta vuosittaisen toimintasuunnitelman ja budjetin sekä valvoen toteuttamista
- hyväksyy Fingridin johtamisjärjestelmän ja muut hallitustasolla määriteltävät liiketoimintaperiaatteet
- vahvistaa yhtiön toiminnassa noudatettavat arvot
- hyväksyy hankintojen ja investointien kokonaismäärän ja sen jakautumisen eri osa-alueille sekä päättää erikseen budjetoiduista yli 10 miljoonan euron hankinnoista ja investoinneista ja yli 2 miljoonan euron budjetin ulkopuolisista hankinnoista ja investoinneista
- käsittelee ja hyväksyy tilinpäätökset, osavuosi-katsaukset ja näitä koskevat pörssitiedotteet sekä toimintakertomuksen
- käsittelee vuosittain yhtiön toimintaan liittyvät riskit ja niiden hallinnan
- päättää yhtiön sisäisen tarkastuksen toimintamallista sekä käsittelee sisäisen tarkastuksen raportit
- nimittää ja vapauttaa tehtävästään yhtiön toimitusjohtajan
- hyväksyy yhtiön perusorganisaation ja johtoryhmän kokoonpanon
- päättää palkitsemisjärjestelmän periaatteista ja toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten palkkaetuuksista
- pitää vähintään kerran vuodessa osan kokousta ilman toimivan johdon läsnäoloa
- pitää vähintään kerran vuodessa osan kokousta tilintarkastajan kanssa ilman toimivan johdon läsnäoloa ➔

- arvioi kerran vuodessa toimintaansa
- valitsee tarkastusvaliokunnan ja palkitsemisvaliokunnan
- nimeää neuvoa antavan neuvottelukunnan, jonka tehtävänä on toimia hallituksen ja yhtiön johdon yhdysiteenä sähkön kuluttajiin ja muihin sidosryhmiin. Neuvottelukuntaan kuuluu 10–14 jäsentä, jotka edustavat sähkön tuottajia, siirtäjiä, myyjiä, käyttäjiä ja muita sähkömarkkinatoimijoita. Toimikausi on kolme (3) kalenterivuotta. Hallitus vahvistaa neuvottelukunnan ohjesäännön.

- käsittelee muut asiat, jotka hallituksen puheenjohtaja, hallituksen jäsen tai toimitusjohtaja on esittänyt otettavaksi esityslistalle.

4.2 Hallitus vuonna 2015

Hallituksessa olivat edustettuina varsinaiseen yhtiökokoukseen 14.4.2015 asti Helena Walldén (pj.), Juha Majanen (varapj.), Juhani Järvi, Sirpa Ojala ja Esko Torsti. Varsinaisessa yhtiökokouksessa hallituksen jäseniksi valittiin Helena Walldén (pj.), Juha Majanen (varapj.), Juhani Järvi, Sanna Syri ja Esko Torsti. ➔

Fingridin hallitus 31.12.2015

Nimi	Syntymävuosi	Koulutus	Päätoimi ja riippumattomuus	Läsnäolo hallituksen kokouksissa	Läsnäolo valiokunta-kokouksissa
Puheenjohtaja Helena Walldén	1953	DI	Hallitustyö, riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista	10/10	Tarkastusvaliokunta 5/5 Palkitsemisvaliokunta 4/4
Varapuheenjohtaja Juha Majanen	1969	OTK	Valtiovarainministeriö, finanssipolitiikan yksikön päällikkö, riippumaton yhtiöstä, ei-riippumaton merkittävistä osakkeenomistajista	7/10	Tarkastusvaliokunta 5/5
Juhani Järvi	1952	KTM	Hallitustyö, riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista	10/10	Tarkastusvaliokunta 5/5
Sanna Syri (14.4.15 alkaen)	1970	Tekn. tohtori	Aalto-yliopisto, professori, riippumaton yhtiöstä, riippumaton merkittävistä osakkeenomistajista	9/9	Palkitsemisvaliokunta 2/2
Esko Torsti	1964	VTL	Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen, johtaja, riippumaton yhtiöstä ja ei-riippumaton merkittävistä osakkeenomistajista	9/10	Palkitsemisvaliokunta 4/4
Sirpa Ojala (14.4.15 saakka)	1963	DI	Hallitustyö, riippumaton yhtiöstä ja ei-riippumaton merkittävistä osakkeenomistajista	1/1	Palkitsemisvaliokunta 1/2

Hallitus

Helena Walldén

Hallituksen puheenjohtaja
s. 1953, diplomi-insinööri
Hallituksen puheenjohtaja vuodesta 2011

Juhani Järvi

s. 1952, kauppatieteiden maisteri
Hallituksen jäsen 6.6.2014 lähtien

Juha Majanen

Hallituksen varapuheenjohtaja
s. 1969, oikeustieteen kandidaatti
Hallituksen jäsen vuodesta 2012

Sanna Syri

s. 1970, tekniikan tohtori
Hallituksen jäsen 14.4.2015 lähtien

Esko Torsti

s. 1964, valtiotieteiden lisensiaatti
Hallituksen jäsen vuodesta 2012

Sirpa Ojala

s. 1963, diplomi-insinööri
Hallituksen jäsen 14.4.2015 saakka

Hallituksen sihteerinä toimii Fingridin lakiasiaintohtaja Marina Louhija.

Hallituksen täydellinen esittely: www.fingrid.fi/fi/yhtio/hallinnointikoodi/hallitus/halljas

Hallituksen jäsenistä Helena Walldén, Juhani Järvi ja Sanna Syri ovat riippumattomia yhtiöstä ja sen merkittävistä osakkeenomistajista, muut jäsenet ovat riippumattomia yhtiöstä. Yhtiön toimitusjohtaja, talous- ja rahoitusjohtaja sekä lakiasiaintojohtaja, joka on hallituksen sihteeri, osallistuvat hallituksen kokouksiin. Hallituksen jäsenet eivät omista osakkeita yhtiössä.

Vuoden aikana hallitus kokoontui 10 kertaa ja päätti muun muassa Fingridin strategiasta 2016–2020, vuoden 2016 budjetista, tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen vuodelta 2014, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteista sekä kaikista olennaisista yhtiön vaikuttavista periaatteista, datahub-selvitystyön käynnistämisestä sekä noin 75 MEUR investoinneista kantaverkkoon. Lisäksi hallitus päätti kantaverkkohinnoittelusta vuodelle 2016 uuteen taloudelliseen valvontamalliin perustuen. Hallitus käsitteli kokouksissaan valiokunnissa esillä olleet asiat.

5. Hallituksen valiokunnat

Hallituksella on kaksi (2) valiokuntaa: tarkastusvaliokunta ja palkitsemisvaliokunta. Hallitus hyväksyy valiokuntien työjärjestykset, jotka päivitetään säännöllisesti. Hallitus nimeää jäsenistään valiokuntien jäsenet. Kuhunkin valiokuntaan kuuluu vähintään kolme (3) jäsentä. Tarkastusvaliokunnan jäsenten nimeämisessä noudatetaan hallinnointikoodin mukaisia vaatimuksia.

Hallituksen nimeämät valiokunnat arvioivat toimintaansa kerran vuodessa.

5.1 Tarkastusvaliokunta

Tarkastusvaliokunta on hallituksen nimeämä ja hallitusta avustava valiokunta. Hallitus on määritellyt tarkastusvaliokunnan tehtävät hallinnointikoodin suositusten 27 mukai-

sesti, jonka lisäksi tarkastusvaliokunta arvioi tilintarkastajan ja sisäisen tarkastajan tarkastussuunnitelmia, käsittelee tilintarkastajan ja sisäisen tarkastuksen tarkastusraportit, ja valvoo lakien ja hallituksen asettamien hallintoperiaatteiden noudattamista.

Tarkastusvaliokunnan jäsenet olivat Juha Majanen (pj.), Juhani Järvi ja Helena Walldén. Valiokunta kokoontui vuoden 2015 aikana 5 kertaa. Toimitusjohtaja, talous- ja rahoitusjohtaja sekä lakiasiaintojohtaja ovat osallistuneet valiokunnan kokouksiin. Tarkastusvaliokunta käsitteli kokouksissaan muun muassa tilintarkastajan ja sisäisen tarkastuksen tarkastussuunnitelmat ja tarkastusraportit, yritystalouden ja rahoitustoiminnan periaatteet sekä selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä. Lisäksi valiokunta valmisteli hallituksen päätösasioita koskien yhtiön taloudellista raportointia.

5.2 Palkitsemisvaliokunta

Palkitsemisvaliokunta on hallituksen nimeämä ja hallitusta avustava valiokunta. Hallitus on määritellyt palkitsemisvaliokunnan tehtävät hallinnointikoodin suositusten 33 mukaisesti. Palkitsemisvaliokunnan tehtävänä on valmistella hallitukselle johdon ja muun henkilökunnan palkitsemisjärjestelmän periaatteet. Lisäksi valiokunta valmistele hallitukselle hyväksytyjen periaatteiden pohjalta esityksen toimitusjohtajan sekä muiden johtoryhmän jäsenten palkkaetuksista. Valiokunnan tehtäviin kuuluu lisäksi toimitusjohtajan ja yhtiön johtoryhmään kuuluvien henkilöiden nimitysasioiden valmistelu ja seuraajasuunnittelu.

Palkitsemisvaliokunnan jäsenet olivat Helena Walldén (pj.), Sirpa Ojala (14.4.15 saakka), Sanna Syri (14.4.15 alkaen) ja Esko Torsti. Palkitsemisvaliokunta kokoontui vuoden 2015 aikana 4 kertaa. Toimitusjohtaja ja henkilöstöstä vastaava johtaja ovat osallistuneet valiokunnan kokouksiin. Kokouksissa käsiteltiin henkilöstön ja johtoryhmän palkitsemisjärjestelmiä sekä seuraajasuunnittelua.

6. Toimitusjohtaja

Toimitusjohtaja on osakeyhtiölain mukainen toimielin. Toimitusjohtaja hoitaa yhtiön juoksevan hallinnon hallituksen antamien ohjeiden mukaisesti. Osakeyhtiölain mukaan toimitusjohtaja vastaa siitä, että yhtiön kirjanpito on lain mukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty. Lisäksi toimitusjohtaja vastaa yhtiön operatiivisesta toiminnasta johtoryhmän avustamana, hallituksen päätösten toimeenpanosta ja toimii tytäryhtiöiden hallituksen puheenjohtajana. Toimitusjohtaja ei ole yhtiön hallituksen jäsen.

Fingridin toimitusjohtajana on vuodesta 2007 lähtien toiminut tekniikan tohtori Jukka Ruusunen (synt. 1958). Ruusunen ei omista Fingridin osakkeita eikä hänellä ole osakeperusteisia oikeuksia Fingridissä tai Fingridin kanssa samaan konserniin kuuluvissa yhtiöissä.

7. Yhtiön johtaminen

Fingridillä on keskeinen vastuu Suomen sähkön siirrosta kantaverkossa, ja siten koko yhteiskuntamme toiminnasta. Siksi on tärkeää varmistaa toiminnan yhteiskunnallinen hyväksyttävyys yhteisellä arvopohjalla ja toimintaperiaatteilla (Code of Conduct). Toiminnassa noudatetaan soveltuvaa lainsäädäntöä ja kansainvälisiä sopimuksia, kuten myös hallituksen hyväksymiä periaatteita ja johtoryhmän hyväksymiä politiikkoja. Fingridin toimintaperiaatteet on julkaistu yhtiön internetsivuilla.

Fingridin johdon ensisijainen tehtävä on huolehtia tehokkaasti yhtiön perustehtävien hoitamisesta. Toiminta perustuu asiakkaiden ja yhteiskunnan tarpeiden tyydyttämiseen yhtiöjärjestyksen, osakassopimusten, sähköverkkoluvan ja sähkömarkkinalain veloitteet huomioon ottaen.

Yhtiön toimintaa johdetaan matriisissa neljän näkökulman kautta. Näkökulmat ovat: asiakkaat ja sidosryhmät, talous ja liiketoiminnan kehitys, sisäiset prosessit (siirtokapasiteetin varmistaminen, käyttövarmuuden hallinta ja sähkömarkkinoiden toiminnan edistäminen) sekä henkilöstö ja osaaminen.

Toiminnallinen organisaatio on järjestetty toiminnoiksi. Toimintojen johtajat muodostavat yhtiön johtoryhmän. Hallitus hyväksyy yhtiön perusorganisaation toimintotasolla.

Merkittävät erityistehtävät eriytetään ja organisoidaan tarvittaessa erilliseen yhtiöön. Tällaisia tehtäviä ovat esimerkiksi sähkömarkkinoiden erityispalvelut, kuten tehoreservijärjestelmän hallinnoiminen ja sähkön alkuperätakuujärjestelmästä huolehtiminen, jotka toteutetaan emoyhtiön täysin omistamassa tytäryhtiössä Finextra Oy:ssä.

7.1 Johtoryhmä

Johtoryhmä tukee Fingridin toimitusjohtajaa yhtiön johtamisessa ja päätöksenteossa. Sen tehtäviä ovat:

- strategian määrittäminen, toteutus ja valvonta
- strategian viestintä ja jalkauttaminen
- toimintasuunnitelman ja budjetin laadinta
- talousohjaus ja riskienhallinta
- resurssien suunnittelu, hankinta ja ohjaus
- ulkoinen tiedottaminen ja sidosryhmätoiminta
- asioiden valmistelu hallitukselle
- johtoryhmätyön kehittäminen.

Kukin johtoryhmän jäsen vastaa oman vastuualueensa organisaation päivittäisistä liiketoiminnoista sekä operatiivisten päätösten toteuttamisesta.

Yhtiön johtoryhmään kuuluivat vuonna 2015 toimitusjohtaja Jukka Ruusunen lisäksi varatoimitusjohtaja, DI Kari Kuusela (1955) omaisuuden hallinta, varatoimitusjohtaja, DI Juha Kekkonen (1950) sähkömarkkinakehitys, johtaja, tekniikan lisensiaatti Jussi Jyrinsalo (1964) asiakkaat ja kantaverkkosuunnittelu, johtaja, VTM, KTM Tiina Miettinen (1963) henkilöstö ja viestintä, johtaja, KTM Jan Montell (1968) talous ja rahoitus, johtaja, DI Reima Päivinen (1958) käyttötoiminta ja johtaja, DI Kari Suominen (1964) ICT. Lisäksi lakiasiaintoimittaja osallistuu johtoryhmän kokouksiin.

Yhtiön johtoryhmä kokoontui vuoden 2015 aikana 15 kertaa. ▶

8. Neuvottelukunta

Yhtiön johdon apuna on 10–14 hengen neuvottelukunta, joka toimii yhdysiteenä yhtiön ja sen asiakkaiden ja muiden sidosryhmien välillä. Neuvottelukunta on neuvoa antava elin, joka antaa asiakasnäkökulmasta näkemyksiä yhtiön kantaverkkoliiketoimintaan ja asiakkaille tarjottaviin palveluihin liittyen. Neuvottelukunta edustaa laajasti sähkön tuottajia, siirtäjiä, myyjiä, käyttäjiä ja muita sähkömarkkinatoimijoita.

Neuvottelukunnasta on määrätty Fingridin yhtiöjärjestyksessä. Yhtiön hallitus vahvistaa vuosittain neuvottelukunnan työskentelyä koskevan ohjesäännön ja nimittää sen jäsenet. Neuvottelukunnan jäsenten toimikausi on kolme vuotta. Toimitusjohtaja ja yhtiön asiakkuuksista vastaava johtaja osallistuvat neuvottelukunnan kokouksiin.

Neuvottelukunnan kokoonpano on kuvattu yhtiön internet-sivuilla.

Neuvottelukunta kokoontui vuoden aikana neljä kertaa. Neuvottelukunta käsitteli vuoden aikana uuteen kantaverkkotariffirakenteeseen ja markkinoiden toimintaan liittyviä asioita sekä kantaverkon rajaukseen liittyviä kysymyksiä.

9. Tilintarkastus ja sisäinen tarkastus

9.1 Tilintarkastus

Yhtiön tilintarkastajana toimii yhtiökokouksen valitsema KHT-yhteisö. Yhtiön tilintarkastaja tarkastaa kunkin tilikauden kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon sekä antaa niistä tilintarkastuslaissa tai muualla lainsäädännössä edellytetyt raportit yhtiökokoukselle. Tilintarkastaja raportoi työstään, havainnoistaan ja suosituksistaan hallitukselle ja voi lisäksi hallituksen tai toimivan johdon toimeksiannosta suorittaa muita varmennusluonteisia tehtäviä.

Vuoden 2015 varsinainen yhtiökokous valitsi yhtiön tilintarkastajaksi KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy:n. Yhtiön päävastuullisena tilintarkastajana toimii KHT Jouko Malinen. Yhtiökokous päätti, että tilintarkastajalle maksetaan palkkio ja kulut korvataan yhtiön hyväksymän laskun mukaan.

Tilintarkastajan palkkiot, 1 000 €	2015	2014
Tilintarkastuspalkkiot	45	50
Muut palkkiot	74	150
YHTEENSÄ	119	200

9.2 Sisäinen tarkastus

Yhtiön sisäisen tarkastuksen toimintamallista päättää hallitus. Sisäinen tarkastus toimii tarkastusvaliokunnan käsittelemien ja hallituksen hyväksymien suunnitelmien pohjalta. Tarkastustulokset raportoidaan tarkastuskohteelle, toimitusjohtajalle, tarkastusvaliokunnalle ja hallitukselle. Yhtiössä toimii hallituksen päätöksellä KHT-yhteisölle ulkoistettu sisäinen tarkastus. Hallinnollisesti sisäinen tarkastus toimii yhtiön toimitusjohtajan alaisuudessa. Sisäinen tarkastus tarjoaa järjestelmällisen lähestymistavan yhtiön riskienhallinta-, valvonta-, johtamis- ja hallintoprosessien tehokkuuden arviointiin ja kehittämiseen ja varmentaa riippumattomana osapuolena niiden riittävyden ja toimivuuden. Sisäisellä tarkastuksella on valtuudet toteuttaa selvityksiä ja saada pääsy kaikkeen tarkastuksen kannalta olennaiseen informaatioon. Yhtiön sisäinen tarkastus tekee yhtiön eri prosesseihin liittyviä riskiperusteisia auditointeja.

Deloitte & Touche Oy toimi vuonna 2015 yhtiön sisäisenä tarkastajana ja teki yhteensä kolme (3) tarkastusta. Tarkastukset koskivat yhtiön hankintatoimia, vakuutustoimintaa ja kunnonhallinnan hankintoja. Deloitte & Touche Oy:lle tarkastustehtävistä maksetut palkkiot olivat yhteensä 43 000 euroa. ➔

10. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

10.1 Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintaperiaatteet

Fingridissä sisäinen valvonta on luontainen osa yritystoimintaa ja käsittää kaikki ne toimintatavat ja menetelmät, joiden tavoitteena on varmistaa

- yhtiön strategian mukainen, tehokas ja tuloksellinen toiminta,
- taloudellisen ja johtamisinformaation luotettavuus ja eheys,
- omaisuuden turvaaminen,
- soveltuvien lakien, määräyksien, sääntelyn, sopimusten ja yhtiön omien hallinto- ja toimintaohjeiden laatu ja noudattaminen sekä
- korkeatasoinen riskienhallinta.

Riskienhallintaa suunnitellaan kokonaisvaltaisesti ja sen tavoitteena on kattavasti tunnistaa, arvioida, seurata ja suojautua erilaisilta yhtiön toimintaan, ympäristöön, henkilöstöön ja omaisuuteen kohdistuvilta uhkatekijöiltä ja riskeiltä. Yhtiön perustehtävän luonteen vuoksi riskejä tarkastellaan myös yhteiskunnan näkökulmasta.

Jatkuvuuden hallinta on osa riskienhallintaa. Toiminnan tarkoitus on parantaa organisaation valmiuksia varautua ja reagoida parhaalla mahdollisella tavalla erilaisten riskien toteutumiseen ja varmistaa toiminnan jatkuvuus näissä tilanteissa.

Toimiva sisäinen valvonta perustuu hyvään johtamiseen, terveeseen yrityskulttuuriin, tarkoituksenmukaisesti toimiviin menettelytapoihin ja prosesseihin, riittäviin valvontatoimenpiteisiin, avoimeen ja läpinäkyvään tiedonvälitykseen, toimintojen ja prosessien jatkuvaan seurantaan ja kehittämiseen sekä riippumattomaan varmennukseen.

Lisää informaatiota sisäisestä valvonnasta sekä riskienhallinnasta ja merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä löytyy yhtiön internetsivuilta www.fingrid.fi ja hallituksen toimintakertomuksesta.

10.2 Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen ja vastuunjako

10.2.1 Hallitus

Yhtiön hallitus on vastuussa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja hyväksyy vuosittain sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteet. Hallitus päättää osana yhtiön strategiaa ja toimintasuunnitelmaa strategisista riskeistä ja niitä koskevista hallintatoimenpiteistä sekä valvoo niiden toteuttamista. Hallitus päättää yhtiön sisäisen tarkastuksen toimintamallista. Hallitus saa säännöllisesti sisäisen tarkastuksen ja tilintarkastuksen raportit sekä vähintään vuosittain tilannekatsauksen yhtiön toimintaan liittyvistä strategisista riskeistä ja jatkuvuusuhkista sekä niiden hallinnasta ja toteutumisista.

10.2.2 Linjajohto ja muu organisaatio

Toimitusjohtaja vastaa johtoryhmän avustamana yhtiön hallinnon, päätösmenettelyjen, valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanosta ja ohjeistuksesta sekä yhtiötason strategisten riskien ja jatkuvuusuhkien arvioinnista sekä niihin liittyvästä riskienhallinnasta.

Toimintojen johtajat vastaavat vastuualueidensa hallinnon, päätösmenettelyjen, kontrollien ja riskienhallinnan käytännön toteuttamisesta ja poikkeamaraportoinnista sekä tarkemman ohjeistuksen riittävydestä. Jatkuvuuden hallinnan uhkakuville nimetyt johtajat vastaavat jatkuvuuden hallinnan suunnitelmien ja ohjeistuksen laadinnasta ja ylläpidosta sekä riittävän koulutuksen ja harjoittelun järjestämisestä. ➔

Talous- ja rahoitusjohtaja vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan yhtenäisen toimintatavan edellyttämien yhtiötason menettelytapojen, kontrollien ja seurannan järjestämisestä. Lakiasiaintojohtaja vastaa yhtiötasolla merkittävimpien sopimusten ja sisäisen ohjeistuksen laillisuudesta ja säästöjen mukaisuudesta sekä tässä tarvittavista menettelytavoista. Jokainen fingridiläinen on velvollinen tunnistamaan ja raportoimaan havaitsemansa riskit ja kontrollipuutteet ja toteuttamaan sovitut riskienhallinnan toimenpiteet.

10.3 Taloudelliseen raportointiin liittyvän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Talousraportointiprosessiin liittyvät sisäisen valvonnan järjestelmät ovat osa Fingridin sisäisen valvonnan suurempaa kokonaisuutta.

10.3.1 Talousraportointiprosessin kontrolliympäristö

Konserni käsittää emoyhtiö Fingrid Oyj:n lisäksi sataprosenttisesti omistetun tytäryhtiön Finextra Oy:n. Osakkuusyrityksiä ovat eSett Oy (omistus 33,3 %) ja Nord Pool AS (omistus 18,8 %). Konsernilla ei ole yhteisyrityksiä.

Yhtiön taloushallinto vastaa keskitetysti konsernin talousraportoinnista sekä talousraportoinnin sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta. Yhtiössä raportoidaan taloudellisesta kehityksestä kuukausitasolla johtoryhmälle ja budjettivastuullisille sekä toimintojen ja yksiköiden esimiehille. Raportointiin sisältyy tietoa kunkin oman vastuualueen tuotoista, kustannuksista ja investoinneista. Ulkoisen laskennan raporttien lisäksi raportointi sisältää laajasti liiketoimintatietoa sisältävää raportointia, jota tuotetaan sisäisen laskennan ja talousohjausjärjestelmän avulla.

Tilinpäätösstandardien tulkinta ja soveltaminen on keskitetty konsernin taloushallintoon, joka seuraa laskentastandardeja (IFRS, FAS), ylläpitää tilikarttaa, laatii tilinpäätöksen sisäistä ohjeistusta ja vastaa taloudellisen raportoinnin prosessista. Prosessi on dokumentoitu ja se määrittelee miten,

missä aikataulussa ja missä järjestyksessä kuukausittainen talousraportti laaditaan.

Fingrid laatii konsernitilinpäätöksen ja osavuositarkastukset kansainvälisten EU:n hyväksymien IFRS-raportointistandardien ja arvopaperimarkkinalain mukaisesti. Toimintakertomus ja konsernin emoyhtiön tilinpäätös laaditaan Suomen kirjanpitolain sekä kirjanpitolautakunnan ohjeiden ja lausuntojen mukaisesti.

Seuraavassa yksityiskohtaisemmin selostettavat talousraportointiprosesseihin liittyvät sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmät ja menettelytavat on suunniteltu sen varmistamiseksi, että yhtiön talousraportointi olisi luotettavaa, ehyttä ja oikea-aikaista, ja että julkistettavat taloudelliset raportit antaisivat olennaisesti oikeat ja riittävät tiedot Fingridin taloudesta.

10.3.2 Talousraportointiprosessin roolit ja vastuut

Fingridin hallitus on ensisijaisesti vastuussa taloudelliseen raportointiin liittyvästä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintaperiaatteiden määrittelemisestä ja huolehtii siitä, että näitä periaatteita noudatetaan yhtiössä. Hallitus käsittelee ja hyväksyy osavuositarkastukset, toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen. Tarkastusvaliokunta avustaa hallitusta tässä tehtävässä seuraamalla yhtiön sisäisen valvonnan, sisäisen tarkastuksen ja riskienhallintajärjestelmien tehokkuutta.

Konsernin taloustoiminto vastaa taloudellisen raportointiprosessin kehittämisestä mm. seuraamalla talousraportointiin liittyvien kontrollien kehitystarpeita, valvomalla em. kontrollien riittävyyttä ja tehokkuutta sekä huolehtimalla ulkoisen raportoinnin oikeellisuudesta, ajantasaisuudesta ja raportointiin liittyvien säännösten noudattamisesta.

Yhtiön tilintarkastaja sekä sisäinen tarkastaja tekevät hallituksen hyväksymän suunnitelman mukaisesti tarkastuksia taloudelliseen raportointiin liittyen. ➔

10.3.3 Talousraportointiprosessin riskienhallinta, kontrollitoimenpiteet sekä seuranta

Riskienhallintaan liittyviä kontroleja asetetaan koko konsernin laajuudelle, kaikille konsernin tasoille ja yksiköille. Esimerkkejä kontroleista ovat mm. sisäiset ohjeistukset, hyväksymismenettelyt ja -valtuudet, ristiintarkistukset sisäiseen laskentaan, täsmäytykset, varmistukset, operatiivisen tehokkuuden arviointi, omaisuuden turvaaminen ja tehtävien eriyttäminen. Konsernin taloushallinto on vastuussa taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvistä vastaavista kontrollirakenteista.

Budjetointiprosessin valvonnan perustana on budjetointiohje, jonka määrittämisestä ja keskitetystä ylläpitämisestä ja noudattamisen seurannasta vastaa konsernin taloushallinto. Periaatteita sovelletaan yhdenmukaisesti koko konsernissa, ja käytössä on yhdenmukainen raportointijärjestelmä.

Toimintojen tehokkuuden, tarkoituksenmukaisuuden ja taloudellisen raportoinnin oikeellisuuden varmistamisessa keskeinen ohjaus- ja valvontaprosessi on kuukausittainen johdon talousraportointi ja sen yhteydessä tehtävät analyysit. Analyysseissa verrataan toteutuneen liiketoiminnan tulosta tuotto- ja kulukomponentteittain budjettiin ja edelliseen vuoteen sekä budjettia neljännesvuosittain ylläpidettävään ennusteeseen. Kassavirran ja investointien seuranta on osa tätä prosessia.

Kuukausiraportoinnin oikeellisuuden varmistamisessa hyödynnetään yhtiön talousohjausjärjestelmää, jonka avulla yhtiön controllerit ja yksiköiden päälliköt pystyvät valvomaan oleellisia virheitä ja poikkeamia. Taloudellisen raportoinnin oikeellisuus varmistetaan myös huolehtimalla hyvästä tietoturvasta ja tietohallinnosta. Vaarallisia työyhdistelmiä vältetään mahdollisuuksien mukaan. Käyttö-

oikeuksia tarkastellaan säännöllisesti ja ne määräytyvät sen mukaan, missä asemassa henkilö on organisaatiossa. Talousohjausjärjestelmän ja kirjanpitojärjestelmän tietokantojen varmistukset tehdään säännöllisesti. Yhtiöllä on tietoturvapääällikkö, joka vastaa tietoverkkojen ja tietoturvan hallinnasta ja kehittämisestä sekä henkilöstön ohjeistamisesta tietoturva-asioissa.

Talousraportointiprosessien kontroleja kehitetään osana yhtiön sisäistä valvontaa. Henkilöstöä koulutetaan valvomaan yhtiön taloudellisen raportointiprosessin tuottaman informaation oikeellisuutta liittyen kustannuspaikkaseurantaan, tiliöintiin, laskujen ja tositteiden hyväksymismenettelyihin sekä budjetointiin ja toteumaseurantaan.

Yhtiön tilintarkastaja sekä sisäinen tarkastus tekevät säännöllisesti tarkastuksia taloudellisen raportointiprosessin kontrollien toimivuuteen sekä tiedon oikeellisuuteen liittyen.

11. Lähipiiriliiketoimet

Konsernin lähipiiriin kuuluvat emoyhtiö Fingrid Oyj:n ja tytäryhtiö Finextra Oy:n lisäksi osakkuusyritykset Nord Pool AS ja eSett Oy, yhtiön tilinpäätöksen liitteessä 26 mainitut omistajayhteisöt sekä ylin johto lähipiireineen. Ylin johto koostuu hallituksesta, toimitusjohtajasta ja johtoryhmästä. Muina lähipiirin tapahtumina on käsitelty Suomen valtion yli 50-prosenttisesti omistavien yhteisöjen kanssa tehdyt liiketoimet.

Yhtiö ei ole lainannut varoja ylimmälle johdolle, eikä yhtiöllä ole liiketoimia ylimmän johdon kanssa.

Liiketoimet lähipiirin kanssa tapahtuvat käyvin markkinahinnoin. ➔

Palkka- ja palkkioselvitys

12. Palkitsemisen päätöksentekojärjestys

Yhtiökokous päättää hallituksen jäsenten ja tilintarkastajan palkkioista. Fingridin hallitus hyväksyy toimitusjohtajan ja yhtiön muun johdon palkat, kunkin vuoden palkitsemisjärjestelmät sekä henkilöstön palkitsemisen periaatteet.

13. Palkitsemisen keskeiset periaatteet Fingridissä

13.1 Hallituksen jäsenten palkkiot ja muut etuudet

Kullekin hallituksen jäsenelle maksetaan kiinteä vuosipalkkio ja kokouspalkkio. Kokouspalkkio maksetaan myös valiokunnan kokouksista. Hallituksen jäsenillä ei ole käytössä osake- tai osakeperusteista palkitsemisjärjestelmää tai lisäeläkejärjestelmiä. Fingrid ei myöskään maksa hallituksen palkkioista eläkemaksuja.

13.2 Yhtiön johdon palkitsemisjärjestelmä

Johtoryhmän jäsenten kokonaispalkkaus muodostuu kiinteästä kokonaispalkasta, yksivuotisesta bonusohjelmasta ja kolmevuotisesta pitkän tähtäimen kannustinohjelmasta. Yksivuotisen bonusohjelman enimmäismäärä on toimitusjohtajan osalta 25 prosenttia ja muiden johtoryhmän jäsenten osalta 20 prosenttia vuosipalkasta. Pitkän tähtäimen kannustinohjelman vuosittainen enimmäismäärä on toimitusjohtajan osalta 35 prosenttia ja muiden johtoryhmän jäsenten osalta 25 prosenttia.

Yksivuotisessa bonusohjelmassa mitataan kustannustehokkuutta, asiakastytyväisyyttä, työyhteisön toimivuutta ja johtamista. Lisäksi mitataan johtoryhmän jäsenten oman vastualueen keskeisten tavoitteiden saavuttamista. Pitkän tähtäimen kannustinohjelman mittareina ovat käytövarmuus, sähkömarkkinoiden toiminta ja omistaja-arvo. Yhteiskuntavastuu otetaan huomioon sekä yksivuotisessa että pitkätähtäimen kannustinohjelmassa.

Fingridin johtoryhmän jäsenillä ei ole käytössä osake- tai osakeperusteista palkitsemisjärjestelmää tai lisäeläkejärjestelmiä.

Toimitusjohtajan toimisuhteen ehdot on määritelty erillisessä toimitusjohtajasopimuksessa, joka on hallituksen hyväksymä. Toimitusjohtajan eläkeikä ja eläkekarttuma määräytyvät yleisen työeläkelainsäädännön mukaan.

Toimitusjohtajan irtisanomisaika on molemminpuolisesti 6 kuukautta. Mikäli yhtiö irtisanoo toimitusjohtajan, maksetaan irtisanomisajan palkan lisäksi yhdeksän kuukauden kiinteää palkkaa vastaava rahasumma.

13.3 Henkilöstön palkitseminen

Henkilöstön palkkaus määräytyy työtehtävän sisällön, pätevyyden, kokemuksen ja tuloksien mukaisesta peruspalkasta, strategian tehokasta toimeenpanoa ohjaavasta vuosittaisesta laatupalkkiosta sekä henkilökohtaisen suorituksen johtamista tukevista kannustepalkkioista. Palkitsemista täydentävät yhtiön järjestämät muut edut ja työaikajoukot. Laatupalkkioiden perustana olevia tuloksia mitataan vuosittain määriteltävillä yhtiö- ja toimintotason mittareilla. Kannustepalkkioita maksetaan hyvistä työsuorituksista osana henkilökohtaisen suorituksen päivittäisjohtamista.

14. Palkitsemisraportti

14.1 Hallitus

Varsinainen yhtiökokous vahvisti 14.4.2015 seuraavat kuukausipalkkiot hallituksen jäsenille:

- hallituksen puheenjohtaja 2 400 euroa
- hallituksen varapuheenjohtaja 1 300 euroa
- hallituksen jäsenet 1 000 euroa.

Lisäksi päätettiin, että hallituksen jäsenille maksetaan 600 euroa kokouspalkkiota jokaisesta hallituksen sekä valiokunnan kokouksesta, johon jäsen on osallistunut. Vuonna 2015 hallitus kokoontui 10 kertaa, tarkastusvaliokunta 5 kertaa ja palkitsemisvaliokunta 4 kertaa. ➔

Hallitukselle maksetut kokonaispalkkiot vuonna 2015:

	Hallituksessa vuonna 2015	Palkkiot yhteensä 2015*	Hallituksessa vuonna 2014	Palkkiot yhteensä 2014*
Puheenjohtaja Helena Walldén	1.1.–31.12.	37 800	1.1.–31.12.	42 000
Varapuheenjohtaja Juha Majanen	1.1.–31.12.	21 000	1.1.–31.12.	28 200
Juhani Järvi, hallituksen jäsen	1.1.–31.12.	19 200	6.6.–31.12.	13 400
Sirpa Ojala, hallituksen jäsen	1.1.–14.4.	5 200	1.1.–31.12.	22 200
Sanna Syri, hallituksen jäsen	14.4.–31.12.	12 800	–	–
Esko Torsti, hallituksen jäsen	1.1.–31.12.	18 000	1.1.–31.12.	23 400
Matti Rusanen, hallituksen jäsen			1.1.–12.6.	11 400
Timo Ritonummi, varajäsen			1.1.–12.6.	1 350
Niko Ijäs, varajäsen			1.1.–12.6.	1 350
Marja Hanski, varajäsen			1.1.–12.6.	1 950
Katja Salovaara, varajäsen			1.1.–12.6.	1 350
Ari Hakala, varajäsen			1.1.–6.6.	1 350
Eeva Grannenfelt, varajäsen			6.6.–12.6.	–

* Sisältää vuosipalkkion ja kokouspalkkiot.

14.2 Toimitusjohtaja ja johtoryhmä

Seuraava taulukko havainnollistaa toimitusjohtajan ja muiden johtoryhmän jäsenten maksuperusteiset palkkiot ja etuudet vuodelta 2015:

	Palkat ja luontoisedut	Muuttuva tulospalkkio*	2015	2014
Toimitusjohtaja	253 500	70 900	324 400	332 900
Johtoryhmä	958 500	188 600	1 147 100	1 104 700
YHTEENSÄ	1 212 000	259 500	1 471 500	1 437 600

* Vuodelta 2014 ansaittu ja vuonna 2015 maksettu tulospalkkio.

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS JA TILINPÄÄTÖS 1.1.2015 – 31.12.2015

Sisällys

1. TOIMINTAKERTOMUS.....	104
1.1 Hallituksen toimintakertomus.....	104
1.1.1 Taloudellinen tulos.....	104
1.1.2 Investoinnit.....	106
1.1.3 Voimajärjestelmä.....	107
1.1.4 Sähkömarkkinat.....	109
1.1.5 Rahoitus	110
1.1.6 Osakepääoma ja omistusjärjestelyt.....	111
1.1.7 Henkilöstö ja palkitsemisjärjestelmät.....	111
1.1.8 Hallitus ja ylin johto.....	112
1.1.9 Sisäinen valvonta ja riskienhallinta	112
1.1.10 Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät yhteiskunnalle ja Fingridille.....	113
1.1.11 Yritysvastuu	114
1.1.12 Ympäristöasiat	114
1.1.13 Oikeudenkäynnit ja viranomaismenettelyt.....	115
1.1.14 Tilikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat ja arvio tulevasta kehityksestä	115
1.1.15 Hallituksen voitonjakoehdotus	116
2. TILINPÄÄTÖS.....	119
2.1 Konsernitilinpäätös (IFRS)	119
2.1.1 Tuloslaskelma.....	119
2.1.2 Konsernitase	120
2.1.3 Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	122
2.1.4 Konsernin rahavirtalaskelma	123
2.1.5 Konsernitilinpäätöksen liitetiedot.....	124
2.2 Emoyhtiön tilinpäätös (FAS).....	160
2.2.1 Emoyhtiön tuloslaskelma.....	160
2.2.2 Emoyhtiön tase	161
2.2.3 Emoyhtiön rahavirtalaskelma	163
2.2.4 Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot.....	164
3. TOIMINTAKERTOMUKSEN JA TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET	187

1. TOIMINTAKERTOMUS

1.1 Hallituksen toimintakertomus

Vertailuluvut suluissa viittaavat edellisvuoden vastaavaan ajanjaksoon, ellei toisin mainita.

1.1.1 Taloudellinen tulos

Konsernitilinpäätös on laadittu noudattaen samoja laskentaperiaatteita kuin vuonna 2014.

Konsernin liikevaihto oli 600,2 (567,2) miljoonaa euroa. Liiketoiminnan muut tuotot olivat 5,2 (4,6) miljoonaa euroa.

Kantaverkkotuotot olivat 333,0 (326,3) miljoonaa euroa. Kantaverkkohinnoitteluun tehtiin kahden prosentin alennus vuoden 2015 alussa. Kantaverkkotuotot kasvoivat hieman verrattuna edelliseen vuoteen, koska vertailuvuoden 2014 joulukuussa alennettiin kantaverkkohinnoittelua. Sähkön kulutus laski Suomessa 1,1 (0,8) prosenttia edellisvuodesta. Fingrid siirsi verkossaan sähköä 67,9 (67,1) terawattituntia, joka on 82,5 (80,7) prosenttia kokonaissähkönsiirrosta Suomessa. Tasesähkön myynti laski 137,1 (150,7) miljoonaa euroon johtuen tasesähkön hintojen laskusta. Fingridin saamat pullonkaulatuotot Suomen ja Ruotsin välillä kasvoivat merkittävästi 86,8 (48,9) miljoonaa euroon. Pullonkaulatuottojen kasvu aiheutui Suomen ja Ruotsin välisen aluehintaeron kasvusta. Suomen ja Ruotsin aluehinnat laskivat, mutta hintatason lasku oli erityisen voimakasta Ruotsissa. Keskeisin syy Ruotsin alhaiseen hintatasoon oli runsas vesivoimantuotanto Ruotsissa ja Norjassa sekä tuetun uusiutuvan energiatuotannon kasvu Pohjoismaissa ja pohjoisessa Euroopassa. Suomen ja Viron väliset pullonkaulatuotot kasvoivat niin ikään markkinatilanteen seurauksena 4,2 (2,4) miljoonaa euroon. Läpisiirtotuotot kasvoivat 15,3 (12,2) miljoonaa euroon lähinnä kasvaneen Viron viennin seurauksena. Rajasiirtotuotot Suomen ja Venäjän välillä kasvoivat lisäantyneen Venäjän tuonnin seurauksena 11,2 (9,4) miljoonaa euroon.

Tasesähkön kulut alenivat edellisestä vuodesta tasesähkön hinnan laskun seurauksena ja olivat 98,2 (107,2) miljoonaa

euroa. Häviösähkökulut kasvoivat 68,6 (65,8) miljoonaa euroon. Häviösähkön hankinnan keskihinta oli 48,22 (49,98) euroa megawattitunnilta, mutta häviöiden määrä kasvoi hieman. Poistot kasvoivat uusien investointihankkeiden valmistuttua 94,1 (91,5) miljoonaa euroon. Kantaverkon käyttövarmuuden varmistavien reservien kulut laskivat 54,7 (62,4) miljoonaa euroon. Reservikuluissa taajuusohjattujen käyttöreservien hankinnan kuluja alensi hyvä markkinatilanne sekä nopeana häiriöreservinä toimivien Fingridin omien varavoimaitosten alhaisemmat kunnonhallintakulut. Vastaavasti taajuusohjattujen häiriöreservien kulut kasvoivat hankalien kevättulvien ja syksyn runsaan vesitilanteen seurauksena. Henkilöstökulut kasvoivat hiukan ja olivat 25,8 (25,0) miljoonaa euroa. Kunnonhallintakulut säilyivät edellisen vuoden tasolla ollen 19,2 (18,8) miljoonaa euroa. Läpisiirtokulut laskivat 9,4 (10,8) miljoonaa euroon.

Konsernin liikevoitto oli 162,6 (142,8) miljoonaa euroa. Sähköjohdannaisten arvonmuutoksista kirjattiin tulokseen -24 (6) miljoonaa euroa.

IFRS:n mukaiset nettorahoituskulut olivat 33,7 (10,7) miljoonaa euroa, joihin sisältyvä johdannaisten käyvän arvon muutos oli 13,3 miljoonaa euroa negatiivinen (10,9 positiivinen).

Konsernin tilikauden voitto oli 103,6 (106,5) miljoonaa euroa. Sijoitetun pääoman tuotto oli 8,7 (7,6) prosenttia ja oman pääoman tuotto 15,0 (16,3) prosenttia. Omavaraisuusaste parani ja oli tarkastelukauden lopussa 33,5 (31,0) prosenttia.

Emoyhtiön liikevaihto oli 592,4 (559,4) miljoonaa euroa, tilikauden voitto 123,7 (81,0) miljoonaa euroa ja jakokelpoiset varat 162,1 miljoonaa euroa.

Yhtiön oman laskelman mukaisesti kantaverkkotoimintaa sääntelevän valvontamallin mukainen tulos päättyi valvontajaksolta 2012 - 2015 noin 60 miljoonaa euroa ylituottoiseksi. Tämä on otettu huomioon vuoden 2016 kantaverkkohinnoittelussa, joka on asetettu siten, että vastaava alituotto saavutetaan vuonna 2016.

Liikevaihto ja liiketoiminnan muut tuotot,

milj. €	1-12/15	1-12/14	10-12/15	10-12/14
Kantaverkkotuotot	333,0	326,3	100,8	82,8
Tasesähkön myynti	137,1	150,7	37,9	40,5
Rajasiirtotuotot	11,2	9,4	2,9	3,5
Suomi-Viro pullonkaulatuotot	4,2	2,4	0,8	0,5
Suomi-Ruotsi pullonkaulatuotot	86,8	48,9	22,0	13,1
Tehoreservituotot*	7,6	8,0	1,8	2,0
Läpisiirtotuotot	15,3	12,2	4,5	3,8
Muu liikevaihto	5,1	9,3	1,8	1,9
Liiketoiminnan muut tuotot	5,2	4,6	3,0	2,5
Liikevaihto ja muut tuotot yhteensä	605,4	571,8	175,5	150,7

Kulut (milj. €)	1-12/15	1-12/14	10-12/15	10-12/14
Tasesähkön osto	98,2	107,2	29,6	31,4
Häviösähköt	68,6	65,8	17,8	16,9
Poistot	94,1	91,5	24,2	23,2
Reservikulut	54,7	62,4	12,6	16,7
Henkilöstökulut	25,8	25,0	6,8	7,3
Kunnonhallintakulut	19,2	18,8	7,9	7,4
Tehoreservikulut*	7,2	7,8	1,4	1,9
Läpisiirtokulut	9,4	10,8	2,0	2,6
Muut kulut	41,3	45,9	11,4	11,3
Kulut yhteensä	418,6	435,1	113,7	118,7
Liikevoitto ilman hyödyke-				
johdannaisten arvonmuutoksia	186,8	136,6	61,9	32,0
Konsernin liikevoitto, IFRS	162,6	142,8	57,4	26,5

* Tehoreservituotot ja -kulut liittyvät huippukulutustuntien sähkön riittävyyden turvaamiseen tehoreservilain puitteissa.

1.1.2 Investoinnit

Fingridin kantaverkon investointiohjelmalla edistetään Suomen energia- ja ilmastostrategian toteutumista, parannetaan käyttövarmuutta, lisätään siirtokapasiteettia sekä edistetään sähkömarkkinoita. Vuosittaiset investoinnit kantaverkkoon ovat säilyneet erittäin mittavina.

Vuonna 2015 yhtiön kokonaisinvestoinnit olivat 147,5 (129,5) miljoonaa euroa. Tästä sähköverkkoon investoitiin yhteensä 138,4 (117,5) miljoonaa euroa ja varavoimaan 0,4 (1,0) miljoonaa euroa. Tietojärjestelmäinvestoinnit olivat 8,4 (11,1) miljoonaa euroa. Tutkimus- ja kehityshankkeisiin käytettiin toimintavuonna yhteensä 1,8 (1,7) miljoonaa euroa.

Vuoden 2015 lopussa Fingridillä oli rakennusvaiheessa kahdeksan 400 kilovoltin sähköasemakohdetta ja 370 kilometriä 400 kilovoltin voimajohtourakoita sekä huomattava määrä 110 kilovoltin sähköasema- ja voimajohtoprojekteja.

Ikääntyneen ja siirtokyvyltään tulevaisuuden tarpeisiin riittämättömän Pohjanmaan sähkösiirtoverkon korvaaminen jatkui vuonna 2016. Länsirannikolla valmistuu vuoteen 2017 mennessä 400 kilovoltin rengasverkko Porista Ouluun, seitsemän uutta sähköasemaa ja 380 kilometriä 400 kilovoltin voimajohtoja. Pohjanmaan hankkeet parantavat alueen sähkön saannin varmuutta ja luovat edellytyksiä sekä tuuli- että ydinvoiman liittämiseksi kantaverkkoon. Uusi siirtoyhteys parantaa myös Suomen pohjoisen ja etelän välistä sähkönsiirtokapasiteettia ja mahdollistaa tällä tavoin sähkömarkkinoiden tehokkaan toiminnan. Hankkeeseen liittyvä Hirvisuo–Pyhänselkä-hankekokonaisuus on edennyt suunnitelmien mukaisesti. Kokonaisuuteen kuuluvan Kalajoen Jylkän uuden 400/110/20 kilovoltin sähköaseman rakentaminen on käynnissä ja asema valmistuu syksyllä 2016. Hirvisuon rakenteilla olevalle sähköasemalle rakennetaan kaksi 400 kilovoltin sarjakondensaattoria. Urakka valmistuu vuoden 2016 lopulla.

Suurhanke Hikiä-Forssa välillä on loppusuoralla. Forssan sähköasema valmistui lokakuussa ja kokonaisuudessaan hanke valmistuu alkuvuodesta 2016. Hanke on osa 1920-luvulta peräisin olevan Itä- ja Länsi-Suomen yhdistävän voimajohton uusimista, jossa ikääntynyt 110 kilovoltin voimajohto korvataan 400 ja 110 kilovoltin uudella johdolla. Voimajohtosta 230 kilometriä on uusittu tai uusiminen on parhail-

laan käynnissä ja loput noin 190 kilometriä uusitaan vuoteen 2020 mennessä. Seuraavassa vaiheessa uusitaan Liedon ja Forssan välinen 68 kilometrin pituinen voimajohto. Rakennustyöt käynnistyivät loppuvuodesta voimajohtopylväiden perustustöillä, ja johdon on määrä valmistua kokonaisuudessaan keväällä 2018. Hankkeeseen liittyvän Liedon sähköaseman perusparannus ja laajennus käynnistyy vuonna 2016.

Kesäkuussa otettiin käyttöön noin 15 miljoonaa euroa maksanut 117 kilometriä pitkä Huutokoski–Kontiolahti 110 kilovoltin siirtoyhteys.

Kuluneen katsauskauden aikana tehtiin lukuisia uusia investointipäätöksiä. Alajärvellä on merkittävä päävoimansiirtoverkon sähköasema, jonka 400 kilovoltin kytkinaseman pääkiskojärjestelmä uudistetaan nykyaikaiseksi. Vuonna 2017 valmistuvan hankkeen arvioidut kokonaiskustannukset ovat noin 15 miljoonaa euroa.

Kristinestadin sähköaseman laajennus Kristiinankaupungissa mahdollistaa satojen megawattien tuulivoiman liittämisen verkkoon ja parantaa sähköverkon luotettavuutta Etelä-Pohjanmaalla. Noin 10 miljoonan euron hanke valmistuu syksyllä 2017.

Vantaan Länsisalmen sähköasemainvestoinnilla parannetaan Helsingin sähkönsyöttöä ja varmistetaan yhteiskunnallisesti tärkeitä toimintoja pääkaupunkiseudulla. Noin 20 miljoonan euron suuruisen investoinnin rakennustyöt alkavat vuoden 2016 aikana, ja hanke valmistuu vuonna 2017. Espoon sähköasemaa kehitetään edelleen. Investoinnilla varmistetaan Länsi-Uudenmaan, erityisesti Espoon, Kirkkonummen ja Kauniaisten sähkönsyöttöä. Espoon ja Länsisalmen tulevilla investoinneilla pidetään pääkaupunkiseudun sähkönsyötön käyttövarmuus korkealla tasolla paikallisen sähköntuotannon vähentymisestä huolimatta.

Lokakuussa tehdyn Huutokosken sähköaseman uudistamis päätöksellä varmistetaan Itä-Suomen sähkönsyöttöä. Varkauden lähistöllä olevan Huutokosken sähköasema on tärkeä Itä-Suomen käyttövarmuuden kannalta. Lisäksi Huutokosken 110 kilovoltin kytkinlaitokseen on liitetty Fingridin varavoimalaitos, jonka tuottamalla sähköllä varmistetaan sähkön riittävyys sähköjärjestelmän mahdollisissa häiriötilanteissa. Noin 12 miljoonan euron suuruisen investoinnin

rakennustyöt aloitetaan kesällä 2016 ja hanke valmistuu vuoden 2017 loppuun mennessä.

Kouvolassa sijaitsevan Korian 400 kilovoltin sähköaseman uusimisesta ja 110 kilovoltin kytkinlaitoksen perusparannuksesta tehtiin päätös. Korian 400/110 kilovoltin muuntoasema on kantaverkon keskeinen solmupiste Kaakois-Suomessa. Hankkeen investointikustannukset ovat arviolta 13 miljoonaa euroa ja urakan on tarkoitus valmistua alkuvuodesta 2019.

Kantaverkon peruskunnossapidossa huomio oli rajasiirtoyhteyksissä. Tavoitteena on parantaa erityisesti neljän tasanäköyhteyden käyttövarmuutta. Tehdyt toimenpiteet ovat osa yhtiön monivuotista strategista hanketta. Käytettävyyden ja luotettavuuden parantamiseksi solmittiin tasasiirtoyhteyksien asemakunnossapitosopimukset sopimuskaudelle 2016 - 2020. Erityistä huomiota kiinnitettiin rajasiirtoyhteyksiemme käyttövarmuuden varmistamiseen ja kahden palveluomittajan kanssa solmittiin monivuotiset kunnossapitosopimukset. Tavoitteena on parantaa rajasiirtoyhteyksien huoltojen suunnitelmallisuutta ja nopeuttaa häiriöselvitystyötä.

Kansainvälisessä kantaverkkoyhtiöiden ITAMS (International Transmission Asset Management Study) vertailussa yhtiö sijoittui jälleen kärkeen. ITAMS on laadullinen vertailu, jossa haetaan hyviä toimintamalleja kantaverkkoyhtiöiden omaisuuden hallintaan. Lloyd's Register teki vuotuisen PAS 55 (Publicly Available Specification) -sertifioinnin tarkastuskäynnin. Auditointitulosten mukaan Fingridin omaisuuden hallinta on erinomaisella tasolla.

Verkkotieto- ja toiminnanohjausjärjestelmän (Elvis) monivuotisessa kehitysohjelmassa edettiin toiseen käyttönotovaiheeseen ja tavoitteena on ottaa järjestelmä kokonaisuudessaan käyttöön vuoden 2016 aikana.

Tapaturmien torjuntaan työmailla kiinnitettiin erityistä huomiota. Meneillään oleva työturvallisuuden kehityshanke jatkui katsauskaudella. Pääpaino oli työturvallisuuden johtamisessa, tietokoneella tehtävän verkkokoulun rakentamisessa sekä mobiiliraportoinnin käyttöönotossa ja jatkokehityksessä. Työtaturmataajuus ja työtaturmien keskimääräinen vakavuus kasvoivat verrattuna edelliseen vuoteen. Fingridin palveluomittajille sattui yhteensä 13 (8) poissaoloon johtanutta työtaturmaa.

1.1.3 Voimajärjestelmä

Suomessa kulutettiin vuonna 2015 sähköä 82,5 (83,4) terawattituntia. Fingridin verkossa siirrettiin sähköä 67,9 (67,1) terawattituntia, joka vastasi 82,5 (80,7) prosenttia Suomen kokonaissähkönsiirrosta (kulutus ja läpisiirto).

Sähkön tuonti- ja tuotantokapasiteetti riittivät hyvin kattamaan kulutushuipun, joka oli suurimmillaan 13 500 (14 288) megawattia. Sähkön tuotanto Suomessa oli alkuvuoden kulutushuippujen aikaan noin 11 200 (12 100) megawattia.

Suomen ja Ruotsin välinen sähkönsiirto oli valtaosin runsasta tuontia Ruotsista Suomeen. Sähköä tuotiin Ruotsista Suomeen vuoden 2015 aikana 17,8 (18,2) terawattituntia ja vietiin Suomesta Ruotsiin 0,2 (0,2) terawattituntia.

Suomen ja Viron välisessä sähkönsiirrosta vallitseva siirtosuunta oli vientiä Suomesta Viroon 5,0 (3,5) terawattituntia.

Sähkön tuonti Venäjältä oli alhaisella tasolla kuten aiempinakin vuosina. Siirtokapasiteettia oli kuitenkin tarjolla lähes täysimääräisesti. Sähkön tuonti Venäjältä oli 3,9 (3,3) terawattituntia. Suomesta vietiin kaupallisesti sähköä Venäjälle ensimmäistä kertaa 140 megawatin teholla 7.6.2015. Aiemmin sähkönsiirto 400 kilovoltin rajajohdoilla on onnistunut ainoastaan yksisuuntaisesti Venäjältä Suomeen.

Kantaverkon toimintavarmuus oli katsausvuonna erinomaisella tasolla ja siirtovarmuus oli 99,9998 prosenttia. Häiriöiden lukumäärä kantaverkossa oli kesäkaudella normaalia pienempi, muulloin normaalilla tasolla.

Voimajärjestelmän tehotasapainon ylläpidossa tarvittavia reservejä hankittiin Suomesta, Pohjoismaista, Baltiasta ja Venäjältä. Vastakaupakustannukset olivat 3,8 (10,1) miljoonaa euroa. Vastakaupat ovat sähkönsiirtojen hallintaan tehtyjä erikoissäätöjä, joita käytetään kantaverkon lyhytaikaisten pullonkaulojen (sähkönsiirtoa rajoittava kohta) poistamiseen. Fingrid takaa vahvistamansa siirrot rajan yli ostamalla ja myymällä sähköä vastakaupoin käyttövuorokauden loppuun. Tarve vastakaupoille voi johtua esimerkiksi voimalaitosten tai verkon keskeytyksistä tai häiriöistä.

Vastakaupat	1-12/15	1-12/14	10-12/15	10-12/14
Vastakaupat Suomen ja Ruotsin välillä M€	0,8	7,6	0,2	1,0
Vastakaupat Suomen ja Viron välillä M€	0,8	0,8	0,0	0,2
Vastakaupat Suomen sisäisillä yhteyksillä M€	2,2	1,7	0,6	0,0
Vastakaupat yhteensä M€	3,8	10,1	0,9	1,2

Voimajärjestelmän käyttö	1-12/15	1-12/14	10-12/15	10-12/14
Sähkön kulutus Suomessa TWh	82,5	83,4	22,1	22,5
Fingridin siirtovolyymi TWh	67,9	67,1	17,7	17,5
Fingridin häviösähkövolyyymi TWh	1,4	1,3	0,3	0,4
Sähkön siirto Suomi-Ruotsi				
vienti Ruotsiin TWh	0,2	0,2	0,1	0,1
tuonti Ruotsista TWh	17,8	18,2	4,7	4,1
Sähkön siirto Suomi-Viro				
vienti Viroon TWh	5,0	3,5	1,2	0,9
tuonti Virosta TWh	0,0	0,1	0,0	0,0
Sähkön siirto Suomi-Venäjä				
tuonti Venäjältä TWh	3,9	3,3	1,0	1,4

Fingridin verkon häiriöistä aiheutunut keskeytysaika kanta-verkon liittymispisteissä oli keskimäärin 2,1 minuuttia, joka on selvästi 10 vuoden keskiarvoa (3,3, minuuttia) lyhyempi aika. Häiriökeskeytysten aiheuttama haitta (KAH) oli arviolta 3,5 (4,1) miljoonaa euroa.

1.1.4 Sähkömarkkinat

Sähkömarkkinoiden keskihinta spot-sähkölle (systeemi-hinta) oli 20,98 (29,61) euroa megawattitunnilta. Sähkön hintataso pohjoismaisilla sähkömarkkinoilla on alentunut pitkän aikaa, mutta samaan aikaan aluehintaerot ovat kasvaneet. Ruotsin aluehinnan alhaisesta tasosta on seurannut Suomen ja Ruotsin välisen hintaeron kasvu ja pullonkaulatulojen lisääntyminen. Välitön syy alhaiseen hintatasoon on taloudellisesta taantumasta johtuva alhainen kysyntä ja runsas vesivoimantuotanto Ruotsissa ja Norjassa. Tilanteeseen on vaikuttanut myös tuettu uusiutuvan energian tuotanto Pohjoismaissa ja pohjoisessa Euroopassa. Tuetun tuotannon osuus on monissa maissa kasvanut merkittäväksi ja se vaikuttaa koko alueen hintatasoon.

Suomessa tukkuarkkinoiden hintataso oli viime vuonna muita Pohjoismaita korkeampi. Esimerkiksi Ruotsissa hinta oli keskimäärin 8 (5) euroa megawattitunnilta Suomea alempi. Syynä tähän on Suomen oman sähköntuotannon tuotantorakenne ja merkittävä alijäämä, kun Olkiluoto 3:n valmistuminen on viivästynyt ja muuta sähköntuotantoa on suljettu kannattamattomana. Markkinat olisivat tuoneet sähköä Suomeen enemmän kuin rajasiirtokapasiteetti mahdollisti.

Siirtokapasiteetti oli kokonaisuudessaan käytössä ja rajoitti kauppaa Ruotsin rajalla yli puolet vuoden 2015 tunteista, mikä on historiallisen suuri määrä. Sen seurauksena Fingridille kertyi pullonkaulatuloja 86,8 (48,9) miljoonaa euroa. Lisäksi Suomen ja Viron väliltä kertyi pullonkaulatuloja 4,2 (2,4) miljoonaa euroa. Pullonkaulatulot käytetään rajasiirtokapasiteetin ylläpitoon ja lisäinvestointeihin, kuten lainsäädäntökin edellyttää.

Tuonti Venäjältä säilyi alhaisella 3,9 (3,3) terawattitunnin tasolla. Suomeen Venäjältä tuotavan sähkön määrä on vähentynyt merkittävästi viime vuosina ja tuntikohtaiset

tuontimäärät Venäjältä ovat vaihdelleet suuresti. Sähkökaupan vähenemiseen on vaikuttanut Venäjän kapasiteettimekanismin lisäksi kohonnut sähkön energiahinta Venäjällä. Kesäkuussa otettiin käyttöön uusi rajasiirtotariffi, jossa tariffimaksu riippuu Suomen aluehinnan ja Luoteis-Venäjän aluehinnan välisestä hintaerosta. Uuden tariffirakenteen tavoitteena on ollut edistää sähkökauppaa Suomen ja Venäjän välillä erityisesti pienten hintaerojen aikana. Vuoden 2014 lopussa sovittiin mahdollisuudesta viedä sähköä Suomesta Venäjälle. Ensimmäisen kerran Venäjän suuntaan siirtoa tapahtui kesäkuussa 2015. Aiemmin kauppa on ollut mahdollista vain Venäjältä Suomeen tuotuna.

Sähköpulan mahdollisuus Suomessa nousi vuoden 2015 aikana voimakkaasti otsikoihin. Pöyry Management Consulting Oy julkaisi tammikuussa Fingridin ja muiden energia-alan toimijoiden tilaaman selvityksen sähkön riittäväydestä. Selvityksen perusteella kotimainen sähköntuotanto ei riitä kattamaan kulutusta huippukysynnän aikana nyt eikä tulevaisuudessa. Fingridin arvion mukaan sähkön-tarve kylmän talvipäivän kulutushuipussa on noin 15 000 megawattissa. Tällöin sähköä on tuotava 3 400 megawattia naapurimaista. Pelivaraa tuotantolaitosten ja siirtoyhteyksien vikaantumiseen ei juuri ole.

Olkiluoto 3:n valmistuminen lisää kapasiteettia vuosikymmenen lopulla, mutta Suomeen on tuotava jatkossakin sähköä pitkittyneiden talvipakkasten aikana. Sähkön tuontiyhteydet ja naapurimaiden sähkön kysynnän ylittävät tuotantokapasiteetti riittävät kuitenkin kattamaan vajauksen, mutta todennäköisyys kulutuksen lyhytaikaisille rajoituksille on kasvanut. Fingridin tavoitteena on lisätä siirtoyhteyksiä Ruotsiin, mutta toteutus menee 2020-luvulle. Fingridillä on tähän jo nyt valmiudet.

Fingrid käynnisti keväällä työ- ja elinkeinoministeriön pyynnöstä markkinoiden sähköisen tiedonvaihtoratkaisun kehittämisen. Keskitetty tiedonvaihtoratkaisu datahub tullaan toteuttamaan erillisessä tytäryhtiössä. Datahub helpottaa mittaustiedon käsittelyä sekä yksinkertaistaa ja nopeuttaa asiakkaan sopimustapahtumia sekä lisää palvelun virheettömyyttä. Vähittäismarkkinoiden tiedonvaihtoa tarvitaan erilaisten sähkömarkkinoiden liiketoimintaprosessien hoitamisessa.

Sähkömarkkinat	1-12/15	1-12/14	10-12/15	10-12/14
Nord Pool systeemihinta €/MWh, keskihinta	20,98	29,61	21,92	30,73
Suomen aluehinta €/MWh, keskihinta	29,66	36,02	30,59	36,44
Pullonkaulatulot Suomen ja Ruotsin välillä M€*	173,5	97,7	44,1	26,3
Pullonkaulatunnit Suomen ja Ruotsin välillä %**	47,1	46,1	47,4	41,6
Pullonkaulatulot Suomen ja Viron välillä M€*	8,4	4,8	1,6	1,0
Pullonkaulatunnit Suomen ja Viron välillä %	12,0	9,3	9,1	6,4

* Pullonkaulatulot Suomen ja Ruotsin sekä Suomen ja Viron välillä jaetaan kantaverkkoyhtiöiden kesken puoliksi. Yhteyksien tuotot ja kulut on esitetty taloudellinen tulos osion taulukoissa. Pullonkaulatulot käytetään investointeihin, jotka tähtäävät niiden poistamiseen.

** Suomen ja Ruotsin pullonkaulatunniksi lasketaan sellainen tunti, jolloin Suomen vuorokausimarkkinan aluehinta poikkeaa sekä Ruotsin SE1- että SE3-alueen hinnasta.

Euroopan unionin ensimmäinen verkkosääntö julkaistiin elokuussa. Tuolloin voimaan astui kapasiteetin jakamista ja ylikuormituksen hallintaa koskeva säädös. Verkkosääntöjen voimaantulo on merkittävä askel matkalla kohti eurooppalaisia sähkön sisämarkkinoita, sillä se luo puitteet yhteisille pelisäännöille, joilla edistetään sähkömarkkinoiden tehokasta toimintaa Euroopassa. Verkkosääntöjen valmistelussa keskeisiä toimijoita ovat Euroopan komissio sekä eurooppalaiset kantaverkonhaltijat ja energia-alan valvontaviranomaiset. Fingrid osallistuu aktiivisesti työhön kantaverkonhaltijoiden yhteistyöjärjestö ENTSO-E:n kautta.

Suomen, Norjan ja Ruotsin kantaverkkoyhtiöt jatkoivat yhteiseen taseselvitykseen siirtymistä. Yhteinen yhtiö eSett Oy, josta Fingrid omistaa kolmasosan, tähtää toiminnan käynnistämiseen lokakuusta 2016 lähtien.

1.1.5 Rahoitus

Yhtiön luottoluokitus säilyi korkeana. Tämä heijastaa yhtiön vahvaa kokonaistaloudellista tilannetta ja velanhoitokykyä. Korkea luottoluokitus ja hyvät pankki- sekä sijoittajasuhteet mahdollistavat hyvän pääsyn lainapääomamarkkinoille ja siten minimoivat velan jälleenrahoitusriskin ja rahoituskustannukset. Korolliset lainat olivat 1 143,4 (1 225,4) miljoonaa euroa, joista pitkäaikaisia lainoja oli 907,2 (962,3) miljoonaa euroa ja lyhytaikaisia lainoja 236,2 (263,0) miljoonaa euroa.

Yhtiön maksuvalmius säilyi hyvänä. Rahoitus- ja rahavarat olivat 31.12.2015 yhteensä 116,9 (179,3) miljoonaa euroa. Lisäksi yhtiöllä on maksuvalmiutta turvaava 300 miljoonan euron suuruinen nostamaton sitova valmiusluotto sekä 50 miljoonan euron suuruiset ei-sitovat tililimiitit.

Valuutta- ja korkojohdannaisten vastapuoliriski (saatava) oli 11 (28) miljoonaa euroa. Yhtiön valuutta- ja hyödykehintariskit oli pääsääntöisesti täysin suojattu.

Kansainvälisistä luottoluokituslaitoksista yhtiön luottoluokituksen ovat päivittäneet Standard & Poor's Rating Services (S&P) ja Fitch Ratings. Voimassaolevat luottoluokitukset ovat:

- Moody's Investors Service (Moody's) vahvisti 9.12.2014 Fingrid Oyj:n pitkäaikaisen velan ja yritysluokituksen 'A1' ja lyhytaikaisen velan ja yritysluokituksen 'P-1', näkymät vakaat
- Fitch Ratings (Fitch) vahvisti 15.1.2016 Fingrid Oyj:n vakuudettoman seniorivelan luokituksen 'A+', pitkäaikaisen yritysluokituksen 'A' ja lyhytaikaisen yritysluokituksen 'F1', näkymät vakaat
- S&P vahvisti 26.10.2015 Fingrid Oyj:n vakuudettoman seniorivelan luokituksen ja pitkäaikaisen yritysluokituksen 'A+' ja lyhytaikaisen yritysluokituksen 'A-1'. S&P nosti Fingridin näkymät positiiviseksi.

Yhtiö allekirjoitti 300 miljoonan euron valmiusluoton 11.12.2015. Valmiusluoton laina-aika on viisi vuotta, jonka lisäksi yhtiöllä on kaksi yhden vuoden jatko-optiota laina-aikaan. Valmiusluotto korvasi vuonna 2011 allekirjoitetun 250 miljoonan euron valmiusluoton.

Vuonna 2015 yhtiö laski liikkeelle 1 000 miljoonan ruotsin kruunun suuruisen joukkovelkakirjalainan, jolla jälleenrahoitettiin lyhytaikaisia lainoja. Laina on vaihtuvakorkoinen ja pituudeltaan kolme vuotta. Lainan kruunumääräinen valuutta- ja korkoriski on täysimääräisesti suojattu.

1.1.6 Osakepääoma ja omistusjärjestelyt

Yhtiön osakepääoma on 55 922 485,55 euroa. Yhtiön osakkeet jakautuvat A-sarjan osakkeisiin ja B-sarjan osakkeisiin. A-sarjan osakkeita on 2078 kappaletta ja B-sarjan osakkeita 1247 kappaletta. Osakkeisiin liittyvää äänivaltaa ja osingonmaksu on kuvattu tarkemmin tilinpäätöksen liitetiedoissa ja yhtiön internetsivuilla olevassa yhtiöjärjestyksessä.

LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö ja LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö myivät Fingridistä omis-

tamansa osakkeet Valtion Eläkerahastolle. Osakekauppa toteutui 9.4.2015.

Suomen valtio luovutti 7.5.2015 toteutetulla osakevaiholla yhteensä 443 kappaletta suoraan omistamaansa Fingridin osaketta Huoltovarmuuskeskukselle. Valtion yhteenlaskettu omistusosuus yhtiöstä ei näin ollen muuttunut.

Pohjola Vakuutus Oy luovutti 1.7.2015 toteutetulla järjestelyllä yhteensä 149 kappaletta omistamaansa Fingridin B-sarjan osaketta Aino Holdingyhtiö Ky:lle. Edelleen 1.7.2015 toteutetulla osakekaupalla Valtion Eläkerahasto myi yhteensä 181 omistamaansa Fingridin B-sarjan osaketta Aino Holdingyhtiö Ky:lle.

Valtion Eläkerahasto ja Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo sijoittivat 25.9.2015 toteutetulla järjestelyllä pääosan omistamistaan Fingrid Oyj:n B-sarjan osakkeista Aino Holdingyhtiö Ky:öön.

Aino Holdingyhtiö Ky:n omistavat OP Vakuutus- ja eläkeyhteisöt (Pohjola Vakuutus Oy, OP-Henkivakuutus Oy, OP-Eläkekassa sekä OP-Eläkesäätiö), Valtion Eläkerahasto sekä Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo.

Osakeluovutukset

Fingrid Oyj myi 17.6.2015 toteutuneessa kaupassa Porvoon Energia Oy - Borgå Energi Ab -konserniin kuuluvalla Porvoon Sähköverkko Oy:lle omistamaansa Porvoon Alueverkko Oy:n osakkeet. Kauppa käsitti Fingridin koko omistuksen, eli 1/3 Porvoon Alueverkko Oy:n osakkeista ja äänistä. Kaupalla ei ollut merkittävää taloudellista vaikutusta.

1.1.7 Henkilöstö ja palkitsemisjärjestelmät

Fingrid Oyj:n palveluksessa oli vuoden lopussa, määräaikaiset mukaan lukien 315 (313) henkilöä. Vakinaisen henkilöstön määrä oli 282 (282).

Henkilöstöstä oli vuoden lopulla naisia 24,4 (23,0) prosenttia ja miehiä 75,6 (77,0) prosenttia. Työntekijöiden keski-ikä oli 44 (44) vuotta.

Vuoden 2015 aikana käytettiin henkilöstön koulutukseen yhteensä 11 794 (9 797) tuntia, keskimäärin 37,4 (31,3) tuntia henkilöä kohden. Sairauspoissaolot vuoden aikana olivat 2 (2) prosenttia työajasta. Töiden vaativuuteen perustuvan palkkausjärjestelmän lisäksi käytössä on kannustepalkkiojärjestelmiä.

1.1.8 Hallitus ja ylin johto

Fingrid Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidettiin 14.4.2015 Helsingissä. Hallituksen puheenjohtajaksi valittiin diplomi-insinööri Helena Walldén ja varapuheenjohtajaksi apulaisbudjettipäällikkö Juha Majanen, valtiovarainministeriö. Hallituksen jäseniksi valittiin kauppatieteiden maisteri Juhani Järvi, professori Sanna Syri, Aalto-yliopisto ja johtaja Esko Torsti, Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen.

Hallituksen jäseninä 14.4.2015 saakka toimivat Helena Walldén, Juha Majanen, Juhani Järvi, Sirpa Ojala ja Esko Torsti.

Yhtiön tilintarkastajaksi valittiin tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy, vastuullisena tilintarkastajana Jouko Malinen.

Hallituksella on kaksi valiokuntaa: tarkastusvaliokunta ja palkitsemisvaliokunta. Tarkastusvaliokunnan jäseninä toimivat 14.4.2015 alkaen Juha Majanen (pj), Juhani Järvi ja Helena Walldén. Tarkastusvaliokunnan jäseninä toimivat 14.4.2015 saakka Juha Majanen (pj), Juhani Järvi ja Helena Walldén.

Palkitsemisvaliokunnan jäseninä toimivat 14.4.2015 alkaen Helena Walldén (pj), Sanna Syri ja Esko Torsti. Palkitsemisvaliokunnan jäseninä toimivat 14.4.2015 saakka Helena Walldén (pj), Sirpa Ojala ja Esko Torsti.

Yhtiön toimitusjohtaja on Jukka Ruusunen. Yhtiöllä on johtoryhmä, joka tukee toimitusjohtajaa yhtiön johtamisessa ja päätöksenteossa.

Hallinnointikoodin mukainen selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmistä on annettu erillisenä. Selvitys ja muut hallinnointikoodin edellyttämät tiedot ovat luettavissa myös yhtiön internetsivuilta, www.fingrid.fi.

1.1.9 Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Fingridissä sisäinen valvonta on luontainen osa yritystoimintaa ja käsittää kaikki ne toimintatavat ja menetelmät, joiden tavoitteena on varmistaa

- yhtiön strategian mukainen, tehokas ja tuloksellinen toiminta,
- taloudellisen ja johtamisinformaation luotettavuus ja eheys,
- omaisuuden turvaaminen,
- soveltuvien lakien, määräyksien, sääntelyn, sopimusten ja yhtiön omien hallinto- ja toimintaohjeiden laatu ja noudattaminen sekä
- korkeatasoinen riskienhallinta.

Riskienhallintaa suunnitellaan kokonaisvaltaisesti ja sen tavoitteena on kattavasti tunnistaa, arvioida, seurata ja suojautua erilaisilta yhtiön toimintaan, ympäristöön, henkilöstöön ja omaisuuteen kohdistuvilta uhkatekijöiltä ja riskeiltä. Yhtiön perustehtävän luonteen vuoksi riskejä tarkastellaan myös yhteiskunnan näkökulmasta.

Jatkuvuuden hallinta on osa riskienhallintaa. Toiminnan tarkoitus on parantaa organisaation valmiuksia varautua ja reagoida parhaalla mahdollisella tavalla erilaisten riskien toteutumiseen ja varmistaa toiminnan jatkuvuus näissä tilanteissa.

Toimiva sisäinen valvonta perustuu hyvään johtamiseen, terveeseen yrityskulttuuriin, tarkoituksenmukaisesti toimiviin menettelytapoihin ja prosesseihin, riittäviin valvontatoimenpiteisiin, avoimeen ja läpinäkyvään tiedonvälitykseen, toimintojen ja prosessien jatkuvaan seurantaan ja kehittämiseen sekä riippumattomaan varmennukseen.

Lisää informaatiota sisäisestä valvonnasta sekä riskienhallinnasta ja merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä löytyy yhtiön internetsivuilta www.fingrid.fi.

Hallitus

Yhtiön hallitus on vastuussa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja hyväksyy vuosittain sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteet. Hallitus päättää osana yhtiön strategiaa ja toimintasuunnitelmaa strategi-

sista riskeistä ja niitä koskevista hallintatoimenpiteistä sekä valvoo niiden toteuttamista. Hallitus päättää yhtiön sisäisen tarkastuksen toimintamallista. Hallitus saa säännöllisesti sisäisen tarkastuksen ja tilintarkastuksen raportit sekä vähintään vuosittain tilannekatsauksen yhtiön toimintaan liittyvistä strategisista riskeistä ja jatkuvuusuhkista sekä niiden hallinnasta ja toteutumisista.

Linjajohto ja muu organisaatio

Toimitusjohtaja vastaa johtoryhmän avustamana yhtiön hallinnon, päätösmenettelyjen, valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanosta ja ohjeistuksesta sekä yhtiötason strategisten riskien ja jatkuvuusuhkien arvioinnista sekä niihin liittyvästä riskienhallinnasta.

Toimintojen johtajat vastaavat vastuualueidensa hallinnon, päätösmenettelyjen, kontrollien ja riskienhallinnan käytännön toteuttamisesta ja poikkeamaraportoinnista sekä tarkemman ohjeistuksen riittävydestä. Jatkuvuuden hallinnan uhkakuville nimetyt johtajat vastaavat jatkuvuuden hallinnan suunnitelmien ja ohjeistuksen laadinnasta ja ylläpidosta sekä riittävän koulutuksen ja harjoittelun järjestämisestä.

Talous- ja rahoitusjohtaja vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan yhtenäisen toimintatavan edellyttämien yhtiötason menettelytapojen, kontrollien ja seurannan järjestämisestä. Lakiasiaintoimintajohtaja vastaa yhtiötasolla merkittävimpien sopimusten ja sisäisen ohjeistuksen laillisuudesta ja säästöjen mukaisuudesta sekä tässä tarvittavista menettelytavoista. Jokainen fingridiläinen on velvollinen tunnistamaan ja raportoimaan havaitsemansa riskit ja kontrollipuutteet ja toteuttamaan sovitut riskienhallinnan toimenpiteet.

Sisäinen tarkastaja ja tilintarkastaja

Yhtiön sisäisen tarkastuksen toimintamallista päättää hallitus. Sisäinen tarkastus toimii tarkastusvaliokunnan käsittelemien ja hallituksen hyväksymien suunnitelmien pohjalta. Tarkastustulokset raportoidaan tarkastuskohteelle, toimitusjohtajalle, tarkastusvaliokunnalle ja hallitukselle. Yhtiössä toimii hallituksen päätöksellä KHT-yhteisölle ulkoistettu sisäinen tarkastus. Hallinnollisesti sisäinen tarkastus toimii yhtiön toimitusjohtajan alaisuudessa. Sisäinen tarkastus tarjoaa järjestelmällisen lähestymistavan yhtiön riskienhallinta-, valvonta-, johtamis- ja hallintoprosessien tehokkuuden arviointiin ja kehittämiseen ja

varmentaa riippumattomana osapuolena niiden riittävyys- ja toimivuuden. Sisäisellä tarkastuksella on valtuudet toteuttaa selvityksiä ja saada pääsy kaikkeen tarkastuksen kannalta olennaiseen informaatioon. Yhtiön sisäinen tarkastus tekee yhtiön eri prosesseihin liittyviä riskiperusteisia auditointeja.

Yhtiön tilintarkastajana toimii yhtiökokouksen valitsema KHT-yhteisö. Yhtiön tilintarkastaja tarkastaa kunkin tilikauden kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon sekä antaa niistä tilintarkastuslaissa tai muualla lainsäädännössä edellytetyt raportit yhtiökokoukselle. Tilintarkastaja raportoi työstään, havainnoistaan ja suosituksistaan hallitukselle ja voi lisäksi hallituksen tai toimivan johdon toimeksiannosta suorittaa muita varmennusluonteisia tehtäviä.

1.1.10 Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät yhteiskunnalle ja Fingridille

Yhtiön suurimpia liiketoimintariskejä ja yhteiskunnan kannalta suurin riski on sähköjärjestelmän toimivuuteen liittyvä suurhäiriö. Suurhäiriö tai muu sähköjärjestelmän häiriö voi aiheuttaa Fingridille ja yhteiskunnalle merkittäviä taloudellisia ja fyysisiä vahinkoja.

Muita Fingridin ja yhteiskunnan kannalta merkittäviä riskejä ovat sähkömarkkinoiden luottamuksen menettäminen, ympäristöön liittyvät riskit ja sähkö- ja työturvallisuusriskit.

Fingridin toimintaan kohdistuvat riskit ovat sääntelyn epäsuotuisaan kehittymiseen liittyvät riskit, tarpeettomiksi muuttuneet investoinnit, ennakoimaton kulujen kasvu tai tulojen pieneneminen, rahoitusriskit, henkilöstöriskit, tietotekniikkaan ja tietoliikenteeseen liittyvät riskit, omaisuusriskit ja maineriskit.

Fingridin toiminnasta aiheutuvia riskejä yhteiskunnalle ovat investointien ajoituksen epäonnistuminen ja pitkäaikaiset siirtokapasiteetin rajoitukset.

Edellä mainituista Fingridin merkittävimmistä riskeistä kerrotaan pidemmin yhtiön vuosikertomuksessa. Fingridin rahoitusriskeistä kerrotaan tarkemmin konsernitilinpäätöksen (IFRS) liitteessä 35. Mikään merkittävä riski ei realisoitunut vuonna 2015.

1.1.11 Yritysvastuu

Fingridin strategia ja sen näkökulmat muodostavat lähtökohdan myös yritysvastuulle. Keskeiset tavoitteet on asetettu Fingridin strategian ja yhtiön perusliiketoiminnalle olennaisten asioiden tunnistamisen kautta.

Yritysvastuuta johdetaan Fingridin johtamisjärjestelmään integroituna. Yritysvastuutyö linkittyy systemaattisena ja tavoitteellisenä perusliiketoimintaan ja johtamisen vuosikelloon. Vuosittaisessa toiminnasuunnittelussa yritysvastuu on strategiaan pohjautuen mukana, kun arvioidaan kehittämismahdollisuuksia ja riskejä sekä työstetään toimenpiteitä seuraavalle vuodelle.

Toimintatapojen vastuullisuus varmistetaan yhteisellä arvopohjalla ja muun muassa YK:n Global Compact -aloitteeseen perustuvilla Fingridin toimintaperiaatteilla (Fingrid Code of Conduct). Toimintaperiaatteiden toteutumista varmistetaan esimiestyössä ja koko työyhteisön voimin. Vuonna 2015 otettiin käyttöön toimintaperiaatteiden verkoperehdytys ja ulkoinen niin sanottu whistleblowing-kanava toimintaperiaatteiden vastaisesta toiminnasta ilmoittamiseksi.

Vastuullisia toimintatapoja edistetään myös koko toimitusketjussa. Palvelu- ja tavarantoimittajilta edellytetään erillisten yritysvastuuvaatimusten (Supplier Code of Conduct) tai omien vastaavien noudattamista. Vaatimusten toteutumista valvotaan riskiperusteisesti. Yritysvastuuvaatimukset ovat myös pääsyaatimuksina Fingridin toimittajarekistereissä, jotka ovat käytössä toistuvissa sähköasema- ja voimajohtohankinnoissa. Lisäksi sopimuskuppaneille asetetaan erillisiä sopimusehtoja liittyen alihankintaan ja työvoiman käyttöön, työturvallisuuteen ja ympäristöasioihin. Vuonna 2015 jatkettiin vastuullisuusvaatimusten toteutumista varmistavia auditointeja kantaverkon työmailla ja kansainvälisessä toimintaympäristössä.

Läpinäkyvyyden ja vertailukelpoisuuden varmistamiseksi yritysvastuusta raportoidaan kansainvälisen GRI-viitekehysten (Global Reporting Initiative) mukaisesti. Raportointi on uusimman GRI G4 -viitekehysten G4 core -tason mukaista. Myös vaatimukset valtionyhtiöiden yritysvastuuraportoinnille on otettu huomioon.

Vastuullisuuden kehittämistä jatketaan tasapainoisesti kaikissa Fingridin strategian näkökulmissa ja prosesseissa, varmistaen yritysvastuuasioiden hyvää hallintaa ja johtamista. Tavoitteena on edelleen niin henkilöstön kuin yhtiön muidenkin sidosryhmien osallistaminen toimintatapojen jatkuvaan kehittämiseen.

1.1.12 Ympäristöasiat

Voimajohtojen aiheuttamat maiseman muutokset, maankäytön rajoitukset ja luontovaikutukset sekä luonnonvarojen kulutus kantaverkon rakentamisessa ja kunnossapidossa ovat keskeisiä Fingridin ympäristövastuussa. Sähköasemilla ja varavoimalaitoksilla mahdollisilla polttoainevuodoilla voi olla vaikutuksia maaperään ja veteen poikkeustilanteissa.

Kun Fingrid suunnittelee, rakentaa ja kunnossapitaa voimajohtoja, sähköasemia ja varavoimalaitoksia, yhtenä keskeisenä tavoitteena on varmistaa, että ympäristövaikutukset ja maankäyttökysymykset otetaan pitkäjänteisesti huomioon. Periaatteet ympäristövaikutusten vähentämiseen kerrotaan verkkosivuilta löytyvässä yhtiön maankäyttö- ja ympäristöpolitiikassa. Toiminnan ympäristövaikutukset arvioidaan huolella ja erityistä huomiota kiinnitetään ympäristöriskien hallintaan. Vuonna 2015 käynnistettiin Hanhikivi 1 -ydinvoimalaitoksen kantaverkkoon liittämiseen tarvittavien voimajohtojen ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA), ja Hikiän ja Orimattilan välisen voimajohtohankkeen YVA-menettely päättyi. Oman henkilöstön lisäksi toimintatapoihin sitoutetaan ympäristöasioita koskevien sopimusehtojen, ympäristökoulutuksen ja auditointien avulla kantaverkon rakentamiseen osallistuvat urakoitsijat ja kunnossapitotöitä tekevät palvelutoimittajat.

Työmailla ympäristöasioita seurataan osana työmaavalvontaa. Tavoitteena on kantaverkon investointiprojektien ja kunnossapidon onnistuminen ilman ympäristöpoikkeamia, missä onnistuttiin toimintavuonna. Maanomistajille voimajohtohankkeiden valmistumisen jälkeen toteutetuista palautekyselyistä saatiin yleisarvosanaksi hyvä.

Fingridin varavoimalaitokset ovat ympäristölupavelvollisia ja kuuluvat Euroopan unionin päästökauppajärjestelmän piiriin. Päästöoikeuksia palautettiin yhteensä 6 697 (10 993) yksikköä (tCO₂), jotka kaikki olivat saatuja päästöoikeusyk-

siköitä. Fingridille ei ole myönnetty maksuttomia päästöoikeuksia päästökauppakaudelle 2013 - 2020. Päästöoikeuksia ei ostettu vuonna 2015. Päästökaupan taloudellinen merkitys oli Fingridille vähäinen.

1.1.13 Oikeudenkäynnit ja viranomaismenettelyt

Energiavirasto myönsi 19.1.2015 Fingridille luvan harjoittaa sähköverkkotoimintaa kantaverkossa ja määräsi samalla Fingridin järjestelmävastaavaksi kantaverkonhaltijaksi.

Korkein hallinto-oikeus hylkäsi päätöksellään 29.6.2015 Fingridin valituksen, joka koski 21.1.2013 annettua markkinaoikeuden päätöstä. Markkinaoikeus oli hylännyt Fingridin valituksen, joka koski Energiaviraston vahvistamia verkonhaltijan verkkotoiminnan tuoton ja siirtopalvelusta perittävien maksujen määrittämistä koskevia menetelmiä valvontajaksoille 2012 - 2015. Päätöksellä ei ollut yhtiölle taloudellisia vaikutuksia.

Energiavirasto vaati 30.6.2015 tekemillään päätöksillä Fingridiä muuttamaan kantaverkon nimeämispäätöstä, jonka Fingrid oli tehnyt 31.3.2015. Fingrid valitti päätöksistä 24.7.2015 markkinaoikeuteen. Nimeämispäätös tehtiin ensimmäistä kertaa ja se perustuu vuonna 2013 uusittuun sähkömarkkinalakiin, jonka 31 §:n mukaan kantaverkonhaltijan on nimettävä kantaverkkoonsa kuuluvat sähköjohdot, sähköasemat ja muut laitteistot valvontajakson ajaksi. Energiaviraston muutosvaatimukset koskivat itäistä pääkaupunkiseutua ja Ulvila-Meri-Pori 400 kV voimajohtoa, jota Energiavirasto vaati nimettäväksi kantaverkkoon. Myös Helen Sähköverkot Oy, Vantaan Energian Sähköverkot Oy ovat valittaneet Energiaviraston päätöksistä koskien kantaverkon nimeämistä.

Muilta osin ei ole tiedossa, että olisi vireillä Fingridin toimintaan merkittävästi vaikuttavia oikeudenkäyntejä tai viranomaismenettelyjä.

1.1.14 Tilikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat ja arvio tulevasta kehityksestä

Energiavirasto teki päätöksen sähkön kantaverkkotoiminnan valvontamenetelmistä valvontajaksoille 2016–2019 ja 2020–2023. Valvontamenetelmät astuivat voimaan 1.1.2016 ja valitusperiodi päättyi 4.1.2016. Fingrid ei valittanut päätöksestä.

Kansainvälinen luottoluokituslaitos Fitch Ratings vahvisti 15.1.2016 Fingrid Oyj:n vakuudettoman seniorivelan luokituksen 'A+', pitkäaikaisen yritysluokituksen 'A' ja lyhytaikaisen yritysluokituksen 'F1', näkymät vakaat.

Fingrid saattoi 1.2.2016 päätökseen luokituspalvelujen kilpailutuksen. Fingrid jatkaa luokituspalvelusopimuksia Standard & Poor's Ratings Services ja Fitch Ratings kanssa ja lopettaa luokituspalvelusopimuksen Moody's Investors Servicen kanssa. Luokituspalvelusopimus päättyi Moody's Investors Servicen kanssa 1.2.2016.

Fingrid perusti 16.2.2016 Fingrid Datahub Oy:n. Fingridin kokonaan omistaman tytäryhtiön tehtävänä on toteuttaa sähkömarkkinoiden keskitetty tiedonvaihtokausi, jossa vähittäismyyjien ja verkkoyhtiöiden tiedonvaihto keskitetään yhteen palveluun.

Fingrid-konsernin tilikauden 2016 tuloksen, ilman johdannaisten käyvänavarvon muutoksia ja veroja, odotetaan laskevan edellisvuodesta selvästi. Vuoden 2016 kantaverkkohinoittelu on asetettu siten, että vuonna 2016 saavutetaan edellisellä valvontajaksolla kertynyttä ylituottoa vastaava alituotto. Regulaation muutoksen johdosta yhtiö on muuttanut pullokaulatulojen kirjaamistavan. Fingridin saamat pullokaulatulot kirjataan jatkossa suoraan yhtiön taseeseen siirtovelkoina ja tuloutetaan sitä mukaa kun niitä vastaavat kulut kertyvät vuosikustannuksina tai kirjataan tehtyjä investointeja vastaan.

Koko vuoden tilikauden tuloksen ennakoimista vaikeuttaa erityisesti kantaverkko-, läpisiirto- ja rajasiirtotuottojen sekä reservi- ja häviösähkölajien epävarmuus. Nämä riippuvat erityisesti lämpötilavaihtelusta sekä sateisuuden ja vesitilanteen muutoksista Pohjoismaissa, jotka vaikuttavat sähkön kulutukseen ja sähkön hintoihin Suomessa ja sen lähialueilla ja sitä kautta sähkön siirron volyyymiin kantaverkossa. Yhtiön velanhoitokyvyn odotetaan säilyvän vakaana.

1.1.15 Hallituksen voitonjakoehdotus

Fingrid päivitti osinkopolitiikkansa vuonna 2014. Fingridin osinkopolitiikan lähtökohtana on jakaa valtaosa emoyhtiön tuloksesta osinkona. Päätöstä tehtäessä otetaan kuitenkin aina huomioon taloudelliset olosuhteet, yhtiön lähivuosien investointi- ja kehittämistarpeet ja yhtiön kulloinkin voimassa olevat taloudelliset tavoitteet.

Fingrid Oyj:n voitonjakokelpoiset varat tilinpäätöksessä ovat 162 087 956,09 euroa. Yhtiön taloudellisessa tilanteessa ei ole tilikauden päättymisen jälkeen tapahtunut olennaisia muutoksia, eikä ehdotettu voitonjako myöskään hallituksen näkemyksen mukaan vaaranna yhtiön maksukykyä.

Yhtiön hallitus esittää yhtiökokoukselle, että

- osinkoa maksetaan A-sarjan osakkeelta 33 686,24 euroa ja B-sarjan osakkeelta 16 038,49, yhteensä 90 000 003,75 euroa
- vapaaseen omaan pääomaan jätetään 72 087 952,34 euroa.

Yhtiökokous 2016

Fingrid Oyj:n yhtiökokous on alustavasti suunniteltu pidettäväksi 6. huhtikuuta 2016 Helsingissä.

Helsingissä 19.2.2016

Fingrid Oyj

Hallitus

KONSERNIN TUNNUSLUVUT

		2015 IFRS	2014 IFRS	2013 IFRS	2012 IFRS	2011 IFRS
Toiminnan laajuus						
Liikevaihto	milj.€	600,2	567,2	543,1	522,1	438,5
Investoinnit, brutto	milj.€	147,5	129,5	225,3	139,0	244,4
– liikevaihdosta	%	24,6	22,8	41,5	26,6	55,7
Tutkimus- ja kehitystoiminnan menot	milj.€	1,8	1,7	1,8	1,5	1,8
– liikevaihdosta	%	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4
Henkilöstö keskimäärin		319	305	277	269	263
Henkilöstö tilikauden lopussa		315	313	287	275	266
Palkat ja palkkiot yhteensä	milj.€	21,3	20,5	19,0	18,2	17,2
Kannattavuus						
Liikevoitto	milj.€	162,6	142,8	115,3	94,6	56,5
– liikevaihdosta	%	27,1	25,2	21,2	18,1	12,9
Voitto ennen veroja	milj.€	129,3	132,9	87,3	88,3	34,2
– liikevaihdosta	%	21,5	23,4	16,1	16,9	7,8
Sijoitetun pääoman tuotto	%	8,7	7,6	6,3	5,6	3,6
Oman pääoman tuotto	%	15,0	16,3	15,0	12,4	6,5
Rahoitus ja taloudellinen asema						
Omavaraisuusaste	%	33,5	31,0	29,5	27,3	25,7
Korolliset nettolainat	milj.€	1 026,6	1 046,1	1 076,7	1 030,3	1 020,2
Osakekohtaiset tunnusluvut						
Tulos/osake	€	31 150,8	32 027,9	27 277,9	20 159,2	9 924,1
Osinko/A-osake	€	33 686,24*	21 655,44	29 788,26	5 115,89	3 962,52
Osinko/B-osake	€	16 038,49*	16 038,49	16 038,50	2 018,26	2 018,26
Osinko/tulos A-osake	%	108,1	67,6	109,2	25,4	39,9
Osinko/tulos B-osake	%	51,5	50,1	58,8	10,0	20,3
Oma pääoma/osake	€	213 822	200 568	193 293	171 365	152 573
Osakkeiden lukumäärä 31.12.						
– A-sarjan osakkeet	kpl	2 078	2 078	2 078	2 078	2 078
– B-sarjan osakkeet	kpl	1 247	1 247	1 247	1 247	1 247
Yhteensä	kpl	3 325	3 325	3 325	3 325	3 325

* Hallituksen esitys yhtiökokoukselle.

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAPERIAATTEET

Sijoitetun pääoman tuotto, %	=	$\frac{\text{voitto ennen veroja + korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{taseen loppusumma - korottomat velat (keskimäärin vuoden aikana)}} \times 100$
Oman pääoman tuotto, %	=	$\frac{\text{tilikauden voitto}}{\text{oma pääoma (keskimäärin vuoden aikana)}} \times 100$
Omavaraisuusaste, %	=	$\frac{\text{oma pääoma}}{\text{taseen loppusumma - saadut ennakot}} \times 100$
Tulos/osake, €	=	$\frac{\text{tilikauden voitto}}{\text{osakkeiden keskimääräinen lukumäärä}}$
Osinko/osake, €	=	$\frac{\text{tilikauden osinko}}{\text{osakkeiden keskimääräinen lukumäärä}}$
Osinko/tulos, %	=	$\frac{\text{osinko/osake}}{\text{tulos/osake}} \times 100$
Oma pääoma/osake, €	=	$\frac{\text{oma pääoma}}{\text{osakkeiden lukumäärä tilinpäätöspäivänä}}$
Korolliset nettolainat, €	=	korolliset lainat - rahoitus- ja rahavarat

2. TILINPÄÄTÖS

2.1 Konsernitilinpäätös (IFRS)

2.1.1 Tuloslaskelma

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA		1.1.-31.12.2015	1.1.-31.12.2014
	Liitetieto	1 000 €	1 000 €
LIKEVAIHTO	2	600 224	567 155
Liiketoiminnan muut tuotot	3	5 199	4 619
Aineiden ja tarvikkeiden käyttö	4	-240 643	-264 304
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	5	-25 804	-24 993
Poistot	6	-94 119	-91 511
Liiketoiminnan muut kulut	7,8,9	-82 288	-48 149
LIKEVOITTO		162 570	142 817
Rahoitustuotot	10	706	1 172
Rahoituskulut	10	-34 401	-11 910
Rahoitustuotot ja -kulut		-33 695	-10 738
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta		447	854
VOITTO ENNEN VEROJA		129 321	132 934
Tuloverot	11	-25 745	-26 441
TILIKAUDEN VOITTO		103 576	106 493
MUUT LAAJAN TULOKSEN ERÄT			
Erät, jotka saatetaan tulevaisuudessa siirtää tulosvaikutteisiksi			
Rahavirran suojaukset	12	5 785	
Muuntoerot	12	-309	-419
Myytävänä oleviin pitkäaikaisiin omaisuuseriin liittyvät erät	12	18	16
TILIKAUDEN LAAJA TULOS YHTEENSÄ		109 070	106 090
Tuloksen jakautuminen:			
Yhtiön osakkeenomistajille		103 576	106 493
Laajan tuloksen jakautuminen:			
Yhtiön osakkeenomistajille		109 070	106 090
Tulos/osake, €	13	31 151	32 028
Emoyhtiön omistajille kuuluva voitosta laskettu osakekohtainen tulos:			
Laimentamaton osakekohtainen tulos, €	13	31 151	32 028
Laimennettu osakekohtainen tulos, €	13	31 151	32 028

Kuhunkin muuhun laajaan tuloksen erään liittyvät tuloverot on esitetty liitetiedoissa 12.

Liitetiedot muodostavan olennaisen osan tilinpäätöstä.

2.1.2 Konsernitase

VARAT		31.12.2015	31.12.2014
	Liitetieto	1 000 €	1 000 €
PITKÄAIKAISET VARAT			
Aineettomat hyödykkeet:			
Liikearvo	15	87 920	87 920
Muut aineettomat hyödykkeet	16	95 428	95 016
		183 348	182 937
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet:			
Maa- ja vesialueet	17	15 349	14 974
Rakennukset ja rakennelmat		167 280	156 541
Koneet ja kalusto		567 627	576 891
Voimajohdot		789 614	798 120
Muut aineelliset hyödykkeet		7 548	7 906
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		129 566	86 023
		1 676 984	1 640 454
Sijoitukset:			
Osuudet osakkuusyrietyksissä	18	9 888	10 515
Myytavissä olevat sijoitukset		284	262
		10 173	10 777
Saamiset:			
Johdannaisinstrumentit	30	32 148	42 063
Laskennalliset verosaamiset	27	16 479	10 674
Lainasaamiset osakkuusyrietyksiltä	20	2 500	1 600
Muut saamiset	20		991
		51 127	55 328
PITKÄAIKAISET VARAT YHTEENSÄ		1 921 632	1 889 496
LYHYTAIKAISET VARAT			
Vaihto-omaisuus	19	12 665	12 843
Johdannaisinstrumentit	30	3 353	11 208
Myyntisaamiset ja muut saamiset	21	69 909	57 699
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat rahoitusvarat	22	93 451	116 694
Rahavarat	23	23 403	62 566
LYHYTAIKAISET VARAT YHTEENSÄ		202 782	261 010
VARAT YHTEENSÄ		2 124 414	2 150 507

Liitetiedot muodostavat olennaisen osan tilinpäätöstä.

KONSERNITASE

OMA PÄÄOMA JA VELAT		31.12.2015	31.12.2014
	Liitetieto	1 000 €	1 000 €
EMOYHTIÖN OMISTAJILLE KUULUVA OMA PÄÄOMA			
Osakepääoma	26	55 922	55 922
Ylikurssirahasto	26	55 922	55 922
Arvonmuutosrahastot	26	-5 740	-11 543
Muuntoerot	26	-731	-422
Kertyneet voittovarät	26	605 585	567 009
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		710 960	666 889
PITKÄAIKAISET VELAT			
Laskennalliset verovelat	27	125 240	123 048
Lainat	28	907 232	962 324
Varaukset	29	1 668	1 685
Johdannaisinstrumentit	30	46 952	44 974
		1 081 092	1 132 032
LYHYTAIKAISET VELAT			
Lainat	28	236 217	263 033
Johdannaisinstrumentit	30	30 331	16 968
Ostovelat ja muut velat	31	65 815	71 585
		332 363	351 586
VELAT YHTEENSÄ		1 413 455	1 483 617
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ		2 124 414	2 150 507

Liitetiedot muodostavat olennaisen osan tilinpäätöstä.

2.1.3 Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma, 1 000 €

	Liitetieto	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Arvon- muutos- rahastot	Muunto- erot	Kertyneet voittovarot	Oma pääoma yhteensä
1.1.2014		55 922	55 922	-11 559	-3	542 416	642 699
Tilikauden laaja tulos							
Tilikauden voitto tai tappio	26					106 493	106 493
Muut laajan tuloksen erät							
Muuntoerot	12				-419		-419
Myytävänä oleviin pitkäaikai- siin omaisuuseriin liittyvät erät	12			16			16
Muut laajan tuloksen erät yhteensä verovaikutuksella oikaistuna							
				16	-419		-403
Laaja tulos				16	-419	106 493	106 090
Liiketoimet omistajien kanssa							
Osinko vuodelta 2013	26					-81 900	-81 900
31.12.2014		55 922	55 922	-11 543	-422	567 009	666 889
1.1.2015		55 922	55 922	-11 543	-422	567 009	666 889
Tilikauden laaja tulos							
Tilikauden voitto tai tappio	26					103 576	103 576
Muut laajan tuloksen erät							
Rahavirran suojaukset	12			5 785			5 785
Muuntoerot	12				-309		-309
Myytävänä oleviin pitkäaikai- siin omaisuuseriin liittyvät erät	12			18			18
Muut laajan tuloksen erät yhteensä verovaikutuksella oikaistuna							
				5 803	-309		5 494
Laaja tulos				5 803	-309	103 576	109 070
Liiketoimet omistajien kanssa							
Osinko vuodelta 2014	26					-65 000	-65 000
31.12.2015		55 922	55 922	-5 740	-731	605 585	710 960

Liitetiedot muodostavat olennaisen osan tilinpäätöstä.

2.1.4 Konsernin rahavirtalaskelma

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA		1.1.-31.12.2015	1.1.-31.12.2014
	Liitetieto	1 000 €	1 000 €
Liiketoiminnan rahavirrat:			
Tilikauden voitto	26	103 576	106 493
Oikaisut:			
Liiketoimet, joihin ei liity maksutapahtumaa	36	115 978	83 495
Korkokulut ja muut rahoituskulut		34 401	11 910
Korkotuotot		-701	-1 163
Osinkotuotot		-5	-9
Verot		25 745	26 441
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat		-233	-192
Käyttöpääoman muutokset:			
Myynti- ja muiden saamisten muutos		-11 517	19 605
Vaihto-omaisuuden muutos		178	-1 446
Osto- ja muiden velkojen muutos		-8 332	974
Varausten muutos	29	-18	-50
Maksetut korot		-23 734	-21 687
Saadut korot		821	1 225
Maksetut verot	11	-20 470	-19 677
Liiketoiminnan nettorahavirta		215 690	205 919
Investointien rahavirrat:			
Investoinnit aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin	17	-150 449	-124 479
Investoinnit aineettomiin käyttöomaisuushyödykkeisiin	16	-3 421	-5 377
Investoinnit muihin sijoituksiin			
Luovutustulot muista sijoituksista	18	500	57
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myynti	17	5 066	1 389
Myönnetyt lainat		-900	-1 600
Saadut osingot	10, 18	556	346
Saadut avustukset		15 000	19 935
Maksetut korot	10	-1 690	-1 326
Investointien nettorahavirta		-135 339	-111 055
Rahoituksen rahavirrat:			
Pitkäaikaisten lainojen nostot		107 424	110 000
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut		-104 220	-103 003
Lyhytaikaisten lainojen muutos		-80 961	-58 012
Maksetut osingot	26	-65 000	-81 900
Rahoituksen nettorahavirta		-142 757	-132 915
Rahavarojen muutos		-62 406	-38 051
Raha- ja rahoitusvarat tilikauden alussa		179 261	217 311
Raha- ja rahoitusvarat tilikauden lopussa		116 855	179 261

2.1.5 Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

---

1. KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Fingrid Oyj on suomalainen, Suomen lakien mukaan perustettu, julkinen osakeyhtiö. Fingridin konsernitilinpäätös on laadittu EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaan. Fingridin kotipaikka on Helsinki, ja sen rekisteröity osoite on PL 530 (Läkkisepäntie 21, 00620 Helsinki), 00101 Helsinki.

Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa internet-osoitteesta www.fingrid.fi tai Fingrid Oyj:n pääkonttorista.

Tilinpäätöstiedot esitetään tuhansina euroina ja ne perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin, ellei laadintaperiaatteissa tai liitetiedoissa ole toisin mainittu.

Fingrid Oyj:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 18.2.2016 tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on myös mahdollisuus muuttaa tilinpäätöstä.

Päätoiminnot

Fingrid Oyj on valtakunnallinen kantaverkkoyhtiö, joka vastaa Suomen päävoimansiirtoverkosta. Yhtiön tehtävänä on kehittää kantaverkkoa, ylläpitää sähkön kulutuksen ja tuotannon kunkin hetkinen tasapaino, selvittää osapuolten väliset sähköntoimitukset valtakunnan tasolla sekä parantaa sähkömarkkinoiden toimintaedellytyksiä. Lisäksi yhtiö vastaa rajasiirtoyhteyksien käytöstä Pohjoismaihin, Viroon ja Venäjälle.

Konsernitilinpäätös käsittää emoyhtiö Fingrid Oyj:n lisäksi yhtiön 100-prosenttisesti omistaman tytäryhtiön Finextra Oy:n. Osakkuusyhtiöinä on yhdistelty Nord Pool AS (omistus 18,8 %) ja eSett Oy (omistus 33,3 %). Konsernilla ei ole yhteisyrityksiä.

Kaikki konsernin sisäiset liiketapahtumat, vaihto- ja käyttöomaisuushyödykkeiden sisäiset katteet, sisäiset saamiset ja velat sekä sisäinen voitonjako eliminoidaan. Konserniyhtiöiden keskinäisen osakeomistuksen eliminoinnissa käytetään hankintamenomenetelmää. Osakkuusyhtiöt yhdistellään konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä. Konsernin ja sen osakkuusyhtiöiden välisistä realisoimattomista voitoista eliminoidaan konsernin omistusosuutta vastaava osuus. Osakkuusyhtiöiden noudattamat tilinpäätöksen laatimisperiaatteet on tarvittaessa muutettu vastaamaan konsernin noudattamia periaatteita.

Segmenttiraportointi

Fingrid-konsernin koko liiketoiminnan on katsottu olevan Suomessa harjoitettavaa järjestelmävuorokautista kantaverkkotoimintaa, joka muodostaa vain yhden segmentin. Yksittäisten tuotteiden ja palvelujen riskeissä ja kannattavuudessa ei ole olennaisia poikkeavuuksia. Tämän vuoksi IFRS 8 -standardin mukaista segmenttiraportointia ei esitetä.

Toimintasegmentti raportoidaan tavalla, joka on yhdenmukainen ylimmälle operatiiviselle päätöksentekijälle toimitettavan sisäisen raportoinnin kanssa. Ylin päätöksentekijä on yhtiön hallitus.

Liikevaihto ja tuloutusperiaatteet

Myyntien tuloutus tapahtuu palvelun luovutuksen perusteella. Sähkön siirto tuloutetaan, kun siirto on tapahtunut. Tasesähköpalvelut tuloutetaan palvelun luovutuksen perusteella. Liittymismaksut tuloutetaan ajan kulumisen perusteella. Liikevaihtoa laskettaessa myyntituotoista on vähennetty mm. välilliset verot ja alennukset.

Julkiset avustukset

EU:lta tai muulta taholta saadut, aineelliseen käyttöomaisuuteen liittyvät julkiset avustukset vähennetään hyödykkeen hankintamenoista, jolloin ne pienentävät hyödykkeestä tehtäviä poistoja. Muut avustukset jaksotetaan tuloksi niille kausille, jolloin avustuksia vastaavat kulut syntyvät. Muut saadut avustukset on esitetty liiketoiminnan muissa tuotoissa.

Eläkejärjestelyt

Konsernilla on tällä hetkellä käytössään ainoastaan maksupohjaisia eläkejärjestelyjä. Konsernin henkilökunnan eläketurva on hoidettu ulkopuolisessa eläkevakuutusyhtiössä. Maksupohjaisissa järjestelyissä suoritukset kirjataan kuluksi sen tilikauden tuloslaskelmaan, jota veloitus koskee. Maksupohjaisissa järjestelyissä konsernilla ei ole oikeudellista eikä tosiasiallista veloitusta lisämaksujen suorittamiseen, mikäli maksujen saajataho ei pysty suoriutumaan eläke-etuuksien maksamisesta.

Tutkimus ja kehitys

Konsernin tutkimus- ja kehitystoiminnan tarkoituksena on oman toiminnan tehostaminen. Sen seurauksena ei synny uusia, erillisiä myytäviä palveluja tai tuotteita. Tutkimus- ja kehitysmenot kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet.

Vuokrasopimukset

Vuokrasopimukset, joissa omistamiselle ominaiset riskit ja edut jäävät vuokranantajalle, käsitellään muina vuokrasopimuksina. Muiden vuokrasopimusten perusteella suoritettavat vuokrat on käsitelty liiketoiminnan muissa kuluissa, ja ne kirjataan tuloslaskelmaan tasasuuruusina erinä vuokra-ajan kuluessa. Muut vuokrasopimukset koskevat pääasiassa toimistotiloja, maa-alueita ja verkkovuokria. IAS 17 Vuokrasopimukset -standardin periaatteiden mukaisesti ne vuokrasopimukset, joissa yhtiölle siirtyvät olennaisilta osin hyödykkeen omistamiselle ominaiset riskit ja edut, luokitellaan rahoitusleasingsopimuksiksi.

Ulkomaan valuutan määräiset erät

Konsernin tilinpäätös esitetään euroina, joka on emoyhtiön toiminnallinen valuutta. Ulkomaan valuutan määräiset liiketapahtumat ja rahoituserät kirjataan tapahtumapäivänä Euroopan keskuspankin keskipurssiin. Ulkomaan valuutan määräiset saamiset ja velat arvostetaan tilinpäätöksessä Euroopan keskuspankin julkaisemaan tilinpäätöspäivän keskipurssiin. Liiketoiminnan kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät vastaaviin eriin liikevoiton yläpuolelle. Rahoitusinstrumenttien kurssierot kirjataan nettomääräisinä rahoitustuottoihin ja kuluihin.

Kurssiero, joka johtuu ulkomaisen osakkuusyrityksen tuloslaskelmaerien muuntamisesta keskipurssin mukaan ja tase-erien muuntamisesta tilinpäätöspäivän kurssin mukaan, esitetään omassa pääomassa erillisenä eränä.

Tuloverot

Konsernin tuloslaskelman veroihin kirjataan konserniyhtiöiden tilikauden tuloksia vastaavat suoriteperusteiset verot, aikaisempien tilikausien verojen oikaisut ja laskennallisten verojen muutokset. IAS 12 -standardin mukaisesti konserni kirjaa laskennallisen verosaamisen pitkäaikaisena saamisena ja vastaavasti laskennallisen verovelan pitkäaikaisena velkana.

Laskennalliset verosaamiset ja -velat kirjataan kaikista väliaikaisista eroista omaisuus- ja velkaerien verotusarvojen sekä kirjanpitoarvojen välillä velkamenetelmän mukaisesti. Laskennallinen vero on kirjattu tilinpäätöspäivään mennessä säädetyillä verokannoilla.

Suurimmat väliaikaiset erot syntyvät käyttöomaisuuden poistoista ja rahoitusinstrumenteista. Ulkomaisen osakkuusyrityksen jakamattomista voittovaroista ei ole kirjattu laskennallista veroa, koska osingon vastaanottaminen ei aiheuta verovaikutusta pohjoismaisen verosopimuksen perusteella. Laskennallinen verosaaminen väliaikaisista eroista kirjataan siihen määrään asti, joka todennäköisesti voidaan hyödyntää tulevaisuudessa syntyvää verotettavaa tuloa vastaan.

Osakekohtainen tulos

Konserni on laskenut laimentamattoman osakekohtaisen tuloksen IAS 33 -standardin mukaisesti. Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan käyttäen tilikauden aikana ulkona olevien osakkeiden painotettua keskimääräistä osakemäärää.

Koska konsernilla ei ole käytössä optiojärjestelmiä eikä omaan pääomaan sidottuja etuja tai muita oman pääoman ehtoisia rahoitusinstrumentteja, ei laimennusvaikutusta ole.

Liikearvo ja muut aineettomat hyödykkeet

Yritysten ja liiketoimintojen hankinnasta syntynyt liikearvo muodostuu hankintamenon sekä hankittujen käypiin arvoihin arvostettujen yksilöitävissä olevien nettovarojen erotuksena. Liikearvo kohdistetaan rahavirtaa tuottaville yksiköille, ja se testataan vuosittain arvonalentumisten varalta. Osakkuusyritysten osalta liikearvo sisällytetään osakkuusyrityksen investoinnin arvoon.

Muita aineettomia hyödykkeitä ovat ohjelmistot ja maankäyttöoikeudet. Ohjelmistot arvostetaan alkuperäiseen hankintamenuun ja poistetaan tasapoistoin arvioituna taloudellisena vaikutusaikanaan. Maankäyttöoikeuksista, joilla on rajaton taloudellinen vaikutusaika, ei kirjata poistoja, vaan ne testataan vuosittain arvonalentumisen varalta.

Aineettomien hyödykkeiden poistoajat:

Ohjelmistot   3 vuotta

Aineettomiin hyödykkeisiin liittyvät, myöhemmin toteutuvat menot aktivoidaan vain siinä tapauksessa, että niiden vaikutuksesta yritykselle koitua taloudellinen hyöty lisääntyy yli aiemman suoritustason. Muussa tapauksessa menot kirjataan kuluksi niiden syntymishetkellä.

Päästöoikeudet

Ilmaiseksi saadut päästöoikeudet kirjataan aineettomiin hyödykkeisiin nimellisarvoonsa ja ostetut hankintahintaan. Palautettavia päästöoikeuksia varten kirjataan velka. Jos konsernilla on riittävästi päästöoikeuksia kattamaan palautusvelvoitteet, velka kirjataan ko. päästöoikeuksia vastaavalla kirjanpitoarvolla. Jos päästöoikeudet eivät riitä kattamaan palautusvelvollisuuksia, arvostetaan velka ko. päästöoikeuksien markkina-arvoon. Päästöoikeuksista ei kirjata poistoja. Taseesta poiskirjajaminen tapahtuu niiden luovutushetkellä, jolloin toteutuneet päästöt on selvitetty. Velasta johtuva kulu kirjataan tuloslaskelmaan materiaalit ja palvelut ryhmän kuluihin.

Päästöoikeuksien myyntivoitot sisältyvät muihin tuottoihin.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Maa-alueet, rakennukset, voimajohdot, koneet ja laitteet muodostavat suurimman osan aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä. Ne on arvostettu taseessa alkuperäiseen hankintamenuon vähennettynä kertyneillä poistoilla sekä mahdollisilla arvonalentumisilla. Jos käyttöomaisuushyödyke koostuu useammasta osasta, jolla on eripituiset vaikutusajat, osat käsitellään erillisinä hyödykkeinä.

Kun käyttöomaisuushyödykkeen erillisenä hyödykkeenä käsitelty osa uusitaan, uuteen osaan liittyvät menot aktivoidaan. Muut myöhemmin syntyvät menot aktivoidaan vain, mikäli on todennäköistä, että hyödykkeeseen liittyvä vastainen taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja hyödykkeen hankintamenu on luotettavasti määritettävissä. Korjaus- ja ylläpitomenot kirjataan tulosvaikutteisesti, kun ne ovat toteutuneet.

Vieraan pääoman menot, kuten korkokulut ja järjestelypalkkiot, jotka välittömästi johtuvat ehdot täyttävän omaisuuserän hankkimisesta, rakentamisesta tai valmistamisesta, muodostavat osan kyseisen omaisuuserän hankintamenuista. Ehdot täyttävä hyödyke on sellainen hyödyke, jonka saaminen valmiiksi sen aiottua käyttötarkoitusta varten vaatii välttämättä huomattavan pitkän ajan. Muut vieraan pääoman menot kirjataan kuluiksi. Hankintamenuon aktivoidut vieraan pääoman menot lasketaan konsernin keskimääräisen vieraan pääoman kustannusten mukaan.

Aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä tehdään tasapoistot taloudellisen vaikutusajan mukaisesti. Tilivuoden aikana käyttöön otetun käyttöomaisuuden poistot lasketaan hyödykekohtaisesti käyttöönotto- ja käyttöajan mukaan. Maa- ja vesialueista ei tehdä poistoja. Arvioidut taloudelliset pitoajat tarkistetaan jokaisena tilinpäätöspäivänä ja jos ne eroavat merkittävästi aikaisemmista arvioista, poistoaikoja muutetaan vastaavasti.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden poistoajat:

Rakennukset ja rakennelmat	
Sähköasemien rakennukset ja erilliset rakennukset	40 vuotta
Sähköasemien rakennelmat	30 vuotta
Kaasuturbiinivoimalaitosten rakennukset ja rakennelmat	20-40 vuotta
Erilliset rakennelmat	15 vuotta
Voimajohdot	
Voimajohdot 400 kV	40 vuotta
Tasasähköjohdot	40 vuotta
Voimajohdot 110-220 kV	30 vuotta
Kreosoottipylväät ja niiden hävittämiskustannukset	30 vuotta
Voimajohtojen (400 kV) alumiinipylväät	10 vuotta
Valokuitu-ukkosjohtimet	10-20 vuotta
Koneet ja kalusto	
Sähköasemien koneet	10-30 vuotta
Kaasuturbiinivoimalaitokset	20 vuotta
Muut koneet ja kalusto	3-5 vuotta

Käyttöomaisuushyödykkeiden myynnistä tai luovutuksesta syntyvät voitot tai tappiot kirjataan tuloslaskelmaan joko liiketoiminnan muihin tuottoihin tai kuluihin. Taseesta poiskirjaaminen tapahtuu, kun suunnitelman mukainen poistoaika on päättynyt, hyödyke myyty, romutettu tai muutoin luovutettu ulkopuoliselle.

Arvonalentumiset

Omaisuserien kirjanpitoarvoja arvioidaan tilinpäätöshetkellä mahdollisten arvonalentumisten havaitsemiseksi. Jos alentumista havaitaan, arvio omaisuserästä kerrytettävissä olevasta rahamäärästä määritetään. Arvonalentumistappio kirjataan, jos omaisuserän tai rahavirtaa tuottavan yksikön tasearvo ylittää kerrytettävissä olevan rahamäärän. Arvonalentumistappiot kirjataan tuloslaskelmaan.

Poistojen kohteena olevia omaisuseriä tarkastellaan arvonalentumisen varalta myös aina silloin, kun tapahtumat tai olosuhteiden muutokset antavat viitteitä siitä, ettei omaisuserien kirjanpitoarvoa vastaavaa rahamäärää mahdollisesti saada kerrytetyksi.

Rahavirtaa tuottavan yksikön arvonalentumistappio kohdistetaan ensin vähentämään rahavirtaa tuottavalle yksikölle kohdistettua liikearvoa ja sen jälkeen vähentämään tasasuhteisesti muita yksikön omaisuseriä.

Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden kerrytettävissä oleva rahamäärä määritetään niin, että se on käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuville menoilla tai tätä korkeampi käyttöarvo. Käyttöarvoa määritettäessä arvioidut vastaiset rahavirrat diskontataan nykyarvoonsa perustuen diskonttaus korkoihin, jotka kuvastavat kyseisen rahavirtaa tuottavan yksikön keskimääräistä pääomakustannusta ennen veroja. Diskonttauskoroissa otetaan huomioon myös kyseisten hyödykkeiden erityinen riski.

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sekä muihin aineettomiin hyödykkeisiin paitsi liikearvoon liittyvä arvonalentumistappio peruutetaan, jos omaisuserästä kerrytettävissä olevaa rahamäärää määritettäessä käytetyissä arvioissa on tapahtunut muutos. Arvonalentumistappio peruutetaan korkeintaan siihen määrään asti, joka omaisuserälle olisi määritetty kirjanpitoarvoksi (poistoilla vähennettynä), jos siitä ei olisi aikaisempina vuosina kirjattu arvonalentumistappiota. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruuteta.

Myytävässä olevat sijoitukset

Myytävässä olevat sijoitukset ovat pitkäaikaisia varoja, ellei johdon aikomuksena ole luovuttaa niitä 12 kuukauden kuluessa tilinpäätöspäivästä. Julkisesti noteeratut osakkeet luokitellaan myytävissä oleviksi sijoituksiksi ja arvostetaan käypään arvoon, joka on tilinpäätöspäivän markkinahinta. Käyvän arvon muutokset kirjataan suoraan omaan pääomaan, kunnes sijoitus myydään tai muutoin luovutetaan, jolloin käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on arvostettu hankintamenoon tai sitä alempaan nettorealisointiarvoon. Hankintameno määritetään FIFO-menetelmää käyttäen. Nettorealisointiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty arvioidut valmiiksi saattamisesta johtuvat menot sekä arvioidut myynnin toteuttamiseksi välttämättömät menot. Vaihto-omaisuus muodostuu materiaali- ja polttoainevarastoista.

Lainat ja muut saamiset

Lainat ja muut saamiset kirjataan alun perin käypään arvoon. Epävarmojen saamisten määrä arvioidaan perustuen yksittäisten erien riskiin. Saamisten arvonalentumiskirjaus tehdään, kun on olemassa perusteltu näyttö, että konserni ei tule saamaan kaikkia saamisiaan alkuperäisin ehdoin (esim. velallisen vakavat taloudelliset ongelmat, todennäköisyys, että velallinen ajautuu konkurssiin tai muihin taloudellisiin järjestelyihin sekä maksujen eräpäivien laiminlyönti yli 90 päivällä). Arvonalentumiset kirjataan suoraan vähentämään saamisten kirjanpitoarvoa ja liiketoiminnan muihin kuluihin.

Johdannaisinstrumentit

Johdannaiset kuuluvat ryhmään kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaisvarat ja -velat. Johdannaiset kirjataan alun perin johdannaissopimuksen solmimispäivän käypään arvoon, ja sen jälkeen ne arvostetaan käypään arvoon. Tästä syntyvän arvonmuutoksen kirjaaminen riippuu siitä onko johdannainen määritetty suojausinstrumentiksi ja minkä luonteista erää se suojaa. Yhtiö solmii johdannaissopimuksia vain suojautuakseen riskeiltä yritystalouden ja rahoitustoiminnan politiikan sekä häviösähkön suojauspolitiikan mukaisesti.

Sähköjohdannaiset

Yhtiö solmii sähköjohdannaissopimuksia suojataksaan häviösähköennusteen mukaisen sähkön hankinnan hintariskiä hallituksen hyväksymän Yritystalouden ja rahoitustoiminnan periaatteiden mukaisesti. Fingrid lopetti sähköjohdannaisten suojauslaskennan vuoden 2014 alusta, minkä johdosta sähköjohdannaisten koko arvonmuutos on kirjattu ja kirjataan jatkossa tuloslaskelmaan. Taseessa oleva suojausrahasto puretaan tulosvaikutteisesti, tulosta 11,6 miljoonaa euroa vähentävästi, tasaerissä vuosien 2015 ja 2016 aikana.

Korko- ja valuuttajohdannaiset

Yhtiö solmii johdannaissopimuksia suojataksaan rahoitusriskejä (korko- ja valuuttapositiona) hallituksen hyväksymän Yritystalouden ja rahoitustoiminnan periaatteiden mukaisesti. Fingrid ei sovelle suojauslaskentaa näiden johdannaisten osalta. Johdannaisvara tai -velka merkitään kirjanpitoon alun perin käypään arvoon. Tilinpäätöspäivänä johdannaiset arvostetaan käypään arvoon ja arvonmuutos merkitään suoraan tuloslaskelmaan rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Johdannaisten käyvät arvot tilinpäätöspäivänä perustuvat eri laskentamenetelmiin. Valuuttatermiinit on arvostettu termiinihintoihin. Koro- ja valuuttavaihtosopimukset on arvostettu kunkin valuutan korkokäyrän perusteella nykyarvoon. Korko-otiot on arvostettu markkinoilla yleisesti käytettyjen optiohinnoittelumallien mukaisesti.

Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat

Rahoitusvarat on luokiteltu kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviin. Ryhmä sisältää rahamarkkina-arvopapereita sekä lyhytaikaisia sijoituksia lyhyen koron rahastoihin. Rahoitusarvopaperit merkitään selvityspäivänä taseeseen käypään arvoon. Tämän jälkeen tilinpäätöksissä rahoitusvarat arvostetaan käypään arvoon ja niiden arvonmuutos kirjataan tuloslaskelman rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ovat pääasiassa sijoitus-, yritys- ja kuntatodistuksia, joiden laina-aika on enintään 12 kuukautta, sekä sijoituksia lyhyen koron rahastoihin.

Rahoitusvarat kirjataan pois taseesta, kun ne erääntyvät, myydään tai muutoin luovutetaan.

Tähän ryhmään kuuluvat omaisuuserät ovat lyhytaikaisia varoja.

Rahavarat

Rahavarat muodostuvat käteis- ja tilivaroista sekä pankkitalletuksista. Rahavarat kirjataan pois taseesta, kun ne erääntyvät, myydään tai muutoin luovutetaan. Tähän ryhmään kuuluvat omaisuuserät ovat lyhytaikaisia varoja.

Lainat

Nostetut lainat merkitään alun perin taseeseen käypään arvoon transaktiomenoilla vähennettyinä. Transaktiomenoja ovat yli- ja alihinnat sekä järjestely-, välitys- ja hallinnolliset palkkiot. Myöhemmin lainat arvostetaan jaksotettuun hankintameroon; saadun määrän ja takaisin maksettavan määrän välinen erotus merkitään tuloslaskelmaan efektiivisen koron menetelmällä laina-ajan kuluessa. Lainat kirjataan pois taseesta, kun ne erääntyvät ja maksetaan takaisin.

Varaukset

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisempaan tapahtumaan perustuva oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite ja on todennäköistä, että velvoitteen täyttäminen edellyttää maksusuoritusta ja velvoitteen määrä voidaan luotettavasti arvioida. Varaukset arvostetaan velvoitteen kattamiseksi vaadittavien menojen nykyarvoon. Nykyarvon laskennassa käytetty diskonttaustekijä valitaan siten, että se kuvastaa markkinoiden näkemystä tarkasteluhetken rahan aika-arvosta ja veloitteeseen liittyvistä riskeistä.

Fingridin käytössä on kreosootti- ja suolakyllästettyjä puupylväitä ja kaapelikanavien kansia. Käytöstä poistuva kyllästetty puutavara on luokiteltu ympäristöministeriön asetuksessa YMA 1129/2001 ongelmajätteeksi. Hävittämisvelvollisuudesta tulevana vuosikymmeninä aiheutuvista kustannuksista kirjattiin varaus vuonna 2004.

Osingonjako

Hallituksen osingonjakoehdotusta ei kirjata tilinpäätökseen. Kirjaus tehdään vasta yhtiökokouksen päätöksen perusteella.

Keskeiset kirjanpidolliset arviot ja harkintaan perustuvat ratkaisut

Kun konsernitalinpäätös laaditaan kansainvälisen tilinpäätöskäytännön mukaisesti, yhtiön johto joutuu tekemään arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat kirjattavien varojen, velkojen, tuottojen ja kulujen määriin sekä esitettyihin ehdollisiin eriin. Nämä arviot ja oletukset perustuvat historialliseen kokemukseen ja muihin perusteltavissa oleviin oletuksiin, joiden uskotaan olevan järkeviä olosuhteissa, jotka muodostavat perustan tilinpäätökseen merkittyjen erien arvioinneissa. Toteutumat voivat poiketa näistä arvioista. Arviointia on käytetty tilinpäätöstä laadittaessa mm. arvonalentumistestauksen laskelmien laadinnassa, määriteltäessä aineellisten ja aineettomien omaisuuserien pitoaikoja, laskennallisten verojen sekä varausten yhteydessä.

Tasesähkön oston ja myynnin arvioiminen

Tasesähkökaupan tulot ja kulut selviävät valtakunnallisen taseselvityksen kautta, joka perustuu Työ- ja elinkeinoministeriön 9.12.2008 antamaan asetukseen sähköntoimitusten selvitykseen liittyvästä tiedonvaihdosta.

Lopullinen taseselvitys valmistuu viimeistään kahden kuukauden päästä toimituskuukaudesta, minkä johdosta tilinpäätöksessä tasesähkökaupan tuotot ja kulut ovat osittain arvionvaraisia. Arviointi on tehty erikseen kulutus-, tuotanto-, ja ulkomaisten taseiden osalta. Kahden ensin mainitun osalta selvittämättömän tasesähkön arviointi on tehty käyttäen vertailuryhmälaskentaa. Ulkomaisten taseiden osalta laskelmat on varmistettu ulkomaisten vastapuolten kanssa.

Läpisiirtokorvaus

Sähkön läpisiirtokorvaus perustuu kantaverkkoyhtiöiden kesken tehtyyn ITC (Inter-Transmission System Operator Compensation)-sopimukseen. Laskenta tehdään keskitetysti ENTSO-E:n toimesta (kantaverkkoyhtiöiden yhteistyöjärjestö). Läpisiirtokorvaus määräytyy verkon käytöstä ja siirtohäviöistä maksettavan korvauksen perusteella. Läpisiirtokorvaukset lasketaan huomioiden sähkön siirrot eri ITC-sopimusmaiden välillä. Läpisiirtokorvaus voi olla kantaverkkoyhtiölle sekä tuottoa että kuluja. Fingridin osuus läpisiirtokorvauksesta määräytyy Suomen rajojen yli tapahtuvien sähkön siirtojen sekä laskennallisten kantaverkkohäviöiden perusteella. Läpisiirtokorvaukset laskutetaan jälkikäteen kaikkien sopimusosapuolien hyväksytyä summat. Tarkastelu tapahtuu kuukausitasolla. Tilinpäätöksessä on tämän johdosta arvioitu 2015 vielä laskuttamatta olevat läpisiirtokorvaukset. Arvio on tehty käyttäen toteutuneita sähköenergian siirtoja Suomen rajoilla sekä yksikkökorvauksia, jotka on arvioitu analysoimalla edellisten kuukausien toteumia ja tietoja verkon siirroista näinä kuukausina.

Liikearvon arvioitu arvonalentuminen

Liikearvo testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta liitetiedossa 15 kuvatus periaatteen mukaisesti.

Uusien tai uudistettujen IFRS-standardien ja IFRIC-tulkintojen soveltaminen

Konsernitilinpäätös on laadittu noudattaen samoja standardeja kuin vuonna 2014.

Myöhemmin sovellettavat uudet ja uudistetut standardit ja tulkinnat

IASB on julkistanut seuraavat uudet tai uudistetut standardit ja tulkinnat, joita konserni ei ole vielä soveltanut. Konserni ottaa ne käyttöön kunkin standardin ja tulkinnan voimaantulopäivästä lähtien, tai mikäli voimaantulopäivä on muu kuin tilikauden ensimmäinen päivä, voimaantulopäivää seuraavan tilikauden alusta lukien.

IFRS 9 Rahoitusinstrumentit ja siihen tehdyt muutokset *).

Uusi standardi korvaa nykyisen standardin IAS 39 Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen. IFRS 9 muuttaa rahoitusvarojen luokittelua ja arvostamista sekä sisältää rahoitusvarojen arvonalentumisen arviointiin uuden, odotettuihin luototappioihin perustuvan mallin. Rahoitusvelkojen luokittelu ja arvostaminen vastaavat suurelta osin nykyisiä IAS 39:n vaatimuksia. Suojauslaskennan osalta on edelleen kolme suojauslaskentatyyppiä. Aiempaa useampia riskipositioita voidaan ottaa suojauslaskennan piiriin ja suojauslaskennan periaatteita on yhtenäistetty riskienhallinnan kanssa. Konsernissa arvioidaan parhaillaan standardin mahdollisia vaikutuksia.

IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista *)

Uusi standardi sisältää viisivaiheisen ohjeistuksen asiakassopimusten perusteella saatavien myyntituottojen kirjaamiseen ja korvaa nykyiset IAS 18- ja IAS 11-standardit ja niihin liittyvät tulkinnat. Myynnin kirjaaminen voi tapahtua ajan kuluessa tai tiettyä ajankohtana, ja keskeisenä kriteerinä on määräysvallan siirtyminen. Standardi lisää myös esitettävien liitetietojen määrää. Konsernissa arvioidaan parhaillaan standardin mahdollisia vaikutuksia.

IFRS-standardeihin tehdyt vuosittaiset parannukset 2012–2014

Muutokset eivät ole merkittäviä, eikä niillä ole vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

Muilla standardeilla, jotka eivät vielä ole voimassa, ei odoteta olevan olennaista vaikutusta nykyiseen tai tuleviin raportointikausiin eikä odotettavissa oleviin liiketapahtumiin.

*) ei vielä hyväksytty EU:ssa

2. TIETOJA LIIKEVAIHDOSTA JA SEGMENTEISTÄ

LIKEVAIHTO, 1 000 €	2015	2014
Kantaverkkotulot	333 005	326 327
Tasesähkön myynti	137 127	150 734
Rajasiirto	11 174	9 401
Läpisiirtotuotot	15 298	12 157
Tehoreservi	7 585	8 009
Estlink pullonkaulatulot	4 180	2 388
Pohjoismaiset pullonkaulatulot	86 762	48 857
Muu liikevaihto	5 093	9 282
Yhteensä	600 224	567 155

Kantaverkkopalveluiden avulla asiakas saa oikeuden siirtää sähköä kantaverkosta ja kantaverkkoon liittymispisteensä kautta. Kantaverkkopalvelusta sovitaan kantaverkkosopimuksella, joka solmitaan kantaverkkoon liittyneen asiakkaan ja Fingridin kesken. Kantaverkkopalvelusta Fingrid perii kulutus-, kuormitus-, liittymispiste- ja markkinarajamaksun. Sopimusehdot ovat yhtäläiset ja julkiset.

Pohjoismaisten ulkomaanyhteyksien siirtopalvelut mahdollistavat osallistumisen pohjoismaiseen Elspot- ja Elbas-pörssi-kauppaan. Konserni tarjoaa Venäjän yhteyksillä kiinteitä siirtopalveluita kaikkien sähkökaupan osapuolten käyttöön. Siirtopalvelu on tarkoitettu kiinteäluonteiselle sähkön tuonnille. Sopiessaan Venäjän siirtopalveluista asiakas varaa käyttöönsä siirto-oikeuden erikseen sovittavaksi ajaksi. Siirtovarauksen pienin yksikkö on 50 MW. Sopimusehdot ovat yhtäläiset ja julkiset.

Jokainen sähkömarkkinatoimija on velvollinen huolehtimaan sähkötaseensa tasapainottamisesta joko sopimalla siitä Fingridin kanssa tai jonkun muun toimijan kanssa. Fingrid ostaa ja myy tasesähköä tasapainottaakseen sähkömarkkinatoimijan (tasevastaavan) tunnitaisen sähkötaseen. Tasesähkökauppa ja tasesähkön hinnoittelu perustuvat tasepalvelusopimukseen, jonka ehdot ovat yhtäläiset ja julkiset.

Fingrid huolehtii maan hetkellisen tehotasapainon ylläpidosta ostamalla ja myymällä säätösähköä Suomessa. Tasevastaavat voivat osallistua pohjoismaiseen säätösähkömarkkinaan jättämällä tarjouksia käytössään olevasta kapasiteetista. Säätösähkömarkkinoille osallistumisen ehdot ja säätösähkön hinnoittelu perustuvat tasepalvelusopimukseen.

Pullonkaulatulot ovat kantaverkkoyhtiön markkinaosapuolilta saamat tulot siirtokapasiteetin käytöstä niillä siirtoyhteyksillä, joilla voimajärjestelmän käyttövarmuus rajoittaa sähkön siirtoa. Fingrid saa osuuden pohjoismaisista pullonkaulatuloista sopimusperusteisesti.

Läpisiirtokorvaukset (ITC) ovat Fingridin tuottoja ja/tai kuluja, joita kantaverkkoyhtiö saa kantaverkkonsa käytöstä muilta eurooppalaisilta kantaverkkoyhtiöiltä ja/tai maksaa muille kantaverkkoyhtiöille käyttäessään niiden verkkoa palvellessaan omia asiakkaitaan.

Tehoreservi sisältää poistumisuhan alaisen lauhdevoimakapasiteetin käyttövalmiuden ylläpidon (tehoreservi) ja turpeen syöttötariffi sisältää turvelauhutusvoiman saaman korvauksen.

Tietoja segmenteistä ei esitetä, koska Fingrid-konsernin koko liiketoiminnan on katsottu olevan Suomessa harjoitettavaa järjestelmävastuullista kantaverkkotoimintaa, joka muodostaa vain yhden segmentin. Yksittäisten tuotteiden ja palvelujen riskeissä ja kannattavuudessa ei ole olennaisia poikkeavuuksia.

3. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT, 1 000 €	2015	2014
Vuokratuotot	1 196	1 267
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	2 265	1 048
Saadut avustukset	199	200
Muut tuotot	1 539	2 105
Yhteensä	5 199	4 619

4. MATERIAALIT JA PALVELUT, 1 000 €	2015	2014
Ostot tilikauden aikana	222 773	244 132
Varastojen muutos, lisäys (-) tai vähennys (+)	178	-1 446
Aineet ja tarvikkeet	222 951	242 687
Ulkopuoliset palvelut	17 691	21 618
Yhteensä	240 643	264 304

5. TYÖSUHDE-ETUUKSISTA AIHEUTUVAT KULUT, 1 000 €	2015	2014
Palkat ja palkkiot	21 320	20 460
Eläkekulut - maksupohjaiset järjestelyt	3 518	3 462
Muut henkilösivukulut	967	1 071
Yhteensä	25 804	24 993

Ylimmän johdon palkat ja palkkiot (liitetieto 37) 1 472 1 438

Konsernissa on vuonna 2015 ollut käytössä palkitsemisjärjestelmä, jonka yleiset periaatteet Fingrid Oyj:n hallitus on hyväksynyt 17.12.2014. Johtoryhmän jäsenten kokonaispalkkaus muodostuu kiinteästä kokonaispalkasta, yksivuotisesta bonusohjelmasta ja kolmevuotisesta pitkän tähtäimen kannustinohjelmasta. Yksivuotisen bonusohjelman enimmäismäärä on toimitusjohtajan osalta 25 prosenttia ja muiden johtoryhmän jäsenten osalta 20 prosenttia vuosipalkasta. Pitkän tähtäimen kannustinohjelman vuosittainen enimmäismäärä on toimitusjohtajan osalta 35 prosenttia ja muiden johtoryhmän jäsenten osalta 25 prosenttia.

Yhtiön palveluksessa toimihenkilöitä tilikauden aikana:	2015	2014
Henkilöstö keskimäärin	319	305
Henkilöstö vuoden lopussa	315	313

6. POISTOT, 1 000 €	2015	2014
Aineettomat hyödykkeet	1 441	1 580
Rakennukset ja rakennelmat	7 307	6 659
Koneet ja kalusto	47 765	45 737
Voimajohdot	36 448	36 408
Muut aineelliset hyödykkeet	1 158	1 128
Yhteensä	94 119	91 511

7. LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT, 1 000 €	2015	2014
Vieraat urakat, työsuoritukset ym.	45 757	45 746
Voitot/tappiot sähköjohdannaisten käypään arvoon arvostamisesta	24 127	-6 044
Vuokratulot	2 727	2 598
Valuuttakurssivoitot ja -tappiot	114	-103
Muut kulut	9 563	5 951
Yhteensä	82 288	48 149

8. TILINTARKASTUSYHTEISÖN PALKKIOT, 1 000 €	2015	2014
Tilintarkastuspalkkiot	45	50
Muut palkkiot	74	150
Yhteensä	119	200

9. TUTKIMUS- JA KEHITYSMENOT, 1 000 €	2015	2014
Tutkimus- ja kehitysmenot	1 817	1 728
Yhteensä	1 817	1 728

10. RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT, 1 000 €	2015	2014
Korkotuotot, kaupankäyntitarkoituksessa pidettävistä rahoitusvaroista	449	859
Korkotuotot, rahavarat ja pankkitalletukset	174	176
Nettvaluuttakurssierot	77	
Osinkotuotot	5	9
	706	1 044
Korkokulut, lainoista	-29 650	-33 371
Nettokorkokulut, korko- ja valuuttajohdannaisista	8 250	10 508
Voitot johdannaisten käypään arvoon arvostamisesta	3 749	13 784
Tappiot johdannaisten käypään arvoon arvostamisesta	-17 025	-2 870
Nettvaluuttakurssierot		128
Muut rahoituskulut	-1 416	-1 286
	-36 092	-13 108
Aktivoidut korkokulut, vieraan pääoman menot; rahoitusmenokerroin 2 % (liitetieto 17)	1 690	1 326
Yhteensä	-33 695	-10 738

11. TULOVEROT, 1 000 €	2015	2014
Välittömät verot	30 807	20 203
Laskennallisten verojen muutos (liitetieto 27)	-5 062	6 238
Yhteensä	25 745	26 441
Tuloveron täsmäytyslaskelma:		
Tulos ennen veroja	129 321	132 934
Suomen yhtiöverokannan mukaan laskettu vero 20,0 %	25 864	26 587
Vähennyskeltottomat kulut ja verovapaat tulot	-120	-146
Tuloverot konsernin tuloslaskelmassa	25 745	26 441

Yhtiö maksaa tuloverot vallitsevan verokannan mukaan sellaisenaan, ilman verosuunnittelua.

12. MUIHIN LAAJAN TULOKSEN ERIIN LIITTYVÄT VEROT, 1 000 €

	2015			2014		
	Ennen veroja	Vero-vaikutus	Verojen jälkeen	Ennen veroja	Vero-vaikutus	Verojen jälkeen
Rahavirran suojaukset	7 232	-1 446	5 785			
Muuntoerot	-309		-309	-419		-419
Myytävänä oleviin pitkäaikaisiin omaisuuseriin liittyvät erät	26	-8	18	20	-4	16
Yhteensä	6 949	-1 455	5 494	-399	-4	-403

13. OSAKEKOHTAINEN TULOS

	2015	2014
Tilikauden voitto, 1 000 €	103 576	106 493
Keskimääräinen painotettu osakemäärä, kpl	3 325	3 325
Laimentamaton osakekohtainen tulos, €	31 151	32 028
Laimennettu osakekohtainen tulos, €	31 151	32 028

14. OSAKEKOHTAINEN OSINKO

Tilinpäätöspäivän jälkeen hallitus on ehdottanut jaettavaksi osinkoa A-sarjan osakkeille 33 686,24 ja B-sarjan osakkeille 16 038,49 (2014: A-osake 21 655,4, B-osake 16 038,5) euroa osaketta kohden, jolloin osinko on kokonaisuudessaan 90 (2014: 65,0) miljoonaa euroa.

15. LIIKEARVO, 1 000 €

	2015	2014
Hankintameno 1.1.	87 920	87 920
Hankintameno 31.12.	87 920	87 920
Kirjanpitoarvo 31.12.	87 920	87 920

Fingrid-konsernin koko liiketoiminta on Suomessa harjoitettavaa järjestelmävastuullista kantaverkkotoimintaa, jolle konsernin liikearvo kokonaisuudessaan kohdistuu.

Liiketoiminnasta kerrytettävissä oleva rahamäärä on arvonalentumistestauksessa määritetty käyttöarvon avulla. Arvonalentumislaskelmissa käytetyt rahavirtaennusteet pohjautuvat yhtiön seuraavan 10 vuoden strategian pohjalta laadittuihin taloudellisiin ennusteisiin. Arvonalentumistestauksessa käytetyt rahavirrat muodostuvat liiketoiminnan tuloista ja kuluista sekä investointiohjelman mukaisista investoinneista. Ennustetut rahavirrat kattavat seuraavan viiden vuoden ajanjakson. Tätä ajanjaksoa seuraavien vuosien ennakoitua rahavirrat on arvioitu ekstrapoloimalla ennakoitua rahavirrat nollan prosentin kasvuarviota käyttäen. Laskelmissa käytetty diskonttokorko ennen veroja on 6,0 % (4,0 %). Diskonttokoron muutos johtuu kohtuullisen tuoton laskennassa käytettävän pääoman painotetun keskikustannuksen (WACC-malli) tapahtuneiden parametrien muutoksista. Yhtiön johdon käsityksen mukaan kohtuulliset muutokset laskelmissa käytetyissä keskeisissä oletuksissa eivät johtaisi siihen, että olisi tarvetta arvonalentumiskirjauksiin.

16. AINEETTOMAT HYÖDYKKEET, 1 000 €	2015	2014
Maankäyttöoikeudet		
Hankintameno 1.1.	91 920	89 802
Lisäykset 1.1.-31.12.	2 758	2 155
Vähennykset 1.1.-31.12.	-1 929	-37
Hankintameno 31.12.	92 749	91 920
Kirjanpitoarvo 31.12.	92 749	91 920
Muut aineettomat hyödykkeet		
Hankintameno 1.1.	29 829	28 102
Lisäykset 1.1.-31.12.	1 118	1 727
Vähennykset 1.1.-31.12.	-95	
Hankintameno 31.12.	30 853	29 829
Kertyneet suunnitelman mukaiset poistot 1.1.	-26 732	-25 153
Suunnitelman mukaiset poistot 1.1.-31.12.	-1 441	-1 580
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 680	3 097
Kirjanpitoarvo 31.12.	95 428	95 016

Maankäyttöoikeudet testataan vuosittain liikearvon testauksen yhteydessä arvonalentumisen varalta.

Testauksen tuloksena ei ole havaittu arvonalentumistarvetta.

17. AINEELLISET KÄYTTÖOMAISUUSHYÖDYKKEET, 1 000 €	2015	2014
Maa- ja vesialueet		
Hankintameno 1.1.	14 974	14 224
Lisäykset 1.1.-31.12.	442	750
Vähennykset 1.1.-31.12.	-67	
Hankintameno 31.12.	15 349	14 974
Kirjanpitoarvo 31.12.	15 349	14 974
Rakennukset ja rakennelmat		
Hankintameno 1.1.	202 370	181 231
Lisäykset 1.1.-31.12.	18 214	21 139
Vähennykset 1.1.-31.12.	-227	
Hankintameno 31.12.	220 357	202 370
Kertyneet suunnitelman mukaiset poistot 1.1.	-45 829	-39 169
Vähennysten suunnitelman mukaiset poistot 1.1.-31.12.	59	
Suunnitelman mukaiset poistot 1.1.-31.12.	-7 307	-6 659
Kirjanpitoarvo 31.12.	167 280	156 541
Koneet ja kalusto		
Hankintameno 1.1.	1 015 283	974 980
Lisäykset 1.1.-31.12.	38 826	40 316

Vähennykset 1.1.-31.12.	-630	-13
Hankintameno 31.12.	1 053 479	1 015 283
Kertyneet suunnitelman mukaiset poistot 1.1.	-438 393	-392 663
Vähennysten suunnitelman mukaiset poistot 1.1.-31.12.	306	8
Suunnitelman mukaiset poistot 1.1.-31.12.	-47 765	-45 737
Kirjanpitoarvo 31.12.	567 627	576 891
Voimajohdot		
Hankintameno 1.1.	1 213 542	1 167 798
Lisäykset 1.1.-31.12.	30 003	46 437
Vähennykset 1.1.-31.12.	-5 283	-693
Hankintameno 31.12.	1 238 261	1 213 542
Kertyneet suunnitelman mukaiset poistot 1.1.	-415 422	-379 409
Vähennysten suunnitelman mukaiset poistot 1.1.-31.12.	3 223	394
Suunnitelman mukaiset poistot 1.1.-31.12.	-36 448	-36 408
Kirjanpitoarvo 31.12.	789 614	798 120
Muut aineelliset hyödykkeet		
Hankintameno 1.1.	22 232	21 948
Lisäykset 1.1.-31.12.	524	284
Vähennykset 1.1.-31.12.		
Hankintameno 31.12.	22 756	22 232
Kertyneet suunnitelman mukaiset poistot 1.1.	-14 326	-13 423
Vähennysten suunnitelman mukaiset poistot 1.1.-31.12.		
Suunnitelman mukaiset poistot 1.1.-31.12.	-882	-903
Kirjanpitoarvo 31.12.	7 548	7 906
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		
Hankintameno 1.1.	78 687	81 674
Lisäykset 1.1.-31.12.	134 335	93 383
Siirrot muihin aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin 1.1.-31.12.	-92 206	-96 371
Hankintameno 31.12.	120 816	78 687
Kirjanpitoarvo 31.12.	120 816	78 687
Aktivoidut korot		
Hankintameno 1.1.	7 735	6 410
Lisäykset 1.1.-31.12.	1 690	1 326
Hankintameno 31.12.	9 426	7 735
Kertyneet suunnitelman mukaiset poistot 1.1.	-399	-174
Suunnitelman mukaiset poistot aktivoiduista koroista 1.1.-31.12.	-276	-225
Kirjanpitoarvo 31.12.	8 750	7 336
Kirjanpitoarvo 31.12.	129 566	86 023
Kirjanpitoarvo 31.12. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	1 676 984	1 640 454

18. SIIJOITUKSET, 1 000 €	2015	2014
Myytävissä olevat sijoitukset		
Hankintameno 1.1.	262	300
Vähennykset 1.1.-31.12.		-57
Käyvän arvon muutokset 1.1.-31.12.	22	20
Kirjanpitoarvo 31.12.	284	262
Käyvän arvon muutokset on kirjattu omaan pääomaan (liitetieto 26)		
Osuudet osakkuusyrittäjissä		
Hankintameno 1.1.	10 515	10 416
Vähennykset 1.1.-31.12.	-214	
Osuus tuloksesta 1.1.-31.12.	447	854
Muuntoerot 1.1.-31.12.	-309	-419
Osingot 1.1.-31.12.	-551	-337
Kirjanpitoarvo 31.12.	9 888	10 515
Kirjanpitoarvo 31.12.	10 173	10 777
Osakkuusyrittäjien kirjanpitoarvoon sisältyy liikearvoa 31.12.	3 245	3 245

Osakkuusyrittäjiin ei liity sellaisia olennaisia väliaikaisia eroja, joista on kirjattu laskennallisia verosaamisia tai -velkoja.

Osakkuusyrittäjien taloudellinen yhteenveto, 1 000 €

2015	Pitkä- aikaiset varat	Pitkä- aikaiset velat	Lyhyt- aikaiset varat	Lyhyt- aikaiset velat	Liike- vaihto	Voitto/ tappio	Kaudella saadut osingot	Omistus- osuus (%)
Nord Pool AS, Lysaker, Norja	3 489		66 698	40 194	25 851	6 422	551	18,8
eSett Oy, Helsinki	5 364	7 500	5 474	328		-2 141		33,3

Porvoon Alueverkko Oy myyty kesäkuussa 2015.

2014	Pitkä- aikaiset varat	Pitkä- aikaiset velat	Lyhyt- aikaiset varat	Lyhyt- aikaiset velat	Liike- vaihto	Voitto/ tappio	Kaudella saadut osingot	Omistus- osuus (%)
Nord Pool AS, Lysaker, Norja	3 040		360 661	335 303	25 576	5 588	337	18,8
Porvoon Alueverkko Oy,								
Porvoo	3 352	2 871	1 217	1 007	7 486	9		33,3
eSett Oy, Helsinki	3 368	4 800	6 960	377		-851		33,3

Taulukossa mainitut konsernin osakkuusyrittäjät on käsitelty konsernitilinpäätöksessä pääomaosuusmenetelmällä.

Yhteispohjoismainen taseselvityksen (Nordic Balance Settlement, NBS) käyttöönotto Suomessa siirtyy syyskuun 2016.

NBS:n käynnistyessä taseselvitykset siirtyvät Fingridin Tasepalveluysiköltä eSett Oy:n hoidettavaksi.

Tytäryhtiöosakkeet 31.12.2015	Omistusosuus (%)	Omistusosuus (%)
Finextra Oy, Helsinki	100	100

19. VAIHTO-OMAISUUS, 1 000 €	2015	2014
Aineet ja tarvikkeet	12 647	12 604
Keskeneräiset työt	18	239
Yhteensä	12 665	12 843

Vaihto-omaisuuden kuluksi kirjattu hankintameno oli 1,5 (2,4) miljoonaa euroa

20. PITKÄAIKAISET SAAMISET, 1 000 €	2015	2014
Lainasaamiset osakkuusyryyksiltä	2 500	1 600
Vakuusrahasto Nasdaq OMX, pantattu tili		794
Vakuustili Nasdaq OMX		197
Yhteensä	2 500	2 591

21. MYYNTISAAMISET JA MUUT SAAMISET, 1 000 €	2015	2014
Myyntisaamiset	55 709	41 891
Myyntisaamiset osakkuusyryyksiltä (liitetieto 37)	39	2 257
Korkosaamiset osakkuusyryyksiltä (liitetieto 37)	9	2
Siirtosaamiset	13 241	13 514
Vakuusrahasto Nasdaq OMX, pantattu tili	863	
Muut saamiset	49	34
Yhteensä	69 909	57 699

Siirtosaamisiin sisältyvät oleelliset erät	2015	2014
Myyntin jaksotukset	4 046	3 051
Ostojen jaksotukset/ennakkomaksut	4 016	4 132
Korkosaamiset	5 001	6 144
Vuokrat/ennakkomaksut	178	188
Yhteensä	13 241	13 514

Myyntisaamisten ikäjakauma	2015	2014
Erääntymättömät myyntisaamiset	55 747	44 149
yli 60 päivää erääntyneet myyntisaamiset		0
Yhteensä	55 747	44 149

Myyntisaamiset ja muut saamiset valuutoittain, 1 000 €	2015	2014
EUR	69 909	57 699
Yhteensä	69 909	57 699

Myyntisaamisten ja muiden saamisten käypä arvo ei poikkea olennaisesti tasearvosta.

22. RAHOITUSVARAT, 1 000 €	2015	2014
Sijoitustodistukset		
Yritystodistukset	53 984	87 315
Lyhyen koron rahastot	39 468	29 379
Yhteensä	93 451	116 694

Rahoitusvarat on kirjattu käypään arvoon ja arvonmuutokset esitetty tuloslaskelmassa korkotuotoissa ja -kuluissa.

23. RAHAVARAT, 1 000 €	2015	2014
Pankkitalletukset	10 000	
Pankkitilit ja käteisvarat	13 114	62 278
Pantatut tilit	289	289
Yhteensä	23 403	62 566

24. RAHOITUSVARAT JA -VELAT ARVOSTUSRYHMITÄIN, 1 000 €	Lainat ja muut saamiset/velat	Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat varat/velat	Myytäviksi olevat rahoitusvarat	Jaksotettuun hankintamenuon kirjattavat rahoitusvarat/-velat	Yhteensä	Liitetieto
Tase-erä 31.12.2015						
Pitkäaikaiset rahoitusvarat:						
Myytäviksi olevat sijoitukset			284		284	18
Korko- ja valuuttajohdannaiset		36 082			36 082	30
Lyhytaikaiset rahoitusvarat:						
Korko- ja valuuttajohdannaiset		4 413			4 413	30
Sähköjohdannaiset					0	30
Myyntisaamiset ja muut saamiset	64 915				64 915	21
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat rahoitusvarat		93 451			93 451	22
Rahat ja pankkisaamiset		23 403			23 403	23
Rahoitusvarat yhteensä:	64 915	157 350	284		222 550	
Pitkäaikaiset rahoitusvelat:						
Lainat				907 232	907 232	28
Korko- ja valuuttajohdannaiset		22 787			22 787	30
Sähköjohdannaiset		25 132			25 132	30
Lyhytaikaiset rahoitusvelat:						
Lainat				236 217	236 217	28

Korko- ja valuuttajohdannaiset		7 041		7 041	30
Sähköjohdannaiset		23 928		23 928	30
Ostovelat ja muut velat	39 398		13 925	53 323	31
Rahoitusvelat yhteensä		78 887	1 157 373	1 275 658	

	Lainat ja muut saamiset/velat	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat varat/velat	Myytävissä olevat rahoitusvarat	Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat rahoitusvarat/-velat	Yhteensä	Liitetieto
Tase-erä 31.12.2014						

Pitkäaikaiset rahoitusvarat:						
Myytävissä olevat sijoitukset			262		262	18
Korko- ja valuuttajohdannaiset		47 150			47 150	30
Lyhytaikaiset rahoitusvarat:						
Korko- ja valuuttajohdannaiset		12 236			12 236	30
Sähköjohdannaiset		29			29	30
Myyntisaamiset ja muut saamiset	51 555				51 555	21
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat		116 694			116 694	22
Rahat ja pankkisaamiset		62 566			62 566	23
Rahoitusvarat yhteensä:	51 555	238 675	262		290 493	

Pitkäaikaiset rahoitusvelat:						
Lainat				962 324	962 324	28
Korko- ja valuuttajohdannaiset		29 160			29 160	30
Sähköjohdannaiset		17 486			17 486	30
Lyhytaikaiset rahoitusvelat:						
Lainat				263 033	263 033	28
Korko- ja valuuttajohdannaiset		2 492			2 492	30
Sähköjohdannaiset		14 708			14 708	30
Ostovelat ja muut velat	46 127			15 290	61 417	31
Rahoitusvelat yhteensä	46 127	63 846		1 240 647	1 350 620	

Rahoitusvarojen ja rahoitusvelkojen netottaminen

Seuraaviin rahoitusvaroihin ja -velkoihin liittyy toimeenpantavissa olevia yleisiä netotussopimuksia ja vastaavia sopimuksia: Johdannaisten käyvät arvot on esitetty taseessa bruttomääräisinä. ISDA -sopimuksen mukaisesti ne voidaan netottaa ehdollisissa tilanteissa kuten sopimusrikkomus tai konkurssi. Taulukossa johdannaissaatavien ja -velkojen osalta kuvataan tilannetta, jos ne olisi netotettu taseessa.

Tasepalveluyksikön myyntisaamiset ja ostovelat jotka tasepalvelusopimuksen mukaisesti laskutetaan nettomääräisenä.

	2015				2014			
	Rahoitus- varojen brutto- määrä	Netotettujen rahoitus- velkojen brutto- määrä	ISDA:n mukainen johdannais- saatavien ja -velkojen nettomäärä	Taseessa esitettävät netto- rahoitus- varat	Rahoitus- varojen brutto- määrä	Netotettujen rahoitus- velkojen brutto- määrä	ISDA:n mukainen johdannais- saatavien ja -velkojen nettomäärä	Taseessa esitettävät netto- rahoitus- varat
Johdannais- saatavat	26 179	-12 255	13 924		46 094	-17 719	28 375	
Myynti- saamiset	66 118	-10 371		55 747	53 342	-9 193		44 149
Yhteensä	92 297	-22 626	13 924	55 747	99 436	-26 912	28 375	44 149
Johdannais- velat	-15 510	12 255	-3 255		-18 360	17 719	-641	
Ostovelat	25 025	-10 371		14 654	36 879	-9 193		27 686
Yhteensä	9 515	1 884	-3 255	14 654	18 519	8 525	-641	27 686

25. KÄYVÄN ARVON HIERARKIA, 1 000 €	2015			2014		
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Taso 1	Taso 2	Taso 3
Käypään arvoon kirjattavat varat						
Myytavissä olevat sijoitukset	114	170		78	190	
Korko- ja valuuttajohdannaiset		40 496			59 386	
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	39 468	53 984		29 379	87 315	
Käypään arvoon kirjattavat varat yhteensä	39 582	94 649		29 457	146 891	
Käypään arvoon kirjattavat velat						
Korko- ja valuuttajohdannaiset		29 827			31 652	
Sähkötermiinit, NASDAX OMX Commodities	49 060			32 194		
Käypään arvoon kirjattavat velat yhteensä	49 060	29 827		32 194	31 652	

Käypään arvoon arvostettavat varat ja velat luokitellaan kolmitasoiseen hierarkiaan käyvän arvon esittämisessä. Hierarkia määritetään sopimuksen syöttötietojen mukaan. Luokittelu perustuu instrumentin alimmalla tasolla olevaan syöttötietoon, joka on merkittävä kyseisen käypään arvon arvostettavan erän kannalta kokonaisuudessaan tarkasteltuna.

Taso 1: syöttötiedot ovat julkisesti noteerattuja toimivilla markkinoilla.

Taso 2: syöttötiedot eivät ole noteerattuja hintoja ja perustuvat todettavissa olevaan markkinatietoon joko suoraan tai välillisesti.

Taso 3: syöttötiedot eivät ole noteerattuja hintoja ja eivät ole todettavissa olevaa markkinatietoa.

26. OMA PÄÄOMA

Oma pääoma koostuu osakepääomasta, ylikurssirahastosta, arvonmuutosrahastosta (sis. suojaus- ja käyvän arvon rahastot), muuntoeroista sekä kertyneistä voittovaroista. Suojausrahasto sisältää häviösähkön suojausinstrumenttien käyvän arvon muutokset. Käyvän arvon rahasto sisältää myytävissä olevien sijoitusten käyvän arvon muutokset. Muuntoeroihin kirjataan pääomaosuusmenetelmän mukaiset osakkuusyhtiöiden nettoinvestointien muuntoerot. Tilikauden voitto kirjataan kertyneisiin voittovaroihin.

Osakepääoma ja ylikurssirahasto, 1 000 €	Osakepääoma	Ylikurssirahasto	Yhteensä
1.1.2014	55 922	55 922	111 845
Muutos			
31.12.2014	55 922	55 922	111 845
Muutos			
31.12.2015	55 922	55 922	111 845

Osakepääoma jakautuu seuraavasti	Osakemäärä kpl	Osakkeista %	Äänistä %
Osakesarja A	2 078	62,50	83,33
Osakesarja B	1 247	37,50	16,67
Yhteensä	3 325	100,00	100,00

Osakemäärä, kpl	Osakesarja A	Osakesarja B	Yhteensä
1.1.2015	2 078	1 247	3 325
Muutos			
31.12.2015	2 078	1 247	3 325

Osakkeiden enimmäismäärä on 13 300 kappaletta kuten myös vuonna 2014. Osakkeella ei ole nimellisarvoa.

A-sarjan osake oikeuttaa yhtiökokouksessa äänestämään kolmella äänellä ja B-sarjan osake yhdellä äänellä. Valittaessa hallituksen jäseniä jokainen A-sarjan osake oikeuttaa äänestämään yhtiökokouksessa kymmenellä äänellä ja jokainen B-sarjan osake yhdellä äänellä.

B-sarjan osakkeet tuottavat oikeuden saada ennen A-sarjan osakkeita voitonjakoon käytettävissä olevista varoista jäljempänä määritelty vuotuinen vähimmäisosinko. Ellei vuotuista vähimmäisosinkoa voida jakaa osakkeille jonakin vuonna, osakkeet tuottavat oikeuden saada jakamatta jäänyt määrä myöhempinä vuosina voitonjakoon käytettävissä olevista varoista, kuitenkin siten, että B-sarjan osakkeet tuottavat oikeuden saada vuotuinen vähimmäisosinko ja jakamatta jäänyt määrä ennen A-sarjan osakkeita. B-sarjan osakkeilla ei ole oikeutta saada muuta osinkoa.

Yhtiökokous päättää osingon maksusta.

Kulloinkin jaettavaksi päätetystä osingosta jaetaan A-sarjan kaikille osakkeille kahdeksankymmentäkaksi (82) prosenttia ja B-sarjan kaikille osakkeille kahdeksantoista (18) prosenttia kuitenkin siten, että B-sarjan osakkeille jaetaan ensin kultakin tilikaudelta jaettavaksi päätetystä osingosta kaksikymmentä (20) miljoonaa euroa. Ellei edellä mainittua kahdenkymmenen (20) miljoonan euron suuruista tilikausittaista vähimmäismäärää jaeta (kokonaan tai osittain) B-sarjan osakkeille jonakin tilikautena, B-sarjan osakkeet tuottavat oikeuden saada kyseinen jakamatta jäänyt vähimmäismäärä (tai tällaisten jakamatta jääneiden tilikausittaisten vähimmäismäärien kumulatiivinen kertymä) seuraavan osingonjaon, maksettavien mahdollisten jako-osuuksien tai muun varojenjaon yhteydessä ennen muuta osinkoa, jako-osuutta tai varojenjakoja kunnes jakamatta jäänyt vähimmäismäärä on kokonaisuudessaan tullut jaetuksi B-sarjan osakkeille.

Määräysvallattomia osuuksia ei ole.

Osakkeenomistajat ryhmittäin 31.12	Osakemäärä kpl	Osakkeista %	Äänistä %
Julkisyhteisöt	1 768	53,17	70,87
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	1 557	46,83	29,12
Yhteensä	3 325	100,00	100,00

Osakkeenomistajat 31.12.2015	Osakemäärä kpl	Osakkeista %	Äänistä %
Suomen Valtio, valtiovarainministeriön edustamana	939	28,24	37,66
Aino Holdingyhtiö Ky	878	26,41	11,74
Huoltovarmuuskeskus	828	24,90	33,20
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	661	19,88	17,15
Imatran Seudun Sähkö Oy	10	0,30	0,13
Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennia	6	0,18	0,08
Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo	1	0,03	0,01
Pohjola Vakuutus Oy	1	0,03	0,01
Valtion Eläkerahasto	1	0,03	0,01
Yhteensä	3 325	100,00	100,00

Ylikurssirahasto

Ylikurssirahastoon on kirjattu osakkeiden kirjanpidollisen vasta-arvon ja saadun arvon välinen erotus. Ylikurssirahasto on osakeyhtiölaissa tarkoitettua sidottua omaa pääomaa. Osakepääomaa voidaan korottaa siirtämällä varoja ylikurssirahastosta. Ylikurssirahastoa voidaan alentaa tappioiden kattamiseksi tai sitä voidaan tietyin edellytyksin palauttaa omistajille.

Arvonmuutosrahastot

Arvonmuutosrahastot sisältävät rahavirran suojauksena käytettävien johdannaisinstrumenttien käypien arvojen muutokset (Suojausrahasto) ja myytävissä olevien sijoitusten (julkisesti noteeratut ja noteeraamattomat osakkeet) käypien arvojen muutokset (Käyvän arvon rahasto).

Suojausrahasto, 1 000 €	2015	2014
1.1.	-11 571	-11 571
Kauden käyvän arvon muutokset	7 232	
Veron osuus	-1 446	
Suojausrahasto 31.12.	-5 785	-11 571

Käyvän arvon rahasto, 1 000€	2015	2014
1.1.	28	12
Kauden käyvän arvon muutokset	26	20
Veron osuus	-8	-4
Käyvän arvon rahasto 31.12.	45	28

Muuntoerot rahasto, 1 000€	2015	2014
Muuntoerot rahasto 31.12.	-731	-422

Rahasto sisältää ulkomaisen osakkuusyhtiön tilinpäätöksen muuntamisesta syntyneet muuntoerot.

Osingot, 1 000€	2015	2014
Maksetut osingot	65 000	81 900

Osingonjakoehdotus tilikaudelta 2015 on esitetty liitetiedostossa 14.

Kertyneet voittovarot, 1 000 €	2015	2014
Edellisten tilikausien voitto	502 009	460 516
Tilikauden voitto	103 576	106 493
Kertyneet voittovarot 31.12.	605 585	567 009

27. LASKENNALLISET VEROSAAMISET JA -VELAT, 1 000 €

Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2015 aikana:

Laskennalliset verosaamiset	31.12.2014	Kirjattu tulos- vaikutteisesti	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	31.12.2015
Varaukset	337	-4		334
Lyhytaikaiset rahoitussaamiset		422		422
Ostovelat ja muut velat	365	5 971		6 336
Korolliset lainat	957	-957		0
Johdannaisinstrumentit	8 995	1 833	-1 446	9 382
Muut erät	21	-19	4	6
Yhteensä	10 674	7 246	-1 442	16 479
Laskennalliset verovelat				
Poistoero	-89 779			-89 779
Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	-22 726	-2 170		-24 896
Myytavissä olevat sijoitukset	-25		-8	-33
Muut saamiset	-1 229	224		-1 005
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	-85	47		-39
Korolliset lainat		-3 259		-3 259
Pitkäaikaiset rahoitussaamiset	-8 299	2 069		-6 230
Lyhytaikaiset rahoitussaamiset	-905	905		0
Yhteensä	-123 048	-2 184	-8	-125 240

Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2014 aikana:

Laskennalliset verosaamiset	31.12.2013	Kirjattu tulosvaikutteisesti	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	31.12.2014
Varaukset	347	-10		337
Lyhytaikaiset rahoitussaamiset	1 222	-1 222		
Ostovelat ja muut velat	379	-15		365
Korolliset lainat	3 932	-2 975		957
Johdannaisinstrumentit	7 751	1 243		8 995
Muut erät	12	9		21
Yhteensä	13 643	-2 969		10 674
Laskennalliset verovelat				
Poistoero	-89 779			-89 779
Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	-20 503	-2 223		-22 726
Myytavissä olevat sijoitukset	-21		-4	-25
Muut saamiset	-1 471	242		-1 229
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	-124	38		-85
Pitkäaikaiset rahoitussaamiset	-7 878	-422		-8 299
Lyhytaikaiset rahoitussaamiset		-905		-905
Yhteensä	-119 775	-3 269	-4	-123 048

28. LAINAT, 1 000 €	2015		2014	
	Käyvät arvot	Tasearvot	Käyvät arvot	Tasearvot
Pitkäaikaiset				
Joukkovelkakirjalainat	829 075	734 366	883 954	768 749
Lainat rahoituslaitoksilta	186 408	172 866	210 364	193 576
	1 015 483	907 232	1 094 318	962 324
Lyhytaikaiset				
Joukkovelkakirjalainat	144 284	140 504	89 151	87 263
Lainat rahoituslaitoksilta	22 195	20 710	17 931	16 424
Muut lainat / Yritystodistukset (kansainväliset ja kotimaiset)	75 022	75 003	159 480	159 346
	241 501	236 217	266 561	263 033
Yhteensä	1 256 984	1 143 448	1 360 879	1 225 358

Lainojen käyvät arvot pohjautuvat rahavirtojen nykyarvoihin. Eri valuutoissa nostetut lainat on arvostettu kunkin valuutan korkokäyrän perusteella nykyarvoon. Diskonttokorkoon on lisätty yritys- ja lainakohtainen riskipremio. Valuuttamääräiset lainat on muutettu euroiksi tilinpäätöspäivänä EKP:n julkaisemaan valuuttakurssiin.

Lainojen käyvät arvot luokitellaan kuuluvaksi käyvän arvon hierarkian tasolle 2.

Lainoihin sisältyvät joukkovelkakirjalainat, 1 000 €				2015	2014
Valuutta	Nimellisarvo	Eräpäivä	Korko		
EUR	20 000	11.04.2017	vaihtuvakorkoinen	20 000	20 000
EUR	25 000	11.04.2017	vaihtuvakorkoinen	25 000	25 000
EUR	30 000	15.06.2017	3,07 %	30 000	30 000
EUR	30 000	11.09.2023	2,71 %	30 000	30 000
EUR	300 000	03.04.2024	3,50 %	298 837	298 718
EUR	25 000	27.03.2028	2,71 %	25 000	25 000
EUR	10 000	12.09.2028	3,27 %	10 000	10 000
EUR	80 000	24.04.2029	2,95 %	80 000	80 000
EUR	30 000	30.05.2029	2,89 %	30 000	30 000
				548 837	548 718
JPY	3 000 000	20.04.2015	1,45 %		20 657
JPY	500 000	22.06.2017	1,28 %	3 815	3 443
				3 815	24 100
NOK	200 000	17.10.2016	5,15%	20 827	22 119
NOK	200 000	11.04.2017	5,16 %	20 827	22 119
NOK	200 000	10.11.2017	5,12 %	20 827	22 119
NOK	200 000	12.11.2019	5,37 %	20 827	22 119
NOK	100 000	16.09.2025	4,31 %	10 413	11 060
				93 721	99 536
SEK	300 000	15.06.2015	3,20 %		31 939
SEK	100 000	17.06.2015	3,10 %		10 646
SEK	220 000	01.12.2015	korkorakennelma		24 022
SEK	100 000	15.01.2016	3,30 %	10 882	10 646
SEK	500 000	18.10.2016	korkorakennelma	54 385	53 175
SEK	500 000	18.10.2016	3,50 %	54 410	53 231
SEK	1 000 000	19.11.2018	korkorakennelma	108 820	
				228 497	183 659
Joukkovelkakirjalainat, pitkäaikaiset yhteensä				734 366	768 749
Joukkovelkakirjalainat, lyhytaikaiset yhteensä				140 504	87 264
Yhteensä				874 870	856 013

Pitkäaikaisten lainojen erääntymisaikataulu, 1 000 €						
	2017	2018	2019	2020	2020+	Yhteensä
Joukkovelkakirjalainat	120 468	108 820	20 827		484 251	734 366
Rahalaitoslainat	21 662	21 662	21 662	17 662	90 216	172 866
Yhteensä	142 131	130 482	42 489	17 662	574 467	907 232

29. VARAUKSET, 1 000 €	2015	2014
Varaukset 1.1.	1 685	1 735
Käytetyt varaukset	-18	-50
Varaukset 31.12.	1 668	1 685

30. JOHDANNAISINSTRUMENTIT, 1 000 €									
2015					2014				
	Käypä arvo pos.	Käypä arvo neg.	Käypä netto-arvo	Nimellis-arvo	Käypä arvo pos.	Käypä arvo neg.	Käypä netto-arvo	Nimellis-arvo	
Korko- ja valuuttajohdannaiset	31.12.15	31.12.15	31.12.15	31.12.15	31.12.14	31.12.14	31.12.14	31.12.14	31.12.14
Valuutanvaihtosopimukset	15 286	-20 297	-5 011	341 205	28 599	-19 758	8 841	321 303	
Valuuttatermiinit		-88	-88	4 505	3 308		3 308	5 5401	
Koronvaihtosopimukset	24 348	-9 442	14 905	430 000	27 480	-11 894	15 585	435 000	
Ostetut korko-optiot	862		862	358 820				310 000	
Yhteensä	40 496	-29 827	10 668	1 134 531	59 386	-31 652	27 734	1 121 783	
Sähköjohdannaiset	31.12.15	31.12.15	31.12.15	TWh	31.12.14	31.12.14	31.12.14	TWh	
Sähkötermiinit, NASDAQ OMX Commodities, ei suojauslasketut johdannaiset		-49 060	-49 060	4,22	6	-32 171	-32 165	4,19	
Yhteensä		-49 060	-49 060	4,22	6	-32 171	-32 165	4,19	

Käypä nettoarvo osoittaa johdannaisten realisointituloksen, jos johdannaiset olisi suljettu vuoden 2015 viimeisenä kaupankäyntipäivänä. Käypä nettoarvo ei ole johdettavissa taseen nettojohdannaisvelkaan tai -saamiseen, koska tässä esityksessä huomioidaan siirtyvät korot.

Sähköjohdannaiset ovat tehty tulevien häviösähkön hankintojen hintariskin suojaamistarkoituksessa.

Johdannaissopimusten erääntymisaikataulu

Nimellisarvo, 1 000 €	2016	2017	2018	2019	2020	2020+	Yhteensä
Koronvaihtosopimukset	70 000	30 000	105 000	60 000		165 000	430 000
Korko-optiot	90 000		108 820	160 000			358 820
Valuuttavaihtosopimukset	144 809	52 852	107 308	23 725		12 512	341 205
Valuuttatermiinit	2 432	2 074					4 505
Yhteensä	307 241	84 926	321 127	243 725		177 512	1 134 531

TWh	2016	2017	2018	2019	2020	2020+	Yhteensä
Sähkijohdannaiset	1,41	1,23	0,79	0,53	0,26		4,22
Yhteensä	1,41	1,23	0,79	0,53	0,26		4,22

31. OSTOVELAT JA MUUT VELAT, 1 000 €	2015	2014
Ostovelat	14 652	27 181
Ostovelat osakkuusyrityksille	2	504
Korkovelat	15 529	17 193
Arvonlisäverovelat	7 787	5 304
Saadut vakuudet	15	437
Sähköverovelka	3 045	2 866
Siirtovelat	24 147	17 409
Muut velat	639	690
Yhteensä	65 815	71 585

Siirtovelkoihin sisältyvät oleelliset erät	2015	2014
Henkilöstökulut	4 310	3 590
Myynnin ja ostojen jaksotukset	5 515	9 622
Muut siirtovelat	14 321	4 198
Yhteensä	24 147	17 409

32. VAKUUDET JA VASTUUSITOUUMUKSET, 1 000 €	2015	2014
Annetut pantit		
Tilipanttaus, kiinteistövuokraussopimusten vakuudeksi	9	9
Tilipanttaus, tulliluoton vakuudeksi	280	280
Tilipanttaus, sähkön pörssikaupan vakuudeksi	863	991
	1 151	1 279
Investointisitouumukset, joita ei kirjattu kirjanpitoon	124 314	143 527
Muut taloudelliset vastuut		
Osakkuusyhtiön puolesta annettu vastatakaus		1 700
Vuokravakuus, takaus	38	38
Luotonvarausprovisio ja sitoutumispalkkio:		
Tuleva vuosi	326	355
Myöhemmin	1 154	815
	1 518	2 907

33. MUUT VUOKRA- JA KÄYTTÖOIKEUSSOPIMUKSET, 1 000 €	2015	2014
Peruuttamattomien muiden vuokrasopimusten vähimmäisvuokrat:		
Yhden vuoden kuluessa	2 643	2 456
Yli vuoden ja enintään viiden vuoden kuluessa	10 698	10 686
Yli viiden vuoden kuluttua	12 601	13 907
Yhteensä	25 942	27 048
Käyttöoikeussopimukset:		
Yhden vuoden kuluessa	8 017	7 945
Yli vuoden ja enintään viiden vuoden kuluessa	44 258	45 474
Yli viiden vuoden kuluttua	36 790	45 551
Yhteensä	89 065	98 970

Konsernin vuokrasopimukset koskevat toimistotiloja. Vuokrasopimusten pituudet vaihtelevat alle vuodesta viiteentoista vuoteen, ja yleensä niitä on mahdollista jatkaa alkuperäisen päättymispäivän jälkeen. Sopimusten indeksi-, uudistamis- ja muut ehdot poikkeavat toisistaan.

Lisäksi konserni on vuokrannut mm. useita maa-alueita sekä joitakin 110 kilovoltin voimajohtoja ja katkaisijakenttiä.

Fingridillä on järjestelmävastuun mukainen velvoite ylläpitää nopeaa häiriöreserviä, jolla varaudutaan sähköjärjestelmän häiriöihin. Varmistaakseen nopean häiriöreservin saatavuuden Fingrid on oman varavoimalaitoskapasiteetin ohella hankkinut tähän käyttötarkoitukseen soveltuvaa voimalaitoskapasiteettia ja teollisuuden irtikytettäviä kuormia pitkäaikaisin sopimuksin.

---

34. OIKEUDENKÄYNNIT JA VIRANOMAISMENETTELYT

Energiavirasto myönsi 19.1.2015 Fingridille luvan harjoittaa sähköverkkotoimintaa kantaverkossa ja määräsi samalla Fingridin järjestelmävastaavaksi kantaverkonhaltijaksi.

Korkein hallinto-oikeus hylkäsi päätöksellään 29.6.2015 Fingridin valituksen, joka koski 21.1.2013 annettua markkinaoikeuden päätöstä. Markkinaoikeus oli hylännyt Fingridin valituksen, joka koski Energiaviraston vahvistamia verkonhaltijan verkkotoiminnan tuoton ja siirtopalvelusta perittävien maksujen määrittämistä koskevia menetelmiä valvontajaksolle 2012-2015. Päätöksellä ei ollut taloudellisia vaikutuksia.

Energiavirasto vaati 30.6.2015 tekemillään päätöksillä Fingridiä muuttamaan kantaverkon nimeämispäätöstä, jonka Fingrid oli tehnyt 31.3.2015. Fingrid valitti päätöksistä 24.7.2015 markkinaoikeuteen. Nimeämispäätös tehtiin ensimmäistä kertaa ja se perustuu vuonna 2013 uusittuun sähkömarkkinalakiin, jonka 31 §:n mukaan kantaverkonhaltijan on nimettävä kantaverkkoonsa kuuluvat sähköjohdot, sähköasemat ja muut laitteistot valvontajakson ajaksi. Energiaviraston muutosvaatimukset koskivat itäistä pääkaupunkiseutua ja Ulvila-Meri-Pori 400 kV voimajohtoa, jota Energiavirasto vaati nimettäväksi kantaverkkoon. Myös Helen Sähköverkot Oy, Vantaan Energian Sähköverkot Oy ovat valittaneet Energiaviraston päätöksistä koskien kantaverkon nimeämistä.

Muilta osin vireillä ei ole Fingridin toimintaan oleellisesti vaikuttavia oikeudenkäyntejä tai viranomaismenettelyjä.

---

35. RISKIENHALLINTA

Fingridin riskienhallinnan tavoitteena on varautua riskeihin liittyvien vahinkojen kustannustehokkaisiin suojautumistoimenpiteisiin ja sitouttaa koko henkilöstö ottamaan huomioon yrityksen, sen eri organisaatioyksiköiden ja kunkin työntekijän toimintaan liittyvät riskit. Näiden tavoitteiden täyttymiseksi riskienhallinta on luonteeltaan jatkuvaa ja systemaattista. Yksittäisten riskien tai niistä koottujen riskikokonaisuuksien merkitystä arvioidaan nykysuojautumistasolla ottaen huomioon haitallisen tapahtuman todennäköisyys, taloudellinen vaikutus ja vaikutus yrityskuvaan tai liiketoiminnallisten tavoitteiden saavuttamiseen.

Hallitus hyväksyy sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan keskeiset periaatteet ja niihin tehtävät muutokset. Hallitus hyväksyy riskienhallinnan keskeiset toimenpiteet osana yhtiön strategiaa, mittaristoa, toimintasuunnitelmaa ja budjettia. Hallitus (tarkastusvaliokunta) saa vuosittain tilannekatsauksen yhtiön toimintaan liittyvistä suurimmista riskeistä ja niiden hallinnasta.

RAHOITUSRISKIEN HALLINTA

Fingrid Oyj altistuu yhtiön rahoitusasemaa hallitessaan mm. markkina-, likviditeetti- ja luottoriskeille. Rahoitusriskien hallinnan tavoitteena on omistaja-arvon vaaliminen varmistamalla liiketoiminnan vaatima rahoitus, suojautumalla keskeisiltä rahoitusriskeiltä ja minimoimalla rahoituskustannukset riskilimiittien puitteissa.

Rahoitustoiminnan periaatteet

Fingrid Oyj:n hallitus hyväksyy Yritystalouden ja rahoitustoiminnan periaatteet, jotka määrittelevät miten Fingrid Oyj hoitaa rahoituksen kokonaisuutta, joka koostuu ulkoisen rahoituksen hankinnasta, likviditeetin hallinnasta, vastapuoliriskien hallinnasta, rahoitusriskien hallinnasta ja liiketoiminnan tukemisesta rahoituksen kokonaisuuteen liittyvissä asioissa. Fingrid-konsernin ulkoinen rahoitus hoidetaan Fingrid Oyj:n kautta.

Riskienhallinnan toteutus ja raportointi

Talous- ja rahoitusjohtaja vastaa rahoituksen hankintaan sekä likviditeetin, rahoitusriskien ja vastapuoliriskien hallintaan liittyvistä käytännön toimenpiteistä Yritystalouden ja rahoitustoiminnan periaatteiden ja Rahoitustoiminnan politiikan mukaisesti. Vastuu rahoituksen päivittäisestä organisoinnista, raportoinnista ja riittävistä kontrolleista kuuluu talous- ja rahoitusjohtajalle, joka raportoi toimitusjohtajalle ja hallitukselle (tarkastusvaliokunnalle) säännöllisesti.

Riskienhallintaprosessit

Rahoitusyksikkö vastaa riskien seurannasta, järjestelmästä sekä malleista ja menetelmistä, joilla lasketaan ja arvioidaan riskejä. Rahoitusyksikön tehtävänä on lisäksi tunnistaa, mitata ja raportoida rahoitusriskit, joille yhtiö voi altistua. Lisäksi yhtiön sisäinen tarkastus varmistaa, että noudatetaan Yritystalouden ja rahoitustoiminnan periaatteita ja yhtiön sisäisiä ohjeita.

Markkinariskit

Fingrid Oyj käyttää johdannaisopimuksia suojautuakseen markkinariskeiltä eli valuutta-, korko- ja hyödykehintariskeiltä. Johdannaisopimuksia tehdään vain suojautumistarkoituksessa. Sallitut suojausinstrumentit on määritelty rahoitustoiminnan ja häviösähköhankinnan politiikoissa ja valittu siten, että ne suojaavat mahdollisimman tehokkaasti kyseisiltä riskeiltä.

Valuuttariski

Yhtiön operatiivinen valuutta on euro. Lähtökohtaisesti valuuttariskit (ja hyödykkeen hintariski pl. häviösähkö) ja vieraan valuutan korkoriski suojataan täysimääräisesti. Kustannustehokkuussyistä voidaan jättää suojaamatta riskin määrä, joka realisoituessaan on enintään 5 miljoonaa euroa.

Transaktioriski

Yhtiö laskee liikkeeseen arvopapereita kansainvälisillä ja kotimaisilla raha- ja lainapääomamarkkinoilla. Yhtiön lainat jakautuvat eri vaihdettaviin valuuttoihin ja kaikki valuuttamääräiset velat ja niihin liittyvät korkovirrat suojataan valuuttariskeiltä. Valuuttasuojaus tehdään aina kunkin velkakirjan liikkeeseenlaskun yhteydessä. Yhtiön liiketoimintoihin liittyvät valuuttariskit ovat vähäiset ja ne on pääosin suojattu.

Transaktioriskien suojaamiseksi yhtiö on tilikauden aikana käyttänyt valuuttatermiinejä ja valuutanvaihtosopimuksia. Alla olevissa taulukoissa on ensin esitetty yhtiön lainojen valuuttajakauma ja suojausaste ja sitten rahoitusinstrumenttien herkkyyssanalyysi euron ja kyseisen valuutan välillä.

Translaatoriski

Fingrid Oyj voi omistaa osuuksia yhtiöistä joiden operatiivinen valuutta on muu kuin euro. Fingrid kohtaa translaatoriskin kun näiden yhtiöiden tuloksen osuus ilmoitetaan osana Fingrid konsernin tulosta. Yhtiö ei lähtökohtaisesti suojaudu translaatoriskeiltä.

Lainojen valuuttajakauma ja suojausaste, 1 000 €

Valuuttajakauma 31.12.	2015			2014		
	Tasearvo	Osuus %	Suojausaste	Tasearvo	Osuus %	Suojausaste
EUR	817 416	71		863 688	70	
GBP				25 597	2	100
JPY	3 815	0	100	24 100	2	100
NOK	93 721	8	100	99 536	8	100
SEK	228 497	20	100	183 659	15	100
USD				28 779	2	100
Yhteensä	1 143 448	100		1 225 358	100	

Valuuttakurssimuutosten herkkyyttä mitataan 10 prosentin muutoksena euron ja kyseisen valuutan välillä. Yhtiöllä ei toteudu valuuttakurssieroja, koska kaikki valuuttamääräiset velat on suojattu valuuttakurssimuutoksilta. Taulukoissa esitetyissä luvuissa negatiivinen luku lisää valuuttakurssitappiota ja positiivinen luku vastaavasti lisää valuuttakurssivoittoa.

Valuuttakurssimuutos, 1 000 €

31.12.2015		Joukko- velka- lainat	Yritys- todistukset	Yhteensä	Valuutan- vaihto- sopimukset	Valuutta- termiinit	Yhteensä	Netto- asema yhteensä
GBP	+10 %							0
	-10 %							0
JPY	+10 %	431		431	-431		-431	0
	-10 %	-353		-353	353		353	0
NOK	+10 %	11 513		11 513	-11 513		-11 513	0
	-10 %	-9 420		-9 420	9 420		9 420	0
SEK	+10 %	25 912		25 912	-25 912		-25 912	0
	-10 %	-21 201		-21 201	21 201		21 201	0
USD	+10 %							0
	-10 %							0

Valuuttakurssimuutos, 1 000 €

31.12.2014		Joukko- velka- lainat	Yritys- todistukset	Yhteensä	Valuutan- vaihto- sopimukset	Valuutta- termiinit	Yhteensä	Netto- asema yhteensä
GBP	+10 %		2 333	2 333		-2 333	-2 333	0
	-10 %		-2 852	-2 852		2 852	2 852	0
JPY	+10 %	2 227		2 227	-2 227		-2 227	0
	-10 %	-2 721		-2 721	2 721		2 721	0
NOK	+10 %	10 318		10 318	-10 318		-10 318	0
	-10 %	-12 610		-12 610	12 610		12 610	0
SEK	+10 %	17 236		17 236	-17 236		-17 236	0
	-10 %	-21 066		-21 066	21 066		21 066	0
USD	+10 %		2 882	2 882		-2 882	-2 882	0
	-10 %		-3 203	-3 203		3 203	3 203	0

Translaatoriski

Yhtiöllä on osakesijoitus osakkuusyhtiöön Norjan kruunuissa. Yhtiö ei lähtökohtaisesti suojaudu translaatoriskiltä. Herkkyyssanalyysi esitetään seuraavassa taulukossa. Taulukko esittää euron ja Norjan kruunun välisen valuuttakurssin muutoksen vaikutusta yhtiön omaan pääomaan.

Translaatoriski, 1 000 €

		2015	2014
		Oma pääoma 31.12.2015	Oma pääoma 31.12.2014
NOK	+10 %	627	531
	-10 %	-513	-434

Korkoriski

Yhtiöllä on vain euromääräistä korkoriskiä, koska yhtiön lainat ovat pääomien ja korkomaksujen osalta valuuttasuojatut ja rahavarat ovat euromääräiset.

Korkoriskin hallinnassa optimoidaan Energiaviraston määrittelemän regulaatiomallin kautta tuleva liiketoiminnan korkoriski (riskiton korko ns. WACC-mallissa) yhdessä yhtiön nettovelan korkoriskin kanssa. Lainasalkun korkoriskin hallinnan tavoitteena on minimoida korkokustannukset pitkällä aikavälillä. Lähtökohtaisesti yhtiön lainasalkun korkopositio pidetään vaihtuvakorkoisena tavoitellen maksimissaan 12 kuukauden keskimääräistä korkosidonnaisuusajaa.

Korkoriskin herkkyyttä mitataan 1 prosenttiyksikön koronmuutoksena korkokustannuksiin seuraavan 12 kuukauden aikana tilinpäätöshetkestä. Korkoherkkyydestä tarkastelu tehdään lainoille, korkopositiota suojaavalle johdannaissalkulle sekä rahavaroille, joista syntyy korkomuutoksille altis nettolaina-asema.

Korkoherkkyys, 1 000 €	2015		2014	
	- 1%-yksikkö	+ 1%-yksikkö	- 1%-yksikkö	+ 1%-yksikkö
Lainat	5 607	-5 607	4 982	-4 982
Korkojohdannaiset	-1 369	1 369	-999	999
Lainat yhteensä	4 237	-4 237	3 982	-3 982
Rahoitus- ja rahavarat	-532	532	-669	669
Nettolainat yhteensä	3 706	-3 706	3 314	-3 314

Hyödykeriski

Yhtiö altistuu sähkön hinta- ja volyyimiriskille siirtohäviöiden kautta. Häviösähkön hankinta ja hankinnan suojaus perustuvat hallituksen hyväksymiin Yritystalouden ja rahoitustoiminnan periaatteisiin. Hintasuojauksen ajanjakso on viisi vuotta ja se jakaantuu kolmeen osaan; perus-, budjetti- ja operatiiviseen suojaukseen. Lisäksi yhtiöllä on suojaukseen ja sähkön fyysiseen hankintaan liittyvä, johtoryhmän hyväksymä, häviösähkön hankintapolitiikka sekä operatiiviset ohjeet, hintasuojausohje ja valvomo-ohje. Hintasuojauksessa yhtiö käyttää pääosin NASDAQ OMX Commodities:in noteeraamia tuotteita. Yhtiö voi myös käyttää NASDAQ OMX Commodities:in tuotteita vastaavia OTC-tuotteita.

Muu kuin häviösähkön hankintaan liittyvät hyödykeriski syntyy jos yhtiö solmii hankintasopimuksia, joissa alla olevan hyödykkeen hinta vaikuttaa investointihyödykkeen lopulliseen hintaan (hyödykkeen hintariski). Lähtökohtaisesti hyödykkeen hintariskit ja valuuttakurssiriskit suojataan täysimääräisesti. Kustannustehokkuussyistä voidaan jättää suojaamatta riskin määrä, joka realisoituessaan on enintään 5 miljoonaa euroa.

Maksuvalmius- ja jälleerahoitusriski

Fingrid altistuu maksuvalmius- ja jälleerahoitusriskille erääntyvien lainojen, maksujen ja liiketoiminnan kassavirran vaihteluista johtuen.

Yhtiön maksuvalmius tulee järjestää siten, että tulevan 12 kuukauden periodin jälleerahoitustarve pystytään kattamaan 110-prosenttisesti likvideillä varoilla ja käytettävissä olevilla pitkäaikaisilla sitovilla luottolupauksilla. Yhtiöllä on maksuvalmiutta turvaava 300 miljoonan euron suuruinen valmiusluotto. Valmiusluotto erääntyy 11. joulukuuta 2020. Valmiusluotto on sitova ja nostamaton. Lisäksi yhtiöllä on käytössään yhteensä 50 miljoonan euron ei-sitovat tililimiitit.

Yhtiön varainhankinta hoidetaan velkaohjelmien kautta. Yhtiö toimii kansainvälisillä lainapääomamarkkinoilla laskemalla liikkeeseen joukkovelkakirjalainoja, Euro Medium Term Note Programmen puitteissa. Tämä ohjelma on suuruudeltaan 1,5 miljardia euroa. Lyhytaikainen varainhankinta hoidetaan yritystodistusohjelmien kautta: Euro Commercial Paper -ohjelma on 600 miljoonaa euroa ja kotimainen yritystodistusohjelma on 150 miljoonaa euroa. Jälleenrahoitusriskiä pienennetään rakentamalla tasainen erääntymisprofiili siten, että pitkäaikaisten lainojen osuus yksittäisenä kalenterivuonna on alle 30 prosenttia kokonaisvelasta ja että yhtiön lainasalkun keskimaturiteetin on oltava vähintään kolme vuotta.

Sopimuksiin perustuvat lainojen lyhennykset ja korkokulut, esitetään seuraavassa taulukossa. Vaihtuvakorkoisten lainojen korkoprosentit on määritetty käyttäen 0-kuponkikäyrää. Lyhennykset ja korkosummat eivät ole diskontattuja arvoja. Koronvaihtosopimuksista aiheutuvat rahoituskulut suoritetaan usein nettomääräisinä, sopimusten luonteesta riippuen. Seuraavassa taulukossa ne on esitetty bruttomääräisinä.

Fingridin voimassa olevat lainasopimukset, velka- tai yritystodistusohjelmat ovat vakuudettomia. Niihin ei myöskään liity mitään taloudellisiin tunnuslukuihin perustuvia kovenantteja.

Lainojen lyhennykset ja korkokulut sekä rahoitusjohdannaisten sopimuksiin perustuvat maksut ja saatavat, joita suoritetaan käteisvaroina , 1 000 €

31.12.2015		2016	2017	2018	2019	2020	2020+	Yhteensä
Joukkovelka-	-lyhennykset	140 504	120 468	108 820	20 827		484 251	874 870
kirjalainat	-korkokulut	24 850	21 043	18 711	17 111	15 993	83 757	181 465
Lainat	-lyhennykset	20 710	21 662	21 662	21 662	17 662	90 216	193 576
rahoituslaitoksilta	-korkokulut	3 707	3 270	3 066	2 841	2 544	7 051	22 479
Yritystodistukset	-lyhennykset	75 000						75 000
	-korkokulut	-3						-3
Valuutanvaihto-								
sopimukset	-maksut	146 373	53 753	108 408	24 160	170	13 889	346 753
Koronvaihto-								
sopimukset	-maksut	3 632	2 102	1 991	1 029	534	3 715	13 003
Valuuttatermiinit	-maksut	2 266	1 914					4 181
Takaussopimukset*	-maksut							
Yhteensä		417 040	224 213	262 658	87 631	36 904	682 879	1 711 324
Valuutanvaihto-								
sopimukset	-saatavat	148 587	49 939	111 766	22 394	449	12 658	345 792
Koronvaihto-								
sopimukset	-saatavat	4 656	4 733	3 751	3 339	2 813	8 863	28 156
	-saatavat	2 222	1 871					4 093
Yhteensä		155 465	56 544	115 517	25 733	3 262	21 520	378 041
Yhteensä		261 575	167 669	147 141	61 897	33 642	661 358	1 333 282

*Osakkuusyhtiön puolesta annettu vastatakaus. Fingridille ei ole esitetty vaatimuksia maksaa takauksen johdosta.

Lainojen lyhennykset ja korkokulut sekä rahoitusjohdannaisten sopimuksiin perustuvat maksut ja saatavat, joita suoritetaan käteisvaroina, 1 000 €

31.12.2014		2015	2016	2017	2018	2019	2019+	Yhteensä
Joukkovelka-	-lyhennykset	87 263	139 171	122 681		22 119	484 778	856 012
kirjalainat	-korkokulut	27 508	24 703	20 477	17 208	17 208	99 919	207 023
Lainat	-lyhennykset	16 424	20 710	21 662	21 662	21 662	107 879	210 000
rahoituslaitoksilta	-korkokulut	4 360	3 860	3 591	3 274	2 928	9 512	27 525
Yritystodistukset	-lyhennykset	159 346						159 346
	-korkokulut	160						160
Valuutanvaihto-								
sopimukset	-maksut	89 320	146 414	53 499	410	24 199	13 930	327 772
Koronvaihto-								
sopimukset	-maksut	4 384	3 804	2 365	2 448	1 550	8 033	22 584
Valuuttatermiinit	-maksut	52 093						52 093
Takaussopimukset*	-maksut	1 700						1 700
Yhteensä		442 558	338 662	224 275	45 002	89 666	724 050	1 864 214
Valuutanvaihto-								
sopimukset	-saatavat	97 889	146 377	51 426	1 664	23 606	13 833	334 796
Koronvaihto-								
sopimukset	-saatavat	4 834	4 745	4 772	4 081	3 596	16 557	38 585
Valuuttatermiinit	-saatavat	55 401						55 401
Yhteensä		158 124	151 122	56 198	5 745	27 202	30 390	428 781
Yhteensä		284 434	187 540	168 077	39 257	62 464	693 660	1 435 433

*Osakkuusyhtiön puolesta annettu vastatakaus. Fingridille ei ole esitetty vaatimuksia maksaa takauksen johdosta.

Luottoriski

Yhtiön luottoriskiä aiheuttavat tahot ovat asiakkaat ja toimittajat. Yhtiön luottoriskin hallintaa toteutetaan Yritystalouden ja rahoitustoiminnan periaatteiden ja Rahoitustoiminnan politiikan mukaisesti. Rahoitusyksikkö määrittelee Hankintapolitiikassa ja -ohjeessa, sekä erillisessä ohjeistuksessa, yhtiön toimittajilta vaadittavat taloudelliset kelpoisuusstandardit ja niiden seurannan.

Rahoituksen vastapuoliriski

Yhtiön vastapuoliriskiä aiheuttavat vastapuolet ovat likviditeetin hallintaan liittyvät vastapuolet, johdannaissopimusten vastapuolet ja pankkivastapuolet. Fingrid altistuu rahoitustoiminnassaan vastapuoliriskille tilapäisesti ylimääräisen likviditeetin sijoittamisen ja johdannaissopimusten kautta. Yhtiö solmii johdannaissopimuksia tai sijoittaa likvidejä varojaan sallittujen vastapuolikohtaisten euromääräisten riskilimiittien riskirajojen puitteissa. Ennen johdannaiskaupan aloittamista yhtiö solmii International Swaps and Derivatives Associationin (ISDA) raamisopimuksen vastapuolen kanssa. Yhtiö ei ole vastaanottanut rahoitusvaroihin tai johdannaissopimuksiin liittyviä luottoriskiä vähentäviä vakuuksia.

Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat sisältää pysyvien vastaavien aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden ennakkomaksut ja valmisteilla olevista investoinneista aiheutuneet hankintamenot.

36. LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTOJEN OIKAISUT, 1 000 €	2015	2014
Liiketoimet, joihin ei liity maksutapahtumaa		
Poistot	94 119	91 511
Käyttöomaisuuden myyntivoitot/-tappiot (-/+)	-1 970	-991
Osuus osakkuusyriyten tuloksista	-447	-854
Voitot/tappiot käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien varojen ja velkojen arvostamisesta	24 276	-6 171
Yhteensä	115 978	83 495

37. LÄHIPIIRITAPAHTUMAT

Konsernin lähipiiriin kuuluvat emoyhtiö Fingrid Oyj:n ja tytäryhtiö Finextra Oy:n lisäksi osakkuusyriytkset Nord Pool AS ja eSett Oy, liitteessä 26 mainitut omistajayhteisöt sekä ylin johto lähipiireineen. Ylin johto koostuu hallituksesta, toimitusjohtajasta ja johtoryhmästä.

Muun lähipiirin tapahtumina on käsitelty Suomen valtion yli 50 prosenttisesti omistavien yhteisöjen kanssa tehdyt liiketoimet.

Yhtiö ei ole lainannut varoja ylimmälle johdolle, eikä yhtiöllä ole liiketoimia ylimmän johdon kanssa.

Liiketoimet lähipiirin kanssa tapahtuvat käyvin markkinahinnoin.

Ylimmän johdon työsuhde-etuudet, 1 000 €	2015	2014
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	1 472	1 438
Liiketoimet osakkuusyriyten kanssa, 1 000 €	2015	2014
Myyntit	809	7 211
Korkotuotot	30	2
Ostot	39 659	41 894
Saamiset	2 973	2 257
Velat	2	504

Porvoon Alueverkko myyty kesäkuussa 2015. Summat sisältävät tapahtumat tammi-kesäkuulta 2015.

Lainasaamiset osakkuusyriytsiltä, 1 000 €	2015	2014
1.1.		
eSett Oy	2 500	1 600
31.12.	2 500	1 600

Liiketoimet omistajien kanssa, 1 000 €	2015	2014
Omistajat		
Ostot	6 303	6 011
Velat	0	11
Muu lähipiiri		
Myyntit	28 759	29 228
Ostot	69 538	7 330
Saamiset	845	1 842
Velat	2 279	3 959

Yleiset hankintaperiaatteet

Konsernissa noudatetaan kolmea vaihtoehtoista hankintatapaa tavaroita tai palveluita hankittaessa. Kun hankinnan arvo on alle 30 000 euroa ja kilpailutuksen hyödyt ovat pienemmät kuin hankinnasta aiheutuvat kustannukset, hankinta voidaan toteuttaa ilman kilpailutusta tai suullisen tarjouspyynnön avulla. Hankinnasta tehdään aina kirjallinen tilaus tai hankintasopimus. Kun hankinnan arvioitu arvo ylittää 30 000 euroa, mutta jää alle erityisalojen julkisiin hankintoihin sovellettavan kynnysarvon, hankinta kilpailutetaan kirjallista tarjouspyyntömenettelyä noudattaen. Kun Fingridiä koskevat erityisalojen julkisten hankintojen kynnysarvot ylittyvät (vuonna 2015 tavarat ja palvelut 414 000 euroa ja rakennusurakat 5 186 000 euroa), noudatetaan erityisalojen hankintalain mukaista hankintamenettelyä.

---

38. PÄÄSTÖOIKEUDET

Fingridille ei ole myönnetty maksuttomia päästöoikeuksia päästökauppaudelle 2013 - 2020. Päästöoikeuksien käytöllä ei ollut tulosvaikutusta vuonna 2015.

	2015	2014
Kaikki CO ₂ -päästöt yhteensä	6 697	10 993

---

39. TILINPÄÄTÖSPÄIVÄN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Konsernin johdolla ei ole tiedossa sellaisia olennaisia tilinpäätöspäivän jälkeisiä tapahtumia, jotka olisivat vaikuttaneet tilinpäätöslaskelmiin.

2.2 Emoyhtiön tilinpäätös (FAS)

2.2.1 Emoyhtiön tuloslaskelma

		1-12/2015	1-12/2014
	Liitetieto	€	€
LIKEVAIHTO	2	592 403 122,38	559 376 009,70
Liiketoiminnan muut tuotot	3	5 358 153,35	4 619 211,39
Materiaalit ja palvelut	4	-233 431 910,68	-256 537 114,99
Henkilöstökulut	5	-25 804 349,63	-24 992 709,21
Poistot ja arvonalentumiset	6	-103 322 929,47	-101 416 042,08
Liiketoiminnan muut kulut	7,8	-57 903 667,10	-54 306 622,24
LIKEVOITTO		177 298 418,85	126 742 732,57
Rahoitustuotot ja -kulut	9	-22 835 249,11	-25 495 979,84
VOITTO ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ		154 463 169,74	101 246 752,73
VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA		154 463 169,74	101 246 752,73
Tuloverot	10	-30 721 273,94	-20 202 818,48
TILIKAUDEN VOITTO		123 741 895,80	81 043 934,25

Liitetiedot muodostavan olennaisen osan tilinpäätöstä.

2.2.2 Emoyhtiön tase

VASTAAVAA		31.12.2015	31.12.2014
	Liitetieto	€	€
Aineettomat hyödykkeet:			
Liikearvo	11	10 721 980,26	17 155 168,42
Muut aineettomat hyödykkeet	12	82 342 061,28	86 490 344,28
		93 064 041,54	103 645 512,70
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet	13	15 348 845,85	14 973 832,40
Rakennukset ja rakennelmat		167 200 800,50	156 458 575,61
Koneet ja kalusto		565 543 070,37	574 685 973,12
Voimajohdot		772 984 715,15	781 024 069,73
Muut aineelliset hyödykkeet		117 516,35	117 516,35
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		120 815 913,42	78 686 612,48
		1 642 010 861,64	1 605 946 579,69
Sijoitukset:			
Osuudet saman konsernin yrityksissä	14	504 563,77	504 563,77
Osuudet omistusyhteisyriksissä		8 587 578,95	8 642 260,21
Muut osakkeet ja osuudet		1 885 466,31	1 416 588,74
		10 977 609,03	10 563 412,72
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ		1 746 052 512,21	1 720 155 505,11
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Vaihto-omaisuus	15	12 664 970,40	12 842 932,89
Saamiset			
Pitkäaikaiset			
Lainasaamiset osakkuusyriksiltä	16	2 500 000,00	1 600 000,00
Muut saamiset	16		990 560,83
		2 500 000,00	2 590 560,83
Lyhytaikaiset			
Myyntisaamiset		53 462 739,39	39 421 020,87
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		209 433,70	141 170,90
Saamiset omistusyhteisyriksiltä	17	47 937,43	2 259 112,52
Muut saamiset	18	912 108,40	34 276,66
Siirtosaamiset	19,20	14 491 440,95	14 536 143,11
		69 123 659,87	56 391 724,06
Rahoitusarvopaperit	21	93 258 506,42	116 267 973,20
Rahat ja pankkisaamiset	21	23 403 166,01	62 566 334,25
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ		200 950 302,70	250 659 525,23
VASTAAVAA YHTEENSÄ		1 947 002 814,91	1 970 815 030,34

Liitetiedot muodostavat olennaisen osan tilinpäätöksestä.

VASTATTAVAA		31.12.2015	31.12.2014
	Liitetieto	€	€
OMA PÄÄOMA	22		
Osakepääoma		55 922 485,55	55 922 485,55
Ylikurssirahasto		55 922 485,55	55 922 485,55
Edellisten tilikausien voitto		38 346 060,29	22 302 127,39
Tilikauden voitto		123 741 895,80	81 043 934,25
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		273 932 927,19	215 191 032,74
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ	23	448 896 757,27	448 896 757,27
PAKOLLISET VARAUKSET	30	1 667 546,78	1 685 046,78
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen			
Joukkovelkakirjalainat	24,25	746 396 266,02	783 897 840,95
Lainat rahoituslaitoksilta		172 865 800,86	193 575 757,57
		919 262 066,88	977 473 598,52
Lyhytaikainen			
Joukkovelkakirjalainat	24	144 809 226,23	87 484 781,53
Lainat rahoituslaitoksilta		20 709 956,71	16 424 242,43
Ostovelat		14 617 272,60	24 640 790,65
Velat saman konsernin yrityksille	26	502 586,32	387 959,31
Velat omistusyhteisyriksille	27	2 057,00	504 191,00
Muut velat	28	86 432 083,11	165 353 505,33
Siirtovelat	29	36 170 334,82	32 773 124,78
		303 243 516,79	327 568 595,03
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		1 222 505 583,67	1 305 042 193,55
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		1 947 002 814,91	1 970 815 030,34

Liitetiedot muodostavat olennaisen osan tilinpäätöstä.

2.2.3 Emoyhtiön rahavirtalaskelma

	Liitetieto	1.1.-31.12.2015 €	1.1.-31.12.2014 €
Liiketoiminnan rahavirrat:			
Tilikauden voitto	22	123 741 895,80	81 043 934,25
Oikaisut:			
Liiketoimet, joihin ei liity maksutapahtumaa	32	101 194 099,56	100 425 341,95
Korkokulut ja muut rahoituskulut		36 664 709,62	34 653 836,13
Korkotuotot		-13 273 942,62	-8 773 603,99
Osinkotuotot		-555 517,89	-384 252,30
Verot		30 721 273,94	20 202 818,48
Käyttöpääoman muutokset:			
Myynti- ja muiden saamisten muutos		-11 701 326,72	20 324 217,04
Vaihto-omaisuuden muutos		177 962,49	-1 445 855,19
Osto- ja muiden velkojen muutos		-7 952 730,92	833 932,06
Varausten muutos		-17 500,00	-49 700,00
Maksetut korot		-25 423 150,53	-23 905 643,97
Saadut korot		820 524,86	1 224 895,34
Maksetut verot	10	-20 469 032,40	-19 659 013,72
Liiketoiminnan nettorahavirta		213 927 265,19	204 490 906,08
Investointien rahavirrat:			
Investoinnit aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin	13	-151 451 793,93	-125 334 844,08
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin	12	-1 812 888,00	-4 170 608,56
Investoinnit muihin sijoituksiin	14	-414 196,31	-38 162,24
Luovutustulot muista sijoituksista	14	500 000,00	0,00
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myynti	13	5 065 609,18	1 389 481,60
Myönnetyt lainat		-900 000,00	-1 600 000,00
Saadut osingot	9	555 517,89	384 252,30
Saadut avustukset		15 000 000,00	19 935 004,81
Investointien nettorahavirta		-133 457 751,17	-109 434 876,17
Rahoituksen rahavirrat:			
Lyhytaikaisten lainojen nostot		285 317 516,75	364 009 628,00
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut		-366 163 563,46	-422 021 861,00
Pitkäaikaisten lainojen nostot		107 424 078,03	110 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut		-104 220 179,01	-103 003 036,33
Maksetut osingot	22	-65 000 001,35	-81 900 013,78
Rahoituksen nettorahavirta		-142 642 149,04	-132 915 283,11
Raha- ja rahoitusvarojen muutos		-62 172 635,02	-37 859 253,20
Raha- ja rahoitusvarat tilikauden alussa		178 834 307,45	216 693 560,65
Raha- ja rahoitusvarat tilikauden lopussa	21	116 661 672,43	178 834 307,45

Liitetiedot muodostavat olennaisen osan tilinpäätöstä.

2.2.4 Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

---

1. TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Fingrid Oyj:n tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolain mukaisesti (Finnish Accounting Standards, FAS). Tilinpäätöksen erät on arvostettu alkuperäisen hankintamenon perusteella.

Ulkomaan valuutan määräiset erät

Ulkomaan valuutan määräiset kaupalliset tapahtumat ja rahoituserät kirjataan tapahtumapäivänä Euroopan keskuspankin keskikurssiin. Korolliset velat ja saatavat ja niiden suojaukset arvostetaan tilinpäätöksessä Euroopan keskuspankin julkaise-
maan tilinpäätöspäivän keskikurssiin. Eräpäivänä korollisista veloista ja saatavista ja niitä vastaavista suojauksista aiheutuvat kurssierot kirjataan rahoitustuottoihin ja -kuluihin. Kaupallisen valuuttavirran suojaamiseen käytetyistä johdannaisista syntyvät kurssierot kirjataan oikaisemaan vastaavaa erää tuloslaskelmassa.

Korko- ja valuuttajohdannaiset

Koron- ja valuutanvaihtosopimuksia sekä valuuttatermiinejä ja korko-optioita on käytetty Rahoitustoiminnan politiikan mukaisesti Fingridin tase-erien korko- ja valuuttariskin sekä kaupallisten erien suojaamiseen. Johdannaissopimukset kirjataan samoja kirjanpidon kirjausperiaatteita noudattaen kuin erät, joita johdannaiset suojaavat. Koron- ja valuutanvaihtosopimusten ja korko-optioiden korkoerät jaksotetaan ja kirjataan tuloslaskelmaan korkotuottoihin ja -kuluihin. Korollista velkaa ja saatavia suojaavien valuuttatermiinien korko-osuus jaksotetaan niiden voimassaoloajalle ja kirjataan rahoitustuottoihin ja -kuluihin. Korko-optioista maksetut tai saadut preemiot jaksotetaan niiden suojausajanjaksolle.

Sähköjohdannaiset

Fingrid suojaa häviösähköhankintansa käyttämällä NASDAQ OMX Oslo ASA:n noteeraamia forward-tuotteita. Kauppaa voidaan käydä myös OTC-markkinoilla NASDAQ OMX Oslo ASA:n finanssituotteita vastaavilla tuotteilla. Näistä aiheutuvilla menoilla ja tuloilla oikaistaan häviösähköhankinnan ostoja tuloslaskelmassa sillä kaudella, johon niiden suojausvaikutus kohdistuu.

Tutkimus- ja kehitysmenot

Tutkimus- ja kehitysmenot käsitellään vuosikuluina.

Käyttöomaisuuden arvostus

Käyttöomaisuus aktivoidaan välittömään hankintamenuun. Suunnitelmapoistot lasketaan tasapoistoina käyttöomaisuuden taloudellisen pitoajan perusteella. Tilivuoden aikana käyttöön otetun käyttöomaisuuden poistot lasketaan hyödykekohtaisesti käyttöönotto-kuukausien mukaan.

Poistoajat ovat seuraavat:

Liikearvo	20 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot:	
Johtoalueiden käyttöoikeudet	30-40 vuotta
Muut käyttöoikeudet taloudellisen käyttöajan mukaan, enintään	10 vuotta
Ohjelmistot	3 vuotta
Rakennukset ja rakennelmat	
Sähköasemien rakennukset ja erilliset rakennukset	40 vuotta
Sähköasemien rakennelmat	30 vuotta
Kaasuturbiinivoimalaitosten rakennukset ja rakennelmat	20-40 vuotta
Erilliset rakennelmat	15 vuotta
Voimajohdot	
Voimajohdot 400 kV	40 vuotta
Tasasähköjohdot	40 vuotta
Voimajohdot 110-220 kV	30 vuotta
Kreosoottipylväät ja niiden hävittämiskustannukset*	30 vuotta
Voimajohtojen (400 kV) alumiinipylväät	10 vuotta
Valokuitu-ukkosjohtimet	10-20 vuotta
Koneet ja kalusto	
Sähköasemien koneet	10-30 vuotta
Kaasuturbiinivoimalaitokset	20 vuotta
Muut koneet ja kalusto	3-5 vuotta

* Hävittämiskustannukset on diskontattu nykyarvoon, joka on lisätty käyttöomaisuuden arvoon ja kirjattu pakollisena varauksena.

Liikearvon poistoaika on 20 vuotta, koska kantaverkkoliiketoiminta on luonteeltaan pitkäaikaista liiketoimintaa, jonka tuotot kertyvät usean vuosikymmenen ajalta.

Päästöoikeudet

Päästöoikeudet käsitellään kirjanpidossa Kirjanpitolautakunnan lausunnon 1767/2005 nettomenettelyn mukaisesti.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus esitetään FIFO-periaatteen mukaisesti hankintamenon, sitä alemman jälleenhankintahinnan tai todennäköisen myyntihinnan määräisenä.

Rahat, pankkisaamiset ja arvopaperit rahoitusomaisuudessa

Rahat ja pankkisaamiset sisältävät käteiset varat ja pankkitilit. Rahoitusarvopaperit ovat sijoitus- ja yritystodistuksia, sekä sijoituksia lyhyen koron rahastoihin. Markkinanoteeratut arvopaperit ja niihin rinnastettavat varat arvostetaan alkuperäiseen hankintahintaan tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Korolliset velat

Pitkäaikaiset korolliset velat muodostuvat rahoituslaitoslainoista ja kansainvälisen joukkovelkakirjalainaohjelman alla liikkeeseen lasketuista velkakirjoista. Lyhytaikaiset korolliset velat koostuvat kotimaisen ja kansainvälisen yritystodistusohjelman alla liikkeeseen lasketuista yritystodistuksista sekä pitkäaikaisten lainojen ja joukkovelkakirjalainojen lyhytaikaisesta osuudesta. Velkaohjelmien puitteissa liikkeeseen lasketut velkakirjat ovat sekä euro- että ulkomaan valuutan määräisiä. Fingridillä on sekä kiinteä- että vaihtuvakorkoista velkaa ja velkakirjoja, joissa on korkorakennelmia. Korko jaksetetaan velan laina-ajalle. Velkakirjan mahdollinen yli- tai alihinta jaksetetaan kyseisen velkakirjan laina-ajalle. Valmiusluottojen järjestelypalkkiot kirjataan pääsääntöisesti heti kuluksi ja luotonvarausprovisiot kirjataan kuluksi sopimusajalle.

Rahoitusriskien hallinta

Rahoitusriskien hallinnassa noudatettavat periaatteet on esitetty konsernin liitetiedoissa kohdassa 35.

Tuloverot

Veroihin kirjataan tilikauden tulosta vastaava suoriteperusteinen vero sekä aikaisempien tilikausien verojen oikaisu.

Laskennalliset verot

Laskennallisia verosaamisia ja -velkoja ei kirjata tuloslaskelmaan tai taseeseen. Niitä koskevat tiedot esitetään liitetiedoissa.

2. LIIKEVAIHTO TOIMIALOITTAIN

Fingrid Oyj:n liiketoiminta on kokonaisuudessaan järjestelmävastuullista kantaverkkoliiketoimintaa, minkä johdosta liikevaihdon jakoa toimialoittain ei ole.

LIIKEVAIHTO, 1 000 €	2015	2014
Kantaverkkotulot	333 005	326 327
Tasesähkön myynti	137 127	150 734
Rajasiirto	11 174	9 401
Läpisiirtotuotot	15 298	12 157
Estlink pullonkaulatulot	4 180	2 388
Pohjoismaiset pullonkaulatulot	86 762	48 857
Tehoreservi palvelutuotot	273	184
Alkuperätakuupalvelutuotot	458	210
Muu liikevaihto	4 127	9 117
Yhteensä	592 403	559 376

3. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT, 1 000 €	2015	2014
Vuokratuotot	1 196	1 267
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	2 424	1 048
Saadut avustukset	199	200
Muut tuotot	1 539	2 105
Yhteensä	5 358	4 619

4. MATERIAALIT JA PALVELUT, 1 000 €	2015	2014
Ostot tilikauden aikana	154 208	178 464
Häviösähköhankinnat	68 566	65 668
Varastojen muutos, lisäys (-) tai vähennys (+)	178	-1 446
Aineet ja tarvikkeet	222 951	242 687
Verkkopalvelumaksut	801	50
Muut ulkopuoliset palvelut	9 679	13 801
Palvelut	10 481	13 850
Yhteensä	233 432	256 537

5. HENKILÖSTÖKULUT, 1 000 €	2015	2014
Palkat ja palkkiot	21 320	20 460
Eläkekulut	3 518	3 462
Muut henkilösivukulut	967	1 071
Yhteensä	25 804	24 993

**Hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan palkat ja palkkiot,
1 000 €**

	2015	2014
Helena Walldén, puheenjohtaja (3.5.2011 alkaen)	38	42
Juha Majanen, varapuheenjohtaja (22.3.2012 alkaen)	21	28
Juhani Järvi, hallituksen jäsen (6.6.2014 alkaen)	19	13
Sanna Syri, hallituksen jäsen (14.4.2015 alkaen)	13	0
Esko Torsti, hallituksen jäsen (22.3.2012 alkaen)	18	23
Sirpa Ojala, hallituksen jäsen (14.4.2015 saakka)	5	22
Matti Rusanen, hallituksen jäsen (12.6.2014 saakka)		11
Timo Ritonummi, hallituksen varajäsen (12.6.2014 saakka)		1
Marja Hanski, hallituksen varajäsen (12.6.2014 saakka)		2
Niko Ijäs, hallituksen varajäsen (12.6.2014 saakka)		1
Ari Hakala, hallituksen varajäsen (6.6.2014 saakka)		1
Katja Salovaara, hallituksen varajäsen (12.6.2014 saakka)		1
Eeva Grannenfelt, hallituksen varajäsen (6.6.-12.6.2014)		
Jukka Ruusunen, toimitusjohtaja	324	333
Yhtiön palveluksessa toimihenkilöitä tilikauden aikana:		
Henkilöstö keskimäärin	319	305
Henkilöstö vuoden lopussa	315	313

6. SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT, 1 000 €	2015	2014
Liikearvo	6 433	6 433
Muut pitkävaikutteiset menot	5 961	6 762
Rakennukset ja rakennelmat	7 303	6 657
Koneet ja kalusto	47 643	45 623
Voimajohdot	35 982	35 941
Yhteensä*	103 323	101 416
* sähköverkon poistot (liitetiedot 12 ja 13)	94 249	92 004

7. LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT, 1 000 €	2015	2014
Vieraat urakat ja työsuoritukset ym.	45 722	45 737
Verkkovuokrat	229	226
Muut vuokratulot	2 498	2 372
Muut kulut	9 455	5 972
Yhteensä	57 904	54 307

8. TILINTARKASTUSYHTEISÖN PALKKIOT, 1 000€	2015	2014
Tilintarkastuspalkkiot	42	50
Muut palkkiot	74	150
Yhteensä	116	200

9. RAHOITUSTUOTOT JA KULUT, 1 000 €	2015	2014
Osinkotuotot saman konsernin yrityksiltä		38
Osinkotuotot muilta	556	346
Korko- ja muut rahoitustuotot muilta	13 274	8 774
	13 829	9 158
Korko- ja muut rahoituskulut saman konsernin yrityksille	0	-2
Korko- ja muut rahoituskulut muille	-36 665	-34 652
	-36 665	-34 654
Yhteensä	-22 835	-25 496

10. TULOVEROT, 1 000 €	2015	2014
Tuloverot tilikaudelta	30 721	20 203
Yhteensä	30 721	20 203
Yhtiö maksaa tuloverot vallitsevan verokannan mukaan sellaisenaan, ilman verosuunnittelua.		
Laskennalliset verovelat ja -saamiset, 1 000 €		
Laskennalliset verosaamiset		
Väliaikaisista eroista	334	337
	334	337
Laskennalliset verovelat		
Väliaikaisista eroista	256	269
Tilinpäätössiirroista	89 779	89 779
	90 035	90 049
Yhteensä	89 701	89 712
11. LIIKEARVO, 1 000 €	2015	2014
Hankintameno 1.1.	128 664	128 664
Hankintameno 31.12.	128 664	128 664
Kertyneet suunnitelman mukaiset poistot 1.1.	-111 509	-105 075
Suunnitelman mukaiset poistot 1.1.-31.12.	-6 433	-6 433
Kirjanpitoarvo 31.12.	10 722	17 155
Kertynyt poistoero 1.1.	-17 155	-23 588
Poistoeron lisäys 1.1.-31.12.		
Poistoeron vähennys 1.1.-31.12.	6 433	6 433
Kokonais- ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus 31.12.	-10 722	-17 155
12. MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT, 1 000 €	2015	2014
Hankintameno 1.1.	180 215	176 287
Lisäykset 1.1.-31.12.	2 576	4 208
Vähennykset 1.1.-31.12.	-1 929	-280
Hankintameno 31.12.	180 861	180 215
Kertyneet suunnitelman mukaiset poistot 1.1.	-93 724	-87 205
Vähennysten suunnitelman mukaiset poistot 1.1.-31.12.	1 166	243
Suunnitelman mukaiset poistot 1.1.-31.12.	-5 961	-6 762
Kirjanpitoarvo 31.12.*	82 342	86 490
Kertynyt poistoero 1.1.	-57 354	-56 073
Poistoerojen lisäys 1.1.-31.12.	-753	-8 277
Poistoeron vähennys 1.1.-31.12.	2 154	6 996
Kokonais- ja suunnitelmanpoistojen kertynyt erotus 31.12.	-55 954	-57 354

*Sähköverkon nettoinvestoinnit, 1 000 €	2015	2014
Kirjanpitoarvo 31.12.	77 101	80 742
Kirjanpitoarvo 1.1.	-80 742	-82 295
Suunnitelman mukaiset poistot 1.1.-31.12.	5 050	5 494
Vähennykset 1.1.-31.12.	763	37
Yhteensä	2 171	3 979

13. AINEELLISET HYÖDYKKEET, 1 000 €	2015	2014
Maa- ja vesialueet		
Hankintameno 1.1.	14 974	14 224
Lisäykset 1.1.-31.12.	442	750
Vähennykset 1.1.-31.12.	-67	0
Hankintameno 31.12.	15 349	14 974
Rakennukset ja rakennelmat		
Hankintameno 1.1.	200 650	179 553
Lisäykset 1.1.-31.12.	18 214	21 097
Vähennykset 1.1.-31.12.	-227	0
Hankintameno 31.12.	218 637	200 650
Kertyneet suunnitelman mukaiset poistot 1.1.	-44 192	-37 534
Vähennysten suunnitelman mukaiset poistot 1.1.-31.12.	59	0
Suunnitelman mukaiset poistot 1.1.-31.12.	-7 303	-6 657
Kirjanpitoarvo 31.12.	167 201	156 459
Kertynyt poistoero 1.1.	-13 590	-12 330
Poistoeron lisäys 1.1.-31.12.	-852	-7 917
Poistoeron vähennys 1.1.-31.12.	908	6 657
Kokonais- ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus 31.12.	-13 534	-13 590
Koneet ja kalusto		
Hankintameno 1.1.	991 645	951 646
Lisäykset 1.1.-31.12.	38 824	40 012
Vähennykset 1.1.-31.12.	-630	-13
Hankintameno 31.12.	1 029 839	991 645
Kertyneet suunnitelman mukaiset poistot 1.1.	-416 959	-371 343
Vähennysten suunnitelman mukaiset poistot 1.1.-31.12.	306	8
Suunnitelman mukaiset poistot 1.1.-31.12.	-47 643	-45 623
Kirjanpitoarvo 31.12.	565 543	574 686
Kertynyt poistoero 1.1.	-188 372	-105 227
Poistoeron lisäys 1.1.-31.12.	-2 012	-128 771
Poistoeron vähennys 1.1.-31.12.	6 338	45 626
Kokonais- ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus 31.12.	-184 046	-188 372

Voimajohdot		
Hankintameno 1.1.	1 197 089	1 151 345
Lisäykset 1.1.-31.12.	30 003	46 437
Vähennykset 1.1.-31.12.	-5 283	-693
Hankintameno 31.12.	1 221 808	1 197 089
Kertyneet suunnitelman mukaiset poistot 1.1.	-416 065	-380 518
Vähennysten suunnitelman mukaiset poistot 1.1.-31.12.	3 223	394
Suunnitelman mukaiset poistot 1.1.-31.12.	-35 982	-35 941
Kirjanpitoarvo 31.12.	772 985	781 024
Kertynyt poistoero 1.1.	-357 675	-251 679
Poistoeron lisäys 1.1.-31.12.	-14 391	-141 954
Poistoeron vähennys 1.1.-31.12.	2 175	35 958
Kokonais- ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus 31.12.	-369 891	-357 675
Muut aineelliset hyödykkeet		
Hankintameno 1.1.	118	118
Hankintameno 31.12.	118	118
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		
Hankintameno 1.1.	78 687	81 674
Lisäykset 1.1.-31.12.	134 335	93 383
Siirrot muihin aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin 1.1.-31.12.	-92 206	-96 371
Hankintameno 31.12.	120 816	78 687
Yhteensä*	1 642 011	1 605 947
* Sähköverkon verkkoinvestoinnit, 1 000 €	2015	2014
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 635 324	1 598 045
Kirjanpitoarvo 1.1.	-1 598 045	-1 580 737
Suunnitelman mukaiset poistot 1.1.-31.12.	89 199	86 509
Vähennykset 1.1.-31.12.	2 451	304
Yhteensä	128 930	104 121

Fingridin varavoimalaitokset sisältyvät sähköverkon käyttöomaisuuteen 1.1.2012 alkaen kolmannen valvontajakson mukaisesti.

14. SIIJOITUKSET, 1 000 €	2015	2014
Osuudet saman konsernin yrityksissä		
Hankintameno 1.1.	505	505
Hankintameno 31.12.	505	505
Osuudet omistusyhteisyhteisöissä		
Hankintameno 1.1.	8 642	8 642
Vähennykset 1.1.-31.12.	-55	0
Hankintameno 31.12.	8 588	8 642
Muut osakkeet ja osuudet		
Hankintameno 1.1.	1 417	1 378
Lisäykset 1.1.-31.12.	469	95
Vähennykset 1.1.-31.12.		-57
Hankintameno 31.12.	1 885	1 417
Yhteensä	10 978	10 563
15. VAIHTO-OMAISUUS, 1 000 €	2015	2014
Aineet ja tarvikkeet 31.12.	12 647	12 604
Keskeneräiset työt	18	239
Yhteensä	12 665	12 843
16. PITKÄAIKAISET SAAMISET, 1 000 €	2015	2014
Lainasaamiset osakkuusyhteisöiltä	2 500	1 600
Vakuusrahasto Nasdaq OMX, pantattu tili		794
Vakuustili Nasdaq OMX		197
Yhteensä	2 500	2 591
17. SAAMISET OMISTUSYHTEISYRITYKSISSÄ, 1 000 €	2015	2014
Lyhytaikaiset:		
Myyntisaamiset	39	2 257
Korkosaamiset	9	2
Yhteensä	48	2 259

18. MUUT SAAMISET, 1 000 €	2015	2014
Lyhytaikaiset:		
Vakuusrahasto Nasdaq OMX, pantattu tili	863	
Muut saamiset	49	34
Yhteensä	912	34

19. SIIRTOSAAMISET, 1 000 €	2015	2014
Korot ja muut rahoituserät	8 202	8 170
Myyntin ja ostojen jaksotukset	6 111	6 179
Muut siirtosaamiset	178	188
Yhteensä	14 491	14 536

20. SIIRTOSAAMISIIN SISÄLTYVÄT, KULUKSI KIRJAAMATTOMAT MENOT JA PÄÄOMA-ALENNUKSET LAINOJEN LIIKKEESEEN LASKEMISESTA, 1 000 €	2015	2014
Pääoma-alennukset	1 184	1 963

21. RAHAVARAT, 1 000 €	2015	2014
Yritystodistukset	53 935	87 268
Lyhyen koron rahastot	39 324	29 000
Pankkitalletukset	10 000	
Rahavarat ja pankkisaamiset	13 114	62 278
Pantatut tilit	289	289
Yhteensä	116 662	178 834

22. OMA-PÄÄOMA, 1 000 €	2015	2014
Osakepääoma 1.1.	55 922	55 922
Osakepääoma 31.12.	55 922	55 922
Ylikurssirahasto 1.1.	55 922	55 922
Ylikurssirahasto 31.12.	55 922	55 922
Voitto edellisiltä tilikausilta 1.1.	103 346	104 202
Osingonjako	-65 000	-81 900
Voitto edellisiltä vuodelta 31.12.	38 346	22 302
Tilikauden voitto	123 742	81 044
Oma pääoma 31.12.	273 933	215 191
Omasta pääomasta jakokelpoisia varoja	162 088	103 346

Osakemäärä, kpl	Osake-sarja A	Osake-sarja B	Yhteensä
1.1.2015	2 078	1 247	3 325
31.12.2015	2 078	1 247	3 325

A-sarjan osake oikeuttaa yhtiökokouksessa äänestämään kolmella äänellä ja B-sarjan osake yhdellä äänellä. Valittaessa hallituksen jäseniä jokainen A-sarjan osake oikeuttaa äänestämään yhtiökokouksessa kymmenellä äänellä ja jokainen B-sarjan osake yhdellä äänellä.

B-sarjan osakkeet tuottavat oikeuden saada ennen A-sarjan osakkeita voitonjakoon käytettävissä olevista varoista jäljempänä määritelty vuotuinen osinko. Ellei vuotuista osinkoa voida jakaa osakkeille jonakin vuonna, osakkeet tuottavat oikeuden saada jakamatta jäänyt määrä myöhemmin vuosina voitonjakoon käytettävissä olevista varoista, kuitenkin siten, että B-sarjan osakkeet tuottavat oikeuden saada vuotuinen osinko ja jakamatta jäänyt määrä ennen A-sarjan osakkeita. B-sarjan osakkeilla ei ole oikeutta saada muuta osinkoa.

Yhtiökokous päättää osingon maksusta.

Kulloinkin jaettavaksi päätetystä osingosta jaetaan A-sarjan kaikille osakkeille kahdeksankymmentäkaksi (82) prosenttia ja B-sarjan kaikille osakkeille kahdeksantoista (18) prosenttia kuitenkin siten, että B-sarjan osakkeille jaetaan ensin kultakin tilikaudelta jaettavaksi päätetystä osingosta kaksikymmentä (20) miljoonaa euroa. Ellei edellä mainittua kahdenkymmenen (20) miljoonan euron suuruista tilikausittaista vähimmäismäärää jaeta (kokonaan tai osittain) B-sarjan osakkeille jonakin tilikautena, B-sarjan osakkeet tuottavat oikeuden saada kyseinen jakamatta jäänyt vähimmäismäärä (tai tällaisten jakamatta jääneiden tilikausittaisten vähimmäismäärien kumulatiivinen kertymä) seuraavan osingonjaon, maksettavien mahdollisten jako-osuuksien tai muun varojenjaon yhteydessä ennen muuta osinkoa, jako-osuutta tai varojenjakoja kunnes jakamatta jäänyt vähimmäismäärä on kokonaisuudessaan tullut jaetuksi B-sarjan osakkeille.

Määräysvallattomia osuuksia ei ole.

23. TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ, 1 000 €	2015	2014
Kertynyt poistoero suunnitelman mukaisista ja verotuksessa tehtyjen poistojen erotuksesta.	448 897	448 897

24. JOUKKOVELKAKIRJALAINAT, 1 000 €				2015	2014
Valuutta	Nimellisarvo	Eräpäivä	Korko		
EUR	20 000	11.4.2017	vaihtuvakorkoinen	20 000	20 000
EUR	25 000	11.4.2017	vaihtuvakorkoinen	25 000	25 000
EUR	30 000	15.6.2017	3,07 %	30 000	30 000
EUR	30 000	11.9.2023	2,71 %	30 000	30 000
EUR	300 000	3.4.2024	3,50 %	300 000	300 000
EUR	25 000	27.3.2028	2,71 %	25 000	25 000
EUR	10 000	12.9.2028	3,27 %	10 000	10 000
EUR	80 000	24.4.2029	2,95 %	80 000	80 000
EUR	30 000	30.5.2029	2,89 %	30 000	30 000
				550 000	550 000
JPY	3 000 000	20.4.2015	1,45 %		21 563
JPY	500 000	22.6.2017	1,28 %	4 507	4 507
				4 507	26 070
NOK	200 000	17.10.2016	5,15 %	24 620	24 620
NOK	200 000	11.4.2017	5,16 %	24 620	24 620
NOK	200 000	10.11.2017	5,12 %	23 725	23 725
NOK	200 000	12.11.2019	5,37 %	23 725	23 725
NOK	100 000	16.9.2025	4,31 %	12 512	12 512
				109 201	109 201
SEK	300 000	15.6.2015	3,20 %		31 169
SEK	100 000	17.6.2015	3,10 %		10 417
SEK	220 000	1.12.2015	korkorakennelma		24 336
SEK	100 000	15.1.2016	3,30 %	10 390	10 390
SEK	500 000	18.10.2016	vaihtuvakorkoinen	54 900	54 900
SEK	500 000	18.10.2016	3,50 %	54 900	54 900
SEK	1 000 000	19.11.2018	vaihtuvakorkoinen	107 308	
				227 497	186 111
Joukkovelkakirjalainat, pitkäaikaiset yhteensä				746 396	783 898
Joukkovelkakirjalainat, lyhytaikaiset yhteensä				144 809	87 485
Yhteensä				891 205	871 383

25. VELAT, JOTKA ERÄÄNTYVÄT VIIDEN VUODEN TAI SITÄ PIDEMMÄN AJAN KULUTTUA, 1 000 €	2015	2014
Joukkovelkakirjalainat	487 512	511 237
Lainat rahoituslaitoksilta	107 879	129 541
Yhteensä	595 391	640 778

26. VELAT SAMAN KONSERNIN YRITYKSILLE, 1 000 €	2015	2014
Lyhytaikaiset:		
Muut velat	503	388
Yhteensä	503	388

27. VELAT OMISTUSYHTEYSYRITYKSILLE, 1 000 €	2015	2014
Lyhytaikaiset:		
Ostovelat	2	504
Yhteensä	2	504

28. MUUT VELAT, 1 000 €	2015	2014
Lyhytaikaiset:		
Muut lainat / yritystodistukset (kansainväliset ja kotimaiset)	75 003	156 158
Arvonlisäverovelka	7 787	5 304
Sähköverovelka	3 045	2 866
Saadut vakuudet	15	430
Muut velat	582	595
Yhteensä	86 432	165 354

29. SIIRTOVELAT, 1 000 €	2015	2014
Lyhytaikaiset:		
Korko ja muut rahoituserät	14 739	15 911
Palkat ja henkilösivukulut	4 310	3 590
Myyntin ja ostojen jaksotukset	3 784	10 188
Muut siirtovelat	13 336	3 084
Yhteensä	36 170	32 773

30. PAKOLLISET VARAUKSET, 1 000 €	2015	2014
Kreosootti- ja suolakyllästäiset puupylväät, hävittämiskustannukset	1 668	1 685
Yhteensä	1 668	1 685

31. VAKUUDET JA VASTUUSITOUMUKSET, 1 000 €	2015	2014
Vuokravastuut		
Tulevan vuoden maksut	2 643	2 456
Myöhemmin	23 299	24 593
	25 942	27 048
Käyttöoikeussopimukset		
Tulevan vuoden maksut	8 017	7 945
Myöhemmin	81 048	91 025
	89 065	98 970
Annetut pantit		
Tilipanttaus, kiinteistövuokrasopimusten vakuudeksi	9	9
Tilipanttaus, tulliluoton vakuudeksi	280	280
Vakuusrahastotalletus, sähkön pörssikaupan vakuudeksi	863	991
	1 151	1 279
Muut taloudelliset vastuut		
Osakkuusyhtiön puolesta annettu vastatakaus		1 700
Vuokravakuus, takaus	38	38
Tuleva vuosi	326	355
Myöhemmin	1 154	815
	1 518	2 907

32. LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTOJEN OIKAISUT, 1 000 €	2015	2014
Liiketoimet, joihin ei liity maksutapahtumaa		
Poistot	103 323	101 416
Käyttöomaisuuden myyntivoitot/- tappiot (-/+)	-2 129	-991
Yhteensä	101 194	100 425

---

33. OIKEUDENKÄYNNIT JA VIRANOMAISMENETTELYT

Energiavirasto myönsi 19.1.2015 Fingridille luvan harjoittaa sähköverkkotoimintaa kantaverkossa ja määräsi samalla Fingridin järjestelmävastaavaksi kantaverkonhaltijaksi. Korkein hallinto-oikeus hylkäsi päätöksellään 29.6.2015 Fingridin valituksen, joka koski 21.1.2013 annettua markkinaoikeuden päätöstä. Markkinaoikeus oli hylännyt Fingridin valituksen, joka koski Energiaviraston vahvistamia verkonhaltijan verkkotoiminnan tuoton ja siirtopalvelusta perittävien maksujen määrittämistä koskevia menetteliä valvontajaksolle 2012-2015. Päätöksellä ei ollut taloudellisia vaikutuksia. Energiavirasto vaati 30.6.2015 tekemillään päätöksillä Fingridiä muuttamaan kantaverkon nimeämispäätöstä, jonka Fingrid oli tehnyt 31.3.2015. Fingrid valitti päätöksistä 24.7.2015 markkinaoikeuteen. Nimeämispäätös tehtiin ensimmäistä kertaa ja se perustuu vuonna 2013 uusittuun sähkömarkkinalakiin, jonka 31 §:n mukaan kantaverkonhaltijan on nimettävä kantaverkkoonsa kuuluvat sähköjohdot, sähköasemat ja muut laitteistot valvontajakson ajaksi. Energiaviraston muutosvaatimukset koskivat itäistä pääkaupunkiseutua ja Ulvila-Meri-Pori 400 kV voimajohtoa, jota Energiavirasto vaati nimettäväksi kantaverkkoon. Myös Helen Sähköverkot Oy, Vantaan Energian Sähköverkot Oy ovat valittaneet Energiaviraston päätöksistä koskien kantaverkon nimeämistä.

Muilta osin vireillä ei ole Fingridin toimintaan oleellisesti vaikuttavia oikeudenkäyntejä tai viranomaismenettelyjä.

---

34. SÄHKÖMARKKINALAIN MUKAINEN LIKETOIMINTOJEN ERIYTTÄMINEN

Tase- ja säätösähkö

Jokainen sähkömarkkinatoimija on velvollinen huolehtimaan sähkötaseensa tasapainottamisesta joko sopimalla siitä Fingridin kanssa tai jonkun muun toimijan kanssa. Fingrid ostaa ja myy tasesähköä tasapainottaakseen sähkömarkkinatoimijan (tasevastaavan) tunnittaisen sähkötaseen. Tasesähkökauppa ja tasesähkön hinnoittelu perustuvat tasepalvelusopimukseen, jonka ehdot ovat yhtäläiset ja julkiset.

Fingrid huolehtii maan hetkellisen tehotasapainon ylläpidosta ostamalla ja myymällä säätösähköä Suomessa. Tasevastaavat voivat osallistua pohjoismaiseen säätösähkömarkkinaan jättämällä tarjouksia käytössään olevasta kapasiteetista. Säätösähkömarkkinoille osallistumisen ehdot ja säätösähkön hinnoittelu perustuvat tasepalvelusopimukseen.

Fingrid vastaa myös valtakunnallinen taseselvityksen tekemisestä. Taseselvitys tapahtuu käyttötunnin jälkeen selvittämällä toteutuneet sähkön tuotannot, kulutukset ja sähkökaupat. Taseselvityksen tuloksena saadaan kunkin sähkökaupan osapuolen sähkötaseet.

Tasevastuun hoito

Energiaviraston päätöksen mukaan Fingrid Oyj:n tulee eriyttää valtakunnallisen tasevastuun hoitoon liittyvä toiminta sähkömarkkinalain 12 luvun mukaisesti. Tasevastuun hoito sisältyy kantaverkkotoimintaan.

Tasepalveluyksikön tuloslaskelman eriyttäminen on toteutettu sisäisen laskennan avulla seuraavasti:

Tuotot	suoraan
Erilliskustannukset	suoraan
Tuotannolliset kustannukset	aiheuttamisperiaatteella
Hallinnolliset kustannukset	aiheuttamisperiaatteella
Poistot	aiheuttamisperiaatteella Fingrid Oyj:n poistokäytännön mukaan
Rahoitustuotot ja -kulut	laskennallisen velan perusteella
Tuloverot	laskennallisesti tuloksesta

Henkilökunnan lukumäärä keskimäärin vuoden 2015 aikana oli 14 (18). Liikevoitto oli 6 (1) prosenttia liikevaihdosta.

TASEVASTUUN HOITO, ERIYTETTY TULOSLASKELMA	1.1.-31.12.2015 1 000 €	1.1.-31.12.2014 1 000 €
LIKEVAIHTO*	148 240	169 933
Liiketoiminnan muut tuotot	1	203
Materiaalit ja palvelut*	-136 914	-165 476
Henkilöstökulut	-1 552	-1 761
Poistot ja arvonalentumiset	-306	-359
Liiketoiminnan muut kulut	-1 208	-1 389
LIKEVOITTO	8 261	1 151
Rahoitustuotot ja -kulut	30	2
VOITTO/TAPPIO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	8 291	1 153
Tilinpäätössiirrot	35	-208
TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO	8 327	945

* Liikevaihto sisältää tasesähkön myyntiä 8,8 (11,9) miljoonaa euroa sekä materiaalit ja palvelut sisältävät ostoja 7,2 (10,9) miljoonaa euroa tasevastaava Fingrid Oyj:lle.

TASEVASTUUN HOITO, ERIYTETTY TASE VASTAAVAA	31.12.2015 1 000 €	31.12.2014 1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Muut pitkävaikuttavat menot	415	442
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	254	375
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	62	
Sijoitukset		
Osuudet omistusyhteisyrityksissä	2 001	2 001
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	2 732	2 817
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Pitkäaikaiset		
Lainasaamiset osakkuusyrityksiltä	2 500	1 600

Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	21 368	24 109
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	14 899	7 191
Saamiset omistusyhteisy yrityksiltä	48	353
Muut saamiset	1 616	2 050
	37 931	33 703
Rahat ja pankkisaamiset	1	1
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	40 432	35 304
VASTAAVAA YHTEENSÄ	43 164	38 121
VASTATTAVAA	31.12.2015	31.12.2014
	1 000 €	1 000 €
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma	32	32
Ylikurssirahasto	286	286
Edellisten tilikausien voitto	8 293	7 348
Tilikauden voitto	8 327	945
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	16 937	8 610
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ	-560	-524
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Ostovelat	26 020	29 028
Velat saman konsernin yrityksille	766	1 007
	26 786	30 035
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	26 786	30 035
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	43 164	38 121

Tiedonvaihdon kehittäminen

Fingridillä on sähkömarkkina-alueella säädetty tehtävä kehittää sähkökaupan ja taseselvityksen edellyttämää tiedonvaihtoa. Fingridin tiedonvaihtopalvelut ovat osa sähkömarkkinoiden tiedonvaihtoympäristöä. Tehokkaan ja oikeellisen tiedonvaihdon kehittämiseksi Fingrid tekee tiivistä yhteistyötä mm. sähkömarkkinatoimijoiden, etujärjestöjen, palveluntarjoajien, valvovan viranomaisen, lainsäätäjän, kansallisten ja kansainvälisten sanomaliikennettä kehittävien organisaatioiden sekä muiden kantaverkkoyhtiöiden kanssa.

Energiaviraston päätöksen mukaan Fingrid Oyj:n tulee eriyttää tiedonvaihdon kehittämiseen liittyvä toiminta sähkömarkkina-alueen 12 luvun mukaisesti. Tiedonvaihdon kehittäminen on osa kantaverkkotoimintaa.

Tiedonvaihdon kehittämisen tuloslaskelman eriyttäminen on toteutettu sisäisen laskennan avulla seuraavasti:

Tuotot	suoraan
Erilliskustannukset	suoraan
Hallinnolliset kustannukset	aiheuttamisperiaatteella
Tuloverot	laskennallisesti tuloksesta

TIEDONVAIHDON KEHITTÄMINEN, ERIYTETTY TULOSLASKELMA	11.-31.12.2015 1 000 €	11.-31.12.2014 1 000 €
LIKEVAIHTO	528	5
Henkilöstökulut	-165	-245
Liiketoiminnan muut kulut	-236	-682
LIKEVOITTO	127	-922
VOITTO/TAPPIO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	127	-922
Tuloverot	-25	184
TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO	102	-738

**TIEDONVAIHDON KEHITTÄMINEN,
ERIYTETTY TASE**

VASTAAVAA	31.12.2015 1 000 €	31.12.2014 1 000 €
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Myyntisaamiset	56	5
Muut saamiset	159	211
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	215	216
VASTAAVAA YHTEENSÄ	215	216

VASTATTAVAA	31.12.2015 1 000 €	31.12.2014 1 000 €
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma	3	3
Edellisten tilikausien tulos	-738	
Tilikauden voitto	102	-738
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	-634	-735
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Ostovelat	10	137
Velat saman konsernin yrityksille	716	814
Muut velat	123	
	849	951
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	849	951
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	215	216

Kantaverkkotoiminta

Kantaverkkotoiminta on luvanvaraista sähkön kantaverkossa harjoitettua sähköverkkotoimintaa. Sähköverkkotoiminta on määritelty sähkömarkkinanlain ensimmäisessä luvussa ja kantaverkkotoiminta viidennessä luvussa. Fingrid Oyj:n toiminnasta kantaverkkotoimintaan eivät kuulu tehoreservijärjestelyn ja sähkön alkuperätakuupalvelun hallinnoinnin hoitamiseen liittyvä toiminta sekä vuonna 2015 käynnistetty datahub-projekti. Kantaverkkotoimintaan kuulumattomat toiminnot muodostavat sähkömarkkinanlain 12 luvun mukaisesti kantaverkkotoiminnasta eriyttävän muun liiketoiminnan.

Kantaverkkotoiminnan ja muun toiminnan tuloslaskelman ja taseen eriyttäminen on toteutettu sähkömarkkinanlain 12 luvun mukaisesti ja kohdistamisessa on käytetty sisäisen laskennan tietoja seuraavasti:

Tuotot	suoraan
Erilliskustannukset	suoraan
Tuotannolliset kustannukset	aiheuttamisperiaatteella
Hallinnolliset kustannukset	aiheuttamisperiaatteella
Poistot	aiheuttamisperiaatteella Fingrid Oyj:n poistokäytännön mukaan
Rahoitustuotot ja -kulut	laskennallisen velan perusteella
Tuloverot	laskennallisesti tuloksesta
Tase-erät	aiheuttamisperiaatteella

ERIYTETTY TULOSLASKELMA	KANTAVERKKO-	MUU
	LIIKETOIMINTA	LIIKETOIMINTA
	1.1.-31.12.2015	1.1.-31.12.2015
	1 000 €	1 000 €
LIIKEVAIHTO	591 671	733
Liiketoiminnan muut tuotot	5 358	
Materiaalit ja palvelut	-233 432	
Henkilöstökulut	-25 102	-703
Poistot ja arvonalentumiset	-103 323	
Liiketoiminnan muut kulut	-57 196	-708
LIIKEVOITTO	177 976	-678
Rahoitustuotot ja -kulut	-22 835	
VOITTO ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	155 141	-678
VOITTO/TAPPIO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	155 141	-678
Tuloverot	-30 857	136
TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO	124 284	-542

ERIYTETTY TASE	KANTAVERKKO-	MUU
	LIIKETOIMINTA	LIIKETOIMINTA
	31.12.2015	31.12.2015
	1 000 €	1 000 €
Aineettomat hyödykkeet:		
Liikearvo	10 722	
Muut aineettomat hyödykkeet	82 342	
	93 064	
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	15 349	
Rakennukset ja rakennelmat	167 201	
Koneet ja kalusto	565 543	
Voimajohdot	772 985	
Muut aineelliset hyödykkeet	118	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	120 816	
	1 642 011	

Sijoitukset:

Osuudet saman konsernin yrityksissä		505
Osuudet omistusyhteisyrietyksissä	8 588	
Muut osakkeet ja osuudet	1 885	
	10 473	505

PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	1 745 548	505
-----------------------------------	------------------	------------

---

VAIHTUVAT VASTAAVAT

Vaihto-omaisuus	12 665	
-----------------	--------	--

Saamiset
Pitkäaikaiset

Lainasaamiset osakkuusyrietyksiltä	2 500	
	2 500	

Lyhytaikaiset

Myyntisaamiset	53 463	
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	1 123	209
Saamiset omistusyhteisyrietyksiltä	48	
Muut saamiset	912	
Siirtosaamiset	14 491	
	70 038	209

Rahoitusarvopaperit	93 259	
---------------------	--------	--

Rahat ja pankkisaamiset	23 403	
-------------------------	--------	--

VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	201 864	209
-------------------------------------	----------------	------------

---

VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 947 412	714
---------------------------	------------------	------------

ERIYTETTY TASE	KANTAVERKKO- LIIKETOIMINTA	MUU LIIKETOIMINTA
	31.12.2015	31.12.2015
VASTATTAVAA	1 000 €	1 000 €
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma	55 920	3
Ylikurssirahasto	55 922	0
Edellisten tilikausien voitto	38 346	0
Tilikauden voitto	124 284	-542
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	274 473	-540
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ	448 897	
PAKOLLISET VARAUKSET	1 668	
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	746 396	
Lainat rahoituslaitoksilta	172 866	
	919 262	
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Joukkovelkakirjalainat	144 809	
Lainat rahoituslaitoksilta	20 710	
Ostovelat	14 617	
Velat saman konsernin yrityksille	503	1 123
Velat omistusyhteisyriyksille	2	
Muut velat	86 416	16
Siirtovelat	36 056	115
	303 113	1 254
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	1 222 375	1 254
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 947 412	714

---

35. SÄHKÖVERKKOTOIMINNAN TUNNUSLUVUT

	2015	2014
Sähköverkkotoiminnan sijoitetun pääoman tuotto %	10,6	7,4

Sijoitetun pääoman tuotto, % = $\frac{\text{tulos ennen satunnaisia eriä + korko- ja muut rahoituskulut + sähköverkon leasingmaksujen ja vuokrien korko-osuudet}}{\text{taseen loppusumma - korottomat velat + sähköverkkoon liittyvät leasing- ja vuokravastuut (keskimäärin vuoden aikana)}} \times 100$

---

36. PÄÄSTÖOIKEUDET

Fingridille ei ole myönnetty maksuttomia päästöoikeuksia päästökauppaudelle 2013 - 2020.

Päästöoikeuksien käytöllä ei ollut tulosvaikutusta vuonna 2015.

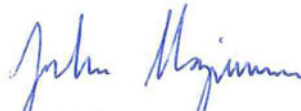
	2015	2014
Kaikki CO ₂ -päästöt yhteensä	6 697	10 993

3. TOIMINTAKERTOMUKSEN JA TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Helsingissä 18. helmikuuta 2016

Helena Walldén
puheenjohtaja

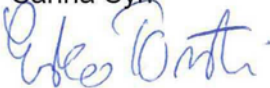
Juha Majanen
varapuheenjohtaja

Sanna Syri

Juhani Järvi

Esko Torsti

Jukka Ruusunen
toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 18. helmikuuta 2016

PricewaterhouseCoopers Oy
KHT-yhteisö

Jouko Malinen, KHT

Tilintarkastuskertomus

Fingrid Oyj:n yhtiökokoukselle

Olemme tilintarkastaneet Fingrid Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2015. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konsernitilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyttä, ja siitä, ovatko emoyhtiön hallituksen jäsenet tai toimitusjohtaja syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhtiötä kohtaan, taikka rikkoneet osakeyhtiölakia tai yhtiöjärjestystä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhtiössä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovelletujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Lausunto konsernitilinpäätöksestä

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

Lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien sääntösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Muut lausunnot

Puollamme tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen vahvistamista. Hallituksen esitys taseen osoittaman voiton käyttämisestä on osakeyhtiölain mukainen. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä emoyhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta.

Helsingissä 18. päivänä helmikuuta 2016

PricewaterhouseCoopers Oy
KHT-yhteisö

Jouko Mälinen
KHT

PÖRSSITIEDOTTEET

29. joulukuuta 2015

Fingrid Oyj:n taloudelliset tiedotteet 2016

17. joulukuuta 2015

Moody's on julkaissut Credit Opinionin Fingrid Oyj:stä

11. joulukuuta 2015

Fingridille 300 miljoonan euron valmiusluotto

29. lokakuuta 2015

Fingrid-konsernin osavuositarkastus 1.1.–30.9.2015

26. lokakuuta 2015

Standard & Poor's Rating Services muutti Fingrid Oyj:n näkymän vakaasta positiiviseksi ja vahvisti yhtiön nykyiset luottoluokitukset

2. lokakuuta 2015

Fingrid Oyj:n tulos muodostumassa selvästi ennakoitua paremmaksi

25. syyskuuta 2015

Muutoksia Fingrid Oyj:n omistusrakenteessa

22. heinäkuuta 2015

Fingrid-konsernin osavuositarkastus 1.1.–30.6.2015

1. heinäkuuta 2015

Muutoksia Fingrid Oyj:n omistusrakenteessa

17. kesäkuuta 2015

Fingrid Oyj luopunut Porvoon Alueverkko Oy:n omistuksesta

8. toukokuuta 2015

Muutos Fingrid Oyj:n omistusrakenteessa

30. huhtikuuta 2015

Fingrid-konsernin osavuositarkastus 1.1.–31.3.2015

14. huhtikuuta 2015

Fingridin vuosikertomus 2014 on julkaistu

14. huhtikuuta 2015

Helena Walldén jatkaa Fingrid Oyj:n hallituksen puheenjohtajana

10. huhtikuuta 2015

Muutoksia Fingrid Oyj:n omistusrakenteessa

26. helmikuuta 2015

Fingrid Oyj:n tilinpäätöstiedote tammi–joulukuu 2014

20. tammikuuta 2015

Fingridille myönnetty sähköverkkolupa